

Liber Quartus

Publi- **C**um publicanus. publicanus est qui publico fruit.
can^o q^o vt. f. de pub. l. i. §. i.

b Mancipia. f. alicuius q^o bñ soluerat tributū.
c Pecunia est. f. ob mancipia restituēda. calūniari ei videt inique retinēdo fm yrne. r vt ipale in publicano vt hoc edicto tali

Cum publican^o mancipia^o retineret dataq^o ei pecunia es set^o que nō deberetur: r ipe ex hac parte edict^o i factū actio ne tenetur.

Qui accipit pecuniā vt de sistat ab accusatiōe calūniōis crimine non pbato hac actio ne tenetur. h. d. Bar. l. pta.

S ab eo qui innocens^o fuit sub spē criminis alicuius q^o in eo pbatū nō est pecuniā acceptā is^o cuius de ea re notio est edoctus fuerit: id q^o illicite extortū est (fz edi cti^o formā q^o de his ē q^o pecuniā vt negocium facerent aut nō facerēt accepisse dicerēt) restitui iubeat: r ei q^o id cōmisi sit p mō delicti penā irroget.

Separatoz separata dz e ratio. h. d. Bar. Papinian^o.

D postulet q^ostio habeat: quo absoluto in duplū^o precij dño accusator dānatur^o. fz et citra^o precij estimatiōe q^orit de calūniā eius. separatus^o et enim est calūniē^o crimē a dā-

o Separatū. no. sic. C. de do. iter viri r vro. l. si marit^o
p Calūnie. q^o est extraordinariū vel ordinariū ad similitudinē supplicij. C. de accu. l. si. Accursius.

De restitutiōe in integrū. Dicit^o est. §. de nego. gest. ab alijs qualiter rata habere cogamur: nūc qualiter a nobis ipsis etiam

Explicit liber tertius.
Incipit quartus.

De restitutiōe in integrum
Tulius. i.

Ista lex nō indiget summa rio. potes tñ dicere breuiter q^o telis qualitercunq^o subue nia^o mās fesse pmet ad publi cam utilitatem. hoc dicit Bar.

lptamus.
Utilitas hu ius tituli^o n eget pmen datiōe: ipe ei se ondit^o Nam sub hoc titulo plurifariam^o ptoz homini bus vel lapsis^o vel circumscri ptis^o subuenit: siue metu^o: siue calliditate^o: siue etate^o: siue ab sentia^o inciderint in captiōe.

Sue per Paulus. status^o mutationez/aut iustum errorem^o.

Restitutiō conceditur co gnito q^o causa ex qua petitur

o vt. f. de mino. l. q^o si minor §. si. l. pta.

o Lapsis. sua facilitate.

o Circumscriptis. aduersarij dolo. Accur.

o Metu. de quo habes. f. ti. i. Accur.

o Calliditate. de qua habes. f. ti. ij.

o Etate. r de hoc est. f. de mino.

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

gesta rata habere nō cogamur: fz rescidere petim^o. Accursius.

Utilitas hu ius tituli^o n eget pmen datiōe: ipe ei se ondit^o Nam sub hoc titulo plurifariam^o ptoz homini bus vel lapsis^o vel circumscri ptis^o subuenit: siue metu^o: siue calliditate^o: siue etate^o: siue ab sentia^o inciderint in captiōe.

Sue per Paulus. status^o mutationez/aut iustum errorem^o.

Restitutiō conceditur co gnito q^o causa ex qua petitur

o vt. f. de mino. l. q^o si minor §. si. l. pta.

o Lapsis. sua facilitate.

o Circumscriptis. aduersarij dolo. Accur.

o Metu. de quo habes. f. ti. i. Accur.

o Calliditate. de qua habes. f. ti. ij.

o Etate. r de hoc est. f. de mino.

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

o Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen

respon. et. q. ac. de pecu. est. anna. l. i. §. questum.

Omnes cognita. in qua exigit p'sentia vtriusq' p'ris et alia que habes. f. de mino. in caufe. i.

Ab pretore. hodie etia a delegato. vt. C. vbi r apud quem. l. fi.

Quere sint. fz nuq' pot esse ha r m no iusta: vt si factorelit restitui vt. f. de mio. l. vey.

si ite no restituit r. l. q. si. §. no sep. r. de iureiu. nam postea. §. si q's minor. quare dic fm Jo. he. i. iuste. sic inli. q' manu. non pos. §. semel. et. f. de leg. i. si fideiuf. for. §. memimisse.

Cio illud. rem. l. spem e. Summa. i. quantatam. et sic Mutari nor. ppter paruā no debz rem no debere ali ali quid qd mutari. vt h. r p'opter. f. de Hen. emp. l. paruaz res. r. f. i. i. l. v. r. f. rem.

de dolo. si oleū. in fi. ar. f. de dam. infec. si propieta rius. in fi. l. rñ.

Si maiori. vt si vediti mino ri plura r certo p' cao et ipse in mini ma quāitate scilz vt minima specie dicit se deceptū et i ea parte restitui petir. ego eni ecōtra possuz petere vt a toto fcti recedat cuz immozi p'cio totaliter non dedidit. vel vnā rem sine alia non veditidit. vt ar. f. de in diē adiec. q' firmo. r. de edil. edic. cū eiusdē. et f. de mino. tutor. §. i. et. C. si aduer. trāfac. l. i. et. f. ne ergo maiori rei fiat p'ciudicium no potest restitui. secus aut dicit si separati essent fctus. vt. f. de mino. l. etiā. §. i.

Maiori rei. subaudi maxime.

Emo videt. pollice. dādo sibi actionē vel qd tātu valeat. vt. f. d. reg. iur. l. q' ac. r. f. i. i. metū. §. volēt.

Et contra no d' ille acq'rere cui cito auferri pot. vt. f. de acq. pos. l. no v'. Et nota q' rōne huius ficti dominij d' quis contra tale fictuz dominium p'ferbere. vt. C. qd me. causa. si vi vel metu.

On solū. regulā ponit quā pbat q' d' n'q' exēpla lex ista: et pbat etiā hec regula. f. d' unno. l. minor. §. fi.

lit iusta r ha. h. d. Modestim

Omnes in integrum restitutiōes causa cognita a pretore permittuntur. scilicet vt iusticiam earū causarum examinet. an vere sint quaz noie singulis subuenit.

In his que contra ius cōmune concedunt de minimis non curatur. item minimū dicitur secundum magnitudinē rei. h. d. Barto. Calistra.

Lio illud a quibusdam obseruatur ne propter satis minimā rem v' summa si maiori rei vel summe p'uidetur: audiatur is qui in integrum restitui postulat.

Ad videtur rem perdidisse qui ad eā pot restitui. Paul

Emo videtur re exclu sus quem pretor in integrū se restituiturū pollice.

Beneficium restitutionis transit ad heredes r ceteros successores v'les. h. d. Barto.

On solū Apianus minorum: verum eorum quoz qui reipub. causa abfu erunt: item omnium qui ipsi potuerunt restitui in integrum successores in integrum restitui possunt: et ita sepiissime est constitutum. siue igitur heres sit siue is cui hereditas restituta est siue filijami. militis successor: in integrum restitui

et. l. sequē. et. l. iij. §. pēul. r. C. de tēpo. in integ. resti. l. ij. et. iij. et. l. ea que §. si qñ. et. ppter hoc dicit hec littera. et ita est sepi. rē. In casu tñ fallit hec regula qñ defunctus q poterat restitui decessit vltimo momēto quo ius suū expirauit. et hoc est qd Jo. dixit oppono de p'cto.

Itē r vbi nō poterat defunctus restitui rōne p'fone: vt p' patrē vel patronū: nec heres poterit. vt. C. qui et aduer. q's. l. fi. h. heres sit. ex testamēto vel ab intestato.

Restituta ē. q' ē loco heredis. restituta dico per t'reb. vt in si. de fi deicom. here. §. restituta.

Sed et si forte hic minor erat captus i hereditate quā adierat.

Ulian. l. i. xij. dig. scribit abstinenti facultatem dominum posse habere non solū etatis beneficio: verum et si etas non patrocine tur. Quia non adipiscēde hereditatis gratia legum beneficio v'li sunt: sed vindictē grā.

Hec lex est singularis in cuius lect. nostri glosato. variant. ideo primo ponam casum secundum io. postea ponam secundum azo. secunduz io. h. d. Uerus ptumar venies iudice sedēte p' tribunali restitui ad appelladū. itē si abfuerit dolo aduersarij: vel absq' sui culpa. h. d. f. z io. q' qdē lec. nō videt michi p'a. Trāseam? igit ad lec. azo. quā puto verā scdm quā breuif hoc intēdit. Contumax fiet? veniens iudice sedente pro tribunali restituitur ad totā causam. idem si dolo aduersarij vel absq' sui culpa abfuerit. bar. M arcel.

Tempus statutū. olim vtilis ānus. vt. f. de mino. rrv. āns. §. fi. hodie quadriēniū. vt. C. d' tēpo. in integ. resti. l. supuaquam. et. C. de repudi. here. l. fi.

Hic minor. in seruitute redactus. Accur. Ulian. h'fe. ex g'ali clausula si qua michi rē. vt. f. ex qui. cau. ma. l. i. in fi. §. hec r alia fuit iusta cā.

Si etas. sua vel redacti. vt. f. de separatio. l. pe. §. fi. Quia nō. tacite obiectioni rēspōdet: quasi videt agnouisse hereditatem reuocando in seruitutem: nunc rēspōdet non esse verum quia rē.

Beneficio. i. reuocat in seruitutē p' ingratitudinē. Vindictē. l. p'ncipaliter.

Dzius rem id est causam. damnauerat enim eum pro
tor ut contumacem.

b Et si id est quibus.

c Ex solennibus. i. ex sententia solenniter lata. Et no. re
gulā. vt hic r. J. de reg. iur. l. et si nichil. r. C. de sum. tri.

Dzius antonin⁹ marcio
auito p^otor de succur
rendo ei qui absens rem⁹ ami
serat in hanc sententiā rescri
psit. et si nichil facile mutādū
est ex solennibus: tū vbi eq̄tas
euidēs poscit subueniēdū est.

Jra q̄ si citat⁹ nō respōdit⁹
z ob hoc more solito p^ontia
tū est p̄festim⁹ autē p̄ tribuna
li te sedentēz adiūt existimari⁹

potest nō sua culpa: sed parū⁹
exaudita voce p̄conis defuissē
se ideoq̄ restitui potest. Nec
intra has⁹ solū species cōsistit

hui⁹ generis auxiliū. et est de
ceptis sine culpa sua (maxime
si fraus ab aduersario interue
nerit) succurri oportebit. cum
etiā de dolo malo actio com
petere solet^m. z boni p̄toris
est pot⁹ restituere⁹ litē vt r rō

id est p̄sumi. et sic
est p̄sumptio p̄ra p̄sumptionē primā qua p̄sumit cōtu
mar p̄pter edictor citationē. vt. J. de re iudi. l. cōtumacia. §. p̄tumax. sc̄da ideo q̄ cito venit. Quid ḡ si cōstet q̄
bñ audiuit vocē p̄conis: et dixit forte q̄ ad iudiciū nō
veniret. Rñ. nō est loc⁹ p̄sumptiō: q̄ in incertis rē. vt. J.
de ver. oblig. cōmuni. §. cū ita. in fi. §. fm̄ Azo. sic ergo
in ficto cōtumace hic dicit. Quidā tñ vt Jo. adhuc eum
admittit p. l. i. hā quasi nō recipiat p̄batio in p̄trarium
ex quo cito venit. q̄ facit: q̄ videt tpe cōgruo venisse:
cū ea q̄ incōtinēti rē. vt. J. si cer. pe. l. lecta. nec p̄ma stare
pōt: q̄ cōi iure appellat fictē p̄tumax. l. q̄ nō fuit inuen
tus: siue fuit et nichil dixit. vt. J. de iudi. et post. §. fi. sed
ad quid restituetur? Rñ. ed totam causam q̄ plus est.

h Parum. i. non.
i Nec. in gñe loquit vsq; in fine nō tñ i casu p̄misso.
k Intra has. rñ dicit tacite obiectioni q̄si nō videant
plures species restitutionis nisi que p̄tinent. §. e. l. i. r. ij.
l Oportebit. quādoq; non semper vel in omni causa
vel contractu vel qualibet re.
m Soleat. s. per fraudem.

n Restituere. sed ad qd fiet restitutio? Jo. dicit ad ap
pellandū z in vero cōtumace intelligit hāc legem. Sed
fict⁹ cō Azo ad totā causaz. z intelligit etiā in ficto. nā appella
tumax re etiā iure cōi potest cuz lex ista fingat eū nō cōtumacē.
appella Cōtra Jo. est q̄ cū sit iniquū ad appellandū tātū resti
tutū si cōtingat q̄ forte dolo aduersarij abfuit. nam pōt
hoc euenire vt hic dicit. Cōtra Azo. est q̄ ille de quo ma
gis videt vt absens pbabili z necessaria cā: nō tñ resti
tuit nisi ad appellādum. vt. J. l. fi. sed ibi fuit defensus.
Quare tu distinguas an dolo aduersarij abfuit: et tunc

ad totā cām: an nō tunc ad appellandū tñ vere contu
mar: sed fite ad totā cām. Sed nūqd hoc casu cū dico
eū restitui ad appellādum erit petēda restitutio et dāda
infra. r. dies. vt infra eodē possit appellare? videt q̄ sic.
vt. J. rem ra. hā. l. bonoz. Dic tñ p̄ra. nā statim infra. r.
dies dz petere: et
licet vsq; ad qua
driēnum fere du
ret anteq̄ sibi def
nō nocet. vtra ei
durare nō pōt. vt
C. d. tēpo. i. integ.
resti. l. fi. et ca. da
ta poterit appel
lari: q̄ in petēdo
nō fuit negligēs.
vt. J. de mino. l. in
tra. et. C. de tēpo.
in integ. resti. l.
petende.

o ffamosam.
de dolo.
p Ad quā. s. ta
lem de dolo. nam
alte famosē bene
cōpetit cū alijs.
q Remedio. s.
alio. vt. J. de dolo.
l. i. l. fi. et. l. ij. i. p̄n.

r Inter mino
res. defensi
sunt. alio nullum
eēt iudiciū. vt. C.
si aduer. rem iur

r Inter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an
nis ēt q̄ p̄ tutorē curatore sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū z rēpu⁹. restituiunt cō
gnita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceterz q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

s Inter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an
nis ēt q̄ p̄ tutorē curatore sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū z rēpu⁹. restituiunt cō
gnita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceterz q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

t Cognita. nam cōtra sententiā latā p̄ libertate nō re
stituitur. C. si aduer. li. l. fi. Jtey J̄ patrē vel patronū vt
C. qui z aduer. quos. l. fi. et nichilomin⁹ tutores vel cur
atores possunt cōueniri. vt. C. si tu. vel cu. inter. letiā.
v Defensi. indefensi autē in itegrū restituiunt ad to
tā cām. vt. C. ex qui. cau. ma. l. i. r. C. d. pecu. l. q̄z absēte.
x Appellare. si incipiant cām restitutionis infra. r.
dies ex quo cognouerūt cōputandos. vt. C. quō z quā
do iu. l. ab eo. et finiat infra quadriēniū. vt. no. §. l. pri.
Et q̄z diuersis modis subuenit rōne diuersaz absentia
rū: deo dic q̄nq; esse gñā absentie. prima probabilis et
necria: vt militie. sc̄da pbabili tñ: vt studiorū. tertia
necria tñ: vt in relegato. q̄ta volūtaria sine p̄tumacia:
vt mercatorū: vel alius nō p̄tumax. q̄nta vt p̄tumaciā.
In p̄ma ḡ si fuit legitime defensus restituit ad appellā
dū vt hic. si nō legitime defensus vel nullo modo defen
sus restituit ad hermodiciū. i. ad totā cām. vt. C. d. pecu.
l. q̄z absēte. et. i. de iudi. si p̄tor. i. fi. et. J. ex qui. cau. ma. l.
si ab hostib⁹. i. rñ. et. C. qui. ex cau. ma. l. i. r. C. quō z q̄n
iu. l. pe. Sed J. de re iudi. J̄ pupillū. So. vt ibi in sc̄da
sez vbi pbabili r̄stū legitime defensus ad nichilū. vt. J.
qui. ex cau. ma. l. necnō. r. J. q̄n ap. sit. l. i. §. fi. nō legitime
defens⁹ vel nullo mō defensus ad appellādū audit suo
iure nō p̄ restitutionē. vt. C. quō z q̄n iu. l. ab eo. vbi nul
lū potuit relinq̄re p̄curator: z relinquit z est defunct⁹.
et tūc in totū restituit vt colligit in. d. l. necnō. In tertia
vero vbi. s. necessaria tātū cā etiā cognita subuenit vt si

fict⁹ cō Azo ad totā causaz. z intelligit etiā in ficto. nā appella
tumax re etiā iure cōi potest cuz lex ista fingat eū nō cōtumacē.
appella Cōtra Jo. est q̄ cū sit iniquū ad appellandū tātū resti
tutū si cōtingat q̄ forte dolo aduersarij abfuit. nam pōt
hoc euenire vt hic dicit. Cōtra Azo. est q̄ ille de quo ma
gis videt vt absens pbabili z necessaria cā: nō tñ resti
tuit nisi ad appellādum. vt. J. l. fi. sed ibi fuit defensus.
Quare tu distinguas an dolo aduersarij abfuit: et tunc

Abfens
ne q̄nq;
sunt gē
nera.

peratore non potuit relinquere vel reliquit: s; mortuus est. vt. l. qui. ex cau. ma. s; r si per. s. l. in fi. l. et. l. de mino. papi. et sic videt idē in his duob; . Vel dic q; differūt: vt nota. in. l. necno. et in. l. sed et si p; ptoze. s; aduersus. In quarta vbi nō cōtumaciter s; volūtarie abest: nec dicit restitui. q; nec le: di p; sentētiā pōt. vt. l. de iudi. l. de vnoquoq;. In qn ta. l. vbi p; tumaciter si est ficte cōtumax audif appella. vt. l. de iudi. r post. in fi. si vere p; tumax nō audif appellans. vt in aut. de iudi. s; adient. col. vi. nisi veniat sedente iudice p; tribunali. vt. l. l. p; xxi. verū cōtumacem dico mar. ve q; apte dicit se nō rēturū. ad quem sufficit vna nūcia tio. vt. l. quib; ex cau. l. pos. ea. l. ful cimus. s; fi. fictuz vero illū q; luenif et dixit se rēturū vt dixit nichil. nō si venit ad quem ter debet nūciari. vt. l. de re iudi. cōtumacia. s; contu max. nec obli. l. de ap. ex cōsensu. s; eum: vt ibi no. Si autē nō luenif: di cunt quidaz non posse fieri p; tumacem enaz ficte. vt. l. q; sen. sine ap. l. s; item. Tu cōtra dicas. sufficit eni si denūciat ad domū. vt arg. C. de an. excep. l. pe. in fi. et. l. de dam. infec. l. iij. s; abesse.

De eo quod metus causa gestus erit.
Quod metus cā gestu est nō habet ratū. r ponit diffinitio nē met; r diffinitionē violētē h. d. v. s; ad. l. fi. Bar. l. l. p.

It ptoz qd metus cā gestuz erit ratū nō ha bebo. oli ita diceba tur: qd vi

metusve causa. Uis em siebat metio ppter necessitatē ipositā rne volūtati. Metus est istatis piculivl futur; cā mestis trepidatio. Sz postea de tracta est vis mentio: ideo q; quodcūq; vi atrocē fit id metu quoq; fieri videt. Paulus

Is autem est maioris rei impetus qui repelli non potest. l. l. p. ian. Continet igitur hec clausula et vim et metum. Et si q; vi cōpulsus aliqd fecit: p hoc edictū restituitur.

Reuter in hac. l. itelligit de vi iniuste illata. h. d. Bar.
Sed vim accipim; atrocē r eā que aduersus bonos mo res fiat nō eā quā magistrat; recte intulit: sc; iure licito et

in fi. et. l. de dam. infec. l. iij. s; abesse. **Quod me. cā gestuz erit.** De restitutione in gñe dixit nbc p; species. et pmo de ea que iure actionis datur.

It ptoz. qd me. cā. gaudent breuitate mōdernt. vt etiā sillabā vnā nō necessariā nō apponāt. sic r. C. de ap. l. ampliorē. s; in re futatoris. et. C. de dona. l. fi. Accur.

Non habeo. aliquo tpe. vt. l. eo. fi c Olim. verba Ulpiani. (mulier. s; qd metus. d Volūtati. l. spontane. naz quēdā voluntas inest in metu. vt. l. e. si mulier. s; si metu. et sic idem est volens et nolens fm leges.

Futur periculi. tamen presenti metu instante. vt l. eo. metu. in pun. que est contra. Accur.
Sed postea. in nouo edicto. Accur.
Atroci. l. cōpulsus; ylenā iqtatus qñq;. vt. l. e.

metu. s; idē. sec; in erulsus; vt ablatius vt turbatus. Is autē. nō potest. aduersus quā parum proficit Cuslodis. vt. l. de act. emp. si ea res. et no. q; nō diffinitur hic vis prout hoc titu. accipitur vt pro cōpulsus q; resisti potest: licet cum periculo. vt. C. de here. msh. l. cum pponas. vel subaudi cōmode.

Leteris s; p iniuriā quid fecit populi romani magistrat; vel puicie p; ses. p; o. p. scribit hoc edictum locū habere. si forte inqt mortis aut pberuz froze pecuniā alicui extorserit

Bo puto etiā Paul; seruitutis timorem similliq; esse admittendum.
Metus intelligitur qui cadit in constantē virum vt mortis vel cruciatus corporis vel seruitutis vel pudicitie: secus si alterius leuis vexationis vt infamie. h. d. Barto. l. l. p. i.

Est accipiendus La beo ait: nō quēlibet timorē sed maioris mali. q; ar;

Estū autē nō vani hois s; q; merito etiā in hōse cōstantissimo cadat: ad hoc edictū p; tinere dicem;. l. l. p.

Ec timorem infamie hoc edicto contineri pedius dicit lib. vij. Neq; alius cuius vexationis timorem per hoc edictum restituit.

Proinde si quis meticulo sus rem vllam frustra timuerit: per hoc edictum non restituitur: quoniam neq; vi neq; metus causa factum est.
Proinde si q; in furto vel

cruciatus corporis. vt. C. de transac. interpositas. non vilis. vt. l. titu. l. l. scio.

Estuz. p; stantissimo. ad qd facit. l. ex qui. cau. ma. l. ij. s; fi. r. l. de reg. iur. l. nam. r. l. de re iudi. l. si q; ad.

Ec timorē infamie. l. de facto. vt q; dicat q; malā cantilenā cātabat de me. secus si infamia talis est que habeat iuris effectum. vt. l. eo. illi. s; finali.

Uexationis. l. talis. t Restitui. s; dicim; aliqñē l; alio mō restitua. et sic no. q; qñq; q; ex snia et h; bis hui; edicti punif. vt. l. e. p; tiner. i. fi. r. C. d; trāfac. in p; positas. qñq; ex snia tm. vt. l. eo. isti. s; pe. r. s; h. qñq; p; p; stitutiōez. vt. C. e. si p; m; p; s; s; iō nē. et. l. de p; hen. emp. nō l; qñq; p; r; n; a prudētū. vt. l. e. l. fi. r. l. qua. re. ac. nō da. l. l. s; q; enerāde. i. fi. r. l. de var. cc. s; .

Proinde dixit. s; qñ directo timebat (l. medic; metus nsc qñ q; quodāā mediū puta per adulerium. p uij

Contu...

gaudet breuitate de mōdernt.

DICER...

a Recte scribit. Imo videt non recte quod non dicitur dari repetitio. ut de p. di. ob tur. cau. idem et si. q. 2. §. hoc intellige p. act. qd me. ca. et sic accipere sequentia. non autem p. di. ob tur. cau. ut ibi. §. quare diuersum. R. h. qd p. di. t. m. p. di. cas. in sp. i. i. metum. ut. §. e. isti. ius civile etiam p. di. i. i. stu. p. di. et sic denegat repetitionem. Est et hec ratio: quod ibi dicitur esse plus in iudicio quam alij obijcit turpitudinem. h. si sic ap. te obijcit turpitudinem. Et sic non op. ponitur exceptio rei iud. agens hac actione l. p. di. de. rit in p. di. c. d. vt. §. b. ex. p. rei iud. l. b. ead. et l. cu. q. r. b. ¶ Mel. p. di. est. c. ¶ Adulterij.

Marito non licet rui maritum occidere. non licet rui maritum occidere omnem re. s. v. l. e. h. o. l. e. z. m. adulterij. p. di. o. e. z. vt. §. de rui occid. adul. l. marito. et dere. l. nec mea. et. l. qd ait. ite nec o. e. z. fure nisi se telo defendat. vt subijcit. et J. ad. l. a. q. l. itaq. et l. sed. et si. et J. ad. l. cor. d. s. i. ca. l. fure. d. ¶ Non iure. sufficit q. vel de facto vel de iure timere sic. §. qd vi aut cla. phibere. §. si. §. ar. §. c. e. l. accusati. o. s. et J. de p. cu. l. eo tempore.

in adulterio deprehensus: vel in alio flagitio: vel dedit aliquid vel se obligauit: recte scribitur pompo. lib. xxviii. posse eum ad edictum hoc pertinere. Timuit enim vel mortem vel vincula. Quamquam non omnem adulterum liceat occidere: vel furem nisi se telo defendat. s. potuerit vel non iure occidi: et ius iuratum fuerit metus. S. et si ne p. dat. ab eo qd deprehenderit alienauerit: succurrit ei p. hoc edictum videtur. Quam si proditus esset: potuit ea pati que diximus. ¶ Paulus. ¶ Incidunt q. d. p. co. p. stupro acceperit. p. di. t. m. etiam vt restituatur iteruenire dicitur. Nam et gestu est malo more: et p. di. non respicit an adulter sit qui dedit: sed hoc solum qd hic accipit metu mortis illato. Si is accipiat pecuniam qd infra status mei iteruerit: nisi illi dem: non dubitatur qd maximo metu compellatur: vt qd si iam in seruilitate peto: et illis instrumentis

tra dic. vt. C. eo. l. ij. et xv. q. vi. c. auct. i. t. r. e. r. a. c. t. i. a. f. e. i. a. l. e. g. e. i. u. r. a. m. e. n. t. u. m. vt. C. de l. e. r. c. o. l. m. o. n. d. u. b. i. s. i. n. f. i. h. i. c. a. u. t. e. m. p. r. e. s. e. n. s. e. r. a. t. m. e. t. u. s. ¶ Hec qd diximus. magis facit insti. de noxa. §. p. e. s. e. z. qd ipse vel etiam magis qd ipsi filij. Et no. qd pater plus diligit filium qd seipsum. Illud constat qd plus pater filium qd filium patre diligit. vt. J. v. h. libe. scripto. in fi. et J. de inoffi. testa. nam et si. et est ratio qd esse sine p. feuerantia plus in patre per filium qd in filio p. patre inuenit. et hoc est naturale qd res plus perseverantur quis plus diligit. ¶ Etum presentem. etiam pro futuro periculo. vt. §. c. l. i. §. si. que est contra.

Seruitus est filius demon. l. intercidit. in fi. Sed qd si in alio instrum. p. cio. mortu. saru. rep. foute dic. non idem: quod nec mors nec q. si: vel cruciat corpus iteruenit qd e. necesse. vt. C. de tras. iterpositas.

¶ Suspitione. nota suspitionem nil operari. vt. hic. et C. eo. l. metus. Sed arg. contra. J. de acqui. possessi. si id qd §. si. et J. p. donato. l. i. et J. de r. c. o. l. habitatores. ¶ Deuoc. de p. di. metu et non p. di. dicitur p. exempla. op. at. ¶ Cum armis venret. qui alio tendebat. ¶ Non video. Imo video. vt. J. de v. f. i. c. a. p. non solum §. si. d. n. s. q. e. J. Solu. h. alio tedebarabi ad locum veniebat. Ut dic. qd videtur vi deici quantum ad amittendam possessionem: qd amittit vt ibi: non quantum ad hoc edictum vt h. e. a. t. locu: et sic vtrobique alio tedebar. p. di. si vere illo tedebar non t. i. t. r. a. u. e. r. e. t. h. z. locu interdictum vnde vt. J. de vi et vi

bulas. ibi: sed nichil re. Jo. contra in vtrosq. et in primo hic subaudit maxime. et est. p. eo. §. c. l. i. in §. si. ibi: metus est instanti vel futuri et in secundo exponit non possim. i. possibile est non posse. nam sufficit periculum posse euenire. vt. §. l. p. di. in fi. item facit. J. ad. l. a. q. l. i. in lege. Et no. qd quidam intelligit huc. §. quando est in pos. seruitutis. secus si in pos. libertatis. qd tunc p. bationis onus aduersario incubitur. id est tamē puto vtrobique propter generalitatem istius. §. m. ¶ Si dederit. seu mulier. hoc intelligit primo pla. quando precedentia advenere parata sunt vt lect. et coopta et hoc ppter hoc quod est J. l. pri. in prin. ad quod facit. C. de adul. l. qd adulterij. idem puto fm Jo. etiam si sit futurum periculum. vt. §. e. l. i. §. si. Sed quid si compulsum iurauit dare. et timore p. di. dedit. videt habere locum hec actio. nam vt hic datur ppter timorem infamie: que iuris h. z. effectum et repetitur: ita ibi. §. c. o.

¶ In hac adiectione dicitur p. bati meo p. di. instantis non suspicari futuro. h. d. v. b. ¶ Ipla. ¶ Est autem p. di. accipere debemus non suspitionem nisi referendi eius: et ita pompo. lib. xxviii. scribit. At enim metus illatus accipiendus. i. si illatus est timor ab aliquo. ¶ Denique tractat: si fundum meum dereliquero audito qd quis cum armis venisset: an huic edicto locus sit. et p. di. refert Labeonem existimare edicto locum non esse: et vni in terdictum cessare. qm non videtur vi deieci qd deici non expe-

tra dic. vt. C. eo. l. ij. et xv. q. vi. c. auct. i. t. r. e. r. a. c. t. i. a. f. e. i. a. l. e. g. e. i. u. r. a. m. e. n. t. u. m. vt. C. de l. e. r. c. o. l. m. o. n. d. u. b. i. s. i. n. f. i. h. i. c. a. u. t. e. m. p. r. e. s. e. n. s. e. r. a. t. m. e. t. u. s. ¶ Hec qd diximus. magis facit insti. de noxa. §. p. e. s. e. z. qd ipse vel etiam magis qd ipsi filij. Et no. qd pater plus diligit filium qd seipsum. Illud constat qd plus pater filium qd filium patre diligit. vt. J. v. h. libe. scripto. in fi. et J. de inoffi. testa. nam et si. et est ratio qd esse sine p. feuerantia plus in patre per filium qd in filio p. patre inuenit. et hoc est naturale qd res plus perseverantur quis plus diligit. ¶ Etum presentem. etiam pro futuro periculo. vt. §. c. l. i. §. si. que est contra. ¶ Suspitione. nota suspitionem nil operari. vt. hic. et C. eo. l. metus. Sed arg. contra. J. de acqui. possessi. si id qd §. si. et J. p. donato. l. i. et J. de r. c. o. l. habitatores. ¶ Deuoc. de p. di. metu et non p. di. dicitur p. exempla. op. at. ¶ Cum armis venret. qui alio tendebat. ¶ Non video. Imo video. vt. J. de v. f. i. c. a. p. non solum §. si. d. n. s. q. e. J. Solu. h. alio tedebarabi ad locum veniebat. Ut dic. qd videtur vi deici quantum ad amittendam possessionem: qd amittit vt ibi: non quantum ad hoc edictum vt h. e. a. t. locu: et sic vtrobique alio tedebar. p. di. si vere illo tedebar non t. i. t. r. a. u. e. r. e. t. h. z. locu interdictum vnde vt. J. de vi et vi

arma. l. i. §. idem labeo. si autem alio non: vt hic. §. de vi et vi arma. l. iij. §. si quis autē visis. et hoc si non habuerit animū deiciēdi illū: vt ibi dicitur: nisi postmodum mutato pposito intrauerint: vt ibi deus subiicit. Et his casibus nō est reuociosa quātū ad vfua. nisi in vltimo quādo. s. mutato pposito intrauerit. nā et possessio amittit et interdicitur vnde vt locū habet et est res vitiosa. at hoc edictum habet locū tunc cū armatis i gressis per vim cōpulsū patior eos possidere. et quasi sola vita cōtentus alia eis dimitto. vt. §. pri. §. idē ait. r. c. que patientia quodamō p traditōe est. vt in sū. de re. di. §. ni

Edictū chil. Et nō q. hoc qd met' edictū nō cōcurrit cū interdīto currit vnde vi sed cū interdīto qd vi aut clā. sic. vt. §. pri. §. idē ait. r. sic nō q. qñs amittit possessio nec locū hz interdīctū nec est res vitiosa. qñs illa tria occurrunt quandoqz datur hoc edictum.

ctauit: sed pfugi. Aliter atqz si postea qz armati igressi sūt tunc discessi: et huic enim edicto locum fore.

Hec actio concurren cū interdīto qd vi aut clā. h. d. B.

Idem ait r. si forte adhibita manu in meo solo per vim ediffices: et interdīctū qd vi aut clam: et hoc edictum locū habere. s. qm metu patior id te facere. Szr si vim tibi possessionē tradidero: dicit pōp. huic edicto locum esse.

Extra vniuersitatē metū i ferentē hz locū hoc edictū. h. d. vel sic. Siue violētia i ferat a priuato. siue ab vniuersitate vel collegio habet locum hec actio. hoc dicit Barto.

Animaduertendū autē ē q. p. p. hoc edicto gñaliter: et in rē loqitur: nec adicit a quo gestus est. et ideo siue singularis sit psona ea q. metum intulit: vel populus: vel curia: vel collegiū: vel corpus: huic edicto locus erit.

Licet michi accipere pecu

l. i. in fi. r. l. sequen. vel dic non tota sed pars. s. maior qd p. unde erit ac si tota. vt. §. de regu. iur. l. aliud. §. refer. vel dic q. illi cōmittunt qui regunt vniuersitatē quibz et talia vidētur mandata. vt. §. de vi. r. vi arma. l. si vi me. r. §. ad muni. l. lucius. §. imperator. Vel dic quod verius

niam vt te a violentia illata p alium liberem. h. d. Bar.

Szr vi factā a qñs p. p. tor p. p. factā: elegāter tñ pōp. ait. si quo magis te de vi hostium vel latronū vel ppli tuerer vel liberarez aliqd a te accipero: vel te obligauero: nō debere me hoc edicto teneri nisi ipse hāc vim tibi summisit. Leterū si alio vim summisit teneri me nō debere. Ego em opere poti' mee' mercedē accepisse videoz. Idē pōp. scribit quosdā bene putare etiā r. serui manumissionē vel edificij depositionē quā quis coact' fecit: ad restitutionem hui' edicti porrigendam esse.

Ex hoc edicto in rebus seu negocijs pfectis oritur actio r. exceptio. h. d. Barto.

Szr qd p. p. ait ratū se non hitur: qten' accipiēdū ē videamus. Et qdē aut ipsecta res ē hz met' iteruenerit: vtputa stipulationē nūeratio nō est secuta. aut pfecta: si post stipulationē ē nūeratio facta est: aut

do. quare hic non tenetur. Respon. hoc quia huic datio ni proxima causa est beneficium siue seruitium quod fecit ob hoc q. dedit: als autem proxima causa traditio ni facte metuloso est metus.

Serui manumissionem. nota tres casus: quia aut fugi ego dominus ab extraneo compulsus manumittere: et tunc obtinet quod hic dicit. aut a populo: aut ab ipso seruo. et his duobus casibus non valet libertas. et ideo non est locus restitutioni. vt. §. qui r. a q. ma. li. nō fi. l. ille a quo r. l. si priuatus. secus si seruum per metum michi auferas r. manumittas: quis non valet libertas sz vendicoytli in rem. vt. §. qui. ad li. procla. non li. l. ij. Sed in nostro casu contra quem restituitur dominus: quidam contra seruum vt in seruitutem redigatur: qua si hec sit magna causa. vt. §. de mino. si ex causa. §. fi. r. l. sequen. tu dic fm Jo. contra inferentem metum r. ad in teresse. nam libertatem reuocare non potest. vt. §. de dolo. l. r. eleganter in p. r. d. l. si ex causa. §. aduersus.

Quatenus i. qualiter. Szr stipulationem. per metum extortam. Szr facta est. similiter p metum. ne sit contra. C. e. l. ij.

puto q. vniuersitas dolum et metū cōmittit vt hic dicit. et quod contraria lex dicit. quid enim rē. sup. ple facile.

Sz licet. edicto teneri. nisi et ipse rē. vt subiicit et. C. e. l. nichil in terest. que est contra. hz hoc nisi/ tollit contrarium.

Ipse. subaudi ego.

Summisit. i. te capi fecero.

Summisit. i. te cepit.

Dec. equum est em vt si habes bonū propter me vt r. ego habeam propter te. vt hic r. §. de cōdicto. ob tur. causam. l. idē §. fina. r. §. ad le. r. ho. de iac. l. ij. §. equissimum. r. §. de dona. si pater. §. si quis. Sed cum quilibet tenetur actioe ista ad quem peruenit commodum ex metu. vt. §. co. si cum. §. aliquan =

DICERET

sed potest dici qd edānū passus in eo qd est obligatus.
a **¶** Scribit male fm Jo. etiā in primo casu ex eo qd po-
 suerit iterdū. nā vtrūq; locū hz. r facit p Jo. r ubi dicit ex
 qua pstone r. Uel dic fm Jo. bñ in hoc pto dicto. duo
 em dicit. vñ de negocijs pfectis: r hoc bñ. aliud in iper-
 factis r ubi male.

Jo. Et fm hoc
 hec dicitio iterdū
 notabit facti va-
 rietatem nō iuris
 diuersitatez. r re-
 fert tantū ad exce-
 ptionē. q. d. si ha-
 bile est vt habeat
 locū exceptio als
 nō. nā si oia perfe-
 cta sunt et nichil
 dicit inferens me-
 tum passo qualiter
 exciperet. at
 qd dicit in impfe-
 ctis solā exceptio-
 nē pessime dixit r
 id corrigi in si. s.
 Sed vñ fuit mor-
 pōp. in scdo dicto
 Rñ. forte ex eo qd
 hec actio non dat
 nisi habeat quis
 dānum. vt. i. e. sed
 et par. s. queri.
 hic aut non vide-
 bat dānū passus
 cū res sit imperfe-
 cta. s. pōt dici qd
 est dānū passus i
 eo qd est obligat-
 b **¶** Scio. loquit
 Ulpianus.

c **¶** Pollicitatio
 nis. i. pmissio. et sic res erat perfecta. Recursus.
d **¶** In integrū. p actionē qd metus cā vt p acceptila-
 tionē liberetur nō iudicis officio tantum.
e **¶** Siue exceptione. f. vellet experiri.
f **¶** Ex qua pstitutione. i. rescripto principis.
g **¶** Colligit. quō colligit ius generale ex interlocuto-
 ria qd est in rescripto pncipis. vt. C. de le. r. cō. l. ij. qd est 3.
 Rñ. illud obtinet qñ pnceps interloquēdo nouū ius cō-
 stituit: hic aut nō pstituit: sed magis qd erat exposuit: vt
 ibi statuit imperator interloquēdo in aliqua causa que
 sit corā eo. s. hic faciēdo ius interloquēdo. Itē hoc est in
 corpore iuris. s. hz nō valet: qz non erat in corpore iu-
 ris ante hanc legem.
h **¶** Siue pfecta siue imperfecta sit. si est pfecta dat actio
 Itē exceptio si forte res redeat ad eū quā repetit qui me-
 tū inuit. vel petit sibi cauēri de euictione. si aut imperfe-
 cta datur exceptio r etiā actio: vt libere per acceptilatio-
 nē. vt. i. eo. l. si cū excep. s. 3. r si quis per vim. sed qñ res
 est perfecta videtur q nec actio nec exceptio datur: cū
 perficiendo videat approbare primo factū. vt. C. e. l. ij.
 que est 3. s. 3. dic qd hic pūmū r secundū fuit factū p metū
 ibi pūmum tantum.
i **¶** In rem actio. quidā sic intelligit vt actio in rē vti-
 litā hēat locum nō qd me. causa. qñ corporalia dedit per

per metū accepto debitor li-
 beratus est: vel qd simile con-
 tigerit qd negociū psceret. r
 pōp. scribit in negocijs qdē
 perfectis r exceptionē inter-
 dū r actionē cōpetere: in imp-
 perfectis aut exceptionē solam.

¶ Sz ex facto scio cū cāpa-
 ni metu cuidā illato extorsis-
 sent cautionē pollicitationis
 rescriptū eē ab iperatore no-
 stro posse eū a pretore in inte-
 grū r restitutionē postulare: et
 pretorem me assidente inter-
 locutū esse: vt siue actione vel
 let aduersus cāpanos experi-
 ri esse propōsitā: siue exceptio-
 nē aduersus petentes nō de-
 esse exceptionē. Ex qua psti-
 tutionē colligitur vt siue p-
 fecta siue imperfecta res sit: et
 actio et exceptio datur.

¶ Diffialis est r legit tribus
 modis. fm verā lec. hoc inten-
 dit. Metū passo datur vtilis
 ex hoc edicto ipso iure. r per
 actionē ex hoc edicto restitui

metū. fm istos actio in psonā qd me. cā qñ incorporalia
 vt actionē: vt subicit. sed Jo. dicit in rem vtilē q pūmo
 anteq; p metū alij traderet dominū erat directa: nūc
 datur r in psonam. f. quod me. cā. qd est in psonā. vt in sit.
 de acti. s. pterea. dabit r i eodē cāu. vt. l. l. pri. s. 3. r etiā

in alio casu. vt. f. remisi actionem
 p acceptilationes
 vel p pactū i illis
 casib; ubi tollitur
 actio ipso iur. vt. 3.
 de pac. si tibi. s. qd
 dā als ei agere p-
 ma. r si exciperet
 de pacto replica-
 rem de metu. Itē
 qd datur i rē pto-
 ri dño. verū est si
 pūi erat dñs: vel
 talis cui publica
 na vel similis da-
 retur rōne directi
 vel vtilis dñs: als
 non haberet locū
 hec actio. l. 3. inter
 dictū vñ vi de hoc
 non curet. vt. i. de
 vi r vi ar. l. i. s. qui
 vi a me. nec actio
 psonalis qd me.
 cā. vt. i. e. si mulier
 s. qd possessiones.
 sed quare nō dat
 actio in psonā vti-
 lis q pmo dabat
 directa sicut rei vē
 di. Rñ fm Jo. qd
 actio in rē videt
 remāsisse in reb;
 hūanis cū dñtum

¶ Metū inferens tenet resti-
 tuere r de dolo cauere. h. d. vñ
 sic. Qui restituit rem per hāc
 actionē cogit cauere de dolo.
 hoc dicit Bar.

¶ Idem Julia. lib. iij. vlg. pu-
 tat eū cui res metū cā tradita
 est nō solum reddere: verum
 etiam de dolo repromittere
 debere.

¶ Persecutoria tollitur per
 penalem quando inest rei per-
 secutio. hoc dicit vñ sic. Actio
 in rem tollitur per penalem r
 econuerso: quā in penali con-
 tinetur rei persecutio.

¶ Licet tamen in rem actio-
 nem dandā existimem: quia
 res in bonis eius est qui vim
 passus est: verum non sine ra-
 tione dicitur si in quadruplū
 quis egerit: finiri in rem actio-
 nem: vel contra.

semp fuerit saltē penes inferentē metū directū. at actio
 psonalis fuit pzius extincta. vñ in ppetui rē. vt. i. de
 fo. d. res. s. aram. Cōtra hoc est. i. de leg. iij. fidei cō. s. si
 qd rem. ideo dic fm Jo. qd etiā prima psonalis datur
 vtilis. r sic pōt itelligi qd h dī. nā r als actio resistatur
 vt. i. eo. si mulier. s. h. r. s. si ex nora. cau. aga. l. ij. in fi. r. i.
 de ca. di. l. tunc las. s. si libertatē. et. C. si aduer. trā. l. iij.
 r. C. de accep. l. fi. r quod i. d. l. de solu. dicit fallit sicut
 alie rē. vt pūcta ibi in ppetui pūcta cetera resusc. r. c.
 k **¶** Liberatione. q facta fuerat p pactū simplex.

l **¶** De dolo. vt. i. e. l. s. ex hoc. r. i. de pig. ac. creditot. r
 de rei ven. si post hanc. r. l. si homo.
m **¶** Licet in rē. vñ vñ dicitur modo in s. volenti.
n **¶** In bonis ei est. f. fictione iuris. qz nemo vt rē. vt
 s. ti. i. l. nemo. r dic vt ibi dicit.

o **¶** Finiri. si primo agat in quadruplū tollitur in rem
 qz nata erat. s. si agat in rē pūmū: vt hic dicit vñ 3. qd
 tollit in quadruplū cū nō sit nata nisi tūc demū qñ erit
 in cōtumacia qz nollet rem restituere. vt. i. eo. si cū excep-
 ptioe. s. i hac. r in fi. de ac. s. itē actio. Rñ. dic pūmū finiri
 ppe r ipsoe pon. vt als. i. si cer. pe. l. certi p dicitio. i. pñ.
 vt dic narā ēt a pñ. l. 3. ex clemētia tardet eius cursus vt i
 nuit. i. si cū exceptioe. s. satis. Itē quare vna p alterā tol-
 litur cū vna sit penalis altera rei psecutoria: Rñ. qz sub

quadruplo inest res: vt. Ieo. si cum exceptioe. §. q. si hō. a. contra est. vt. I. de de fur. si pignore. §. cū fur. ac. b. Officio iudicis. qd late patet cū sit arbitraria tā qd metus cā qd talis in rem. vt. insti. de act. §. preterea. b. dicitur est. scilicet. §. eo. §. idē iul. alv. incipit ibi lex putat. rē. r. intelli

ge sine fideiussoze vt. I. de pre. si. l. i. §. pe. r. h. r. C. de ver. sig. sancim. r. no. q. prim. casus est in re corpa li: sequētes in in corporatibus. c. Soluat. siue pura sit siue non. d. Accipiat. cū nō est pura. r. dic accipiat cuz dies vel cōditio adueniunt.

e. Condēnanduz. hoc qd dicit de actione restituenda: intellige si erat obligatio in diē vel sub condi tione. als in ipsaz pecūia p dēnare nō vt reponeret se in obligationē vt. I. de condi. ob cau. si quis acce pto tulerit. Sz ac ceptatio non tenet: nisi extiterit cōditio: ergo in: terim nō est dānā dus: r. sic non agi tur. Sz certe imo est dānā dus ppe spem. sed qd qua druplabif si ad huc non debeat. Rñ. qd erat sim plandū. vt. Ieo. si cuz. §. i. sed differ exactio in diē pncipalis obligatio nis. vt. I. ad. l. ad. l. in lege. r. Ieo. sed r. §. si. Alij dicunt estimari qd valeat talis obligatio vt illud quadruplet vt ar. pro eis. I. de pd. fur. tuu. si seruus. §. ar. §. I. de tab. exhiben. locū. §. h. in ver. enā si sub pdi. rē. Sed ibi spēle vt ibi no. Itē qd si accepto tuli obligationē furti vel iniuriarū: hic non bz refuscitari. nō em rē. vt. §. de pac. l. si vnus. §. pactus. ver. sed si pactū cōuentū: Rñ. p onet se in obligationē tāte quāntatis per stip. fm. h. imo fiet ipsa exactio cum nō possit teneri nisi pure. vt. I. de cōdi. ob cau. l. si quis accepto tulerit. Item qd si reus r multi fideiussozes p eo tenerent: an cōtra oēs fiat quadrupla tio nisi se reponāt in obligationē: Rñ. nō. sz reus tñ et si in aliquo non esset soluendo in residuū fiet quadrupla

Per hāc actionē bz res in pūstinū statū restituit. als con tumax in quadruplū cōdēna: bif. h. d. vel sic. **P**er hāc actio nē sit restituito in pūstinū sta: tū: r ad restituendū inferens metum cōpellitur.

Et hoc edicto restitutio ta lis faciēda est in integrū offi cio iudicis: vt si p vim res tra dita est: retradā: r de dolo si cut dictuz est: repromittat. ne forte deterior res sit scā. Et si acceptilatione liberatio inter uenerit: restituēda erit i pūsti nū statū obligatio. Et qz adeo vt iulian. scribit lib. iiii. dig. si pecunia debita fuerit que ac cepta per vim facta est: nisi vl soluatuz vel restituta obliga tione iudiciū accipiat: in qua druplo eū cōdemnandū. Sz r si per vim stipulāri pmisero stipulatio accepto ferēda erit Sz r si usufruc. vel seruitutes amisse sunt: restituēde erunt.

Hec actio est i rem scripta ideo datur ptra oēs ad quos cōmodū puenit ex metu. itē ē restitutoria r iō oia i pūstinū statū reponit. h. d. cū. l. se. B.

Cū autē hec actio in rē sit scripta: nec psonā vim faciē tis: coerceat: sz aduersus oēs b restitui velit qd metus causa factum est. nō immerito iuli a marcello notatus est scri

tio fideiussozes: r hoc pōt itelligi. I. §. cū aut. r. I. l. pri. f. Amisse. debite rei tradite p metu. vt. I. qd vi aut clā l. semper. §. in hoc interdico.

g. Cum autē hec actio. quod me. cā. Bzo. h. In rē sit scripta. qz gnāliter dāf: ptra oēs ad quos cōmodum puenit ex metu. vt. Ieo. si cum ex. §. in hac actione. secus in exceptioe doli. vt. I. de do. excep. l. apud. §. pe. sed in exceptioe metus idem qd in actioe ne qd met. cā. vt ibi. In psonaz tñ est: vt. insti. de act. §. preterea. sic et in interdico qd bus: dā. vt. I. de iterdi. l. i. §. pe. r. i actioe ad exhibē. vt. I. ad exhibē. l. iij. §. ē aut.

Item si fideiussoz vim intulit: vt accepto liberaretur in reū non esse restituendā actionē sed fideiussozē (nisi aduersus reum quoqz actionē restituat) debere in quadruplū p dēnari sed est verius quod marcell. notat etiā aduersus reū cōpe tere actionem hāc: cum in rē sit scripta. **Q**uius.

Illud verū est si ex fa: cto debitor metū adhi bentis fideiussozes acceptila tioe liberati sunt: et aduersus fideiussozes agi posse: vt se re ponāt i obligationē. Si me tu a te coact. acceptā tibi sti pulationē fecerit arbitrari iudicis apud quē ex hoc edicto agit: nō solū illud p tinet vt in tua psona reitē gref obligatio sz vl fideiussozes qz vel eos: dē vl alios nō minus idone os: adhibeas: preterea vt r pignoza que dederas in eadem causa restituas.

Nō tenet qd ex metu illato p aliu nisi quaten. cōmodum ad eū puenit. h. d. B. Paul.

Si qd ali. sine malicia fideiussozis vt fideius soz accepto fieretvi fecit: nō tenebit fideiussoz vt rei. quoz obligationem restituat.

Accessiones pcepte r qd a petitore pcpri potuerit veniūt i hac actioe. h. d. B. Iulian.

vel conditionales: als secus. vt. I. de psci. verbis. ob eū r. I. de condi. ob cau. si qd accepto tulerit.

q. Eisdē. sed videtur ex quo semel liberati sunt q in uitā iterū nō obligent. vt. §. de pactis. l. si. q est §. sed ibi ex honesta cā liberatio ad eos puenit: hic ex inhonesta immo plus qz non vident liberati hic. vt. §. n. l. l. nemo.

r. Nō min. idoneos: vt h. r. I. de arbi. labeo. §. si. r. I. de cōsi. pec. qui aut. §. ij. r. I. loca. si quis domū. §. i. accur. f. Et pignora. vt. I. de mio. l. patri. §. si minor.

Si quis alius. scilicet extraneus. vt differat a casu precedenti.

Ut rei. sed vt suam. vt. §. l. proxima.

DIGESTA
LIB. I. DE
ACTIOIBUS
§. DE
RESTITUTIONE
§. DE
METU

Sed et partus, causam, vt partuū part⁹ et fructuū fructus: qui dicuntur causa.

b **C** Oportet, si quadruplū, vt. Te. si cū. S. quadruplā.

c **C** Oportet, etiā si emisti p metū me cōpellēs. Et sic no.

posse: q possessor cū titulo tenet de p̄cipiendis. i. quos vetus for cū n̄ possessor p̄cipere

tulo de portuisset, sic et in quibus eo q̄ emit in frau

tenet, den creditorū, vt

J. q̄ in fraudē credi

torū. l. ait p̄tor.

S. per hāc. sic et in eo q̄ emit ī inter

dicta legū sciens. vt. C. de agri. et

cen. l. quē admodum. in fine. l. idē

et qui emit a fisco nō solēniter vēdē

te. vt. C. de fide in stru. et iur. haste

fit. l. i. lib. x. et facit ad hoc. J. de vsur.

l. videamus. S. itē si. sed regulariter

titulus excusat a p̄cipiēdis. vt. C. de rei vē. si fundū.

d **C** um fecerat prius.

e **C** passo vim. scz postea ex inter

uallo etiam.

f **C** alienauerit. reddēdo. Accur.

g **C** repellere. incontinenti.

h **C** Quare si. su perior casus est

quando duo tantum fuerunt: nunc quando tres.

i **C** Mor ego. yr. intelligit hunc. S. in vtroqz suo r̄ho.

quādo metus incōtinēti fuit factus illi q̄ primo metuz

fecit. et hoc ex regula superiori vim vi rē. et ex eo q̄ hic

dicit mor. et est p̄o eo. J. de vi et ar. l. iij. S. cū igit. et. S.

de iusl. et iur. l. vt vim. et. J. ad le. aq̄. factū. S. q̄ cū alif.

et fm hoc si ex interuallo hoc fiat poterit agi ex p̄mo et

sc̄do metu. vt. J. de vi et ar. l. i. S. q̄ vi a me. et. l. cū fundū.

Alij dicūt idē q̄ yr. in sc̄do casu. S. i p̄mo dicūt etiā si ex

teruallo nō posse agi. Tu dicas in vtroqz casu nō posse

agi siue incōtinēti siue ex interuallo fiat met⁹. primo qz

ex sua improbitate nō debet cōsequi actionē. vt. J. de fur.

itag. sc̄do qz hec actio dānū exigit. q̄ hic nō ē. vt. J. p̄xi.

S. et. J. l. si cū exceptiōe. in si. i. r̄n. sed ab interdico vnde

vi nō excusatur nisi incōtinēti faciat. vt in dicta. l. J. de

vi et ar. l. iij. S. cū igit. Sed nūquid locū debet habere

pra hūc debitorē edictū diui marci. scilicet quādo

te coegi michi p̄mittere: et tu coegisti postea me vt te liberare.

scz vt amittas exceptionē q̄ me. causa que tibi cōpetebat.

et actionē q̄ me. cā q̄ tibi cōpetebat vt liberareris.

R̄n. nō puto edictuz locū habere in exceptione: amittit ergo actionē q̄ me.

cā q̄ tibi cōpetebat vt liberareris: sed nō exceptionē. licet ab eodē p̄tore vtrūqz habeat

Sz si dicas sic: ergo nō puniū vis per edictū diui marci si ponas cū nō habuisset actionē: sed exceptionē tantum

Sed et partus ancillarū et fetus p̄corū et fruct⁹ et fetus p̄corū et fruct⁹

restitutū et oēm causā oportet

Nec solū eos qui percepti sūt verum si plus ego percipere

potui et per metum impeditus sum: hoc quoqz prestabit.

Actio q̄d met⁹ causa nō cōpetit ei q̄ ex metu dānificatus

nō est. h. d. v. sic. Qui p̄ metū reddit q̄d reddere tenet hac

actiōe vel alia non hz actionē q̄d me. causa. h. d. cum. S. seq.

Queri poterit an etiaz ei q̄ vim fecerat: passiois restitui

p̄tor velit p̄ hoc edictū ea que alienauerit. et p̄pō. scribit libro

vigesimo octauo nō oportere ei p̄torē opē ferre. nā cuz

liceat iquit vim vi repellere quod fecit passus est. Quare

si metu te coegerit sibi p̄mittere: mor ego coegero cū metu te accepto liberare: nichil

esse quod ei restituatur.

Julianus ait et eū qui vim

R̄n. non fieri quia accusari potest de vi criminaliter.

k **C** In legē iuli. de vi. publica vel priuata cuius pena est in sū. de publi. iudi. S. item lex.

l **C** Amisisse. hic opponit de p̄cto: qz si iste amisit ius creditū: ergo quicqd soluit dānum patitur.

adhibuit debitori suo vt ei solueret: hoc edicto nō teneri p̄pter naturā quod met⁹ causa

actionis que dānum exigit quāuis negari nō possit in legem iuliam eū de vi incidisse:

et ius creditū amisisse.

Cōtinuatur cū superior. et hoc intēdit. Creditor qui per vim pecuniam vel rē sibi dataz

accipit vel sibi solui fecit ius debiri p̄dit et omne ius q̄d hz

in re v. p. re. h. d. B. Calistr.

Etat em decretuz diui marci in hec verba.

Optimū est vt si quas putas te habere petitiones/ actionibus

experiaris. Et cuz marciānus diceret vim nullam feci.

Lesar dixit tu vim putas esse solū si hoies vulnerent?

Ats em est et tūc quotiens q̄s id quod deberi sibi putat: non p̄ iudicē reposcit.

Quisqz igit p̄batus michi fuerit rem illā debitoris vel pecuniam

et in metu: et post. i. primo nō est verū

creditorē amisisse

Itē nec in secūdo dicit amisisse sed

amittere: ita hīc duob⁹ cū sit debitor nō patit dānū

in tertio vero qñ dicit amisisse non

facit tale qd creditor quare debeat

teneri hac actiōe Sed q̄s amittit p̄ delictū: imo per

solutionē p̄tore qd nocet hec amissio cū iaz habeat

creditor. R̄n. scz yr. qz id qd est solutū

repetit p̄ cōdictionem sine cā nec iure creditor p̄t

retineri. Itēz oppono: si tibi vi feci: q̄ habes actiōne

q̄d met⁹ cā: q̄ rē. vt. S. n. i. nemo q̄ dānū nō sentis.

q̄ hāc actionē nō habes. R̄n. q̄ dānū nō habeo: hoc ē p̄tēplatiōe hui⁹

actiōis: qua sublata rem aneo in dāno. ergo ipsa datur.

Actar. sba. q̄ pleni⁹ sunt. J. ad le. iul. de vi. p̄. l. p̄. Actionibus. i. auctoritate iudiciali.

Marcianus. creditor. Vim. scilicet illicitam.

Vulnerentur. interrogatiue et plane potest legi. Rem. illā. sed nūq̄ quādā re debitoris occupata

a creditore omne ius suū qd cūqz habz creditor amittit: quādā vtrūqz. ar. in auf. vt nō si. pig. col. v. et vt nulli iudi.

S. qz vero hui⁹ col. ir. et. J. de incen. rui et nau. l. quo nau fragitū. S. senatuscō. Szio. J. amittit emi tñ ius qd hz in

re: vel p̄re illa quā occupauit. vt. J. de hīs q̄. vt iudi. l. rescriptū. et. l. heres. et. J. quo. le. l. i. S. si due. et. J. de nora. si fuū

p̄ delicto. S. i. et. C. de penis. sancum⁹. nec obstat aut. p̄d cte qz capere liberū hoies p̄ debitor: vel exigere aliū p̄o

alio grau⁹ est: et deo grauoz imponit pena. Sz Jo. obstat hec littera q̄ dicit rē villā. sed accipere debiti scilicet

quod est. J. Item obstat qd dicit pecuniā: qz nō dicitur creditor habere ius in ea: cū sit in genere debitor. Sed

dic qz erat debitor in specie. vel dic etiā in genere. et tñ dicitur debita eadē ratiōe qua debitor dicit solvere qd debeat: licet neutriū verū sit. Sed hūc positioni est ar. contra. d. l. J. de nora. sed dic vt ibi. J. qd si est debitor hois in genere et accipiā sicutū per metū. R̄n. idē quod in pecuniā modo dixi. sed. h. contra. dicit em me non amittere.

Occurrit sine iudice in casibus tunc non punitur etiam si sine auctoritate iudicis occupet quod primo in debitorum fugiente. ppa au vt iudicium in frau. cre. l. aut pretor. s. si debitor. r. C. qn licet crotia: vnuquodq; si iudi. l. ij. r. C. de iude. l. nullus. ar. sumpto a te no sp coetario sensu. sed qn pactum intercessit. vt. C. de pig. punit. ac. l. pe. in fi. r. C. de pig. l. iij. tertio i legatario q sua auctoritate legatum occupauit vt J. quo. le. l. i. s. i. et est ibi ido q apd nullus est possessio. vt arg. l. si qd re. li. esse ius. l. i. s. sciuola.

debitam non ab ipso sibi sponte datam sine iudice te mere possidere vel accepisse isq; sibi ius in eam rem dixisse: ius crediti non habebit.

Uec actio contra restitutionem post annum competit ad

possidere per vim coactiuam. vt. s. l. pxi. c. Sibi ius. per expulsionem. accur. d. No habebit immo vt q non amittat. vt. J. de fur. qui pas. in pincti. q est J. Quidam dicit q ibi iudicis auctoritate accepit. vel verius ibi accepit vt iudici oñderet hic vt sibi haberet. vel dic vt ibi. Et nota. qz no punit id q non p iudice reposcit: s; qz sic reposcit. S; qd si creditor dedit danu in re in qua h; ius: Rñ. no amittere ius crediti. Item no. q edictu diui marci (qn fuit vis ablatia no copulsiua) occurrit cu interdico vñ vt. i. de co sili tunde si qd in tanta. s; non io pl' erigit: nisi in quantum pl' est in alia. vt. J. vi bo. rap. l. i. Q; multus modis variis legib' r pstituitioib' punitur violentie q in hoc iuris volumine sunt dispersa: io quada ppendio sas sup his tradere doctrina vile fore existimauit. Sciedu est itaq; vum dis punitur p interdico vñ vt quod in reb' soli in locu h; i. in ipso solo r rebus eidē coheretib' etiā si mobiles sint Item locu h; de eo qd ad violentu puenit perpetuo. pro alio qd no puenit infra annu. ite locu h; vbi neq; coacta neq; spōtanea voluntas intercessit. vt. J. d. vi r vi arma. l. i. l. p. in. r. in s; hoc interdico. r. s. ad solā autē. r. s. illud vñ. r. s. si quis de naue. r. s. si fundus. r. l. si reru tibi possessio. r. est hec dicēdavis expulsio. Est quoq; interdico vt i. pos. p retinēda possessioe J. cu iductu qui pariter volēs michi turbare meā possess. se possidere asserit: et si a me vi possideat: vt qz me arare r colere fundum: vt aliter re mea vñ. phibeat interdico succumbet. si ho ab alio pdesset ei sua possessio. r h; locu in rebus tantu soli. vt. J. vi bo. rap. l. i. in prin. et s; hoc interdico de sol. et s; vi. r. l. ij. r. l. i. si duo. s; hoc interdico. r fit cōdēnatio ad estimatiōē possessiois si h' desinat turbare. vt. J. vi bo. rap. l. i. si duo. s; vlt. Que autē dicta sunt de reb' soli in interdico vñ possi. locu habet in interdico vtrobi in rebus mobilib'. r i vtroq; interdico is vincit q nec vi nec clam nec scario ab aduersario possidet tpe litis ptesa. vt. J. vtrobi. l. i. r vocat vtrosq; interdici vñ turbatiua eo q qui sic p ym facit turbat. i. in dubiu reuocat: r ob scure facit qd possideat. Ad vum quoq; puniendaz interdico qd vi aut clam reddidit quod dno soli: vel ei q ius in solo h; aduersus eu qui dno inuito vel coactovi fecit vel per vim id est post phibitionē aliquid in solo fecit competit: vt destruat sua impensa quod fecit r restituat rem in pristina causam: r damnetur ad interesse. vt. J. quod vi aut clam. l. i. in prin. r. s. quid sit vi factum. r. l. si alius s; notauimus. r. l. s. in hoc interdico. r. l. cōpetit michi. in pincti. r. s. vlti. r d' hec vis inquietatiua: qz possidentem quiete possidere non sinit. actio qz vt bo. rap. ad vim puniendam cōpetit ei cui res mobi-

lis per vim dolo malo non aliter ablata est. r cōpetit in quadruplu ptra eum qui vim intulit. vt. J. vi bo. rap. l. ij. s; hec actio. r. s; in hac actione. r. s; gñalr. r d' hec vis ablatiua. Est et edictu nevis fiat ei q in pos. mis. est. et p adipiscenda pos. quā iudex pcepit ei dari vel p recuperanda si fuerit amissa. vt. J. ne vis si. et q in pos. mis. sus est. p totu. Est et hoc edictuz qd me. causa ex quo tria dantur auxilia. s. vtilis rei vñ. Interdi cōtra oem possi: ctuz qd dentē. si tñ q vim met' cā passus est fuerat tria h;

simpli. h. d. Bar. Ulpian.

Quersus te perpetua tus essem: coegero te accipium michi facere: cessare hoc edictum / quia nichil tibi abest.

dominus anteq; traderet non aliter. item actio quod auxilia. me. causa que contra mendacium competit. item exceptio datur cum quis voluerit coactus. vt. s. eo. metum s; sed quod. r. s; volēt. r. s; licet. r. l. si cum. s; in hac. r. l. si mulier. s; penul. in quantum datur actio dicitur. J. eo. si cum. s; i. r. s; ij. r. ij. Est quoq; constitutio constantini specialis in iudicio si. regu. r post lit. pte. r in re alienar in duplu. vt. C. si. regu. si constituit. Edictum quoq; diui marci violentu creditore vel alium qd sibi debetur occupantē iure debiti priuat. l. qd. p re h; s; vbi gfa qd p re petenda sibi dabatur. vt in re. vt si emphiteonticarius vt feudatari' erat. r est no. q ex eo. s. decreto diui marci no datur actio ad recuperandū qd est ablatum. s; tñ habet locu gñalis actio. s. condi. inde. vel sine eā: no tñ dabitur actio vi bo. rap. vel interdico vñ vt. vel si quis in tantā qz voluntas h; coacta interuenit. vt. J. e. si cu. s; qui vim intulit. si vero nullo mō voluit tūc locu h; hoc edictu diui marci r interdico vñ vt. r si qd in tantā. r ac. vi bo. rap. singula tamen suo loco competunt. et sic apparet hec decretum habere locum siue debitor voluit coactus: siue noluit fm Johan. est restitutio non ad re. que cum qui alicno nomine possidet eum domino repectenti non restituit: punit in dupli. Est et pstitutio si quis in tantam. que generalis est in omni re et in omni tempore et in omni inuadere. vt. C. vnde vi. si quis in tantā. r. l. no ab re. de pstitutione cu querebatur: hic nichil dico. r qz que sup ea lege dicuntur in. C. scripsi. r quia non datur pro violentia. Est et constitutio quedam que datur contra aduocatos sua auctoritate predium sibi pro aduocatione promissum occupantes: que similis est edicto diui marci. vt. C. de suffra. l. i. Est et constitutio que lo cum habet minus legitime interposito decreto. qd dic vt. C. vnde vi. l. meminertint.

Cum exceptione perpetua. et fauorabili. sed qd si odiosa: vt macedoniani ex qua solum saltem reperi non potest. vt. J. de condico. o. in debi. qui exceptio nem. Respon. ibi agi hac actione et estimari dubium euentum. vt. J. de condi. fur. si seruus et fa. her. l. ppter. et ad le. fal. l. in quantitate s; magna.

Abest. sed si hec e bona ratio in creditore: quia nichil r ergo vbi res est ipsefecta: dat exceptio debitori quod me. cau. non debet dari actio. sed tamen contra est. vt. s. eo. metum. s; sed quod pretor. sed ibi tam exceptio p actio ex hoc edicto datur: vnde non impeditur adinucem. sed vbi aliunde exceptio datur: non datur hec actio vt hic. vel dic qz et ibi abest: quia solutu non reperetur: sed liberatur. Uel ibi in debitor qui fuit in metu. h; in creditore.

Occurrit sine iudice in casibus tunc non punitur etiam si sine auctoritate iudicis occupet quod primo in debitorum fugiente. ppa au vt iudicium in frau. cre. l. aut pretor. s. si debitor. r. C. qn licet crotia: vnuquodq; si iudi. l. ij. r. C. de iude. l. nullus. ar. sumpto a te no sp coetario sensu. sed qn pactum intercessit. vt. C. de pig. punit. ac. l. pe. in fi. r. C. de pig. l. iij. tertio i legatario q sua auctoritate legatum occupauit vt J. quo. le. l. i. s. i. et est ibi ido q apd nullus est possessio. vt arg. l. si qd re. li. esse ius. l. i. s. sciuola. b. Possidere per vim coactiuam. vt. s. l. pxi. c. Sibi ius. per expulsionem. accur. d. No habebit immo vt q non amittat. vt. J. de fur. qui pas. in pincti. q est J. Quidam dicit q ibi iudicis auctoritate accepit. vel verius ibi accepit vt iudici oñderet hic vt sibi haberet. vel dic vt ibi. Et nota. qz no punit id q non p iudice reposcit: s; qz sic reposcit. S; qd si creditor dedit danu in re in qua h; ius: Rñ. no amittere ius crediti. Item no. q edictu diui marci (qn fuit vis ablatia no copulsiua) occurrit cu interdico vñ vt. i. de co sili tunde si qd in tanta. s; non io pl' erigit: nisi in quantum pl' est in alia. vt. J. vi bo. rap. l. i. Q; multus modis variis legib' r pstituitioib' punitur violentie q in hoc iuris volumine sunt dispersa: io quada ppendio sas sup his tradere doctrina vile fore existimauit. Sciedu est itaq; vum dis punitur p interdico vñ vt quod in reb' soli in locu h; i. in ipso solo r rebus eidē coheretib' etiā si mobiles sint Item locu h; de eo qd ad violentu puenit perpetuo. pro alio qd no puenit infra annu. ite locu h; vbi neq; coacta neq; spōtanea voluntas intercessit. vt. J. d. vi r vi arma. l. i. l. p. in. r. in s; hoc interdico. r. s. ad solā autē. r. s. illud vñ. r. s. si quis de naue. r. s. si fundus. r. l. si reru tibi possessio. r. est hec dicēdavis expulsio. Est quoq; interdico vt i. pos. p retinēda possessioe J. cu iductu qui pariter volēs michi turbare meā possess. se possidere asserit: et si a me vi possideat: vt qz me arare r colere fundum: vt aliter re mea vñ. phibeat interdico succumbet. si ho ab alio pdesset ei sua possessio. r h; locu in rebus tantu soli. vt. J. vi bo. rap. l. i. in prin. et s; hoc interdico de sol. et s; vi. r. l. ij. r. l. i. si duo. s; hoc interdico. r fit cōdēnatio ad estimatiōē possessiois si h' desinat turbare. vt. J. vi bo. rap. l. i. si duo. s; vlt. Que autē dicta sunt de reb' soli in interdico vñ possi. locu habet in interdico vtrobi in rebus mobilib'. r i vtroq; interdico is vincit q nec vi nec clam nec scario ab aduersario possidet tpe litis ptesa. vt. J. vtrobi. l. i. r vocat vtrosq; interdici vñ turbatiua eo q qui sic p ym facit turbat. i. in dubiu reuocat: r ob scure facit qd possideat. Ad vum quoq; puniendaz interdico qd vi aut clam reddidit quod dno soli: vel ei q ius in solo h; aduersus eu qui dno inuito vel coactovi fecit vel per vim id est post phibitionē aliquid in solo fecit competit: vt destruat sua impensa quod fecit r restituat rem in pristina causam: r damnetur ad interesse. vt. J. quod vi aut clam. l. i. in prin. r. s. quid sit vi factum. r. l. si alius s; notauimus. r. l. s. in hoc interdico. r. l. cōpetit michi. in pincti. r. s. vlti. r d' hec vis inquietatiua: qz possidentem quiete possidere non sinit. actio qz vt bo. rap. ad vim puniendam cōpetit ei cui res mobi-

DICER

D

a **C** Si qd. pollice. f. pretor. vel lege passue.

b **C** Quodcuq. vt. J. e. l. §. quadruplatur.

c **C** facultate. vsq. ad snlam in quadruplo dandam.

Actio l. d. Anno qdē vtili. no. actionē iniuriar. anno vtili tol
iur. an. li. qd spāle est in iuria metu illata. nā quilibet alia siue
no vtili ex lege cor. de in-
tollitur. iur. descēdat. siue

a pretore anno cō
tinuo tollitur. vt
C. de iniur. l. si nō
quicq. Alij vt azo.
dicit qd est perpe-
tua qn ex lege de-
scēdit: vt in l. de
ppe. 7 temp. ac. in
pn. qd est in trib⁹
casib⁹: vt in l. de
iniur. §. sed et ler.
e **C** Esse dz. 7 est
maxime cū ad rei
psecutionē hec de-
tur. Nec pōt dici
de dolo cōpetere
postea. vt. J. ca. l.
§. euz. et ideo hec
denegat: qz 7 illa
simili tpe finitur.
Et qz cū ista con-
currirēt ibi. sz ho-
die durat illa con-
tinuo biennio. vt
C. de dolo. l. si.

f **C** Sic p. l. post
annum.
g **C** Pro possesso-
re. bona ratio. vt
J. de pe. here. l. re-
gulariter. 7. l. pro
possessore.
h **C** Si ann⁹. lar-
giretur. i. nō esset
finitus.
i **C** Et rei hz. hec
ratio est. pbabilis
sed nō est necessa-
ria. nā 7 que non
habent rei psecu-
tionē heredibus
dant vt ex malefici-
cis. vt in l. de g-
pe. 7 tempo. ac. §.
nō aut oēs. Item
fallit ecōtra. quia
qñq. hz actiones
rei psecutoria 7 non dat hfdib⁹. vt. C. de rei vxo. ac. §. vi-
deam. l. si §. 7. J. de oper. lib. l. si oparū iudicio. vbi est pse-
cutoria: 7 nō dat hfdib⁹. Est aut tūc necessaria rō vt qñ

Rōe de: ipa rō deficit deficiat lex: 7 tūc qñ ipa locū hz 7 lex.
ficiente k **C** Persecutionē. que inest in quadruplo.
deficit l **C** In hac actione. f. qd metus causa.

lex. m **C** Lucrū tñ. i. ex cā lucratiua. id est si ex cā nō lucra-
tiua. vt. J. e. §. aliqñ. sz i hoc pte cō dñs: qz qñ ex cā lucrati-
ua et si ab inferēte metū possit 7 seq. agā 7 cū: als nō. itē
si ponas rē alienatā 7 ex ea pccū vel aliū qd habitū nō

C Hucusq. iuris cōsuet⁹ ex po-
sunt primā partē in edicti. f. qd
met⁹ cā gestū est ratū nō ha-
bebo. Hūc exponit scdaz par-
tē edicti cui⁹ pba ordinate nō
habem⁹: tamē vt colligitur ex
infra scriptis poterant esse ta-
lia pba. Si qd nō restituat qd
eū restituere oportet infra tē-
pus qd datur iudicatis cōdē-
nabitur infra annū in quadru-
plū: post annū in simplū cā co-
gnita: vt p. J. e. l. §. quatenus.
ver. finat. 7 i hoc. §. 7 seq. B.

C Si quis nō restituat: i qua-
druplū in eū iudiciū pollice⁹
Quadruplatur autem omne
quodcuq. restitui oportuit.
C Satis em̄ clemēter cū reo
pretor: egit: vt daret ei restitui-
endi facultatem⁹ si vult pe-
nam evitare.

C Hec actio contra restituen-
tem post annum competit ad
simplū. hoc dicit Barto.
C Post annū vero in simplū
actionem pollicetur: sed non
semp: sed causa cognita. In
causa aut cognitiōe p̄fat vt si
alia actio non sit: tūc hec def.

C Et sane cum per metum
facta iniuria anno quidem vti-
li⁹ exoleuerit: idonea causa es-
se debet⁹ vt post annum actio
hec dari debeat. alia autem
actio esse sic pōt⁹ si is cui vis
admissa est decesserit: heres
et⁹ hz hereditatis petitionem
qm̄ pro possessore⁹ qui vim in

est idē qd est si lucratiua causam haberet: qz nil vt habe-
re ibi. sic. J. eo. si ipa. et in l. de leg. §. si res.

n **C** Ignorantiā. i. nō nocet si is qd cōuenit ignozet quia
fecit metū. vltimus dic. i. iuste ignozare possum qd vim
michi fecerit: cū talia fiat de nocte vlti multitudinē hoim
o **C** Designet. vt
h. 7. §. e. l. metū. §.
cū at. 7. C. e. n̄ iter
est. sec⁹ in dolore
J. de dolo. l. sed ex
dolo. §. si. itē sec⁹ i
exceptōe doli n̄ et
met⁹. vt. J. de voli
except. l. ap. §. pe.
p **C** Arbitraria
sit. vt in l. de ac-
§. p̄terea.
q **C** Ab arbitro
i. a iudice.
r **C** Datā. i. dan-
dā sup quadruplo.
nā post pmā sen-
tentiā restituere p̄t
vt. §. e. l. §. fatis. 7
fm hoc p̄bū fecerit
erit futurū sub
iudiciū. Vel dic da-
tā p̄ter fecerit p̄-
tentū sit. 7 qd bi-
cit p̄denationē. i.
exactionē p̄dena-
tiōis iā facte. Sz
an est vtraq. diffi-
nutia tā p̄na sup
re: n̄ scdā sup q-
druplo: qdā non.
pmo qz due snie
sup eadez re ferri
nō p̄nt vt. C. sen.
refcin. nō pos. l. i.
itē qz iā funct⁹ est
offō suo iudex. vt
J. de rei. l. iudex
iōqz pmā amoni-
tiōez dicit qdā. vt
i aut. §. here. 7. fal.
§. si q̄s autē. col. l.
io. dicit vtraq. dif-
finitū. qz vtraq.
qz diffinit. vt. J. de
re iud. l. i. nec sup
eodē imo sup alio
fert sn la scdā iōqz
suo offō i eo non

tulit possidet. p̄t qd heredi
nō erit qd metus causa actio.
q̄uis si annus largire⁹ etiaz
heres in quadrupluz experiri
possit. Ideo autē 7 successori
bus datur: quoniam 7 rei ha-
bet persecutionē.
C Qui agit hac actione duo
debet probare scilicet metuz
illatus: 7 ad inferentem metū
commodum peruenisse.

C In hac actione non querit
vtrū is qd cōuenit/ an alius me-
tum fecerit. sufficit ei hoc do-
cere metum sibi esse illatū vel
vim: 7 ex hac re eum qui cōue-
nitur 7 si crimine caret: lucruz
tamē⁹ sensisse. Nam cū met⁹
habeat in se ignorantiā⁹: me-
rito quis nō astringitur vt de-
signet⁹ quis ei metum vel vim
adhibuerit: 7 ideo ad hoc tñ
actor astringitur vt doceat me-
tum i causa fuisse vel alicui ac-
ceptā pecuniā faceret: vel rez
traderet: vel quid aliud face-
ret. nec cuiqz iniquū videatur
ex alieno facto aliū i quadru-
plum condēnari: quia non sta-
tim quadrupli est actio: sed si
res non restituatur.

C Fortis est. §. 7 biciter hoc
inredit. Hec actio est arbitra-
ria ideo iudex nō restituētem
post primam sententiā condē-
nat in quadruplum. h. d.

C Hec aut actio cū arbitra-
ria sit⁹ habet reus licētiā vsqz
ad sniam ab arbitrio⁹ datam⁹
erat funct⁹. p̄la et sup re. Scdā sup pena tripli⁹ estimā-
tiōe simpli: vel etiā si res sit cū triplo nō petet vt ex scdā
sed vt ex p̄la snia. nam 7 als aliqd venit in snia non tñ
vt ex ea petat. vt seruus in causa norali. vt in l. de offi-
iu. in pn. 7 J. de re iud. l. miles. §. i. Sed nunqd ab vtraqz
pōt appellari. a p̄la sic. a scdā vt qd nō: qz cōmum fut.
sz tñ dic qd pōt qz in nō restituēdo 7 in nōmēdo fuit cō-
tumax. vt. J. de ap. l. si §. iustus. Et qd dico appellari a se-
cūda: intellige qñ fuit lata intra tēpus quo potuit appel-
lari a p̄la: als nō. qz cū sit executio p̄me non dz appella-

Senten-
te due
sup est
re ferri
nō p̄nt.

ri. vt. de ap. ab executor. et pot fieri hec executio intra duos menses. vt insti. de offi. iudi. in puncti. Et si veru est qd est in pma necessario scitur qd est in scda vt. de reb. signi. si quis. Itē si appellat a scda an pēdente appellatio ne possit rē restituere z penā euatāre. qdā sic. vt. de bo. lib. l. qung. §. ac

causasse. r. q. vt ex tinctu. pndiatu. vt. de turpil. l. i. §. si. r. q. nil nouari d. vt. de iur. n. l. i. in fi. §. dic 3. q. rem dādo vt habere ratas pri mas snias. vt. de. de pac. l. tale. §. i. et q. hoc tm vsq ad scdam sniam conceditur sibi vt ar. C. de reb. cre. l. p. §. i.

CSupra diximus. vt. §. e. §. factis. Et no. q. ideo q. est arbitraria hoc pcedit sicut z als diuersis rōni bus. vt. §. d. publi. in l. hoc edicto in pun. r. de eo qd cer. lo. l. fi. r. C. de grege do. l. vna. li. p. r. §. d. arbi. l. cel sus. r. §. si qd cau. et si post tres. Regulariter autē p in pena legali. vt. de fur. l. q. ea mēre. et vido. rap. l. i. r. quētionali. vt. C. de cōtrahen. r. cōmut. §. pu. l. oēs q sunt cōtrarie.

CQuadrupli. an dñat arbitria cō re pempta vt sine arbitrio in quadruplo dāne tur. Rñ. vt. de eo §. sin autē an sniam item quid si reus estimatiōe ē paratus dare ante sententiam. Rñ. nō liberat. vt. §. si cer. pe. l. ij. §. i. fi. c.

CAliquando arbitriū. iudicis d. Unde. q. vbi est equitas iudex ab soluit. e. Non teneri. ppter titulu etiā re extante. Sed male dicunt vt subijcit. Accursus.

CCaptiosus. nam captio euatā. vt. §. de transa. cum aquiliana. r. de aur. r. argen. le. si vxo. i. respon. §. Arbitriū. als incipit hic lex. als non. ac.

CRestitutio fm qd supra diximus reifacere. qd si nō fecerit iure meritoz quadruplō cōdēnationem patietur.

CIlle ad quē cōmoduz peruenit ex metu nō tenet si rem nō possidet. vel sic. Itē ad quē res puenit ex metu illato pali um rei interitu liberat. b. d. b.

h. Non oportet. vt hic. r. §. de eo per quē fac. e. l. fi. in fi. i. m. r. de pecul. licet §. ex furtiua. r. de trib. l. iij. §. i. r. de ad sillet. si sequēs. r. facit. §. eodez. l. illud. r. l. metum §. cum autem. Accur.

CConstitutus. ex cōtractu extra iudiciū vt differat a sequēti. §. si qd. k. Dederit. re. fuit molens taz in se qd in datione si deussoris: et sic eo liberato p con sequēs si deussor liberat. ipse autē si deussor agere nō possit.

CRestitio principali rescinditur a ccessorium: secus econ uerso. hoc dicit Bar.

CLabeo ait si qd p metum reus sit constitut. r. fideiussor rem volentē dederit: r. ipse r. fideiussor liberat. Si solus si deussor: metu a ccessit nō etiā reus/solus fideiussor liberabitur. Quadruplas autē id quā ti ea res erit. i. cū fructib. r. oī causa.

CSi quis p vim sisti iudicio pmittēdo postea fideiussorē adhibeat: is quoqz liberatur.

CIn quadruplo uest simplū quod pmittenti restituit eum liberādo. h. d. vel sic. Cōdēna t. ad quadruplū qz nō liberat triplū dñat r. cogit liberare.

CSi r. si qd p vim stipulat. cū acceptū non faceret fuerit in quadruplū cōdēnat. ex sti pulatu. est agentem aduersus exceptionē replicatiōe ad iuuari iulianus putat. cum in quadruplo r. simplū sit re. cō secut.

CLabeo autē ē post quadrupli actionē: nichilomi nus exceptōe sūmouēdū esse eū qv im utulit dicebat. qd cū dux eē videbat: ita tēperādū est vt tā tripli cōdēnatiōe ple ctat qz acceptilationē oīmo do facere compellatur.

CIste. §. consuevit reputari difficilis. r. h. d. Si res p metu seu p vim cōpulsuaz extorta ante secūdas sniam pereat

CReplicatiōe. scz doli. f. Dicebat. r. sic in qntuplo cum re. t. Facere. r. ita debuit stult. iudex ferre sniaz. sic. C. §. fideic. li. l. si. p. se em tenet ad scā. vt. §. d. pecu. l. §. r. de §. pter. §. qd i. qōne. pposita. vt qd si nūqz tuat vt faciat ac ceptilatōez. Rñ. suo dān iul. q. equū. vt. C. d. iud. placuit

se quēti. §. si qd. k. Dederit. re. fuit molens taz in se qd in datione si deussoris: et sic eo liberato p con sequēs si deussor liberat. ipse autē si deussor agere nō possit.

CLiberabit. p. cto nō. qz r. an pa cti hz exceptiōne vt. §. eo. metu. §. sed qd. itē accepti latiōe nō. qz r. per cōsequēs reus li beraret vt. §. de ac cep. r. p iulianū dñi §. et si fideiussori qualiter ergo. Di cūt quidā accepti latiōe. vt. §. ad vel leia. quāuis. §. si puenerit. r. §. mar cell. forte h acto vt reus nō libere tur. Alij dicūt pa cto tm. vt. de bo. lib. l. si qd reu. §. i. r. et vtilitas hui pacti. qz si ammō solueret repectet m. Et oī cā. vt h r. §. e. l. §. in fi. et Jea. l. §. iulian.

CAdhibeat. f. sicut p vim illa tā reo. als cōpro baret reus pti. fa ctum si fideiussor spōte intercessit. vt C. eo. l. ij. et. §. ad mace. l. sed r. si p §. si solū. l. §. qdā §. o. Cōdēnatus et soluit.

CEx stipulatu i. ex stipulatiōe p vim extorta ptra metum passum. q. Exceptionē. quā. ppōit d metu

a Quatenus tria tempora no. p̄m̄i aſi p̄m̄ā ſentētia. et tūc de om̄i caſu tenet. vt in hoc §. q̄m̄us. p̄ ſubz olimodo. ſic in interdico vnde vi. vt. l. p̄ori. §. ſi. ſicut in interdico rē. vt. ſibi interdū itaq; et ſic cōiungelitte rā. Secundū q̄n poſt p̄m̄ā ſentētia ante ſc̄dam: quo caſu id iſtincte tenetur. vt. ſe. §. ſin aut̄. vſq; illuc ſed et ſi non culpa. Tertium poſt ſc̄dam ſentētia infra quadrimēſtre t̄p̄s q̄n de interitu nō tenet. p̄p̄ penam tripli. vbi non erat peritura penes actorē vt. ſ. p̄ri. §. et. ſibi ſed r̄ ſi ſine culpa rē. et quartū t̄p̄s ſc̄lz poſt q̄dimeſtre t̄p̄s q̄d dices in ſra. alij dicit q̄ de duob; t̄p̄tū tēp̄oib; loquit̄ ſentētia p̄m̄āz: et poſt ſc̄dam. r̄ ſm̄ eos nō pōt ſtare illa littera neq; ea res rē. cū nō preceſſerit arbitriuz ſm̄ eos. dic ergo quatenus rē.

b Diximus. §. §. p̄ori. in ſi.

c Om̄imodo. id eſt ſiue extet: ſiue nō: ſicut in interdico ſ. dicit. vt. C. e. l. i. et hoc quo ad rē: ſz quo ad triplū nō tenetur ſi res non eſt. vt. ſ. titu. i. l. arbitrio. §. nō tamen.

d Stet. ſi res duret vſq; ad ſc̄dam ſententiam.

e Condemnatus eſt. ſ. ſecunda ſententia.

f Perijt. ſ. poſt ſc̄dam infra quadrimēſtre tempus.

g Intra t̄p̄a. que erāt olim duozū mēſium. vt. ſ. de re iudi. l. de bitoib; hodie q̄tuoz. vt. C. de vſu. rei iudi. l. ſ. Sz nſi q̄d hoc t̄p̄s poſt p̄m̄ā ſentētia dat; Rñ. nō. vt ar. in ſi. de of. iud. in p̄n. Sz r̄ poſt ſc̄dam ſentētia nōne dat etiā rōe rei nō ſolū pene. Rñ. ſic occaſione pene triplū: vt hic dicit. ſz yr. ſ. et idē i ſimilib; vt. lſi. de offi. iudi. i. p̄n.

h Quia tripli. cū emz graueſ in vno: in alio releuaſ. vt hic. et ſ. de iureiur. l. cū qui. Eſt r̄ alia ratio: qz cū habeat dilationē a lege. ergo nō eſt i moza. ſi t̄n nō erat peritura penes actorē tenet. vt. ſ. in. e. l. i. ſibi ſed r̄ ſi culpa rē. Sed quare alio caſu tenet de interitu infra quadrimēſtre t̄p̄s: cui; vbi nulla petito fuit ibi nulla moza. vt. ſ. ſi cer. pe. lecta. Rñ. illud in vſur; hic in interitu. Itē qd ſi poſt quadrimēſtre t̄p̄s perijt. Rñ. eū in diſtincte teneri: cum eſt in moza. ſicut et ante ſententiam. vt. ſ. de pe. hē.

item veniunt §. idem aut recte.

i Dicit. ſ. poſt ſentētia ſc̄dam infra q̄dimeſtre t̄p̄s.

k Om̄imodo. qz ſi tenet eū reſtituet: alſ eſt imatio nē vt hic. r̄ lſi. de diu. ſup. §. iudicial. ſi. ſe olimodo. §. p̄ri. §. Et ſic no. qz durius p̄pter fugā ſz p̄pter interitū tenet. et rō eſt qz fuga pōt p̄uideri. moza autē nō ſic. Nō autē ita puto emptorē p̄iſe vēditōri teneri. vt. ſ. de edil. edic. l. redhibere. §. ſin. et. l. ſequen.

l Seruabit. vt ipſe poſſit agere contra quemlib; poſſeſſorem.

m Quoquo modo. i. ſiue p̄ actionē ad exhibendū. ſiue p̄ rei ven. r̄ fa cit. ſ. quod vi aut clam. ſemp. §. ſin. ita t̄n qz nichil ei abſit ob hoc. alſ nō vſ hē. vt in ſi. de leg. §. ſi res. itē ita receipt qz ab eo auelli nō poſſz alſ nec habere vi def. vt. ſ. de le. i. l. nō quocūq; i. p̄n.

n Poſt p̄dēnatiōnē. ſ. ſc̄dam perijt vſ fugit ſuis o. Sin autē an ſentētia. ſ. ſc̄dam: ſed poſt p̄m̄ā ſiue lit erat preſtaſa ſuper quadriplo: ſiue nō quantuz ad interitū. ſz quātum ad arbitriū ſup pena ceſſat: ſi ante litē p̄ ſtatā res perijt. Itē qz nō arbitraf debet reſtitui res vel eſt imatio. vt. ſ. i. i. arbitrio. §. nō t̄n. ſed qdā hoc r̄ſum intelligunt quando litis erat cōteſtata ſup quadriplo. et ſic non ceſſat hic arbitrum: qd in idem recidit.

p Tenebit. ſ. ad rē. vt. C. e. l. i. Sz an ad triplū videt qz nō. vt. ſ. i. i. arbitrio. §. nō t̄n. Sed ſ videt ea rōne que eſt. §. qz triplū rē. qz p̄ hūc caſuz que hic ponit vult ei fa cere diſtinctem. et ad §. non t̄n. r̄. vt modo ibi dixi. vel diſtingue ante litē cōteſtatā perijt vel poſt: vt mō dixi.

q Hoc ſi. i. vt debeat dici vt teneat de interitu r̄ pena per hęc ſba edicti neq; rē. et ſic p̄t qz erat lata ſentētia p̄m̄ā r̄ an ſc̄dam. et ſic erat p̄m̄āz vñ durius agit cū eo hic §. §. vbi ante litē cōteſtatā perijt. ſi autē poneret hic nō eſſe eū cōtūmacē. vt qz in p̄nti reddere nō poſſet. idem qd. §. dico ſm̄ Bzo. vt nō reneatur de pena.

r Ergo ſi in fuga. retento eodem caſu ſalz ante ſententiam ſc̄dam et poſt p̄m̄ā.

f Reddat. olimodo. ſ. vt. §. p̄mo. §. dixi i alio caſu.

Fuga
dum
puni
interitū

Sed et si non culpa. hec sba vsq; illuc sicut et. refe-
ratur ad superiora cu perijt post scdam sententiã infra qua
drimestre tẽpus sine culpa sua: nõ ad proximi. als idẽ
inunliter et inordinate repeteret. Alij tamẽ ad proximi
et reperit vt addat fm eos. Accur.

Aberit. als
obierit. r als abie
rit.

Res peritura.
ra. vt qz distractu
rus erat. vt. j. de
rei ven. itẽ si sbe-
rati. S. si seruus.
Ut no inuisset cũ
ire in tam pericu-
losis locis. vt. j. d.
condi. ob cau. l. si
pecuniã. S. si. Et
sic no. qz vno solo
casu excusat me-
tũ inferẽs a casu:

vt hals semp de
casu tenef. vt. C.
e. l. l. Sed an hec
distinctio sit res
peritura vel non
sit alijs malefi.

pos. Mar. sic: vt h
i. de rei ve. itẽ si
sberati. S. si ser-
uus. r. j. depositi.
l. si plures. in fi.
Jo. cõtra. vt. j. de
vi r vi ar. l. i. S. re-
ctissime. r. l. pe. et
j. de lega. i. cum
res. S. finali. et. l. apud iulia. S. j.

Sicut in interdico.
hoc ad casum primũ. f. qn an-
te sniam qui est. S. S. quatenus: vt sicut hic nõ distigui
tur sit res eod modo peritura penes actorẽ. ita nec ibi.
ali j referunt ad prox. f. cũ post sniam scdam infra qua-
drimestre tẽps perijt. vt sicut h de interitu qz tenef. vt
j. de vi r vi ar. l. i. S. rectissime. r. l. pe. ita ibi: sed tñ ibi cũ
distinctioe. hic sine.

Rut clam. vt si in tuo solo vi aut clam edificauit: r
hoc sine cu pa mea chasmate perijt. teneor quod vi aut
clam ad interesse. vt. j. qd vi aut clã. l. cõpetit. S. i. r. S. fi.
licet quidam dicant se hunc casum nescire.

Itaq; interdũ. hic cõcludit ad casum quẽ. S. po-
sunt qn post sniam scdaz: r reassumpit. S. ubi. sed: si nõ
culpa r. Sed qre dicimus in interdico vñ vi indistite
teneri de casu: h non. Rñ. qz hec est arbitraria. vt. S. e. l.
si cũ. S. satis. et qz dñum ad inferentẽ metũ puenit: qd
ibi non est nec in fure vel similibus.

Qui vim. l. compulsiuam.

Non est. qz habet meã voluntatẽ licet coactam.
vt. Leo. si mulier. S. pe. qd in fure nõ est.

Uideat. l. ideoz: teneri furti dñ. vt isti. vi bo. rap. in
pñ. ipe enim vt fur sine volũtate mea habet. vt. j. de vi r

Teneri. sed j. videt qz ibi demũ. (vi ar. l. i. vi me.
de dolo dat vbi alia nõ est. vt. C. d. dolo. l. ij. r. j. de dolo.
l. i. S. qd ait. r. l. elegãter. r. S. de in lte. refn. diuus. in fi.
q sunt ptra. Sol. hic ex eodẽ edicto ambenascuntur. et
vtraq; ptoia: r arbitraria: r penalis: r fstitutoia: idq;

yna alterã nõ impedit. vt dic actio de dolo: aut hz se ad
aliã actionẽ vt ad maiorẽ: r tunc cũ ea dat vt cũ cõdicti
one certi gñali vel triticaria: aut vt ad minorẽ r tunc si
milit vt hic. nã hec actio qd me. cã. species ẽ doli. i. actio
nis de dolo. aut ad parẽ r tñ cũ alia nõ dat vt in pñis.

Ceptione iij factũ opposita.

In quo quite damnu patit
quadruplatur. h. d. Barto.

Julianus ait qd interest^m
quadruplari solũ. r ideo cum
qui ex causa fideicomissi^m. xl.
debat: si trecenta pmiserit
per vim/ r soluerit: ducentoz
sexagita quadruplũ psecutu-
rum. In his enim cũ effectus^p
vim passus est.

Hec actio est ex delicto: id
si plures sint delinquentes qli
bet tenef insolidũ r hec actio
est ab initio persecutoria: r id
vnius solutio liberat aliu qui
hac actione tenetur. h. d. cum
l. seq. et pñ. seq. Bar.

Scdm^h hoc si plures me-
tum adhibuerint: r vn⁹ fuerit
cõuentus: siquidẽ spõte rem
ante sniam^r restituerit oẽs li-
berati^r sunt. Sed et si id non
fecerit sed ex snia quadruplũ

si fiat exactio p yna r altera tollitur ipo iure. et qd dicit
exceptione r. l. facti. siue intẽtionis: si autẽ solum eli-
git vnam/ tunc alia per exceptionem tollitur. et tunc p-
prie dicitur exceptio. vel dic tertio quia egit r amisit in
vna si agit altera repellit exceptioe rei iudicate q etiã
in factum dicitur. sed si egit actioe de dolo: an supereft
actio qd metus causa in triplum: videtur qz sicut. j. vi
bono. rap. l. i. Rñdeo non: quia non fuit ab initio pena-
lis hec actio qd metus causa. vt. S. ea. l. S. i.

Interest. vt. S. eadẽ. l. S. i. r. S. quadruplatur.

Fideicomissi. h⁹ gfa exẽpli ponit. idẽ si ex alia cã.

In his. f. ducentis sexaginta.

Cũ effectus. i. vt dicat pati damni. alia ast. p pẽ edĩ

ctũ diui marci amitt. vt. S. e. h. et partus. S. fi. r. l. extat.

Secundũ. qz solum qd interest quadruplatur.

Ante sententiam. f. secundã.

Omnes liberati. immo videtur q non. vt. j. ad le.
aquil. itẽ mela. S. si plures. q est cõtra. fol. secus in actio-
ne ista q ab initio penalis nõ est. vt. S. ea. l. S. hec autem
actio. r. S. i. predicta autẽ ab initio est penalis saltẽ p-
pter repetitionẽ. f. rxx. diers vel anni. vt in fñ. ad le. ad l.
S. his autem verbis. r. S. capite autẽ tertio. in fi. S. Lo-
dem modo soluas. S. de iurisd. om. iudi. l. adeo. que est
ptra. sed pro hac. S. de eo p que fac. l. i. S. si plures. Sed
queritur si cõueni vñs actione de dolo r egeri: an libere
tur alter qui rem possidet puto q non: vt. j. de peti. he-
redi. nec vllam. S. finali. et. j. de solutio. l. stichum. S. do-
lo. Accursus.

Sic cũ inter ho-
mines iudos ẽ:
qz inter parca vt
qñ est iudicia. Itẽ
si actio ẽ dolo da-
tur: ergo qd met⁹
cã non dat. vt. S.
e. l. S. post annũ. q
est ptra. Sed illd
post annũ. hic au-
tẽ doli actio post
annũ non dat vt
ibi dixi. Sed non-
ne est famosa hec
actio: Rñ. non: qz
non inuenit q sit
lz ex famosa cau-
sa descẽdat. nam
sic est in interdico
vt. j. de vi r vi ar.
l. neq. Itẽ in con-
di. vt. j. de actio. r
obli. l. cessat. Itẽ
datur cõtra bone
fidei possessorem
quãdoq. vt. S. in
ea. l. S. aliqñ. sed
ptra. cõtra dixit.
l. Alterã. quia
vtraq; rem per-
sequitur. sic ergo

Actio
qd me.
cã qñq;
j bo. fi.
pos. dat

Metũ
inferẽs
aliqñ a
casu ex-
casat.

Libert Quartus.

Alt in id. pnta rehabit rē. sed plus sua iūterest qđ nunc petit ab alio. r sic nō ad proximum sed ad aliud superius dictum refertur.

b Quod minus. sic r in actōe furti. et vi bono. rap. vt. i. vi. bo. rap. l. i. r intellige hanc legē quo ad rē vel in-

teresse nō quo ad penam nisi r ipsi fuerint contuma ces vt stati dicā. Quid afit si decē p metū abstulisti vos duo r abvno qnqz tñ sum cōse cur? vel p actio nē de dolo. vel qđ metus cā: an alia qnqz quadrupla bñtur si erit cōtu mar? puto q sic: cū nō sit in illis li beratus vt h. r sic pceptione nō con testatiōe alius p aliū liberabit. vt i. d. hys q deie. vt effa. l. pceptione.

Quod dixim? idem dicen dñ. vt oēs sint li berati si alter eo rū rem vel qđru plū soluerit. Ac. d. Conuenire. suo nomine.

e Prood erit et suis. ne post libe ri facti cōuenian tur. als nora caput seqref. vt in sti. de nora. som nis autem.

f Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h Cōueniri. l. movidef q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pñenti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū redder: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

i Perueniri. si conueniatur vt heredes in simplum ex delicto defuncti: secus si vt extraneus possessor rei p metū ablata. qz tunc in quadruplū nisi restituat rem.

k Ad heredem. vt prestare eam teneatur.

l Non debet. vt hic. et. §. de cal. in heredē. i. rñ. et. §. de vi r vi ar. l. iij. in pun. r. §. de res gu. iur. sicut.

u Ideamus. consumpserit. cōuertēdo in suam utilitatē. se cur si res iteritē sūm quosdā. vt. i. l. pxi. Sed tu die psumpserit quod nō. als p nichilo pōeret hec lex in si. semel. Item expressus est iurē hic. r. §. de regu. iur. l. cū pretor. et. i. i. i. itaqz. i. ferioz afit lex in alto casu loquit. hec autē cum superiori in heredē inferē tis metum.

n Peruenisse. no. sufficit semel licet desinat. sic. §. de adul. mariti. §. que sit. et. §. e. quantū. r. §. de boz posses. sū tabu. l. i. §. semel. r. b. cō tratabu. nō pnta uit. in pñ. de fidei cō. li. quidā in tes tamento. arg. con tra de hbo. sig. l. nomen filiarū. §. fi. r. §. de ioffi. test. nā r. §. i. r. §. qđ cuiusqz vniuer. l. item. §. 4. r. §. de in rem ver. si p pa tre. §. versum.

o Ceperit. scilicet licet semel.

p Alioquin. id est si dicas q non

sufficiat semel peruenisse.

q Ipsum. qui metum intulit vel primum heredem.

r Teneri. qđ non est dicendum. vt. c. eo. l. i.

s Ipsa. ad alium. s. bonifidei possessorem.

t Dicemus. hec lex videtur superiori pzozi. cōtraria. ideo dicas hanc intelligi in bo. si. pos. ad quē res peruenit per metū extorta. vt. §. e. si cum. §. in hac. r. §. aliquādo. quo casu si interit non teneat vt hic. si vt. Bo. §. didit et precium semel habuit: licet perdat tenetur vt pos. de hic subijcit. cū precii loco rei succedat sicut in pe. here. interit vt hic subijcit. r. §. de peti. her. si et rem. Sed de hoc ca. nō tene ue qz in peti. her. si precii bonif. pos. qdat nō tenetur. tur.

u Ideamus. consumpserit. cōuertēdo in suam utilitatē. se cur si res iteritē sūm quosdā. vt. i. l. pxi. Sed tu die psumpserit quod nō. als p nichilo pōeret hec lex in si. semel. Item expressus est iurē hic. r. §. de regu. iur. l. cū pretor. et. i. i. i. itaqz. i. ferioz afit lex in alto casu loquit. hec autē cum superiori in heredē inferē tis metum.

n Peruenisse. no. sufficit semel licet desinat. sic. §. de adul. mariti. §. que sit. et. §. e. quantū. r. §. de boz posses. sū tabu. l. i. §. semel. r. b. cō tratabu. nō pnta uit. in pñ. de fidei cō. li. quidā in tes tamento. arg. con tra de hbo. sig. l. nomen filiarū. §. fi. r. §. de ioffi. test. nā r. §. i. r. §. qđ cuiusqz vniuer. l. item. §. 4. r. §. de in rem ver. si p pa tre. §. versum.

o Ceperit. scilicet licet semel.

p Alioquin. id est si dicas q non

sufficiat semel peruenisse.

q Ipsum. qui metum intulit vel primum heredem.

r Teneri. qđ non est dicendum. vt. c. eo. l. i.

s Ipsa. ad alium. s. bonifidei possessorem.

t Dicemus. hec lex videtur superiori pzozi. cōtraria. ideo dicas hanc intelligi in bo. si. pos. ad quē res peruenit per metū extorta. vt. §. e. si cum. §. in hac. r. §. aliquādo. quo casu si interit non teneat vt hic. si vt. Bo. §. didit et precium semel habuit: licet perdat tenetur vt pos. de hic subijcit. cū precii loco rei succedat sicut in pe. here. interit vt hic subijcit. r. §. de peti. her. si et rem. Sed de hoc ca. nō tene ue qz in peti. her. si precii bonif. pos. qdat nō tenetur. tur.

vt. de peti. he. sed e. si. l. i. r. l. i. ut videndū. i. r. q. b. h. nō est. vñ hec sūntudo nō est per oia bona quā hec lex facit de pe. he. ad hanc actionē: sed tantū in eo qd dixi. Quisdam tñ dicit per oia bonā: nam r hunc dicit non tene-ri qui habuit precū nisi r tpe lit. cōtest. vel sentēne lo- cupletior fact⁹ ē.

vt. de peti. here. l. si a pte. s. si. q. b. est contra mentē huius litere ni- chyl aliud ampli- us rē. Item ltel- lige hāc legē quā do ad bo. si. pos. puenit res ex cau- sa lucratiua. et h- casus forte inspi- citur. s. e. si cū. s. in hac. Quando autē ex nō lucra- tiua causa etiam eius rei q̄ succes- sit loco alterius enentū spectabo. nā si ea perierit si ne dolo et culpa sua non intelligi- tur locupletior fa- ctus cū ei precūz ablit. vt. i. si cer. pe. si eum. r. insti. de le. s. si res alie na. Item pōt intel- ligi hec lex de eo qui nullā causāz habet a violēto. a hereditatē. id est precūz he- reditatis.

b Quo locu- pletem. istd quo abundat.

c Eū. i. semel.

d Mansissent. sic r in re donata vxori a marito. vt. de do. inter vi. r. vx. si mulier ex pecunia. q̄ ē ar- gu. s. pncipiū hu- ius leg. ibi si ve- ro in pecuniā rē.

ve rē cōuersa sit: nichil aliud querendū est qd exi⁹ sit. sed oimodo locupletior fact⁹ videt licet postea depereat. Nam r impator pius antonin⁹ clau- dio frontino de p̄cijs rerū he reditariarū rescriptit ob idip- sum peti hereditatem⁹ ab eo posse. qz lz res q̄ in heredita- te fuerāt apud eū non sint: rñ precūz earum quo locupletēb eū vel septius mutata specie factēdo perinde obligat ac si corpora ipsa in eadem specie mansissent⁹.

Hec actio que datur ptra heredē in id qd puenit ad eū dat ppetuo. et an puenit li- tis cōtestationis tempus in- spicitur. h. d. Galus.

Quod aut in heredē ea- tenus pollicet actionē pro cōsul⁹ quatenus ad eū p- uenerit: intelligendum est ad perpetuo dandam actionem pertinere. **Ulpianus.**

Quantū aut ad heredē puenit litis cōtesta- tēb tēpus spectabit: si modo certū sit aliqd ad eū puenisse⁹. Idē est r si in ipius q̄ vim in- tulit: sic i corpus p̄rimontij p- uenit aliquid vt certum sit ad heredem peruenturū. Idē si debitor liberatus est⁹.

Si metus fuerit iust⁹ hec actio cessat. h. d. Vel sic. Pro-

sunt. si vero consumpte sint: tunc quicunq; tenetur. vt dicta. l. videamus. Vel dic q̄ hic loquit respectu ei⁹ qd interijt. secus si consumpsit. vt in. l. videamus. Vel ve- rius inspicitur tēpus litis cōtestate vt super tanto in- retur de calūnia et fiat contestatio litis inquantū pue- nit / scilz quando- cunq; pius. r sic est planum.

Ulpianus. qd traditōne ha- beat. idē etiam si non habeat tradi- tione: vt subicit. r. i. i. i. itaqz.

Liberatus est. s. quid si ta- lis erat actio que ad heredē nō trā- sit: quidā nō: sed alij sic.

Ulpianus. qz hunc si- bi metū. No. non succurri ei qui se Succur in necessitate po- ri nō bz suit. vt. ad sille. ei qui in l. iij. s. subuentē. r. necessi- dixi. s. qui sanis. tate se cog. si fideiusor. ponit. s. pe. r sic nō ob- stat. s. eo. l. nec ti- morem. in fi. r. l. isti. Quia hic ius- te faciebat pfo- nus reuocandoz ibi autē delinque- bat accipiēdo vt ibi dixi.

Ulpianus. nisi cōsentus nouus iterueniat. vt. C. eo. l. ij. Item nisi prescrip. xxx. vel xl. an. s. m. pla. v. l. r. siue. r. s. nos. vt. C. e. l. iij. Sed certe in dictz duo- bus casibus non ex priore consen- su: s. ex postero- re ratū habet.

Sed quanti

missio facta metu iuste illato non rescinditur. Bar. Paul.

S mulier cōtra patro- nū suum ingrata facta sciēs se ingrata cū de suo sta- tu periclitabatur aliqd patrono dederit vel pmiserit ne in ser- uitudine redigat⁹ cessat edictū: qz hunc sibi metū ipsa ifert. Quod metus causa gestum erit nullo tempore vel modo pretor habebit ratum⁹.

Alia est estimatio possessio- nis: alia fundi seu proprietatis. h. d. B.

Qui possessionē nō sui fun- di tradidit nō q̄sti fundus est: sed quāti possessio⁹ eius est⁹ quadruplū vel simplū cū fru- ctibus cōsequet. Estimat erñ qd restitui oportet. i. qd abest Abest autē nuda possessio cū suis fructibus. quod r p̄o po- nitur ait.

Contractus dotis fact⁹ me- tu est ipso iure nullus. Barto.

Si dos metu promissa⁹ sit nō puto nasci obligationem. quia est verissimuz nec talem pmisionē dotis vllam esse⁹.

Abi actio ipso iure tollitur p pactū idē est in pacto qd in acceptilatiōe. h. d. Vel sic. Me- tus nō ipedit liberationē ipso iure. et iō hac actiōe agendū ē vt obligatio restauret. bar.

Si metu coactus sim ab

VICEN
VITIA

Quod autem pro cōsul. i. pretor. vt. s. eo. quod di- ximus. s. fins.

f Ad eum. scilicet heredem.

S Perpetuo dandam. i. vt de hoc teneatur heres p- petuo non infra annum tantū. vt. s. eo. l. videamus.

Quantum. litis contestate. subaudi etiā. nam r an- terius tēpus spectatur si quid peruenit. vt. s. eo. l. videamus. Alij dicit q̄ hic loquitur quādo nil p- uenit ad defunctū licet ad heredem peruenit. Sed qd si tēpore sentētie est locupletior: factis est licet lit. cōtesta- tione non sit. vt. de peti. here. si a patre. s. si. Vel dic q̄ inspicitur tempus litis circa estimaciones rerū que

possessio. cum aliud sit rei precūz: aliud possessionis. vt i. vi. pos. si duo. in fine.

o Eius est. in creditore quid estimet. dic vt. de pig. act. l. si pignore. r estimat in casu nostro dubius enēt⁹.

p Promissa sit. a quocunqz.

q Nullā esse. ipso iure. cū ergo metus det causā cō- tractui bonafidei ipso iure nullus est rtractus. vt. C. de Contra rescin. v. l. i. r. de dolo. r elegāter. s. i. nā hec obligatio ctus bo- nefidei est. vt in sti. de actio. s. actionum. in fi. r sic nō nesci. per- agetur hac actione nisi ad traditionem profuierit con- metum tractus. vt. C. e. nō iterest. r. l. si p vim. Vel dic q̄ factus in it⁹ nul- l⁹ lz met⁹ dederit cūz. s. aliōi simplici dolo. Et qd h- bt lus est.

est speciale in dote sicut et alia sunt ibi specialia. vt b h^o potestaria et tacita stipulatione. vt. C. de rei vro. actio ne. in prin. Idem pot duci in matrimonio p metu inito. vt ar. C. de inuti. stipu. l. ij. Itē si quis cōsentiat coact^o iudicem nō suum. vt. f. de iudi. l. ij. in prin.

a **Discedere.** scz reintegra. **b** **Acceptila =** tioni. qd̄ videt. f. vt sit simile accep tilationi. **c** **Amittit. i.** amissa est. als fal sum diceret. **d** **Actio. quod** metus causa. vt repōat se i obliga tōez. vt. S. e. l. me tum. f. ex hoc edi cto.

e **Si metu co-** actus. forte a cre ditore hfditario. **f** **Herede effi-** ci. immo nō fit he res. vt. f. d̄ acqui. her. l. qui in alie na. f. celsus. q̄ est pira. Solu. hic fit heres iure ciuili: qz vult lz coact^o. vt hic. et in fi. de here. qua. et dif. f. si. non iure ptozo per qd̄ daf sibi ab stinēdi facultas. vt h̄ subijet. et. f. de acqui. here. si mer^o. vbi d̄ per oia idem qd̄ hic. vel dic̄ ibi dicebat se heredē cū cogere et tanq̄ heres gerebat. nō tñ volebat. et sic aliud gerebat et aliō s mulabat. et hoc dicitur ibi fallēs. hic aut̄ voluit lz coactus. et sic coact^o

g **Volens et sic no. q** coacta voluntas voluntas est. acta vo vñ p̄sus. Sicz volens factus qd̄ nollem velle coactus lūtas ē. h̄ **i** **Si coactus. a** substituto forte. **i** **Actionē. i. pe. he.** vtilē q̄ prius directo p̄petebat. si cut in actione in rem. vt. S. eo. metum. f. volenti.

o **Uin carcerem. quicqd̄.** vey est a detrudente vel eius particeps non ab alio. vt. S. eo. l. metū. f. lz li **Confes cet.** Et no. q̄ confessio facta in carcere non valet. vt ar. fio i car. f. de q̄stio. l. i. f. diuus. et. f. q̄stionē. nisi p̄ueniret. pot̄ tñ cere fa: facere testifi. vt. f. de testa. l. qui a latronibus. **cta h̄ vj** **o** **On est verisimile.** clarā dignitatē. nec p̄tiosus no cet sua vel aduersarij dignitas. vt. C. e. ad iudiciā. **m** **preditum. corā** quo nō opz timere. vt. C. de his q̄ p̄toper me. iu. non ap. l. i. **n** **Presumptioni. no.** stari presumptioni donec p̄ra

empride vel locatione disce- dere videndū est. i. nichil sit actū/et antiqua obligatio re maneat: an hoc simile sit acce ptilatōnib^o qz nulla ex bonēfi det obligatiōe possim^o vti cū finita sit dū amittit. et magis est vt similis spēs acceptila tions sit. Et ideo p̄tiosa na scitur actio^o. **C** **In quasi p̄tractu q̄ cele-** braf̄ adeūdo hz locū hec actio. h. d. vel sic. Coacta volū tas voluntas est. et iō quē he reditari obligat lz p̄ hanc ac tionē restituat. h. d. Bar. **C** **Si metu coact^o adij here** ditatē puto me heredē effici^o qz q̄suls si liberū esset noluis sem: tñ coact^o volui^o. S3 per p̄tore restituend^o sum vt ab stinēdi michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

phetur. vt hic. et. f. delib. ho. exhi. l. iij. f. steum. et. f. d̄ cō = trahen. emp. si debitor. f. i. et. C. q̄ et aduer. quos. l. i. et. f. de iu. do. nuptura. S3 tñ hec p̄tore nō trāstret sp̄ p̄ barōnes de vno ad aliū: sed duri^o onerat actorē p̄tore ne. cū als aptiores p̄ in ciuilib^o. vt. C. eo. metū. h̄ aper =

hec michi pateat.

C **Carcer est iustus met^o: et** promissio facta in carcere nul lus est momenti. h. d. Bar.

Q **Uī in carcerē** p̄ au. quē detruhit vt aliquid et extorqueret: quicqd̄ ob hanc cāz factū est nullū^o momētū ē.

C **Abi p̄sumptio ē p̄tra illum** qui p̄bare debebat affici^o du riori p̄batione. h. d. B. Ulp.

D **On est verisimile cō-** pulsum in vrbē inique indebitū soluisse eū q̄ clarā dignitatē^o se habere p̄tore bat: cū potuerit ius publicuz inuocare et adire aliquē p̄tore p̄ditū^o q̄ vtiqz vim eū pati p̄ hibuisset S3 h̄mōi p̄sumptio ni^o d3 aperuissimas p̄batiōes violentie opponere.

C **Factū metu ne quis ducat** ad iudicē non rescinditur per hanc actionē sed per officiu3 iudicis. h. d.

C **Si iusto metu p̄tore** cognitionem^o ad quam vt vi ctus^o iret potens^o aduersari^o minabatur/ id quod habere li cebat compulsus vendidit: rei sue equitati per p̄torem prouincie restituitur.

C **Factū metu alicui^o vere-**

trahen. emp. si debitor. f. i. et. C. q̄ et aduer. quos. l. i. et. f. de iu. do. nuptura. S3 tñ hec p̄tore nō trāstret sp̄ p̄ barōnes de vno ad aliū: sed duri^o onerat actorē p̄tore ne. cū als aptiores p̄ in ciuilib^o. vt. C. eo. metū. h̄ aper = **Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur.** **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Facere. i. p̄tore michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄ hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** pudie/duplici via p̄tore michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

Presu = p̄tore nō = tur do = nec p̄ = betur,

actione in factum ad simplicium tantum, et idem in casibus duobus qui sequuntur.

a Si fenerator, qui mutauerat pecuniam athlete. b Si certaminibus, dicens non recedes a me nisi prius des michi debitum et ultra.

c Decernet, p officiu suum. Re. d Delegate. i. vel quia delegatus est ipe. vel qz debitoru suu dele gavit coactus. e Eo. l. aduer sario. vel eo. id e coacto. f Apparitione. q abutebat in duob. qz sine ius su iudicis. r quia circa indebitu. fz in inferiori i nullo abutebat. lz iudex male preceperat. g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

cundie modice officio iudicis rescinditur no per hanc actionem. h. d. Barto.

Si fenerator inciuiliter cu stodiendo athleta: r a certami nibus prohibedo cauere co pulerit vltra quantitate debi te pecunie: hys probatis com petens iudex rem sue equita ti restitui decernet.

Exactu per vim ab appari tione indebite illatu iudicis of ficio rescindit quatenus quis danu patitur r no vltra. h. d. Iste. s. allegat ad qstione nu quid ille q est posit in carce re indebite possit ibi recomen dari p alieno vero debito. et hic videt casus q sic. de quo ego dixi in questione illa q in cipit lapsus. r in. l. ij. de ex acto. trib. lib. x. Barto.

Si quis qd aduersario no debebat delegate eo p vim apparitione p iudicis interuenie te sine notione iudicis coact est dare: iudex icuilliter extor ta restitui ab eo q rei danu p stiterit iubeat. Si debitis satisfecerit simplici iussione r no cognitione habita quis no extra ordine exactione fie ri: fz ciuilliter oportuit q tamen solutioni debitaru ab eo qst tatum profecerut reuocari in ciuile est.

De dolo malo. Ti. l. ij. Primo premitit edicti co

mendatione. scdo ponit edicti recitatione. tertio annectit eius interpretatione. scda ibi verba autem. tertia ibi dolum malum. Bal. Ulpianus.

De edicto pretor aduersus varios et dolosos q alios obfuerut calliditate quadam subuenit: ne vel illis malicia sua sit lucrosa vel illi simplicitas danosa. Verba autem edicti talia sunt: que dolo malo facta esse dicent: si de his rebus alia actio non erit et iusta causa esse videbitur iudicium dabo.

Illam e bona diffinitio que couertitur cum suo diffinito: als secus. h. d. Barto.

Dolum malu seruius quidem ita diffinit: machinatione quandam alterius decipienti ca: cu aliud agit et aliud simulat. Labeo autem ait posse et sine simulatione id agi vt quis circūueniat: posse r sine dolo malo aliud agi r aliud si mulari: sicuti faciunt q p hmoi dissimulatione deseruiunt r tuent vel sua vel aliena. Ita q: sic ipse diffinit: dolum malu esse oem calliditate fallacia machinationem: ad circūueniendum: fallendum: decipie

Itē de salomone qui se finxit velle occidere pueru. vn Salo ipse ait. Qui dissimulat iniuriam callidissimus est.

Itaqz qz superior no est generalis: nec couertitur cu suo diffinito. itaqz r e. et sic reprobat qd est. s. de pac. iurisgētū. s. dolo. vel pot dici vtraqz diffinitio fm q Labeo largius: Seruius strictius nome doli accepit.

Omne calliditate q fit tacendo. r sic in alo fm p. y. (vr. j. de act. emp. l. i. s. pe. in mentiēdo. r sic verbo. vt. j. de fur. falsus. s. si quis. b. Machinatione q fit arte pboz. vt. j. de act. ep. in. s. nario. c. Ad circūueniendū. redde singula singulis. (idē. q. ij.

Judici: orti ene tus lcer tus est.

Et si iusta ca, hoc dr ppter ea q dicunt. j. eo. si oles. s. fina. cu l. sequen.

Judiciz. i. actio de dolo. als iudicis p discre tione ponit r alijs modis. vt no. in. sti. q. non est per. fa. test. s. ij.

Et sine simu latione. vt in fur to rapina. r sic no est ghalis hec dif finitio.

Deseruiit. als seruāt et als deseruiit. Et est exemplū vt si la trones plures ce perint: cū vni eoz in rebus vellent facere gram que runt: nunqd sunt iste res tue: r ipe rridet ironice. no ne vos bn scitis: Itē pot poni exē plū de bono dolo b capto a genuē sib: q finxit se co tractū. i. debilita tum. Itē si qs fin xit se sacerdotē.

Item de eo qd fa ciunt mercatores q trāfferūt i aliu dñum mercū vt no deperdentur.

Salomon. qz superior no est generalis: nec couertitur cu suo diffinito. itaqz r e. et sic reprobat qd est. s. de pac. iurisgētū. s. dolo. vel pot dici vtraqz diffinitio fm q Labeo largius: Seruius strictius nome doli accepit.

Omne calliditate q fit tacendo. r sic in alo fm p. y. (vr. j. de act. emp. l. i. s. pe. in mentiēdo. r sic verbo. vt. j. de fur. falsus. s. si quis. b. Machinatione q fit arte pboz. vt. j. de act. ep. in. s. nario. c. Ad circūueniendū. redde singula singulis. (idē. q. ij.

Callidi tas fallacia et machinatio differūt q ij

a Adhibitam. contra ius et contra bonos mores ppter id qd est. J. prori. Et facit. J. de noua. doli. in fi. Dol' bo nus et bonu r malu uenenu. vt. J. de Jhe. emp. qd sepe. S. uene malus ni. r. J. de verbo. signi. qui uenenum.

c Pto solertia id est astutia.

d Hoste. vt si p fallacia ab hostibus euada vel a latroculis. vt. J. b cap. l. nichil. et. l. hostes. Uel dic la tronea. vt qz sta ba quiet' vt eum capere. et de ho ste dic. nisi fiat co tra pactu factu a duce belli. vt. J. de pact. l. couentio num. Jte r ideo St maxie: qz et J eos q no sunt ho stes vel latrones

Doli li l3 doli comittere cer J ho vt fraude repella res coz vt. J. de le. u. c. p. mittere. S. ratio. r. J. b ne. gef. l. ar q natura. S. cu me. r. J. si ds omif. ca testa. l. q aut. S. si patron' r. l. i. S. penul.

e At ptoz. si alia actio. spatioz ordiaria. r sic ois cessat oppositio.

f Decerni. vt J. de in iteg. resti. diuus. in fi. et. C. e. l. de dolo.

g Ciuilib. sed none cu actioe ma dati cocurrit. vt C. e. l. i. r. J. ma. si mado. S. paulus. Rn. in. d. l. i. C. eo. agit de dolo. i. mado noie doli. Jte none vbi cuqz infes se peto p actione de dolo qd p finiam sit certu pot agi et codi. certi. vt. J. si cer. pe. l. certi. Sed dic q illa est generalis que speciem non excludit.

h Uel honoraria. vt iniur. vi bo. rap. r furti manifesti. q est ptozia. vt illi. b noza. S. sunt aut. r de ppe. r tep. act. S. eas. Sed none cum actioe qd met' ca cocurrit: et certe sic. vt. J. ti. i. l. csi ex. S. eu qui. q est cotra. Sed illa extraordinaria. cu ordinaria em hec non datur. Jte est ex eodem fonte equitatis: vt ibi diri.

i Etia. als lex si iterdictu. f. unde vi. vel sile q actio nes dici possunt. vt. J. de act. r obli. l. actionis Jbo. et ho die actio in factu loco cuiuslibet interdici datur. vt in stitu. de interdici. S. fina.

k Exceptio. etiam doli. vt dicitur: vt. J. e. l. fi. Uel dic q cep. no doli exceptio no excludit actione doli cu ex eade causa exclu mer' ca r excep. met' dicit. vt. J. ti. i. l. metu. S. qd pre onem.

tor. Nec ob. l. fi. qz ibi est fortasse. Jte nec ibi dicit actio-

dum alteru adhibitam. La beonis diffinitio vera est.

Bonus est doli qui com mittitur aduersus hostes pu blicos. h. d. Barto.

Non fuit aut cotectus ptoz doli dicere: sed adiecit malu: qm veteres etia bonu doli dicebat: r p solertia hoc no men accipiebant: maxie si ad uersus hoste latrone uis machines.

Aut ptoz si de his reb' alia actio no erit: me rito ptoz ita demu hac actio ne pollicet si alia actio no sit. qm famosa actio non temere debuit a ptoze decerni: si sit ciuilib' vl honoraria' qua qs possit experiri. Alsqz adeo vt r pedi' lib. viij. scribit etia' si in terdictu sit quo qs expiri vel exceptio' qua se tueri possit cessare hoc edictu.

Idem P'opontus lib. xx viij. ita scri bit. Et si stipulatione' tutus sit quis eum actionem de do lo habere no posse: vt puta si de dolo stipulat' sit.

Idem P'opont' ait: r si actione i nos dari no opteat: ueluti si stipu latio ta turpis' de dolo malo

nem non dari licet: exceptio sufficiat. Cocurrit ergo cu illa actioe de dolo exceptio: sicut r qn dolo me induxisti ad pmittendu. na exceptio r actio de dolo vt liberer mi chi copetir nisi alia actio ppetat: vt si dolo te induxi ad pmittendu postea feci tibi pactu de no petedo. r sic hic intelligitur.

Et si stipula tioe. als lex r alio S. idem pompo nius.

Dolo. f. non comittendo. vt. J. de arbi. l. ita de mu. Sed none si stipulor iu. solsi pulor de dolo. vt J. iudi. sol. l. iudi catum solui. S. th ibi ago de dolo. f. dolo comisso. vt J. e. l. penulti. que est cotra. Sol. ibi tpe stipulationis fuit doli comissus i offeredo se vt alius vncupe ret: hic aut' de fu turo cauebat. U' dic q hic ghaliter de oi dolo. ibi no sic: sed de eo tati qui in defenden do comittitur.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Si actio que primo cope rebat factio partis est sublati actio de dolo no ppetit. Bar.

Si quis cu actione ciuilez haberet vel honorariam i stipulatu' deductam acceptila tione vel alio modo' sustule rit: de dolo experiri non pote rit. Quonia' habuit illa actio ne/ nisi in amittenda actione'

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

Idem P'opo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite gru restitui possit' no debere ei hanc actione copetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac copetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolius ma lus admissus sit vt tps exiret.

l Et si stipula tioe. als lex r alio S. idem pompo nius.

m Dolo. f. non comittendo. vt. J. de arbi. l. ita de mu. Sed none si stipulor iu. solsi pulor de dolo. vt J. iudi. sol. l. iudi catum solui. S. th ibi ago de dolo. f. dolo comisso. vt J. e. l. penulti. que est cotra. Sol. ibi tpe stipulationis fuit doli comissus i offeredo se vt alius vncupe ret: hic aut' de fu turo cauebat. U' dic q hic ghaliter de oi dolo. ibi no sic: sed de eo tati qui in defenden do comittitur.

n Turpis. vt J. de rbo. ob. l. ge neraliter. et. l. uel luti. Jde dicit et si sit turpiter fa cta: qz tunc no dat actio de dolo: sed exceptioe doli repellitur. vt. C. de mut. stipu. l. dolo Tu dic q doli as

o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

p Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' contractus p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendu seru' vitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione redhibitoria. nisi in ea amitteda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi refert ad primu dictu. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si th fuerim diliges in eo q pcessi ad agendu redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz q de dolo agit tam pro primo qz pro secudo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arc. l. at eius. q est cotra.

q In stipulatu. i. stipulatione aquilianā.

r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio tpe iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scriptura quādo litteris erat obligatio con tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

s Actioe. que forte dabat ob doli admissum in coz

o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

p Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' contractus p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendu seru' vitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione redhibitoria. nisi in ea amitteda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi refert ad primu dictu. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si th fuerim diliges in eo q pcessi ad agendu redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz q de dolo agit tam pro primo qz pro secudo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arc. l. at eius. q est cotra.

q In stipulatu. i. stipulatione aquilianā.

r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio tpe iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scriptura quādo litteris erat obligatio con tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

s Actioe. que forte dabat ob doli admissum in coz

o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

p Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' contractus p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendu seru' vitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione redhibitoria. nisi in ea amitteda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi refert ad primu dictu. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si th fuerim diliges in eo q pcessi ad agendu redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz q de dolo agit tam pro primo qz pro secudo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arc. l. at eius. q est cotra.

q In stipulatu. i. stipulatione aquilianā.

r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio tpe iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scriptura quādo litteris erat obligatio con tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

s Actioe. que forte dabat ob doli admissum in coz

tractu. vt dolo te induxi vt minori precio videres. vel ecotra. Et dic sup eo qd subicit doli passum: vt p acceptatione pderet/ quia tunc datur de dolo: secus si tpe qz tunc dat restitutio/ vt dixi. s. pxi. s. Sed qre hic dat de dolo: ibi non: Rñ. qz in acceptatione voluntas credito

dolum malum passus est.

Si p alia actione ptra aliu idoneu coperent pot esse cofultu cessat actio de dolo. h. d. vel sic. Actio coperens aduersus vnu impedit actionez de dolo aduersus aliu si tñ ille est soluedo. h. d. Barto.

Non solum autē si aduersus eu sit alia actio aduersus que de dolo queritur. Paul.

Et si ab eo seruati res poterit. Alpius.

Quoniam hoc edictu locum: verumetia si aduersus alium Paulus.

Si actio: vel si ab alio res michi fuari possit.

Deoz si qs Alpius.

Ipupillus a titio tutore auctore colludente circūscriptus sit: no debere eu de dolo actione aduersus titiu habere/ cu habeat tutele actionem per quam psequatur qd sua iterit. plane si tutor soluedo no sit: dicendum erit de dolo actione dari ei. Statius.

Nam is nullā videt actionē habere cui ppter

prox. in prin. ibi et quod minor tē.

Nam is. ppter inopiā. nisi nomē strvenditi quale sit. vt. f. de euc. l. ātepe. s. fina. Et no. de exceptioe paupratis. sic. f. d. mu. r. ho. l. curator. s. i.

Elegāt. excepit. i. excepta sic exposuit qñ rē. r. sic

inopiā aduersarij iantis actio

Dolus tertij tractu (est. no vitiat: s; dolus phentiu si dedit cam ptractui bonafidei illu reddit ipso iure nullu: secus si incidit in cōtractu. h. d. Paulus mo ponit dictum pōpo. scdo ponit dictu iulian qd videt illi ptradicare. tertio soluit istā cōtrarietate. quarto ex predictis ponit duas cōclusiones. secunda ibi/ nec videt. tertia ibi/ hoc enim. quarta ibi/ secundum. Barto. Alpius.

Elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

Et elegāter pōpo. hec pba/ si alia actio no sit sic exceptit: qñ res alio mō ei ad que ea res ptinet salua eē no poterit. Hec videtur hui c snie aduersarij qd Julian? l. titij. scribit. si minor anis. xxv. p silio? serui circūscriptus eū vedidit cū peculio/ empto: qz eū manumisit: dandā in manumissum de dolo actione. hoc enī sic accipimus carere dolo? emptoem / vt ex empto? teneri non possit: aut nullā? esse veditioe? si in hoc ipso? vt videret circūscript? ē.

paupratis ex ceptio.

nole actiois qbz auxiliu phēdit.

h Aduersari. inducebat dicituz iul. f. pdicta. qz videbat in casu iul. p suli miori vedēz

si duplici alia via vna p emptore ex vendito ad deci= piendū. alia restō est p in integrū manumissū. Sed certe ille due vie locū nō hnt. nam emptor nō tenet: qz nō fuit in aliq dolo. Itē nec p manumissuz restō lo cū hnt reuocet i fuiturē. qz bñ dixit iul. dari de dolo i manumissuz.

i Cōsilio. f. do k Circū (loso. script. vt p miori precio daret.

l De dolo. nō vt reuocet eum i fuiturē. qz p libertatē nō dat restō. Restō s; vt resarciat dā nō dat nū pstando scilicet p liber serui. r sic itelligi tatem. tur. C. si aduer. li. l. ij. r. iij. s; qñ Seruus ex dolo in pctu cō liber fā misso i fuitute te ctus an

ne liber fact? vt. s. d. ne. ge. at q natura. s. scenola. r. C. teneat an fuus ex suo fac. l. i. Rñ. h deliquit ex cōtractu/ qz nō de dolo ipse pparit sed alius. ibi pñt et in ptractu deliquit. Itē in serui qre ex delicto in fuitute facto dno tenet. vt. C. de noxa. tute cōl. l. i. r. C. an p. ex suo fac. l. i. Rñ. hic deliqt cōtra dñm vt misso. libertatē cōsequere: ibi ad aliud. vt ar. C. an ser. ex suo fac. l. pmissē. vel dic qz iste dolus videt collat? in tēpus libertatis. vt ar. f. de do. inter vi. r vro. l. quia in hoc. m hoc. f. dictum iuliani.

n Carere dolo. incidenti vel principali.

o Ex empto. i. ex vedito. vt. f. de act. emp. veteres.

p Nullā. ex pte nō cōmittit: doli. qz nō tenet si non vult. is vero qui cōmittit teneri potest si deceptus vult. vt. C. de transact. l. transactioe.

q Veditioe. f. dicimus.

r f. p. r. hūc appellam? doli dantē eāz pctu. Et dic s; qdā circūscript? a suo. r sic colligit ar. qz alteri? dol? emptore ledit. id qz ipa res q vedit doli pmissit. vt ar. s. qd me. cā. l. metū. s. cū a s. t. Alij dicit qz p uon casu fu? tñ doli incidentē cōmisit. hic autē qñ emptor doli particeps fuit: alis dolus alterius alteri non obesset. vt. f. de

q iiij

tucri. p. dices nō dari ad debitu antiquu vel ad interes se/ sed ad promissa de nouo sic fm eum.

Si actio. vel si ab alio p aduersus que de dolo qz rntur. r intellige alia actione vt subicit exēplū. j. l. pxi. nā si actio eadē non ideo tollit contra vnu qz alius (teneatur. vt. f. eo. si plures.

I Deoz. a titio. f. extraneo p hēte cū tutore in rē puc

Cū habeat. pbatur ergo apte q actio de (pili. dolo secū nō patit eris eam q est peque famosa. hic effi actio tutele infamaret quia ppter collusionem tutoris cōpeteret. vt isti. de suspec. tu. s. suspectus. r. s. de infra. li. s. qui pro factio.

Tutor. cōueniēdus actioe tutele.

Actione. s; cū detur restitutio p cōtrahentē etiam cū tutore vel curatore. vt. C. si tu. vel cura. p totū. quomodo de dolo datur? Rñ. fm Jo. qz hic titius erat. patrens vel patronus cōtra quos non datur restitutio. vt C. qui et aduer. quos. l. h. et qd dicit de dolo expone/ id est in factū nomine doli. vt. f. e. non debet. Uel dic qz cōtractus fuit in veditioe fui que post manumiferat emptor. et sic denegerat contra libertatē restitutio. vt. f. l.

q iiij

excep. do. si pcurator. r. f. b. pecu. summa. S. emptor: nisi
quasi idē reputet. vt. pcurator r. tutor r. actor. vt. f. e. s. z
ex dolo. r. f. de edil. ed. l. ediles. in prin. vel defuncti qui
nocer heredi. vel gestoris negotioꝝ que ratū habemus
vt in l. de vfuca. §. diutina. r. f. de reg. iu. hoc iure. §. fi.

Tu dic circūscri-
ptū. f. ab emptore
tū. vbi enī incidit
dolus in fctū ten-
ner qdē fctus. s. z
agit f emptorē si
ipse dolo fecit ex
vendito. si fo nō
ille sed qdā terti⁹
dolu adhibuit il-
le tertius tenetur
de dolo vt hic dī
in dicto iul. A. s. i. f.
ergo cū dolus de-
dit cām cōtractui
siquidē ipse em-
ptor adhibuerit
null⁹ est ptract⁹.
si autē terti⁹ tenet
fctus. sed agit de
dolo f doloꝝ. et
sic intellige qd h
dī. Et fm hoc do-
lus pfenete vel
alterius tertij nō
vitiat fctū. h. qui
dā f ex hoc rñ. vt

et qd minor ppopif nō indu-
cit in integrū restitutōne. nā
aduersus manumissum nulla
in integrū restitutio pōt locū
habere. Scdm q̄ et si pena-
li actione indēntati ei⁹ cōsu-
li possit dicēdū erit cessare de
dolo actionē. pōpo. aut ēt si
popularis actio sit/cessare de
dolo ait actionem.

¶ res debita soluat dete-
riorata agit ex stipulatiōe do-
li si est interposita: ahs in con-
tractib⁹ bonefi. agitur actiōe
primeua: in stricti iuris de do-
lo. h. v. primo ponit dictū la-
beonis. scdo ponit reprehē-
sionē ei⁹. secūda ibi: sed et ve-
rius. r. est difficilis. §. Bar.

¶ Nō solū autez si alia actio

p̄diri. Manifeste §. pbat q̄ māumiss⁹ nō tenet de dolo: si
ue incidēt siue p̄cipalē doli q̄missit ēptor tñ: s. z vbi vter
q̄ cōmissit p̄cipaliter quare excusat seru⁹ vt hic innui-
tur. cū plures hac actione teneri p̄nt. vt. f. e. si ples. Rñ.
qz in p̄mo et cit⁹ p̄tra eū cū q̄ cōtractit q̄ p̄tra aliū dōz da-
ri ei auriliū. vt. f. e. l. §. si dolo malo. et sic nullo mō tenet
seruus manumissus. Sz ar. p̄tra. l. loca. cū in plures. §.
vestimēta. r. fm hoc actio de dolo. Uel veri⁹ qm̄ p̄nci-
palē doli cōmittit: vterqz tenet eodē ordine vt p̄i⁹ cō-
ueniat emptor. et eo exite nō soluet do etiā manumif-
sus. vt. f. e. l. §. si quadrupes. r. §. si dolo. sed sec⁹ vbi inci-
dentē vt hic dī. qz solus emptor tenet ex vendito. Itēz
ad quid dā de dolo vbi p̄tractus non tenet ipso iure?
Rñ. vt quaten⁹ de facto p̄cessit venditio: traditio reuo-
cetur si vult ille qui fuit dolo inductus. vñ Bul. p̄cessit
vnditio vt infirma sequat traditio vt infirmāda p̄ acti-
onē de dolo. Sed nōne hz locū p̄dictio indebiti. Rñ. sic.
ita sed ipa est generalis quātū ad indebita repetenda.
vel dic q̄ nō hz locū qz retentio p̄petebat p̄ odiosam ex-
ceptionē. vñ non hz locū repetitio. vt. f. de p̄di. inde. si pe-
ne. r. l. qui exceptionē. et sic agit de dolo. si aut velit re-
manere fctū p̄t agere actione ex eo fctū vt decipiat. vt
C. de rescin. vñ l. si dolo. et. f. de iur. do. si res. §. i. et tñc
actor oīa debet cōplere emptori ac si p̄tractus tenuif-
set. vt. f. de p̄hen. emp. l. si in emptione. §. itē si. r. f. si cer-
pet. l. cū fundus. §. seruū. Et vt plene scias dic q̄ aut
talīs dolus dat cām fctui bonefi. et tñc serua qd mo-
do dīri. aut stricti iuris et tñc valet: sed excipitur. vt. C.
de inuti. stip. dolo. si autem est incidens in cōtractu bo-
nefi. agitur ex eo p̄tractu. in p̄tractu stricti iuris actio d
dolo necessaria est. vt. f. e. l. §. non solū. in fi. §. r. f. de act.
emp. iul. §. si venditor. r. §. per p̄trariū. si aut extra p̄tra

ctum: tunc si cadit in speciale nomē malefici ex eo agit
vt furti et similitū. vt. f. p̄i. §. fm que r. c. si non: et tñc a-
gitur d dolo vt i multis exēplis. vt. f. e. §. seru⁹ pactiōis
et. l. cum quis. et in alijs.

¶ In integrū resti. f. p̄tra manumissum. nam r. c. vt h
nisi ex cā a p̄ncipe
imperret. vt. f. de
mi. si ex cā. §. fi. r.
l. fe. aduersus em-
ptorē aut p̄tat qz
nō: qz nō decepit.
sed cur denegat i
integrū restitutio
p̄tra emptorē ad-
hibeat doli vñ nō
si minor sui facili-
tate minori p̄cio
vnditit. vel si mi-
nor in hocipio qz
venditit decipit
sui facilitate vt. f.
de iure do. si res.
§. l. r. si def cur d
dolo actio dā cō-
tra manumissus:
Rñ. forte tal erat
persona contra
quā restitui non
poterat. vt. C. q̄ r
aduer. quos. l. fi.
Itē qd si emptor
dolo me induit
an teneat ma. Rñ. nō. vt. f. q̄. ad li. p̄cla. nō li. l. ij. si hoc
velum. vt ar. C. de his q̄ a nō do. ma. l. i. vel ibi qz vñ
retinuit dñum. vt. §. ti. l. i. l. metum. §. volenti.
¶ Locū h̄re. itē nōne rei ven. locū hz cū dolus ddit
cām contractui. Rñ. non qz ex inutili contractu transit
dñum vt hic colligit. et nō. C. de suf. l. i. sed nonne vti-
lis in rem datur vt in metu. vt. §. ti. l. i. metuz. d. §. volenti.
ti. Rñ. non: qz non daretur de dolo.
¶ Scdm que. l. fm p̄dictas regulas et p̄clusio ad p̄-
d. C. Eius. f. minoris vendentis. vt loquat (missa
hic in p̄missio casu. et pone exemplū in actione furti q̄
michi datur in eos qui surripuerunt res meas q̄ male
custodiebant a seruo manumisso. vel dic qz mutet casū.
¶ Si popularis. vt in factū de effusis. et de albo. cor-
rupto p̄ doli. vt. §. de iurif. om. iul. l. si quis id.
¶ Si dubitet. f. de iure. cū iā de facto cōstitit.
¶ Fundū. f. debebat ex aliqua p̄dictay causay.
¶ Ex stipulatu actio. mouet em̄ cum forte: qz nega-
tione res sit dubia. vt. C. qui. ad li. p̄clama. nō li. l. iij. vñ
hoc qz res etiā certa in dubiis reuocatur. p̄pter sollicitā
questionē. vt in aut. de tab. §. i. in fi. §. col. iij. §. male vt
subijcit. vt. §. e. l. ij. i. rñ. r. f. de ar. ita demum.
¶ In ex empto quidē. i. in p̄tractu ex quo dā actio ex
empto. et idē dico in quolibz alio p̄tractu bonefidei. vt h
et. f. e. si q̄s affirmauerit. i. rñ. r. f. d acti. emp. l. iul. §. si vñ
¶ De dolo. reprobatīs exēplīs r. regula (ditoz.
labeonis que est si dubiū est de alia qz hec demur repro-
bata videtur. quasi dubium esse non possit an alia sit
actio cum ius sit finitum. vt. f. de iur. r. fac. igno. l. ij. vel
dic regulā verā fm Jo. ar. f. eo. seruus. §. fi. Sed quare
in dubio de dolo dā immo p̄fcrip. verbis d̄z dari. vt. f.
de exti. act. l. i. r. f. de p̄scrip. ver. l. i. r. ij. r. l. quotiēs. Rñ.

nisi ex cā a p̄ncipe
imperret. vt. f. de
mi. si ex cā. §. fi. r.
l. fe. aduersus em-
ptorē aut p̄tat qz
nō: qz nō decepit.
sed cur denegat i
integrū restitutio
p̄tra emptorē ad-
hibeat doli vñ nō
si minor sui facili-
tate minori p̄cio
vnditit. vel si mi-
nor in hocipio qz
venditit decipit
sui facilitate vt. f.
de iure do. si res.
§. l. r. si def cur d
dolo actio dā cō-
tra manumissus:
Rñ. forte tal erat
persona contra
quā restitui non
poterat. vt. C. q̄ r
aduer. quos. l. fi.
Itē qd si emptor
dolo me induit
an teneat ma. Rñ. nō. vt. f. q̄. ad li. p̄cla. nō li. l. ij. si hoc
velum. vt ar. C. de his q̄ a nō do. ma. l. i. vel ibi qz vñ
retinuit dñum. vt. §. ti. l. i. l. metum. §. volenti.
¶ Locū h̄re. itē nōne rei ven. locū hz cū dolus ddit
cām contractui. Rñ. non qz ex inutili contractu transit
dñum vt hic colligit. et nō. C. de suf. l. i. sed nonne vti-
lis in rem datur vt in metu. vt. §. ti. l. i. metuz. d. §. volenti.
ti. Rñ. non: qz non daretur de dolo.
¶ Scdm que. l. fm p̄dictas regulas et p̄clusio ad p̄-
d. C. Eius. f. minoris vendentis. vt loquat (missa
hic in p̄missio casu. et pone exemplū in actione furti q̄
michi datur in eos qui surripuerunt res meas q̄ male
custodiebant a seruo manumisso. vel dic qz mutet casū.
¶ Si popularis. vt in factū de effusis. et de albo. cor-
rupto p̄ doli. vt. §. de iurif. om. iul. l. si quis id.
¶ Si dubitet. f. de iure. cū iā de facto cōstitit.
¶ Fundū. f. debebat ex aliqua p̄dictay causay.
¶ Ex stipulatu actio. mouet em̄ cum forte: qz nega-
tione res sit dubia. vt. C. qui. ad li. p̄clama. nō li. l. iij. vñ
hoc qz res etiā certa in dubiis reuocatur. p̄pter sollicitā
questionē. vt in aut. de tab. §. i. in fi. §. col. iij. §. male vt
subijcit. vt. §. e. l. ij. i. rñ. r. f. de ar. ita demum.
¶ In ex empto quidē. i. in p̄tractu ex quo dā actio ex
empto. et idē dico in quolibz alio p̄tractu bonefidei. vt h
et. f. e. si q̄s affirmauerit. i. rñ. r. f. d acti. emp. l. iul. §. si vñ
¶ De dolo. reprobatīs exēplīs r. regula (ditoz.
labeonis que est si dubiū est de alia qz hec demur repro-
bata videtur. quasi dubium esse non possit an alia sit
actio cum ius sit finitum. vt. f. de iur. r. fac. igno. l. ij. vel
dic regulā verā fm Jo. ar. f. eo. seruus. §. fi. Sed quare
in dubio de dolo dā immo p̄fcrip. verbis d̄z dari. vt. f.
de exti. act. l. i. r. f. de p̄scrip. ver. l. i. r. ij. r. l. quotiēs. Rñ.

illa obtinet cum dubium esset in quem contractus...

actio necessaria est.

Actio legis aqilie z ad exhibedū. itē actio ex testamen...

Si seruū vsurariū pprietariū occidit: legis aqilie actio...

Itē si seruū legatū heres ante aditā hereditatē occide...

his causis sit debitor. ideoq; et hec erit bonaratio qua...

Actio. l. vtili. vt. J. de vsufu. loci. §. si. r. ad. l. aqil.

Subiacebit. tenet vtraq; si r. vel ponitur si conti...

mento actio competit.

Actio legis aqilie vel de pauperie hanc actionē exclu...

Si quadrupes tua dolo aliterius dānū michi dederit: q̄...

Quocunq; tpe. i. siue ante aditā hereditatez siue...

Wederit. lasciuia vel seruoz. sed si ab alio cōcita...

Soluendo. i. si neq; quadrupede habuit neq; dolo...

Debere. de dolo. imo vt danda aqil. vel in factū...

Nec in id q̄ excedit. imo vt dāda dolo sum. vt...

h̄s et secret peto q̄nq; et rem habeo. vt ex pmissis ptz. Itē...

liter dñs cōuenitur. Itē opponitur. qz in id qđ excedit dñ agi. vt. f. vi. bo. rap. l. i. de priua. delict. l. ij. et de ac. et obli. l. q. fuit. in fi. r. f. cōmo. vñ querit in fi. q. sunt. f. h. die qđ hic pñtatio nore nō tollit id qđ excedit. sed facit vt nō nascatur de dolo actio. vt. i. de ver. obli. l. decem.

a **U**t fugeret. et fugit.
b **F**urti teneris qz opē tulisti suo qui fecit furtum sui. vt. C. de ser. fuga. l. i.

c **I**n facti actionē. non furti: qz dolo nō fecisti: nec ex aliā fectu cū meā in hoc nō p̄rayeris. als ex eo cōtractu agaz vt depositi. vt. f. spōsiti. l. si hoies sed hic in factum agitur. f. subsidia ria vel aquil. vt h. et in fi. ad. l. aq. l. f. h. et hoc qñ fugit post. als non datur: cū dñnum non habeas. vt. f. ad. l. aquil. si fuit in fi. i. h.

d **S**eruus pactionis. i. i. pactione
e **D**edit. non obligando se seruum. als ipse factus liber hoc casu teneretur. vt. C. an ser. ex suo fac. l. p. misse.

f **P**omponius scribit. et male in primo dicto. bene in secundo.

g **D**e dolo actionem. patrono contra libertum.

h **D**icendum ait p̄poni. r. dñ.

i **S**ummouendum. intellige dñm hic pacti cum reo vt seruū manumissū rei acciperet. als iniqui esset eū repellere exceptiōe si nō seruū sed reū puenire vellet. cū inuitus alieni debitoris nomē in soluti accipere nemo cogit. vt. C. de solu. l. eum a quo.

k **E**go. loquitur auctor legis.

l **A**ctio dabitur. f. patrono.

m **A**lia actio. f. contra reum.

n **Q**uis. f. inspiēs volens excusare pompo.

o **A**tquin. pro sed. et no. q. predicta corrigunt hic. r. tres casus hic deciduntur quos notauit in littera.

p **P**rocurator. mei actoris.

q **J**udiciū. f. p̄mū. i. p̄mā litē qua fuerat absolutus.

r **S**ub exceptiōe hac. i. replicatiōe. q. d. reus: si probaueris tu actor esse collusum: volo subire iudiciū non

Actio furti impedit hāc actionem. r. vbi dñ est dolus et subest culpa cōpetit actio in factum. h. d. Bar.

Ite labeo querit si cōpedi tū seruū meū vt fugeret solueris: an de dolo actio dāda sit. Et ait Quintus mutus apud eū notans si nō misericordia ductus fecisti: furti teneris: si misericordia i factū actionē dari debere.

Qui non obseruat pactū ad qđ naturaliter nō civiliter est obligatus tenet leso actione de dolo si aliud remediū deficit. h. d. et est difficilis. f. primo ponit dictū p̄p. secundo ponit vnā rōnē cōtra p̄p. alia pro eo. tertio ponit solutionē p̄dicte. f. cōtra ibi ego moueo. tertia ibi atqui. Bar.

Seruus pactionis. p̄ liber tate reū dño dedit ea conditione vt post libertatē transferat i eū obligatio: manumissus non patitur in se obligationē transferri. Pomponius scribit locū h̄re d dolo actionē. Sed si per patronum stabit quomōdō obligatio transferat dicendū ait patronus exceptiōe a reo summouendū. Ego moueo: quē admodum

opponendo tibi exceptionē rei iudicate. Sed nōne litē perdidit. videt qđ sic. vt. C. de pena iudi. l. i. et etiaz hic innuitur. vt eū qđ si pbem collusione oīno cām perdat Sed hic qđ non perdit: qđ illud qđ de perdenda lite dicitur obinet quando actor corruptus aduersarij procuratorem. scus si reus aduersarij vt hic. r. f. māda. si procuratoris. f. i. vel non perdit p̄pter spontaneā obligationem. vt C. de pe. iudi. aut. nouo iure. r. f. de iure f. l. edicto. r. l. senatus. et. f. de aliena. iudi. l. iij. f. fina.

Collusum. no. verba replicatiōis. r. supple nō prof. f. sentētia. Alioquin. i. si non est parat⁹ transferre.

De dolo actio erit danda. f. videt qđ primam actionē intendere debeam. et si excipiat replicē. r. sic de dolo cesset. vt. f. eo. cū ad te. qđ ē p̄tra. Solu. aut rē offero: tūc sola p̄ma actione conueniris et nunqđ de dolo vt hic: cū ad expensas. cūz nō sit verisimile fieri expensas cum sp̄te litiges vt h. aut nō offero: et stūc ad rē p̄ncipalem agitur p̄ma. vt. d. l. cum a te. ad damna reo r. expensas actione de dolo. vt

Si dolo malo procurator reus sit absolutus nisi reus sit parat⁹ iudiciū recipere tenetur de dolo si procurator nō est soluendo. h. d. r. iste. f. etiā difficilis est. Bar.

Si dolo malo procurator pass⁹ ē vicere aduersariū meū ita vt absolueret: an de dolo michi actio aduersus eū qđ vitet competat p̄t q̄ri. et puto nō p̄petere si paratus sit re⁹ iudiciū trāsserre in se sub exceptione hac: si collusum sit alioqn⁹ de dolo actio erit dāda: scz si cū procuratore agi nō possit qz non esset soluendo.

Simplex mandat⁹ non presumitur dolose dictum et

hic. r. f. eo. cū quis. Alii dicunt qđ hic procurator dolo malo et sine pecunia collusit. vñ de tenet sententia. Alii qđ hic non constabat de actione. vt. f. eo. seru. f. fi. Uel dic quarto qđ hic collusum fuit a procuratore actiois cum procuratore rei. et qđ dicit aduersarium id est procuratorem eius. r. qđ dicit aduersus eum: scilicet procuratorem rei. sed huic lecture obstat. de excep. do. apud. f. que stum. et. l. si procurator. Et hic qđ ibi erat. procurator rei hic vero actoris qui non poterat excipere cum in eum actio non daretur. primaverior est.

Soluendo. si ergo a principio fuit soluendo: cessat de dolo. si desinat postea incipit habere locum. et iterū si incipiat esse soluendo: nonne cessat? Respon. nō cessat: immo cum alia datur. sed exceptio ei obicitur. vt ar. C. de cur. fur. l. cum alijs.

Alienū obitor nomē i soluti nō cogit. g. f. accipere.

vel is est eo fuerit ptefata. vt. C. ne ex delict. defun. l. i. Ego arbitror. in questione proposita respodēdo. Publati. qz ē doli capar. vt. l. de tribu. l. iij. §. iulii. c. Waxime. nam r idem si non. vt. l. de po. l. i. §. an in pupillum.

Utd ei si in perrauit. do lose. vt. §. e. l. r. ele gāter. §. pe. e. d. dentus. qz dicit tutelā si nitā. vt ar. l. §. pu bli. l. q. c. §. §. fi. f. Magnā. cui dentē tamen. vt. l. l. pri. in. fi.

Ed si ex do lo. locupletior. vt. h. c. r. l. §. ac. emp. in. §. idē iul. r. §. q. h. ex fact. tu. l. i. ij. r. l. de hie q. i. frau. cre. l. au. §. tot. §. si impubes. h. c. Exceptio. l. doli. vt. l. de doli excep. l. apud cel sum. §. l. q. nō. in. fi. §. r. §. illa.

Daf. §. pupil l. i. ex dolo tutor. k. Sz an i muncipes. l. omnes generaliter.

Facere pnt: q. d. nil facile q. nec pntire face le pnt. vt. l. de ar. bi. l. i. §. vn. §. §. p. n. cip. r. l. §. l. i. vn. uer. l. i. §. Sz t. pnt cū difficultate. vt. cāpana pulsata: q. videbit omne facere q. d. p. l. i. u. §. de re iudi. l. aliud. §. refer. et metū l. i. §. vt. §. q. d. me. cā. l. i. metū §. saladuertēduz. r. possessionē app hendit. vt. l. §. ac qui. pos. l. ij. r. fa. cit. l. de vit. vi. ar. ma. l. l. vi. me. §. rē tribunū siue p. r. tē eligunt. vt. l. §. §. oig. iur. l. ij. §. h. i. d. e. z. hec. alit interrogatio raritate nō impossibilitate notat sicut ibi. si sacerdos peccauerit q. s. m. puto. sed q. rē ē de eo q. d. ad eos (ozabit p. eo. puenit tenent: cū hoc mādasse nō videant g. h. r. quod spāliter nō erāt mādatur. vt. l. q. in frau. cre. l. i. §. p. que questio etiā in pcuratore fieri p. r. R. n. n. c. vidēt h. r. a. tū nill reddant. vt. l. de vi et vi arma. l. i. §. de i. c. i. s. e.

Ego arbitror: et ex suo dolo cōueniēdū si p. r. i. m. u. s. puber tati^o est: maxime^o si locupletior ex hoc fact^o est. **P**au.

Utd em si ipetruit^o a pcuratore petitor^o vt ab eo absoluere: vel si de tutore mētitus^o pecuniam accepit: v. l. alia similia admittit que nō magnam^o machinationez exigunt^o. **P**lpianus.

Ed si ex dolo tutor^o factus ē locupletior^o: pu to in eum dandam actionem sicut exceptio^o datur.

Cōtra vniuersitatē nō datur de dolo actio: qz doli nō pōt cōmittere de facili nisi ex psona administrantiū. **W**ar.

Sz an i muncipes^o de dolo det actio dubitat: et puto ex suo qdē dolo actōez nō posse dari. qd ei muncipes dolo facere pnt^o: Sed si qd ad eos puenit ex dolo eoz q. res eoz administrant: puto^o dandā.

Rectores de eoz dolo p. r. i. o. tenebuntur. **W**ar. o.

De dolo aut decurionuz^o in ipsos decuriones dabitur de dolo actio.

Quis tenetur de dolo pcuratoris de eo quod ad eum peruenit. **h. d. W**ar.

Itē si quid ex dolo pcuratoris ad dñz puenit: dat i dñm de dolo actio iquātū ad eū puenit. Nam pcurator ex dolo suo proculdubio tenetur^o.

Turiscōsult^o exposuit p. r. i. mā p. r. e. d. i. c. t. i. p. o. s. i. t. i. n. l. i. §. e. Erant in edicto posita qdam

verba alia q nō sūt posita materialiter i hoc t. l. s. eoz mētē turiscōsult^o pōit hie r i. l. arbi trio. j. e. r. breuit hoc intēdit. **W**ā ex d. i. c. t. o. a. g. i. t. c. i. u. i. l. i. t. a. c. t. i. o. n. e. f. a. m. o. s. a. d. e. b. e. t. p. r. i. c. u. l. a. r. i. t. o. i. a. d. e. s. i. g. n. a. r. i. s. i. c. u. t. q. u. i. q. s. c. r. i. a. l. i. t. a. c. c. u. s. a. t. u. r. h. d. q. d. n. o. **W**.

In hac actione designari oportet cui^o dolo^o factū sit quis i metu^o nō sit necesse. **P**au.

Tem erigit pretor^o dolo cōprehendat qd malo factum sit. Scire em d. z actor in qua re circūscriptus^o sit: nec i tāto crie vagari^o oz.

Plures doli p. r. i. t. t. e. s. t. e. n. e. n. t. i. n. s. o. l. i. d. i. t. u. t. i. v. n. i. s. o. l. u. t. i. o. n. e. c. e. t. e. r. i. l. i. b. e. r. a. t. u. r. h. d. **U**lpia.

Plures dolo fecerint et vn^o restituerit^o oēs liberat. **S**z si vn^o quātū ea res est p. r. i. t. e. r. i. t. u. r. : p. u. t. o. a. d. h. u. c. c. e. t. e. r. o. s. l. i. b. e. r. a. r. i. **H**ec actio i h. i. d. e. r. i. c. e. t. e. r. o. s. s. u. c. c. e. s. s. o. r. e. s. d. a. t. d. ū. t. a. r. a. t. d. e. o. q. d. a. d. e. o. s. p. u. e. n. i. t.

Hec actio est arbitraria: ideo cōtra nō restituentē iurata in litē si res tpe p. d. e. n. a. t. i. o. n. i. s. e. x. t. a. b. a. t. h. d. r. f. o. n. t. i. s. l. e. x. e. s. t. p. r. i. m. o. p. o. n. i. t. d. i. c. t. u. m. s. e. c. ū. d. o. r. i. d. e. t. c. u. i. d. ā. q. ū. i. d. i. o. e. m. e. r. g. e. n. t. i. c. i. r. c. a. i. l. l. u. d. t. e. r. t. i. o. p. o. n. i. t. v. n. ā. l. i. m. i. t. a. t. i. o. n. ē. c. i. r. c. a. p. r. e. d. e. n. t. i. a. s. e. c. ū. d. a. i. b. i. d. e. o. a. ū. t. t. e. r. t. i. a. i. b. i. n. o. n. t. a. m. e. **W**ar. **P**aulus.

Arbitrio iudicis i hac qz actioe restitutio cōprehendit. Et nisi restitutio fiat: sequitur cōdēnatio quanti ea res est. Ideo aut r hie r i metu cā actioe nō adijcitur

Arbitrio p. r. e. h. e. d. i. t. ē. e. m. a. r. b. i. t. r. a. r. i. a. v. t. i. n. s. t. d. a. c. §. p. t. e. r. e. s. c. e. r. t. e. e. t. s. i. n. e. h. o. c. d. z. c. u. r. a. r. e. i. u. d. e. x. v. t. §. d. e. o. f. f. i. p. r. e. i. l. l. i. c. i. t. a. s. i. p. n. **E**t r. e. c. o. l. a. s. q. q. d. d. i. c. i. t. h. a. c. p. m. ā. e. ē. a. d. m. o. n. i. t. i. o. n. e. m. n. o. s. i. n. t. a. m. d. i. s. t. i. n. i. t. u. a. m. : v. t. d. i. x. i. m. **W**. t. i. i. l. i. c. u. m. §. i. n. h. a. c.

Quātū ea res est. trib^o modis hoc verbū intellige

Doli ex sic est ex pte oppo ceptio nētis realis et ex r realis altera psonalis. r psona vt. l. de do. excep. lis est.

apd celsuz. §. pe. et. l. ij. §. i. r. in ac tione qd me. cā h est d. i. c. e. d. ū. q. s. f. e. c. e. r. i. t. m. e. t. ū. v. t. h. r. §. t. i. i. §. c. i. §. i. h. a. c. s. e. d. c. u. i. **E**t in exce ptione qd me. cā nec q. s. nec c. u. i. v. t. d. l. d. e. excep. doli apd celsuz. §. pe. q. **I**n metu. l. i. m. e. t. ū. c. ā. a. c. t. i. o. e.

Tem erigit. Circūscript^o ergo cui.

Uagari. vt h r. C. e. l. doli. sic. r. in actioe iurra r. u. vt. l. de iur. p. tot. in prin. sic r l. oib^o publicis iur dicitis. vt. l. de ac. cu. libelloz. sic ē tene^o q. s. designat qd petit in quibet actioe reali vt psonali. vt. l. §. r. c. i. v. e. s. i. r. e. i. p. n. r. §. s. l. v. e. s. i. m. i. s. t. a. r. C. d. e. e. p. i. r. c. l. e. a. u. t. g. n. a. t. r.

Plures resti tuerit. r. et sferiou casu est i tione. vt dic hie rē v. l. est i tione. §. l. i. quātū iurati ē l. i. tē ab actore. Ac.

Prestiterit sez an p. d. e. n. a. t. i. o. n. e. s. §. 3. o. l. y. i. d. e. e. t. s. i. p. o. d. e. n. a. t. i. o. n. e. p. r. i. t. e. r. i. t. i. n. t. e. q. u. ā. t. ū. ē. i. u. r. a. t. ū. i. n. l. i. t. e. v. t. §. p. r. i. r. i. r. §. t. i. i. §. c. i. §. s. i. r. §. l. i. m. e. n. s. f. a. l. m. o. d. i. l. i. d. u. o. b^o. i. r. r.

Restituerit. r. et sferiou casu est i tione. vt dic hie rē v. l. est i tione. §. l. i. quātū iurati ē l. i. tē ab actore. Ac.

Prestiterit sez an p. d. e. n. a. t. i. o. n. e. s. §. 3. o. l. y. i. d. e. e. t. s. i. p. o. d. e. n. a. t. i. o. n. e. p. r. i. t. e. r. i. t. i. n. t. e. q. u. ā. t. ū. ē. i. u. r. a. t. ū. i. n. l. i. t. e. v. t. §. p. r. i. r. i. r. §. t. i. i. §. c. i. §. s. i. r. §. l. i. m. e. n. s. f. a. l. m. o. d. i. l. i. d. u. o. b^o. i. r. r.

Restituerit. r. et sferiou casu est i tione. vt dic hie rē v. l. est i tione. §. l. i. quātū iurati ē l. i. tē ab actore. Ac.

Prestiterit sez an p. d. e. n. a. t. i. o. n. e. s. §. 3. o. l. y. i. d. e. e. t. s. i. p. o. d. e. n. a. t. i. o. n. e. p. r. i. t. e. r. i. t. i. n. t. e. q. u. ā. t. ū. ē. i. u. r. a. t. ū. i. n. l. i. t. e. v. t. §. p. r. i. r. i. r. §. t. i. i. §. c. i. §. s. i. r. §. l. i. m. e. n. s. f. a. l. m. o. d. i. l. i. d. u. o. b^o. i. r. r.

Restituerit. r. et sferiou casu est i tione. vt dic hie rē v. l. est i tione. §. l. i. quātū iurati ē l. i. tē ab actore. Ac.

Prestiterit sez an p. d. e. n. a. t. i. o. n. e. s. §. 3. o. l. y. i. d. e. e. t. s. i. p. o. d. e. n. a. t. i. o. n. e. p. r. i. t. e. r. i. t. i. n. t. e. q. u. ā. t. ū. ē. i. u. r. a. t. ū. i. n. l. i. t. e. v. t. §. p. r. i. r. i. r. §. t. i. i. §. c. i. §. s. i. r. §. l. i. m. e. n. s. f. a. l. m. o. d. i. l. i. d. u. o. b^o. i. r. r.

ultimo qz improprie ponit. qz hz veritate significet. vt. de ver. sig. l. inter. n. hic i iuratur. vt. i. pri. §. Secdo suppleas quāti cares est. f. estimata piusurādū i litē Tertio pprie pone et nil suppleas r dicas qz duas hz vias. vnam p quā iuret in litē. vt. i. pri. §. alia p quā in

interesse petat ve rā. r hanc hic ele git. vt. i. de rei. vē. qz si possessor. Et dic qz si etiā incon tinenti vellet red dere: n. ad inter esse tale dz dāna ri. vt. s. ti. i. l. aut. secus si non p do lum habuisset. vt. i. de le. i. si fundū p fideicom. i. rā.

C Certa quā titas. imo certa qz quadrupli. vt. s. ti. i. si cum. §. hec autem. Sz rā deo duobz modis primo qz meticu losus hz duas vi as. vna ad qdru plū. alia ad inter esse. que dī vtilis in rem per iusu rāū in litē. r hāc elegit hic agen

do vtili in rem. Secdo hic qz etiā si i quadrupli agatur n. est incertus: qz cū simplū sit incertū: ergo et quadru plum quia respicit simplū.

C Taxatione. facta a iudice. vt hic. r. i. ad exhi. l. iij. §. pterea. nō a lege. r sic nō obli. i. de rei ven. qui resti tuere. q. est. §. r. i. de in litē iur. l. ij. r. l. videam. §. si. r. l. in actione. §. i. quod enī omīsum est a lege r. c. vt. i. de testi.

C Arbitrium. f. de restituēda re. r sic. l. questum ea non restituta condēnet in quāti iuraf. hoc est nō sit et fm hoc dic arbitrium. i. primā sniam.

C Defunctus sit. non est ergo locus arbitrio vel cō tecture cū res sit certa. vt hic. r. i. de ver. ob. l. continu. §. cuz ita. in fi. §. sed in interesse. f. verum dz dānari. vt subijcit. r. i. de confes. iul. Idem dico et si alienauit sine dolo. hz qdā contra. et pro me. vt. i. de noxa. quēdamodū Sed an desinat oīno hec actio esset arbitraria p inter tū rā. Videtur hic qz sic. Sed ptra puto: qz si eum occi dit vel dolo alienauit adhuc iurabitur in litem r fiet ta xatio. vnde adhuc hz locū arbitriū in his licet cesset in restituēda re. Sz nōne si pdēnet i cōi interesse etiā si red dat poterit in litē iurari. Rā. vt. i. de i litē iuraf. l. nūmis e

C Si dñs. f. heres vel ille cui erat. pprietas legata. vt in fi. de vsufu. §. i.

C Quomā alie. f. legis aquilie r vtilis in factum. vt i. ad. l. aquil. si pprietarius. Sed certe r de dolo videtur danda. vt. i. quibus modis vsufructus amit. l. re peti. in fi. q. est cōtra. Solu. hic erat iam traditus vsufructus legatus. ibi non. Vel si ex testamēto relicto erat ageret ex testamēto vbi ab intestato agit de dolo vt ibi dicit. vel dic vbi in re aliena relinquit r dñs rei facit do lose quominus vsufructuarius habeat: tunc dat de do lo vt ibi dicit. sinat fuit testatoris vel heredis in qua fuit damnū datum ab extraneo ante aditā hereditatez

actio dat heredi. l. aquil. quā tenetur cedere fructu rio. vt h. r. i. ad. l. aquil. liber homo. §. si. r. l. seq. r. l. huc scripture. vel dic qz non est ptra: qz hic in destructione ibi in edificatione loquitur pro qua cessat. l. aql. actio. g. C. Commodasset. v. d. i. p. i. vt. hic inuit r p sruerdo hz

C De dolo. si

C Contra comodantem falsa pondera vel mensuras nō da tur hec actio de dolo si inter ptra hētes alijs actionibz pot esse consultū: als recurrat ad actionē de dolo. h. d. qd nota maxime in fure qz vidt semel de facto. Barto.

C De eo qui sciēs comodaf set falsa pondera vt venditor emptori merces appenderet: Trebatz d dolo dabat actō nē. Atqz si matoza pōdera cō modauit: id qd āpli mercis datū ē repeti pdictōe p. si mi nozay vt reliq mery def ex pto agi p. Nisi ea pdictōe mery vbit vt ill pōderibz tradere cum ille decipiendi cā affir

C Tradere. q casu demsi de do lo agitur et non alio. Trez r l alio qh q conuenitur actione ex eo con tractu non est sol uendo. var. s. e.

et eleganter. §. si dolo. Et vt plene sciās dic cū falsa mē sura vel pondere venditor metif. aut de hoc scienter cō uenerunt: et tunc ei stare tenē. aut non et tunc p sruer do attenditur. vt. i. de ptra hē. em. l. pperatores. qz si al ter fuit deceptus: aut emptor a venditore aut e. pu mo casu tenet venditor siue sciēs fuit siue ignotans. vt. i. de edil. edicto. l. i. §. causa. nisi conuenit vt certis men suris stare. qz tunc si sciens fuit et emptor ignorās tenet. als non. vt. i. de actio. empti. l. i. r de here. ven. l. naz et. l. hoc asit. E contra si venditor ab emptore: aut dolo emptoris. et tunc si venditor tradidit dubitando et di cens. si qd supfluum tradere nolo esse tuum. tunc emz dñuz nō transferet. et furti tenet. si asit in totum putās se teneri libere tradidit: dñuz transit et non tenetur fur ti: sed cōdictione in debiti fm quofdā. vel dicas qz nō ptra feat dñum cū erret in pōdere. ideoz semp furti et condic. furtiua et rei ven. datur. vt. i. de fur. si qz ptra hē. §. si matoza. Item hz locum actio ex eo ptra hē. vt. i. de act. emp. si quis a me. si asit emptor est ignotās: nulla tenet nisi vltra dimidiā iust pēti sit deceptio. vt. C. b. re scin. ven. l. ij. si a sit tertius adhibuit falsa pondera: aut conuenerunt illis stare ponderibz aut non. Si non: vē ditor ex empto et emptor ex vendito conuenitur etiam cōdictione in debiti. §. v. r furtiua si sciens fuerit em ptoz vt modo dixim. et hoc est qd hic dī. Si cōuenerit aut venditor est deceptus aut emptor. si venditor con ueniet comodantem ptra hē. vt. i. cōmo. l. in rebus. §. itez qui sciens. quid tamen si commodator nō sit soluendo dabitur ptra emptorem scientē in subsidiuz de dolo. Si emptor ptra hē commodati non habet qz non fuit. ei commodati quare agitur de dolo contra commodantē si sciens fuit. vt in hoc. §. aliter nō. Sed in vase vicioso locato non distinguitur sciat vel ignoret locatoz. qz sem

ponde per tenetur. vt. l. loca. sed ad des. si. Itē no. q. crimina
ra falsa liter pōt accusari qui falsa pondera hz z in insulā rele-
gatur. vt. l. de extraor. cri. l.annonam. in fi. l. ac.
hūis qū a **P**ondera habere. emptore in scio. ac.
der pu- b **D**olo. pone me dolo tractum vt triennū in cā cri-
minali et biennū

in cā ciuili currat
ago de dolo vt h
nō vt restituar in
tra triennū: s; ad
interesse. q; sic. l.
pperandū circū-
scriberet. que est
C. de iudi. z alia
q; est. C. vt intra
cer. temp. l. h. sed
cū possim restitui
quare ago de do-
lo. vt. l. q. ex cau-
ma. l. aut pteroz.
S. h. et. l. fe. Rñ.
h nō ab aduersa-
rio sed ab alio fui
tractus. vñō non
possum restitui.
Itē cū actio non
sit perditā immo
magis ppetuata
qre ago de dolo.
Rñ. hic ad cetera
damna agi. vt. l.
e. cū q; s. Scōo po-
ne casum in tēpo-
re ap. faciēde q; s
est. x. diez hodie.
vel exerce de q; s
anni vel biennū.
vt in aut. de his
qui ingre. ad ap.
S. l. col. v. q; s cur-
rit p doli aduer-
sari agam de do-
lo nō vt restituar
ad tps pdictum
ne circūueniā. l.
que dicit de. x. die
bus. vt in aut. de
ap. S. l. z alia que dicit de anno. f. de his q; sgre. ad app.
Neq; pōt hic opponi q; nō perierit cū nō steterit per in-
dicē. Itē nec q; restitutio def. ppter auctoritatē rei ind.
vel dic ab extraneo vt supiori casu. Sed qd si non ē sol-
uendo qui de dolo puenit. Rñ. pōt dici vt lis restituar
vt ar. C. de iudi. pperandū. S. h. z. s. d. eo p que fac. l. fi.
c **R**ecte putant. f. michi stipulāti nō debi- (l. pñ.
toi aliq; q; a me ē liberat⁹ interitu speciei alio occidēte
vt hic subicitur. et. l. de leg. i. si heredis. S. i. Et intellige
qñ me stipulante voluit dāno afficere occifoz. sed vide-
tur q; d. debitor. l. aquil. actio ppetat. vt. l. ad. l. aquil. l.
lege aquil. q; est contra. z michi eā cedat. vt. l. ad. l. ad. l.
huic scripture. q; ē similiter cōtra. Solu. ibi creditor oc-
cidit: hic ali⁹ p hoc non soluitur illa. l. huic. vel hic dā-
num fuit stipulatoris: ibi debitoris. q; adhuc non vene-
rat dies obligationis. hoc non valet per. l. huic. vel die
yerius q; hic agit creditor ad alia dāna. ad ipñ⁹ aūt

masset se equa pondera hfe⁹
Ad causam seu litis instā-
tia pemptā nō dat restitutio
sed p actionē de dolo succur-
ritur ptra eū cui⁹ dolo factuz
fuerit. h. d. fortis est. S. et legi-
tur duob⁹ modis. primo in tē-
pore instātie prime cause et non
sic perijt instantia tñi et non
cā. scōo in tpe instantie cause
appellationis et sic perijt in-
stantia et causa. h. d. Bar.
Dolo cultus effectuz est
vt lis tpiibus legitimis trans-
actis pereat. Trebat⁹ ait de
dolo dādū iudiciū non vt ar-
bitrio iudicis res restituat: s; z
vt tantuz actor cōsequat quā-
ti eius interfuit id nō esse fa-
ctum: ne aliter obseruātibus
lex circūscribatur.
Si spēm debitā tert⁹ in-
terimit vel fideiussoz ante mo-
rā debitor liberatur z credi-
tori cōtra interimentē actio-
ne de dolo succurrit. h. d. cuz
l. seq. et fortis est. Bar.
Si seruis quē tu michi p-
miseras ali⁹ occiderit: de do-
lo malo actionē pleriq; in euz
dandā recte⁹ putāt: quia tu a
me liberat⁹ sis: ideoq; legis
aquilie actio tibi dnegabitur

ap. S. l. z alia que dicit de anno. f. de his q; sgre. ad app.
Neq; pōt hic opponi q; nō perierit cū nō steterit per in-
dicē. Itē nec q; restitutio def. ppter auctoritatē rei ind.
vel dic ab extraneo vt supiori casu. Sed qd si non ē sol-
uendo qui de dolo puenit. Rñ. pōt dici vt lis restituar
vt ar. C. de iudi. pperandū. S. h. z. s. d. eo p que fac. l. fi.
c **R**ecte putant. f. michi stipulāti nō debi- (l. pñ.
toi aliq; q; a me ē liberat⁹ interitu speciei alio occidēte
vt hic subicitur. et. l. de leg. i. si heredis. S. i. Et intellige
qñ me stipulante voluit dāno afficere occifoz. sed vide-
tur q; d. debitor. l. aquil. actio ppetat. vt. l. ad. l. aquil. l.
lege aquil. q; est contra. z michi eā cedat. vt. l. ad. l. ad. l.
huic scripture. q; ē similiter cōtra. Solu. ibi creditor oc-
cidit: hic ali⁹ p hoc non soluitur illa. l. huic. vel hic dā-
num fuit stipulatoris: ibi debitoris. q; adhuc non vene-
rat dies obligationis. hoc non valet per. l. huic. vel die
yerius q; hic agit creditor ad alia dāna. ad ipñ⁹ aūt

serui estimationē agit aquilia cessa sibi a debitorē. item
quid si occifoz voluit me dāno afficere. videtur non te-
neri per hanc. l. nec michi nec debitori cum sit a me li-
beratus. sed p. l. cor. accusari pōt. vt. l. ad. l. aquil. inde
neratus. S. si dolo. sed puto fm. R. omīssis predictis q;

Dolus solus fideiussoz
nō ppetuat obligationē eius
sed parit actionē de dolo. B.

Si fideiussoz p ap-
missum aial an mo-
rā⁹ occiderit: de dolo actionē
reddi aduersus eū oportere
Herat⁹ pufcus z iulianus re-
sponderūt. qñ debitorē li-
berato p consequentiam ipse
quoq; dimittitur.

Dis cur⁹ horatu seruus
acceptit pecuniā vt sibi solua-
tur actione de dolo teneat. B.

Seru⁹ tu⁹ cū ti⁹ au-
bi. x. deberet nec soluē
do eēt: horatu⁹ tuo pecuniā
mutuā a me accepit: z tibi sol-
uit. Labeo ait d dolo malo a-
ctionē in te dandā: quia nec d
peculio vt ilis sit cū i peculio
nichil sit: nec i rē dñi p suz vi-
deat cū ob dbitū dñs accepe-
rit. (rñd.

Si dol⁹ rei dedit z credi-
taz absolutiōi de dolo teneat.
item qd est iuramento dectū
ratione perituri actione de do-
lo non retractat. Bar.

Si p suaseris michi nullā
societate tibi fuisse cū eo cui⁹
heres sum: z ob id iudicio
absolut te passus sum: dan-
daz michi de dolo actionem⁹

soz occidendo. vt. l. de ver. obli. si seruum. i. rñ. dic q; nō
et illud in principali loquitur.

Si ipse q; s. f. fideiussoz ab obligatione vcz pncipali.
S. seru⁹. deberet. naturaliter. vt. l. de pecu. l. nec fu⁹.

Si horatu. i. ammonitione facta in pnciez me
am. sic. s. de neg. gest. l. si serui. nō autem iussit animo
se obligandi. quia tunc infolidum institoria v⁹ qd iussu
teneat. vt. C. de exerci. l. i. z fi. que sunt contra.

Si Dominus accepit. vt hic. z. l. de in rem ver. l. si
pro patre. S. si dñi.

Si actionem. immo videtur dari antiqua. vt. l. e. cuz
a te. que est contra. Solu. hic actio finita erat stipula-
tione vel acceptilatione sublata. vel hic non constabat
de intentione. i. q; actio alia superest. ibi constabat. ar.
s. eo. l. et eleganter. S. non solum. Vel melius datur a-
ctio de dolo nō ad debitum: sed ad dāna tantūmo do
ar. l. eo. l. cum q; s. et. s. eo. l. et ele ganter. S. si dolo malo.

siue in mei frau-
de siue in dānum
debitous occidit
habeat debitor. l.
aquil. actionem:
quā michi ceder
vt dixi. et hanc in-
tentabo cōtra oc-
cidēte nomie do-
li. et sic intelligo
quod hic dicitur
vel hic quoz dā
recitat opinionez
et sic est idem.

Si fideiussoz
ante moraz
sez cōem z rei et
fideiussoz. als si
vterq; esset in mo-
ra: vel solus debi-
tor datur pma di-
recta. vt. l. de ver.
obli. l. mora. i. rñ.
et. l. si seruum. S.
nunc videamus.
si aut solus fide-
iussoz: datur vti-
lis prima actio.
vt. l. de vsur. l. mo-
ra. in fi. et. l. de p-
bo. obli. l. mora. f.
fi. et. l. cum filius.
in fi. i. rñ. et de so-
lu. l. stichum aut
pam. in fi. i. rñ. et
l. cum q; s. pe. q;
sunt contra. si au-
tem nullus eozū
est in mora datur
d dolo. vt hic. S;
nonne in mora vi-
detur hic fideius-

soz occidendo. vt. l. de ver. obli. si seruum. i. rñ. dic q; nō
et illud in principali loquitur.
Si ipse q; s. f. fideiussoz ab obligatione vcz pncipali.
Seru⁹. deberet. naturaliter. vt. l. de pecu. l. nec fu⁹.
Si horatu. i. ammonitione facta in pnciez me
am. sic. s. de neg. gest. l. si serui. nō autem iussit animo
se obligandi. quia tunc infolidum institoria v⁹ qd iussu
teneat. vt. C. de exerci. l. i. z fi. que sunt contra.
Si Dominus accepit. vt hic. z. l. de in rem ver. l. si
pro patre. S. si dñi.
Si actionem. immo videtur dari antiqua. vt. l. e. cuz
a te. que est contra. Solu. hic actio finita erat stipula-
tione vel acceptilatione sublata. vel hic non constabat
de intentione. i. q; actio alia superest. ibi constabat. ar.
s. eo. l. et eleganter. S. non solum. Vel melius datur a-
ctio de dolo nō ad debitum: sed ad dāna tantūmo do
ar. l. eo. l. cum q; s. et. s. eo. l. et ele ganter. S. si dolo malo.

soz occidendo. vt. l. de ver. obli. si seruum. i. rñ. dic q; nō
et illud in principali loquitur.
Si ipse q; s. f. fideiussoz ab obligatione vcz pncipali.
Seru⁹. deberet. naturaliter. vt. l. de pecu. l. nec fu⁹.
Si horatu. i. ammonitione facta in pnciez me
am. sic. s. de neg. gest. l. si serui. nō autem iussit animo
se obligandi. quia tunc infolidum institoria v⁹ qd iussu
teneat. vt. C. de exerci. l. i. z fi. que sunt contra.
Si Dominus accepit. vt hic. z. l. de in rem ver. l. si
pro patre. S. si dñi.
Si actionem. immo videtur dari antiqua. vt. l. e. cuz
a te. que est contra. Solu. hic actio finita erat stipula-
tione vel acceptilatione sublata. vel hic non constabat
de intentione. i. q; actio alia superest. ibi constabat. ar.
s. eo. l. et eleganter. S. non solum. Vel melius datur a-
ctio de dolo nō ad debitum: sed ad dāna tantūmo do
ar. l. eo. l. cum q; s. et. s. eo. l. et ele ganter. S. si dolo malo.

huic solutioni nichil aliud aduersari videtur nisi qd dicit in d. s. si dolo malo. et puto non cōpetere. et si enim ad dāna impensarū tantū cōpetit: quare tollere ideo qd se offert: Rñ. Jo. licet cogi possit: facit tñ hoc sua spōtanea oblatio. sic et J. de ali. iu. mu. cā. fa. l. q. s. vlti. et ea

Julianus scribit. **U**lpianus dicit si deferēte me iuraueris et absolutus sis: postea pūritū fuerit approbatū. Labeo ait de dolo actionē in eū dandā. Pōpo. ait p iurandū transactū videri: quam sniam et marcellus lib. viij. digest. pbat. stari em religioni debet. **Paulus.**

Am sufficit pūriti pena.

Contra eū cuius p̄suasione indebitū soluit actione de dolo succurrit. h. d. bar. et alius.

Si legatari⁹ cui supra modū legis falcidie legatū est: heredi adhuc ignorāti substantiā hereditari⁹ vitro iureiurādo/vel quadā alta fallacia⁹ persuaserit: tanq̄ satis abūdeq; ad solida legata solueda sufficiat hereditas/atq; eo modo solida legata fuerit cōsecutus: datur de dolo malo actio.

Contra eū cuius dolo snia pro libertate in absentē p̄fert actio de dolo succurrit. bar.

Si dolo malo **U**lpia. acciderit et⁹ qui⁹ verba faciebat pro eo qd de libertate p̄tendebat⁹: quominus⁹ p̄-

sal. error. que sunt p̄tra. Sol. hec cū illa datur. cū illa. f. cōductio indebiti sit generalior q̄trum ad indebita repe- tēda: nō dico quo ad dāna et hec in alijs q̄m in indebito loci hz. vt. J. e. cū q̄s. r. l. fi. et in alijs multis. Uel dic qd h cessat p̄dictio indebiti. qz fuit legat⁹ venerabili loco. vt

sente aduersario⁹ fm libertate p̄nunciatur: puto statim de dolo i eū dandā actionē: quia semel p libertate dictaz sententiā retractari nō opz.

Is qui suo dolo est abolutus actione prima cōuenit: et cōtra exceptioe rei iudi. et dolo replicabit. h. d. Paul.

Quia te pecuniā petere meoq; noie iudiciū acceptū est falso michi p̄suasisti: tanq̄ eā pecuniam seruo meo aut p̄curatori soluisset: eoq; mō p̄secutus es vt p̄sentēte me absoluereris: q̄rentibus nobis an i te doli iudiciū dari debeat. placuit de dolo actionē non dari: qz alio modo michi succurri p̄t: nā ex integro agere possis. et si obijciat⁹ exceptio rei iudicate replicatione⁹ iure⁹ vti potero.

Hec actio dat in heredem p̄petuo quatenus ad eū puenit. h. d. cū. l. seq. Bar. et al.

In heredē eatenus daturū se eam actionem p̄cōsul⁹ pollicetur: quaten⁹ ad eū peruenerit/ id est quatenus ex ea re locupletior ad eum hereditas peruenerit.

Paulus.

agat: et qz possit restitui. vt arg. s. e. l. i. s. idē pōpo. Rñ. p̄pter dāna agit de dolo et qz libertati fauet p̄tor. vt h subijct. et J. b. ali. iu. l. iij. in p̄n. vñ pl⁹ est granat⁹ q̄ p̄us m. **Nō opz. vt. s. e. l. r. elegāter. s. r. qz mior. et J. de mīno. l. si ex cā. s. fi. r. l. seq. p̄nūciauit em h iudex libatē**

Um a te placuit. f. sapiētibus. (competere. **Nō dari. imo dāda videt. vt. s. e. r. elegāter. s. si dolo. r. l. fums. s. fi. q̄ sunt J. Sol. vt ibi dicimus in p̄ Replicatione. scilicet doli.**

In iure. als iure. als in re. natura em debitor p̄mā-

st. vt J. de p̄di. inde. iul. itē ciuiliis licet inefficaz p̄māst. **Heredē actionē f. de dolo. vt. s. e. si plures. s. l. h. c. em intellige cū est contractū dol⁹ cōmitti: vt h. et J. de pecul. q̄stū. in fi. r. J. de vi r. vt ar. l. i. s. fi. r. J. de tribu. l. qd in h̄rdē. s. fi. als si J. etu dat in heredē etiā si nō puenit. vt J. b. ac. r. ob. l. ex p̄rib⁹. r. J. de p̄posi. si hōlez. s. l. **P̄cōsul. i. p̄tor. vt J. quod cum eo. l. i.****

liti. de obli. ex q̄st cōtractu. s. fi. fm Jo. Uel iō qz iam erat lata snia: ex ea solum. vt J. māda. si fideius: for. s. in omnibus. Uel tertio dic agi p̄d. Ide. ad rē ipaz s. z actioe de dolo ad ceta dāna. vt J. eo. l. cū q̄s. Ac.

Si dolo. et i. aduocari h. **Cōrēdebat. dicēdo se dñm. et sic erat aduocaz dñi. idē si esset ad uocat⁹ eius qd se libez dicit sine sit in possessioe liba- tis sine futurus i. Quominus id est non.**

Aduersario scz sui qd si fuisset p̄sens nō obtinisset forte su⁹.

Dāda actio nē. Sed nōne p̄t dici nulla. vt J. de re iudi. l. de vno quoz. Rñ. h. for-

te cōtumar sicut fuit qui p̄sente tumar habet. vt in aut. p̄sere de iudi. s. sine i te habe tur. Sed cum p̄tor, appellare et cām p̄seq. vt J. de ap. illud sciendū. vt def qz de dolo nō

chī dandā actionē de dolo. i. replicationem doli: vt ibi. et sic nō discrepat. et p̄t bñ sic resoluti: qz agere is videt. et vt J. de excep. l. i. r. J. de p̄ba. l. in exceptionib⁹: nā r repli- catio dicit actionis iuamē. vt in st. de repli. in p̄n.

Uod si deferēte. labeo ait. et male.

Uod si deferēte. labeo ait. et male. **Am. pūriti pena. i. diuina vltio. vt. C. (l. iij. Ac. de iureiur. l. iij. Qñq; etiā corp̄alis affūctio impo- nitur. vt J. de iureiuran. l. si duo. in fi.**

Si legatari⁹ vitro. i. sine delatioe: qd nō valet. vt h r. J. de iureiu. l. iij. i. rñ. als J. vt. s. e. l. iij. S. in vitro qz casu hodie siue sine delatioe inrissurā. siue cū delati- one datur repetitio p̄ dictionē ex. l. vt. C. de re. cre. l. fi. e. **F**allacia. puta offerendo ciographa debitor hē- reditariorū que facta erant in annua solutione.

De dolo actio. imo r cōdictione indebiti. r necesse- sare bz de dolo. vt J. de cōdi. indebi. l. iij. et. iij. r. C. ad l.

Periu- rus di- uinā vi- tionē et qñq; hu- manā patit.

Dolove eius. s. heredis.

Itaq. ubi. s. dolo tuo. Omnimodo. qz certu est ad heredē puenisse.

Et si res. corporalīs.

Extiterit. s. penes heredē. s. nōne tūc dat dicitio sine cā. vt. j. de condi. sine cā. l. i. Rū. sic. sed illa vt gen. hāc nō exclu dit. Item sufficit semel extitisse. vt. s. n. i. si ipsa. et. l. videmus.

Perpetuo. i. vsq. ad. xxx. ānos vt insti. de ppe. et tēpo. act. in prin. r. no. q. olim actio de dolo infra ānū vtilē. hodie bien nius cōtinuū dat ad incipiēdum et finiēdū. vt etiaz ptestatio litis nichil faciat. vt. C. eo. l. si. sed p herede ppetuo vt hic. s. qre hoc. cū magis dolo. s. ppe tuo teneri qz heres. qz tū cal culi rōne heres te nef. vt. j. l. pri. Uel dic vtrunqz teneri de eo qd peruenit ppetuo actioe de dolo. vel in factuz vt h. subijcit. q est idem. licet nomen mutet. vt. ar. j. de he. insti. l. iij. s. qd si deicomissaria. ac. s. locuplet. or. id est de eo qd ad euz puenit. vt. arg. j. de vi. r. vi. ar. l. i. in prin. licet post amiserit. Accur.

Abinus. calculi. i. obuentionis siue pecuniarie rei. qz per calculū fit huiusmodi computatio. et sic accipitur. C. de erro. calculi.

Deniqz famosum. qz de calculo r nō de pfidia agit vt h. r. s. d. infra. l. furti. s. si. r. j. ad munic. l. impator. i. si. h. Oportere. s. actione de dolo. nam de actione in factum non est dubium. Accursius.

Eq. in heredis. scilz de psonis. vt. s. e. l. nō debet. et. l. heredib. de summa sic. vt. s. e. si oleū in fi. r. l. seqn. Uel forte nec de summa. vt. no. s. eo. ne ex dolo. et. l. non debet. in fi. Accursius.

Um quis. nō amittit. nisi fuerit ab alio occupata. vt. j. de acq. pos. si de eo. s. si forte. in fi. r. l. peregre. s. si. et. j. de p. h. emp. fistulas. s. i. Et nisi familia alo deferende possessionis discederet. vt. j. de acqui. pos. l. si

colonus. s. in quosdā. vt. no. C. cōmunia de vsuca. l. i. n. Accesserit. quidā hoc itelligit qñ damnū ptingit ex pmissione. als haberet locū actio. l. aq. vt. j. de vsu fru. si cuius. s. deniqz. Tu dic etiā si in faciēdo dūmodo q dānū dedit nō sit soluēdo: cū tūc nō videat hē actio:

ni michi accesserit.

Qui fuit in pnicie heredu ante tps manumittit/ actione de dolo tenet. h. d. b. s. ceuo.

Si filius. legatum sibi fuit p pceptione roga tus manumittere post certuz tps: postea qz rōnes ipsi r co heredib. fratrib. reddidisset/ an diēz an redditas rōnes ad libertatē vindicta. manumit tendo pduxerit: q situz est an ex fideicomisso fratrib. tene retur: vt rōnes eoz. p portioni bus redderet: An. cū liberū fecisset: ex cā quidē fideicom missi non teneri. verū si ideo pperasset manumittere ne ratiōes fratrib. redderet/ posse de dolo actionē i eū exerceri.

Qui rei tue venditionē im pedit tibi actione de dolo vel actione in factū tenetur. h. d. quod not. Bar. Ulpianus.

Em quādam venalem possessor habebat: litē ppetuat/ aduersarius moue re cepit: et postea qz oportuntatē emptoris cui venditari potuit peremit: destitit. placuit possessor hoc noie actio nem in factū cū sua indemni tate competere.

Qui opus ceptū in suo ad

tem. at ibi data an valeret. vel dic ibi ptra volūtātē eēt: si ante tps manumittere cogere. potest tū spōte manu mittere vt hic. Secdo videt nō tenere: qz ante cōditionez data libertas sub qua fuit relicta nō valet. vt. j. de cōdi. et demō. l. qui heredi. s. si. Sed dic qz hic sub modo: non sub pditione fuit relicta. vt. j. d. le. iij. si tibi legatū. l. z enī si cōditio esset apposita tātū pro se posset an eam imple tū manumittere. vt. j. de he. insti. l. iij. s. qd fideicō. tū hic nō posset. qz esset gratia alioz. s. coheredu. vt. j. de cōdi. et demon. l. qui duobus.

Em quādam. peremit. faciēdo rem liti giosam. vnde nec voluit quis emere nec debuit. vt. C. de liti. l. fins. in principio.

Cū sua. i. pro sua rē. et accipe hic ptra patronū vel patrē cōtra quos cessat de dolo. vt. s. eo. nō d. z. in fi. l. de qbus verisimile est q impediāt. ppi spem successiois.

neq. de dolo. vt. s. eo. l. nā. s. s. oppo nit q etiā qñ in p tēmittēdo datuz est dānū videt ha bere locum. l. aq. vt. insti. ad. l. aq. s. ceter. r. j. ad le. aq. q occidit. s. in hac. s. j. dic qz ibi in. l. iust. suasio ē pta cā dāni: hic remota. s. j. disces sio est hic. prima. ar. j. d. p. d. ob tur. cau. si ob turpē.

Si filius. vt dicta. i. cau. sa cognita apd p totem. vt. insti. de liberti. s. i.

Non teneri. neq. suo: qz iam fecit ei qd debuit: neq. fratribus qz de eis nō fuit gna tus. s. vt qz hec li bertas nō tenuit duplici rōne. p. rimo qz p volūtātē defuncti est data vel tradita. ergo non valet. vt. j. ad treb. l. si cui pure. s. i. que est p. Sed ibi accipit p pro ppter. nā si p. p. acciperet nō vale ret manumissio. vt. j. de manumif. test. si qe ita. s. i. r. C. de manumif. test. l. ptra volūta

S cum permiffis. f. ex causa donationis. **b** Actio. hęc. l. intellige fm Jo. qñ nondū ex-emit: als hęc locū in re actio. vt. J. de dona. q. farū. q. est ptra. et ita hęc cessat: nisi ad dāna. vt. S. e. cū qñ. hodie pō non dat de dolo hoc casu. cū cōpetat p. d. c. ex lege qñ donatiōis causa pmiffi. vt. C. de do. si quis arg. S. pe. si pō ex alia cā cōueniūt ex eo cōtractu ago. et sic sp. cessat hęc lex.

S qñ. de do- lo actiones. Imo vt p. actio le. aq. l. et ad exhi. et depoff. vt. J. ad. l. aq. l. q. tabulas. q. est J. Sol. hic nō dū adita erat hęc reditas: ibi erat. et iō. l. aq. l. agi. et ad exhib. cū dñs fact' sit aditione hřditatis fm. M. hoc non valet: qz tūc hřditati acqri tur. et sic per cōse quēs heredi futu ro. vt. J. ad. l. aq. l. huic scripture. s. alio fonte i re hereditaria. s. tabu le nō sunt res hereditarie. hoc non placet vt ibi. Alij dicūt qz hic vt per petuo essent apō hřc fuerūt depofitē. ibi pō ad tps. Tu dic qz hic sub cōditōe erat insti tutus heres: qñ adimplere nō po- tuit cū deleta scri ptura ignorauit qualiter erat heres. ibi aut adiuu hereditatē institutus. et sic etiam legata eadē cōditōe suspēduntur hic.

S duo. nō agent. f. circa idēz: et sic pone exēplū vt S. de eo per quē fac. est. l. si. S. pe. et. J. de Jhen. emp. domū. in fi. r. J. qd vi aut clam. si alius. S. bellissime. r. S. de neg. gest. ex facto. in fi. Secus autē si tibi feci dōlū in vna re: tu michi in alia: qz ambo agimus. vt. J. de noxa. quē admoduz. S. l. et ar. J. de vi r. vi arma. l. colonus. et. l. cū fundū. J. tē no. hęc ar. nil dolo sius dolo. vt arg. J. fo. ma. l. viro. et. J. de cōpen. si ambo. r. J. si qñ omif. cau. test. l. quidam ticiū. et. C. de li. cau. si filium. et. C. de here. l. qm. et Juuenalis. Nil cathilina cethego. r. facit. J. de ex cep. do. apud. S. marcellus.

Quod vedito. cum vedito. cōmēdat: aut effuso ser mone. et sic stat in gñalibus p. bis. vt optimus est hic feruus. aut descendit ad specialia. vt optim' est hic feruus: cocus: scriptor. p. mo casu qñcūqz r. qñbuscūqz nō tenet. vt. J. de edil. edic. l. sciēdum. i. respō. Secō casu

Dolo
nil dolo
suis.

mei vtilitatem non permittit perficere actione de dolo tenetur. Barto. Idem.

S cum michi permiffis: faruz ex fundo tuo escere vel cretam vl arenam fodere: et sumptum in hanc rem fecerim: r nō patiaris me tollere: nulla alia qñ de dolo actio locum habet.

Qui testamētū deleuit tenet legatario r heredi de dolo. b. d. Barto. Idem.

S quis tabulas testamēti apō se depositas post mortē testatoris deleuit: vel alio mō corruperit: he res script' habebit aduersus eū de dolo actionem. Sed r his quib' legata banda sunt: danda erit de dolo actio.

Dolus cum dolo compen sator. b. d. Barto. Marcian'.

S duo dolo malo fecerint: iurcem de dolo nō agent'.

Que dicta sunt animo cōmendādū rem actionē de dolo nō pariūt nisi causa decipiē di emptorē sint dicta. b. d. B.

Quod vedito. Alia vt p. mēder' dicit sic ha

idem si vitū sit apparens. vt. J. de Jhen. emp. l. ea que in pūm. et his duob' casib' pōt intelligi pūcipiū hui' legis. nisi venditor in dolo: emptor autē in culpa fuerit vt hac. l. q. respō. si aut latēs. aut emptori expressit: aut alij. Si emptori. aut animo se obligādi. et tunc tenetur

actione ex eo ptra ctu. vt. J. de edil. edic. sciēdum. S. ea. et. l. si qd. et de cōtrahen. emp. l. ea que. q. respō. aut iactandi siue non obligandi. et tūc si animo deci piendi tenetur de dolo quādo dece ptus als nō erat emptur' vt hac. l. q. respō. Si autē als emptur' erat agit actione ex eo contractu. vt. J. de act. emp. iulia. S. si vedito. si vero nō alio decipiēdi nullo modo tenet vt hac. l. i. respō. Si autē alij vt alia liciat emptorē ibi astantē: tunc tene tur. vt hac. l. i. r. si autē nō vt decis peret nō tenet. Et ex his collige qz tribus modis po test intelligi scōz rñuz hui' legis. et primuz rñum quattuor modis. Sed querit nōne sempalo obligan di dicit. cuz dicit lra hoc pmiffuz. ergo semp dz cessare de dolo. Rñ. fm. Jzo. qz hic nō

Qui p. extu falsarū littera rū est liberatus actione de dolo tenetur. b. d. Barto. Idem.

Quidam debitor episto lam quasi a ticio mitti creditor suo effecit vt ipse libe raretur. hac epistola decepr' creditor aquliana stipulatōe r acceptilatōe debitorē libe rans: reperta est: creditor ma ior quidez an. rrv. de dolo ha bebūt actionez. minor autē in integrum restituetur.

Qui impedit p. scriptionis interruptionē ptra aliu a ctioē de dolo tenetur. b. d. a's sic.

Qui se offert defensionē rei quam possidet et desistit: ad interesse actione de dolo tene tur. b. d. Barto. S. alius.

S te ticio obtuleris de ea re quā non posside bas: hoc vt alius vsucapiat' et iudicatū solui satisfideris: qñuis ab solutus sis: de dolo

nascitur ex dicto vel promisso actio que als dari cōsue uit. f. quāto minoris vel ex empto. et sic ex promissione scōz hoc agi pōt fm eū. quare ergo de dolo dicit h' dant' Tu ergo dicas qz pmiffuz hic accipi nō p. stipulatōe: sed p. pollicitatione: vel pmissione siue interrogatōe. vt. J. de edil. edic. l. sciēdum. S. edictū. et. S. promissum. f. Commendet. quod fit non exprumendo. quia non descendit ad speciem.

S Actio. scilicet ex empto.

Quidam debitor. a ticio. scilz amico creditoris.

Q i Falsa. cum ticio eam non scripserit.

K Vel inanis rē. cum possib' scripserat volūtātē mutauit. vt. J. de manu. vind. l. si pater. i. respō.

S te ticio. i. contra ticiū. Accur.

M Usucapiat. i. vsucapionem compleat.

N Absolutus sis. qz desistit antelit. cōtest. contra se et dicit se non possidere nec actor propofuerat a certa persona petere: als erat damnādus. vt. J. de rei ven. l. is

qui. et. l. snaut. et de peti. here. qui se. no autē ideo est
absolutus qz sit completa vsucapio: qz nec possessor ea
causa absolueretur. vt. j. d. rei. v. d. ca. si. post. z sic diffini
tue vel ab obseruatione iudicij fuit absolutus.

A De dolo malo. scilz actione. sed cum stipulatus sit
actor iudi. sol. in
qua stipulatione
dolum abesse con
tinetur. vt. l. iudi.
solu. l. iudicatum
solui. quare no ex
stipulatu agitur.
vt. s. eo. l. z elegā
ter. s. non solum.
Respon. quia hic
agitur ex dolo cō
missio in offerendū
se ante stipulatio
nem. vt. d. i. s. eo.
l. ij. in prin. Item
nundā potest res
titui. vt. j. ex qui.
cau. ma. ait. pro.
s. fin. et sic cessat
de dolo actio. Res
pon. illd quādo
dolo aduersarij.
hic autē extranci
dolo fuit vsucap
pio cōpleta. Itēz
qd si no est solue
do qui se obtulit.
Rū. in subsidium
restitu. lis. vt. s.
de eo per que fac.
crit. l. fi. z argu. s.
de in integ. restit.
l. diuus. ibi nec
intra has. zc.

I S qui. credi
tor. heredita
rius vnus de plu
ribus.

C Exceptio. cū
actor ex eo quod perf
ex phide de gestu est: actor
gesto nichil cōsequi de
nil cōse beart. vt. j. de doli
qui dy. excep. l. apud. s. marcellus. et facit. s. de eo per que fac.
erit. l. i. s. si reus. et dic vt no. s. e. l. i. s. ait. pretor. in fi.

De minoribus. xxv. annis. Dicitū est de his qui iure
act. restituuntur. nunc de his qui iudicis officio. vt. j. eo.
quod si minor. s. vti.

Hoc edictum. quod est. j. eo. s. i.
Naturalem. id est naturali ingenio
inductā: tamen cōtra ius gentiū siue natur
rale qd tuel pacta. vt. s. de pactis. l. i. nā p
restitutionē pacta z quētiōes destruitur.
sicz abs dicit naturalis edicta. j. de leg. p. hān. s. tabu. l. i.
Quo tutelam. i. defensionē. sic gñaliter ponit. j. de
leg. ij. cum filio.
Fragile. in mo. a. xxij. an. supra videtur firmum.
vt. in h. qui ma. non pos. s. fina. Sed illud fauore liber
tatis. Et in aduocato ideo: quis sibi impudet qui talem

aduocati sibi assumit. vt. j. eo. cum mandato. Sed iure
lombardo secus. qd dic vt l. lombard. de phi. alie. mi. l. i.
C Captiōibus. in contractibus.
Suppositum. sua facilitate.
Insidijs. extra contractus. Recur.

cit: qd cū m. jore. xxv. an. natu
gestū esse dicit: vtiqz que res
erit animaduertam. Apparet
minoribz annis. xxv. eū opem
polliceri. naz post hoc tps cō
pleri virilē vigore pstat: et iō
hodie in hāc vsqz etatē adole
scentes curatoz auxilio regū
tur: nec āte rei sue administra
tio eis cōmitti debebit. Quis
bene rem suam gerentibus.

Numerus liberorū nō sup
plet etatē quo ad impediedā
in integrū restitutionē: s; qd ad
decernendū honores. h. d. b.

Dec p. liberos. Idem.
suos rem suā maturi
a curatoz recipiāt. qd est
legibus cauet vt singuli anni
p singulos liberos remittant
ad hōres diuus seuerz ptine
re ait: nō ad rē suā recipiēdā.

Priniceps pōt. minorū ad
ministrationem bonorū suoz
concedere: nō iudex infe
rior. hoc dicit bar. Idem.

Dignoz diuus seuerz et
impator noster hmōi
cōsulū vel presidum decreta
quasi ambitiosa esse interpreta
ti sunt. Ipsi autem perraro
minoribus rerū suarū admini
strationē extra ordinēz indul
serunt: et eoz iure vtimur.

suscipiendos. ad quos minor non admittitur et admif.
sus vocis suffragium non habet inter decuriones. vt. j.
de mu. et ho. l. ad rem. item profunt liberi ad excusatio
nem tutele. vt. C. qui numero. li. l. i. Itēz profunt ad ex
cusationēz personaliu mumerū. vt. C. de his qui nume
ro li. l. nepotes. et. l. de psonalibus. lib. x.

Dignoz. decreta. quibus permittitur administra
tio minoribus.

Interpretati sunt. no. presumitur ambitiosum re
scriptum cum contra legem sit. vt. C. de preci. imper.
offe. l. rescripta.

Ipsi. s. imperatores et non alij.

Perraro. quādoqz ei pmisserūt vt masculis maio
ribus. xx. annis. feminis maioribz. xvij. vena etatis osium.
data. vt. C. de his qui re. eta. l. ij.

Vtimur. s. imperatorum. et non aliorum.

Auxiliuz. qh
sui facilitate sunt
decepti.

Captiones.
id est dolum ad
uersarij. et sic pro
pter duo dat au
xilium.

Pretor edic
cit. compleri. i. ro
botari: non autez
dicas desinere.

Cōmitti de
bebit. sic. s. vt ge
stuz ab eo tanqz a
patrefami. maioz
re ratū sit. Cōmit
titur tamē: nec cu
ratorcm accipere
cogit nisi in litem
vt. l. i. de cura. s.
item inuito. que
est contra. Itēz in
casu etiam securi
ter committitur.
sez post venie etas
tis concessionem
a principe factā.
vt. j. eo. deniqz. in
fi. i. respon. et. C.
de his qui veniaz
eta. impe. l. ij. z. iij
que sunt contra.

Dec per libe
ros. rem suā
id est rerum sua
rum administra
tionem.

Legibus. vt
hic. et. C. eo. l. ij.
et. C. s. admistra
turo. l. de his.

Ad honores. Minor
xxv. an
nis ad
honor
res nō
admit
titur.

Rescri
ptū. s. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

Ambit
osium.

a An sine huic cofuse qstioni no rñdet. unde pot rñderi sic: r non/ fm q diuersa exēpla dari pñt. nā si dicat tpe minoris etatis vñdit: fact' maior tradidit: nō restituit. ar. i. ad mace. si filius. s. fi. r. l. seq. si aut ponas q' sub cōditiōe p'ratit r p'ditio post extiterit: putare restitui. vt ar. i. de h. ob. si filius. Item pot poni exēpluz i. l. commissoria. vt Jc. emilius.

b Cōprobaue rit. s. expresse. idēz si tacite. vt si taceat p quadriēniuz qñ p'ctus tenuit. vt. C. de tēp. in integ. resti. l. fi. vt. v. annis qñ non tenuit. vt. C. si ma. fac. l. fi.

c Unde illud. posuit. s. exēpluz in p'ctu. nūc i qua sicōtractu. nā i iudicio quasi p'hi. vt. J. de peculo. l. iij. s. idē scribit. et aditōe h'rditatis vt isti. de obli. ex qñ p'ctu. s. heres.

d Cōsultus. i. interrogatus. e Dicta uerat. i. cōtra h'fdes tutoris p'posuerat. f Absolutus. scz esse per suam iudicis.

g Restitutio. p' suam latāz pro herede tutoris. h Non facile. quia nullo mō vt hic. r. C. si aduer. rē iu. l. i. in fi. nisi i casu quē subicit. r ei consonat. i. ad exhi. si optione. et Jc. intra. Sed vt semp danda. vt. J. eo. s. p'xi. solu. vt ibi. Item opponit q' hodie cū actor iste teneat p'ficere litem ex cautōe quā facit. vt. C. de epi. r de. au. gñaliter. videtur restitui debere. vt. J. de bo. li. qui cum maior. s. i.

i Sed si ei. scz p'xi. dolo. r. l. se. in p'f. als est in littera probare.

k Probaretur. a minore. vt. J. de pba. l. quotiens. s. q' dolo. r. l. se. in p'f. als est in littera probare.

l Liberaretur. aduersarius. s. i. supple restitutio datur. r responderet tacite obiectioni dum dicit: neq' em rē. vt in au. vt hi qui ob. p'hi. res mi. s. si quis. colla. vt. r. J. solu. ma. diuortio. s. non solum.

m Structū. i. maliciose ordinatū in minorē etate.

n Idem tamē. s. celsus.

o Si leuior. id ē leuis. r not. hic q' leui presumptioni non est standū vt hic. r. J. de pe. l. absentem. in prin. r. J.

presu-
ptioi le-
ui nō est
standū.

de proba. si cyrographum. vñ non darem sacramentuz offerenti talē presumptionē: lz deficiant alie probatiōes vt dixi. s. quod me. cā. l. nō est. in prin.

p Cōprobasset. exigendo a debitozibus. ac. q Restituendū. inuitio inspecto: immo vt q' nō sit restituentus. vt. s. p'xi. s. r. Jc. l. si filius. r. C. qd me. cā. l. ij. r. C. si mi. se ma. di. l. fi. et. J. de li. cau. liberis. s. si quis minor. in fi. r. J. de le. com. mis. post die. que oēs sunt J. Solu. hic egerit non tā approbando p' factum q' ex cōfē: quētia eius in captione remanens do s'z yr. vt. C. ad vel. l. si mulier. q' dā eni modo exi. gere tenet ex quo adiut. p'p'es sus perioz. s. p'xi. petit restitui de eo tātū quod i maiori etate factuz est. scz aduersus sententiā. hic aut ad uersus aditōnez q' fuit facta in minori etate r unprofecta. qd p'f. Et fact. J. de lib. cau. l. beris. s. si q' minor. in prin. s. J. tē no. hic de inuitio. vt. s. de neg. gest. l. pomp. in nego.

r Minorē. hic versus materiali ter ponit ex h'bis p'xi. que sūt s. eo. l. i. s. i.

s Vidēdū. nūc incipit vlpia. ac. t Capt' vsq'

ad eam horam.

v Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

x Momentum. quedam iura dicūt in spici tps de mo tps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p' p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioz. vt. J. d manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post tps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captōe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'f. l. in v'suca. in prin. quidā autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honozes r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restitūdo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. sabinus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

ad eam horam.

y Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

z Momentum. quedam iura dicūt in spici tps de mo tps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p' p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioz. vt. J. d manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post tps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captōe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'f. l. in v'suca. in prin. quidā autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honozes r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restitūdo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. sabinus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

ad eam horam.

aa Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

ab Momentum. quedam iura dicūt in spici tps de mo tps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p' p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioz. vt. J. d manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post tps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captōe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'f. l. in v'suca. in prin. quidā autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honozes r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restitūdo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. sabinus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

ad eam horam.

ac Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

ad Momentum. quedam iura dicūt in spici tps de mo tps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p' p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioz. vt. J. d manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post tps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captōe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'f. l. in v'suca. in prin. quidā autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honozes r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restitūdo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. sabinus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

ad eam horam.

ae Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

af Momentum. quedam iura dicūt in spici tps de mo tps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p' p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioz. vt. J. d manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post tps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captōe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'f. l. in v'suca. in prin. quidā autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honozes r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restitūdo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. sabinus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

dicatur fauore reipub. est vt sint ibi legitimi plures qui possint eligi: et sic specialissimū. et eodē modo in hereditate filij restitueda q̄ q̄nt debita est eis. vt. C. d. codic. l. si. Itē qd̄ de die cepto p̄ cōpleto habēdo d̄r: semp iuēnit fauor. progarī vt hic. p̄ hoc in oibus casib⁹ iudicis ad hoc. itē q̄ de momento ad momentū inspiciatur fauor sicut etat⁹ est: cui etati est fauendū. vt. C. de ac. empti. l. cura: bit. at cuz prescrip̄tio sit odiosa restringit. vt et ibi alio respectu inspiciatur de momento ad momentū. nā

Odia s̄ odia sunt restrin-
restringenda ⁊ fauores
da ⁊ fa: ampliādi. vt. de
notes lib. ⁊ posthu. l. cū
ampliā quidam
di.

C Bissexto. nota q̄ vnusq̄q̄ annus habz. ccc. lxxv. dies. vt. J. de statu li. cū heres. §. si chus. et. J. ad leg. adl. ita vul. et ser horas plus scdm phos. et inuul. J. de ver. sig. cū bissectus. circa si. q̄ ser hore collecte quattuor s̄nto faciūt. xxiij. horas. et sic vñ diez naturalē q̄ attribuit februario: cui Augustus vñ ⁊ Julius cesar aliū abstulit. et sic hz. xxvij. dies. cum qlibet habeat. xxx. et in si. eius restituit sibi s̄m legē. ⁊ sic i vno de q̄tuor s̄ntis iuenit h̄re. xxix. dies: et tūc est bissectus. vt. J. de ver. sig. cū bissectus. i. si. S̄ romana ecclesia. vi. kal. mar. attribuit illuz die: qd̄ est in die sancti marthie apli. Et bis dic̄ de. vi. kal. martij vt hic subijct euidē ter. ideoq̄ potest dici bissectus: qz bis sic dicitur.

C Intercalaf. i. de medio tollit: vt pro die non cōputat
C Sed vtrū patribuffa. minorib⁹ tñ. (tel s̄m Jo. d. filijffa. minoribus.
C Peculiarī. profectiū peculij in castrensi vel quasi indistincte restituitur. vt. J. eo. §. pompo. in fi.
C Non maiorib⁹. per hoc edictum. sed per aliud sic. vt. Ter qui. cau. ma. l. i.
C Obligatus. qd̄ est ex om̄i causa ⁊ sine iussu patris p̄terq̄ in mace. vt. J. ad mace. l. i. et in voto. vt. J. de polli. si q̄s rem. §. voto. i. illis ergo nō restituit. vt. J. eo. i. cāe. in pn. sed oppo. §. qd̄ me. cā. metū. §. qz q̄ p̄tor ait. Accur.
C Qd̄ facere pōt. s̄ sup̄ioru in solidū qm̄ in ptāte erat. vt. C. qd̄ cū eo. l. eius. et. l. si ex alio. et. J. de pecu. si q̄s cū. i.
C Inuito patre. hoc olim. s̄z hodie semp d̄z h̄re consensum patris. vt. C. de bo. q̄ lib. l. si. §. necessitate. q̄ est J. Uel die verus q̄ hic est sp̄alis casus qm̄ ex cōdēnatione

cōuenit actione in factū vt hic. rō est: qz in p̄ma cā p̄sensit. Alij dicunt q̄ lex illa loquit̄ in specialit̄ casu qm̄ pater nō admittit hereditatē filio delatam. quo casu cogitur filio consentire in signum repndiationis.
C Conueniri. sed exactio differet. vt ⁊ ats. J. ad le. adl. l. in lege. et no. J. sol. matri. si filio.

maioribus subueniat. i. patribus eoz: qd̄ nequaquā fuit p̄toris p̄positū. p̄tor enim minoribus promissit auxiliū nō maioribus. Ego autē verissimā arbitror sentētiā existimātium filiumfa. minore. xxv. an. in integroz restituit posse ex his solis causis q̄ ipsius intersint puta si sit obligatus. **C** Proinde si iussu patris obligatus sit: pater vtiqz poterit i solidū cōueniri. filius autē cū et ipse possit vel in potestate manēs cōueniri: vel etiā emācipatus vel exheredatus: in id qd̄ facere potest. Et qd̄ez in ptāte manēs etiam inuito patre ex cōdēnatione iueniri: auxiliuz inpetrare debebit si ipse iueniatur: s̄z an hoc auxiliū patri quoqz p̄sit vt solet interdum fideiussori eius: p̄desse videamus: et nō puto p̄futurum. **C** Si igit filius iueniat postulat auxiliū. si patre cōueniat creditor auxiliū cessat excepta mutui datio: in hac

l. ij. i. fi. et sua restitutiōe iuuat fideiussor: nō minoris. vt J. de excep. l. exceptiōes. §. rei. qua etiā restitutiōe pōt vt sine minore. vt. J. d̄ stab. si post mortē. §. si. ⁊ hoc si dolus dat cām p̄ctui. als cū possit agere ex eo p̄ctū dicit qd̄ nō restitui. Alij J. vt. J. e. in cāe. ij. in pn. Si autē sui facilitate: nō iuuat fideiussor vel mādator. vt. J. e. in cause. in pn. nisi aduersario in alium sit regressus. vt in duob⁹ casibus. §. de procu. l. minor. ⁊ J. de admi. tu. l. ij.

C Eius. scilz minoris.
C Et nō puto. qz ei p̄ q̄nqz fideiussori assimilē. vt. J. de ver. ob. cū fili. in pn. hic tñ nō. itē fideiussor hz regresus ⁊ reū: p̄ nō. S̄z cur subuenit patri ob filij absentā. vt. J. de acq. he. cū qd̄ā. i. pn. et nō rōetari vt h̄: Rñ. plus facit absentia p̄etas. vt p̄z. J. e. auxiliū. i. pn. ⁊ J. ex q̄. cau. ma. l. si qua. vel s̄m aliā litterā nō est J. q̄ dicit ibi patre abfuisse. Itē quō pōt esse q̄ fili. q̄ est p̄ncipalis eximat p̄ restitutiōe qm̄ ⁊ fideiussor ⁊ p̄ incōtinētī liberent. vt J. de reg. iur. cū p̄ncipalis. Ad hoc qd̄ā distinguūt: vt si totū p̄ctū perat minor restitui: p̄sit accessorijs. als nō. qd̄ nō p̄z. dic̄ q̄ nō pōt totū p̄ctū tollere: nec ē obligatiōe suā ip̄o iure. s̄z exceptiōe induat restitutiō. vt. J. de excep. l. exceptiōes. et patet. C. de fideiuss. mi. l. i.
C Excepta. nō ad p̄ximū si p̄reū ⁊ c. sed ad sup̄i⁹ di r ij

LIBER
CXXI

a Si qd minor. post mortē patris. s. filio dāddi. sed qd si in vita patris. Rñ. hodie idē cū aduēctia queratur filio. vt. C. de bo. que lib. l. cum oportet. r. C. de bo. ma. l. i.

b Pacificē. hoc pactum valet sed repudiatio non tenet. vt. de leg. ij. si ita sit scriptum. s. si sub conditione. et. de acq. her. is q. r. dicit. s. de pac. l. r. heredi. s. filia. ar. contra huic. s. est. C. d. v. sufr. l. h. c.

c Jus militie. i. aliqd reddidit ex quovnus poterat militare: pat renūciavit filio con sentiente vt supe noui casu.

d Sed ipse haberet. cēsebat em vt peculij castren. Quid si seruo milita reliquatur. rñ. ipsa nō dā: cū seruo militare nō possit. vt. C. q. mi. nō pos. sup. seruis r. i. aut. s. h. q. de dig. s. ij. s. l. i. ma tio sic si eū seruo sciūt restator. alys nō. vt. j. de le. iij. si deicommissa. s. si suo alieno. Si autē ppē corporei ori cium militare nō potest: sic est ma tio debet. vt. j. de le. i. filiusfam. s. si quid.

e Institutus. sub hac conditione s a patre rē.

f Cū posset. cer tiorare.

g Emancipat. set. sec⁹ forte si nō fuit emancipat⁹ vt. j. q. ex cau. ma. l. antepe.

h Pomponi⁹. duo sunt h. casus. pumus fm quof dam loquitur quan do ex persona filij p̄ de peculio tantum tenet: quo casu r filij p se r p̄ter: r pater eo mortuo restitutionē petit vt hic. sec⁹ si p̄ teneat insoludus: vt q. i. iust. vt. s. e. l. s. sed vtrū. ibi. p̄inde si iussa rē. Sec⁹ casus de peculio castre si dicit. alij dicit q pumus casus est de quasi castre si. se aduo de castre. nec em in alio p̄fectio et aduēctio in telligi pōt vt dicit cum ibi mortuo filio nulle remaneat obligatōes p qd sit restituend⁹. vt. j. d. fideiuf. l. q. j. se. Es certe r idē est i castre si v̄ q̄ si peculio vt nulle remancat obligatōes mortuo filio i testato. vt. j. d. sup. seruo. si fu⁹ cōis. Tu q̄ dicit q̄ in p̄mo r̄sio loq̄t de p̄fectio r aduē-

millas legatū post mortē pa tris vel fideicommissuz relicti: r capt⁹ est: forte dū p̄sentit pa tri paciscēt⁹ ne legatū petere tur. potest dici in integrum re stituendū: qm̄ ipsius interest p̄pter spem legatū qd̄ ei post mortē patris cōpetit. Sed r si ei legatū sit aliqd qd̄ p̄sone ei⁹ coheret: puta ius militie. dicendū est posse eū restituī in integrū. interfuit enim et non capri: cū patri hāc nō acquirere: sed ipse haberet.

C Aduersus negligētiam in nō denunciādo adhibitam mi nori restituit. h. d. Bar.

C Et si heres sit institut⁹: si a patre in dieb⁹. c. sit emanci pat⁹: mortē patrē debuerit cer tiorare nec fecerit cūz posset qui cū emācipasset si cogno uisset: dicendū erit posse eum in integrū restituī parato pa tre eum emancipare.

C Pater vt successō filij. itē ipse filius minor in castre si pec ulio restituit. h. d. fm̄ tertiaz positionē casus q̄ est vera. et vide qd̄ no. in. l. pater q̄ castre se. in. p̄in. de castre. pecu. vbi iste. s. r huius materia exami natur plenissime. Bar.

C Pomponi⁹ adijct ex his causis ex quibus in re pecul iari filijfa. restituitur: posse r patre qd̄ quasi heredi noie filij post obitū eius impetrare co gnitionē. Sin autē filiusfa. sit qd̄ castre se peculij habeat: p̄cul dubio ex his qd̄ ad castre se peculij spectāt in integrū re stituendus erit quasi in p̄prio patrimonio captus.

C Seru⁹ ratione minoris eta tis non restituitur in his qd̄ ad dñm spectant: secus si specta rent ad ipsum seruum vt si li bertatē respiceret. h. d. Bart.

C Seru⁹ autē minor. xxv. an. nullo mō restituī poterit: quo niā dñi p̄sona spectat qui sibi debet imputare: cur mior⁹ rē comiserit. Quare r si per impuberē cōtraxerit idē erit dicendū vt r marcell⁹. li. ij. dig. scribit. Et si forte libera peculij administratio miori ser uo sit commissa: maior dñs ex hac cā nō restituēt. Afri.

tico. l. scdo de castre si. et idē in quasi. in quib⁹ oib⁹ moz tuo filio quasi p̄ heres olim: hodie vt ver⁹ heres habz restitutionē. vt. s. de in ite. resti. nō solū. r. j. eo. mior. s. fi. i. Quasi herede. olim enim nō habebat herede etiam ex castre si peculio: nisi ex testō in castrensi. vt. j. de castre. pe. l. ij. hodie sic. vt in aut. de here. ab inte. s. i.

k Erit. filius i immo pater post mortē filij.

l Capt⁹. s. filij. m̄ seru⁹. mior r. adulto tamē.

n Commiserit. peculij: r aliquē aliā p̄ctū faciendū vt. j. de cū mādato. o. C. cōtraxerit. f. dominus.

p Dicendū. quā tū ad hoc extraor dinariū auxilium p̄pubere nō ces sat cōmune auxi liū. vt. j. d. pecu. l. i. s. si cū ipubere.

t enim. voz luntate. r iō indign⁹ restitutio ne. vt. j. eo. cū mādato.

r Actō. vt. j. de ist. s. r. s. de. i. fi. f. Minori. libe ro vel suo. Secur.

s in rez moza ei fit. etiā sine iter pellatōne. vt. j. de vsur. moza. i. p̄n. q̄ in libertatē fit vt hic. item i p̄so na miorē in boni fidei iudicij r legatis r fideicō.

vt. C. i quib. cau. in iteg. rest. nō est neces. l. in mior.

vt. C. succurrere. qz intelligit liber moza facta. vt. C. de fideicō. lib. l. cū

libertatē. quod est verum: sed nō per restitutionē. dic er go q̄ si interim fuit institut⁹ sub p̄dūcōe dādi quā nō impleuit credēs se nō liberū p mozam heredis vt dñō non quereret: restituit vt impleat p̄dū. r idē in legato. nā r i lucro succurrit. vt. j. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore questita post mozam debent sibi dari. vt. j. de le. ij. si quis seruo. Libertatem autem ipso iure habet vel traditur matri ad manumittendum: cum fuit facta moza matri non ex interpellatione. vt. j. de fideicomis. l. i. l. cū vero. s. apparet. et. s. certe. s. nōne eo casu quo tradi tur matri pōt restituī vt pro ingenuo habeat⁹: forte sic.

Et magis hoc apparebit: si aut de in stitua actione queratur: aut si proponatur maiorem. xxv. an. negotium aliquod geren dum minoris mandasse et il lum in ea re deceptum esse.

S tamē Alpiā⁹. is seruus fuit cui fidei commissaria libertas debeba t⁹ p̄sens: et fuerit captus: cum in rem moza ei sit: pote rit dici pretorem ei succurre re oportere.

S i tamē Alpiā⁹. is seruus fuit cui fidei commissaria libertas debeba t⁹ p̄sens: et fuerit captus: cum in rem moza ei sit: pote rit dici pretorem ei succurre re oportere.

libertatē. quod est verum: sed nō per restitutionē. dic er go q̄ si interim fuit institut⁹ sub p̄dūcōe dādi quā nō impleuit credēs se nō liberū p mozam heredis vt dñō non quereret: restituit vt impleat p̄dū. r idē in legato. nā r i lucro succurrit. vt. j. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore questita post mozam debent sibi dari. vt. j. de le. ij. si quis seruo. Libertatem autem ipso iure habet vel traditur matri ad manumittendum: cum fuit facta moza matri non ex interpellatione. vt. j. de fideicomis. l. i. l. cū vero. s. apparet. et. s. certe. s. nōne eo casu quo tradi tur matri pōt restituī vt pro ingenuo habeat⁹: forte sic.

Minoribus. libris. ut in locuplete hereditate qua repudiare vult. ideo qz multis molestis erat implicata. vt. j. de arbi. cu lege. r. j. ad treb. l. qz poterat. Eade ergo rone no resituit cōtra tñsactionē: lz mltō magis erat in debito qz ēt verū debitū sine molestia psequē no p̄t.

Az p̄tor. ge-
sum. hec di-
ctio extēditur hic
vltra suā signonē
vt hic subijcit. r. j.
de f. b. sig. labeo.

Minor c
renūci-
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Quid aliud.
nūqd ergo i spūa
ans bñ-
ficio ec-
clesiasti-
co an re
in illis vt maior
situat.

Licet q̄s nō leq̄at in cōmo-
do pecuniario s̄ verax lib̄
pōt restitui. h. d. Bar. I dem

Minoribus. xxv. an. sub-
uenitur p̄ in integrum
restōnem nō solū cū de bonis
eorz aliqd minuit: s̄ etiā cū in
ter sit ip̄orū lib̄ibus r̄ sumpti-
bus non vexari.

Inculus iuriscōsul̄ expo-
nit verbū naturale. nūc expo-
nit alia p̄ba. f. gesta eē dicent̄
r̄ breuiter hoc intēdit. Verbū
gestū p̄tinet oēm p̄tractū vel
quasi p̄tractū: itē solutiōis ex-
ceptionē aduersus quā minor
restituit nisi iudice p̄cipiēte fa-
cta fuerit. h. d. v̄s ad. s. non
solum. Barto. I dem.

Az p̄tor. qd cū mino-
re. xxv. an. natu gestū
esse dicitur. Gestū sic accipi-
mus q̄liter cūq; siue p̄tractus
sit: siue quid aliud contingat.
Proinde si emit aliqd: si v̄
didit: si societate coijt: si mutu-
am pecuniā accepit r̄ cap̄t̄ ē
ei succurre. **S**ed r̄ si pecu-
nia ei a debitore p̄no soluta
sit: vel a p̄p̄o r̄ hanc p̄didit:
dicendum est ei subueniri: q̄si
gestum sit cū eo. Et ideo si mi-

r. j. de iur. om. iu. l. si quis id. s. doli. r̄ de his qui no. s̄fa.
l. furti. s̄ q̄ iussu. et. j. q̄ fal. tu. au. interdū. r̄ l. nouissime
et. j. de aqua plu. ar. l. j. s̄ cassius. et. l. j. p̄. r̄ l. q̄ p̄nci-
pis. r̄ optime facit. j. que in fra. credi. l. qui aut. s̄. ap̄ la
beonē. r̄ j. de sol. si s̄ pulatus. s̄ si lancē. Q̄nq; nō. vt. C.

no: cōueniat̄ debitore adhi-
bere debet̄ curatore vt ei sol-
uatur pecunia. Leterū non ei
compellitur soluere. Sed ho-
die solet pecunia i edē sacrā
deponi: vt p̄p̄o. li. xxviii. scri-
bit: ne vel debitor: vltra in vsu
ris oneretur vel creditor: mī-
nor perdat pecuniā: aut cu-
ratorib̄ solui si sunt. **P**er-
mittitur etiam ex p̄stitutione
p̄ncipum debitor compelle-
re adolēcentes ad petēdos
sibi curatores. Quid tamē si
p̄tor decernat soluedam pe-
cuniā minori sine curatorib̄
bus et soluerit: an possit eē se-
curus dubitari potest. **P**uto
autē si allegans̄ minorem eē
p̄p̄l̄ sit ad solutiōē: nichil
ei imputāduz. nisi forte qua-
si aduersus iniuriam appellā-
dum quis ei putet. sed credo
p̄torem hūc minorem in in-
tegrum restitui volentem au-
diturum non esse.

Minor quasi cum eo ge-
stum sit succurrat siue inter-
cedat siue litiget: vel heredi-
tatem vel aliam successiōnem
apprehendat. Barto.

Nō solū aut̄ i his ei succur-

r̄ ad treb. l. sancimus. plenissimaz autem vt cū si aucto-
ritate iudicis. vt insti. qui. ali. li. vel non. s̄ nunc admo-
nendi. r̄. C. de admi. tu. l. sancimus. et hic. **E**cōtra si sol-
uit qd d̄z nec facit accipiēns. nec liberat nisi cōsumpta
pecunia. vt. j. de solu. q̄ si forte. s̄. r̄. j. si cer. pe. l. nō ois
s̄ si pupillus. r̄ hoc si debitū soluit vtroq; iure. **S**i autē
debitū tñ ciuilit̄ vel in debiti vtroq; iure. cōi iure vt
maior tur̄ est cōdi. inde. si debitū naturā tñ: h̄z in ite-
grū restōne s̄m pla. **I**dē in adulto s̄m nos. s̄ in pupillo
s̄m pla. secus: qz sine restōne. vt. j. de p̄di. inde. interdū.
n

Non esse. sed cur secus in vendendo p̄dictio si p̄e-
ses decretum interpositum. nam r̄ post minor restituitur.
vt. C. de p̄e. mi. l. si liquidem. vt. j. de p̄di. inde. interdū.
t̄axat p̄cium licet iubeat distrahi: at hic totius debiti
solutiōne facere iubet. **U**el meli⁹ aliud in solutiōe que fit
ex necessitate: ideoq; p̄p̄tius succurrat̄ debitori. vendi-
tio aut̄ ex volūtate. **P**ermitit̄ em̄ p̄tor venditiōē vt
ibi: solutiōne iubet vt hic. ar. j. e. q̄ si minor. s̄. pe.

si p̄pter pu. pen. l.
si. utē no. q̄ coacta
volūtas excusat̄ tas co-
vt. C. de sepul. vi. acta ex-
l. feruos. r̄. C. de cusat̄
adul. l. fedissime.
r̄. j. de re. iu. l. vel-
le. **I**tem nota cuz
debito pupillar̄
soluit: aut cōsequi
tur plenā: aut ple-
niores: aut plenū
firmam securitatē
triplicē
plenam vt si sine
aucte tutor̄ et iur-
te conse-
dicis soluat̄ pu-
qui p̄e
pillo: nam vtraq;
obligatio rema-
net. si tamē salua
pecunia sit h̄z ex-
ceptionē. vt insti.
qui. ali. li. vel non
s̄. r̄. j. de sol. in
pupillo. pleniorē
vt si cū auctouta-
te tutoris: qz tunc
vtraq; tollit̄. s̄ p̄
in integ. resti. suc-
currat̄ si eam p̄di-
derit. vt. j. de ad-
mi. tu. l. lucius. s̄
tutele iudicio. et
s̄. r̄. C. s̄m. vel
cu. inter. **L**etiam.
In casibus enaz
sola auctoutastu-
toris plenissimaz
liberationē indu-
cit. vt. C. v̄ admi-
tu. l. sancimus. in
fi. r̄ l. p̄stitutione.

Judicis
iustus m

Si allegans. f. debitor.
Imputandū. hic no. ar. q̄ iustus iudicis excusat̄
excusat. facit licitū qd al̄s esset illicitū. sic. j. ad sil. l. si quis quasi

Distinguentibus. in hunc modum que subicit vt al
 tero casu teneatur. altero non. et erit ar. p. eo. s. qui satis.
 cog. l. ab arbitro. Accur.
Doceat. qd sp presumo. nisi in re sua fideiubeat vt
 s. q. satis. cog. de die. s. i. et ar. s. p. eccl. l. iij. s. iul. et hoc siue
 pro patre: siue p
 extraneo fideiuf
 sit. vt dixi. s. eo. l.
 iij. s. sed vtrum.
Dum agit.
 forte pmiserat pe
 na si ageret vll
 cui successit vll
 dimisit allegatōes
 in ca. vt i. e. mior
 aut. et i. l. p. s. fi.
 vel excep. qn cōue
 nitur. vt. C. sen. re
 scin. nō pos. l. pe.
Sed: si here
 ditatē. lucrosam
 vel damnosam.
Successione
 veluti fideicomis
 saria hēditas ei
 restituit: qd tūc ef
 fectu quodā hēs
 est. vt. i. qd. cu. eo.
 si fili. s. i. vel pos
 sulauit bona sibi
 ad iij. cā cōseruā
 dari libertatē. vt
 insti. de eo. cu. li.
 cau. bo. adi. si fili.
 s. pe. v. occupauit
 bona peculiaz
 nra filij vel serui qz
 ex tunc qn heres
 vt. vt. s. e. l. deniqz
 s. p. p. ad iij. c.
Et necessa
 seruus rjs. s. m. nā et fili
 sunt he us est necessari. et
 redone seruus. vt insti. de
 cessarij. her. qua. et dif. in
 prin. s. sui. Et de
 filijs dic fm pla.
 qz ipuberes etiaz
 citra restōnem iu
 uantur. sed pube
 res non citra resti
 tutionem si adiuerūt. vt. i. de acqui. here. l. ipuberib. et
 l. si minor. tu. dic idē in vtroqz. s. qz p restōnem iuuent vt h
 dicit. et i. de acq. her. l. necessarijs. in pn. qd est verū si im
 pubes adiuēt cū aucte tutozis. et in. d. l. ipuberib. appel
 lat puberes maiores. xxv. an. et impuberes minores. in
 seruo aut dic qz anteqz imisceat pōt separationē i petra
 re. vt. i. de separa. l. i. s. fi. at postea nō nisi p resti. vt h: qua
 restōne separatio pcedit. nō aut vt heres desinat eē cū sit
 necessari. vt. i. de acq. he. l. necessarijs. in fi. et insti. de he
 re. qua. et dif. s. i. que sunt contra.
Impetrabit. in aliquo scz vt separatio fiat. non vt
 hereditatem repudiet.
Bonorum suorum. i. peculij. Accur.

ritur: sed etiā in interuentioni
 bus: vtputa si fideiussorio no
 mine se vel re suaz obligauit.
 Pōp. aut videt acqescere di
 stinguentib⁹ an arbiter ad fi
 deiuussores pbandos pstituit⁹
 eū probauerit: an vero ipse ad
 uersarius. Michi aut semper
 succurrendū esse videtur si mi
 nor sit: et se circūuentum doce
 at⁹. Sed et in iudicijs subueni
 tur: siue dū agit siue dū cōue
 niat cap⁹ sit. Sz et si hēditatē
 minor adijt minus lucrosam:
 succurritur ei vt se possit absti
 nere: nā et hic captus est. Idē
 est in bonorum possessione: vll
 alia successione.

Minor aduersus fideiussio
 nē restituitur etiaz si sit tanqz
 idoneus p iudicem approba
 tus. hoc dicit Bal.

Nō solū aut filius q se im
 miscuit pñe hereditari: s; et
 si aliqz sit ex necessarijs⁹ mi
 nor annis simili mō restōnem
 impetrabit⁹. veluti si seru⁹ sit
 cū libertate institutus: dicen
 dū em erit si se imiscuit posse
 ei subueniri etatis beneficio:
 vt habeat bonoz suozū⁹ sepa
 rationē. plane qui post aditā
 hereditatē restituit: dz presta
 re⁹ si quid ex hereditate in rez
 eius peruenit: nec perijt p im
 becillitatem etatis.

Prestare. ei q nūc erit heres si dolo in hoc decipiat.
Etans. vt hic. et i. de libe. le. tutor decedēs. et i. e. qz
 si mior. s. restitutio. secus si de dolo. vt. C. de repu. l. i. in
 fi. et i. e. l. si ex causa. s. nunc videndum.
Et si. als. lex. et als. s.

Minoribus deceptis i eo qd
 nō sunt lucrati succurrif. h. d.
 cū. l. seq. vsqz ad. s. restituit⁹. b.

Hodie certo iure vtimur vt
 et i lucro miorib⁹ succurratur.

Et si sine dolo^m pau
 malo cuiusqz legatum
 repudiauerit: vel in optionis^m
 legato cap⁹ sit dū elegit dete
 riorē: vel si duas res⁹ pmise
 rit illam aut illam: et precioso
 rem⁹ dederit: debere subueni
 riz subueniendū dicit⁹ si
 est ex eo qd in lucro quoqz mi
 noribus subueniendū dicit⁹ si
 res eius venierit et existat qui
 plus liceat: an in integrū ppē
 lucrū restituendus sit. et quo
 tidie pretiores eos restituunt:
 vt rursus admittatur licitatio
 Idē faciūt in his reb⁹ q ser
 uari eis debēt. qd circumspe
 ctē erit faciendū. Leterum ne
 mo accedat ad emptionē rez
 pupillarū: nec si bona fide di
 strahant⁹. Et districte⁹ pban
 dū est in reb⁹ q fortuitis casti
 bus subiecte sūt: nō eē mior
 aduers⁹ emprore succurrendū:
 nisi aut fordes aut euidēs gra
 tutorū siue curatoz doceat⁹.

Restituit⁹ vt adeat pōt re
 stitui vt repudiet et s. h. d. b.

Restitutus autem cū se he
 reditati immisceat: vel eam
 adeat quā repudiauit: rursus

Sine dolo.
 sed sui facilitate.
In optōis
 legato. maiori da
 retur de dolo. s. b
 dolo. si quis affir
 mauit. s. i. si do
 lo hoc deciperet
 o **D**uas res.
 duo pmittit q hac
 vel illā re pmittit
 fm Jo. vt. i. depo.
 l. et apud. s. qz si
 de plurib⁹. vñ vt
 vtrūqz deberi. vt
 i. de psti. pe. illb. et
 i. de p. obli. si duo
 rei. et. i. de aur. et
 ar. le. si qz ita. Sz
 ar. s. i. qn di. le. ce.
 l. cum illud.
Et p̄ciosiore
 qz etiā deteriorēz
 dando poterat li
 berari. vt. i. de iu
 re do. l. plerūqz. l.
 fi. Sz qd si vtrūqz
 Rñ. repetit quam
 vult: etiam maior
 p̄di. inde. vt. C. de
 p̄di. inde. l. pe. ac.
 q **D**icit. vt. s.
 l. p̄i. s. hodie.
Liceat. pōt
 plane legi. Itē p̄t
 intelligi vt si ven
 dita fuerit sub pa
 cto adiectōis i di
 em: et post diē of
 ferebat quidā me
 liorē cōditionem
 restituitur minor
 quasi paruum tē
 pus appouerit.
Idē faciunt
 subaudi maxie.

Rebus. mobilibus.

Seruari eis debent. vel qz hoc testator pcepit: vel
 lex pcepit. vt. C. de admi. tuto. l. lex q. s. i. et s. ij. in fi.

Quod circumspecte. s. qz admittat licitatio.

Distrahant. vt h. et i. e. qd si mior. s. nō sp. et. C. ad
 treb. sancim⁹. in pn. et i. de admi. tu. cū plures. s. i.

Et districte. ecce quare dixit circumspecte.

Subiecte sunt. vt fructus.

Doceat. vt hic. et. C. si aduer. ven. l. si. idēz si patiat Immi
 enoime dānum vt. i. e. si ex cā. et. l. pe. l. alijs aut restituit scire est
 p quolibet dāno dāno nō minime: p leui negligētia suozum
 licet fraus nō interueniat. vt. i. eo. tutor. l. rñ. et. l. pe. adire ve

Immisceat. imiscere suozū. adire extraneozum. vt ro extra
 ncozum

vt insi. de here. quasi. r disse. Sertrancl.

a Restitui. etiã si noua causa nõ afferat. fecus i snia vt. C. si sepius in integ. resti. l. ij. fm quosdam. hic ei nõ cõtra sniam sed ptra aditione. r est rõ. qz snia non dz ee delusio. vt. j. de iudi. si pzetoz. Uel dic qz si semel est cõ-

Sectia nõ dz ee deluso- ria.

cessa: iteru datur

vt hic nisi in cast-

bus propter affec-

tionẽ pñs. vt. C.

de bo. q libe. l. fi.

S. vbi aut. q est j.

si autẽ denegata

non peti iterum

nisi cã noua inter

uenienter. vt. C.

si sepius in integ.

resti. l. i. j. r. ij. et

sunt noue nouiter

qñte et antique q

pumo iudicio p-

posito nõ fuerut.

b S qd papi-

nia. duo dicit pa-

pi. pumo qz si ser-

uus substitutus

adiuit: et pupill

fuit restitutus vt

adeat q repudiat-

uerat: qz hic ser-

uus remaneat li-

ber nõ aut heres.

Scdm qz si pupil-

lus pmo adiuit: r

per restõnem fuit

absent: qz seru

neqz hñs neqz liber

erit. auctoz aut hui. l. pmo eũ repñe

dit in scdo dicto diliguẽdo: postea in pumo. Si aut pu-

pilli fraudẽ omisit et testõ: ab itestato teneret: subue-

niẽ substituit: sicutz alijs ex testõ honorat. vt. j. de vulg.

substi. l. morib. S. plane. r. j. si qd omis. cau. testa. l. i. pñ.

c Remanere. q. d. nõ heres. vt. ar. j. de iudi. l. cuz ptoz

i. rñ. in quo corrigitur. j.

d Neqz. id est non.

e Non per oia versu est. f. duplex dictum papi.

f Abstinate. per in integrã restitutionem.

g In extraneo. pupillo. vbi plus dubitabatur.

h Substituto. hoc ex benignitate cõcedit: qñ heredi-

tas nõ est soluẽdo ne defunctus iniuria afficiat. vt insi.

qui manu. nõ pos. S. licet. vbi aut est soluẽdo nõ curauit

lex eũ cogere. eũ verisimile sit qz plures vellẽt. vt arg. C.

de neces. ser. l. fi. põt tñ si vult si aliq legitimi nolent. r sic

diligẽter nota r bñ qz nõ vt heres admittitur h necessa-

rius: sed vt qdã minuter. Et idẽ dicit qdãz in quolibet

extraneo substituto: vt tali casu restituo. s. herede vt di-

mittat nõ admittatur substitutiõs. s. legitimi vocent

r p eis est. C. de lpub. r ali. substi. l. post aditã. r. j. b suc-

ces. edit. l. fi. r. j. de acq. her. si mior. Tu die i efneo fec. f.

vt admittat vt substitut. vt. j. b re iud. l. ex jctu. r. j. ad ter-

tu. l. i. S. si qd adita. r. l. ij. S. si bonoz. r. j. d. vult. substi. l. ij.

S. ego et. nec ob. d. l. post aditã: qz nec vt adita data restõ

ne. vt. C. de l integ. resti. l. nõ vñ. j. nec. d. l. j. b succes. edi.

l. fi. si recte casuz ibi posueris. põt ei cognat. tpe fuit ex-

clusus. scds qd. s. qz pmoz mior fuerat restitut. est vt ad

ret. itẽ ipetravit vt abstineret: de idẽ scds tpe quod exclu-

restitui poterit vt se abstineat et hoc rescriptuz r rñsum est.

Fortis est. et hoc intendit.

Substitutio vulgaris expirat

adita hereditate: ea p restitu-

tionẽ repudiata in heredẽ ne-

cessario vires reauumit si he-

reditas nõ est soluẽdo. item q

semel est heres per restitutio-

nẽ non desinit esse heres dire-

cto sed vtiliter. pumo ponit

duo dicta põpo. scdo ponit re-

prehensio scdi dicti. tertio po-

nit reprehensio pumi. scda ibi

nõ p oia. tertia ibiz qd ait. B.

S qd papi. lib. ij. rñsonũ

ait mior substitutũ seruũ ne-

cessariũ: repudiante qdẽ here-

ditatẽ mior necessariũ fore:

et si fuerit restitut. mior: libe-

ruz nichilominus remanere.

Si autem prius mior adijt

hereditatẽ: mior absentus est

sius volebat admitti: qd videbat qz ex q repudiat pñ?

scdi tpa ceddit. vt l. i. de bo. pos. S. si. negat tñ qz hinc obe-

stat pterita negligẽtia. vel dic qz ibi loquit i cognatia q

tpe hãz legi de iure pterito admittent. cui ptoz fuit

ideo nõ dedit auxiliũ. ne qd poti dedit: isti idipm cõcedẽ

do auferre videat

scqz ius ptozũ lu-

dibrio esset. agna-

tus autẽ suo iure

succedit. nec excla-

dif p ius ptozũ.

vt. j. ad terrul. l. i.

S. si qd adita. naz

sine miterio si po-

nit ius antiquũ.

i. lex. xij. tab. q voc-

cat agnatos: ñ di-

cit ius ptozũ. j. ñ

nõ ob. d. l. j. b acq.

her. si mior. qz l. j.

ibi dicit qz nõ cog-

it. nõ tñ dicit ipz

repelli si velit. sed

necessari. vt dicit

nõ fit hñs. r est rõ

qz tpe hãz legum

nõ erat liber nisi

expõse data eẽt li-

bertas. r hoc bñ

erat h. r eẽt adita

hñditas ex eo gra-

du ex q fuit data

libertas. r hoc nõ

erat h. nõ a seipõ

eã accepit. vt. j. de

le. pñ. l. f. r si p. pote. S. nõ oia. r. j. de her. l. i. h. r si in sñ

deico. S. h. r. j. de acq. her. ex pte. s. j. nõ hñditatẽ ex eo

gradu. i. substõne. expirauit eã semel ab istituo adita

hñditate. ñ nec libertatẽ hñ eadẽ rone. r sic pñat vt rõz

de rigore. itẽ sicut als vt libertas cõpetat sufficit semel

extinisc herede q istitut. est. vt. j. de fideicõ. lib. l. cum qua

si. S. r si quis. ita r hic vt denegatur ex substitutiõne liber-

tas institutis semel adiuisset sufficit.

i Est qd ait. f. papi. in pmo casu vbi mior pmo repñ-

k Maneat. quod falsum est. (dianut.

l Cum enim. bene dico falsum esse.

m Sz viles. hic no. qz restõ nõ restituit oia i pñs iñs

statũ s. exceptõnez iducit. vt dicit. s. e. deniqz. S. h. vtrũ. ar.

j. j. q in frau. cre. aut ptoz. S. pterea. j. ñ no. qz hñvilem

actionẽ directe pponit. vt. j. si ager vecti. l. i. S. fi. r. s. de p

cura. in cause. in fi. j. ñ no. qz semel est heres semperit

heres. vt. j. de her. insi. ei. q. r insi. de fideicõ. here. S. re-

stituta. r. j. de vulg. sub. l. ex facto. S. iul. in pñ. Nisi i trib. hñs an

casib. vt insi. de here. ab inte. S. p. trariũ. r. j. de vulg. si semper

substi. l. in substitutiõne. r. l. ex facto. in fi. heres.

n Jtẽ si nõ puocauit tra die. bidũ vel tridũ olim

hodie decẽ diez spaciũ. vt in aut. de appel. S. i.

o Ctinge em desiderare. f. miorẽ vt tñ appellaret. nõ

ad totã cam p restituo. vt. s. de in integ. resti. l. fi. hodie dõ

cũt qdã ipõ iure hoc tps mior nõ currere. vt. C. i. q. cau.

in integ. resti. l. fi. Tu dicas qz spãle est i tpub. istis que-

bus iudicia firmant. vt in aut. de her. r. fal. S. si pupill.

r. C. de iudi. pperãdũ. S. si. marie. ppter antez rei iudi.

vt. j. m.ã. si fideiussor. S. in oib. qz etiã p gãm lata tenet.

vt. ad tres. seruo inuito. §. si pteor.
 a ¶ Itē in hermodicij. qd dixi vbi snā datur p̄ mi-
 notē vt possit restitui ad appellādi. h̄ r̄ si nō fuit lata s̄
 bemo. triennij cūcurrit. r̄ sic defertū est iudiciū qd hermodi-
 dicit d̄ cū ab hermo. i. deserto hic d̄ r̄ hoc cū tutor vel curator
 iudiciū nō sunt solvendo
 defertū vt. C. de iudi. pro
 perandū. §. si. r̄. §.
 cū aut. in p̄m.

b ¶ Subuenit. minor. qz r̄ maio-
 ri q̄ng. vt h̄ subij
 ci. p̄tat aut r̄.
 c ¶ Iusta cā. et
 p̄babili r̄ necessa-
 ria q̄ nullo mo-
 do vel min⁹ bene-
 fuit defensus. vt
 dixim⁹. §. de in in-
 teg. resti. l. si. Ac.

¶ Inoz si qua
 si contumax
 cū ex culpa. p̄pter
 nō iustā cām non
 venit ad snāz au-
 diēdā. fec⁹ si dolo
 forte in quo non
 subuenitur. vt. l. i.
 p̄. §. nūc. Doluz
 aut cōmittit q̄ vo-
 cat⁹ nō venit. mul-
 tā cām h̄is nō ve-
 niendū. vt. l. de re.
 iur. l. nō p̄t dolo.

¶ Inoz alij dicit minorē
 an possit esse cōtus-
 sit fieri macē cū se defen-
 sumax dere negt. vt. l. de
 reu. l. p̄ pupilluz
 et de bo. auc. iur.
 p̄. l. si minor. et
 C. si aduer. rem
 iur. l. cū r̄ m̄ores.
 r̄ fm̄ hoc dices q̄
 tutore auctore su-
 bit iudiciū. q̄ cas-
 su p̄t dānari. vt
 l. de adm. tu. l. i. §. i. Vt dices q̄ et ipe tutor fuit p̄tumar
 q̄ hoc satis fuit p̄tumar ipe mior. vel dicas q̄ h̄ loq̄tur
 in snā interlocutoria demittēdo i possessiōez. q̄ p̄p̄l
 lū ēt dari p̄t. vel dic q̄ hec p̄tumar fuit in nō restitue-
 do. vt. l. de ap. l. si. §. iustus. p̄uma non videt stare posse.
 ¶ Ier cā iudicati. lata snā contra ipsum minorem
 cum auctoritate tutoris vel curatoris.

f ¶ Distracta. ab execute.
 g ¶ Sententiam. p̄mā non dico executiā.
 h ¶ Pecuniā. receptā ex pigrib⁹. cū ipe mior h̄ tenebat
 i ¶ Si grāde. h̄ no. q̄ si pign⁹ cepit a minore. f. p̄uētio-
 aaler creditor vēdat restituit mior vt r̄ in alijs suis p̄cti-
 bus. p̄ leu dāno. vt. C. de p̄e. mi. l. i. si aut est p̄uētiū vel
 iudiciale. tūc ita demū si grāde dānū interueniat vt h̄ r̄
 l. de l. pe. vel fraudis p̄siliū iteruenerit. vt. §. e. r̄ si sine. §.
 idem faciūt. Et aut a p̄decessore mioris cepit. h̄ triplex
 est opinio. p̄t̄iay h̄eat locū restiō si grāde dānū interue-

nit. vt si p̄missi fraudis cū emptore participati sit. vt. C.
 de p̄e. mi. l. i. §. r̄ si aduer. ven. p̄g. l. i. §. Alij erigūt vt r̄ q̄
 tu dicere potes q̄ nullo mō restituit tūc. vt. l. de emilius.
 h ¶ In dōtis quoq̄ modo. i. quātitate. Accursus.
 i ¶ Ultra vires. vt cū h̄eret. c. r̄ l. debet et in dotem. p̄-

¶ In dōtis quoq̄ mō mulie-
 ri subuenit. §. ultra vires. pa-
 trimonij vel totuz primoniū
 circūscripta in dotem dedit.

¶ Aduersus delictū dolo cō-
 missum minor non restituitur
 nisi vt habeatur pro confesso
 vel transacto. Barto.

¶ Nunc videndum est mino-
 ribus vtrum in contractibus
 captis dumtaxat subueniat
 an etiam delinquentibus. Et
 puta si dolo aliquid minor fe-
 cit in re deposita vel commo-
 data vel abs in contractu: an
 ei subueniatur si nichil ad eū
 peruenit. Et placet minorib⁹
 in delictis non subueniri: nec
 hic itaq̄ subuenietur. nam et
 si furtum fecit vel damnum in
 iuria dedit non subuenietur
 ei. Sed si cum ex damno da-
 to confiteri possit ne dupli-
 neatur maluit negare: in hoc
 solum restituendus sit vt pro
 confesso habeatur. Ergo et si
 potuit pro fure⁹ damnum de-
 cidere magis q̄ actionē du-
 pli vel quadrupli pati: ei sub-
 uenietur.

¶ Si diuortium fiat dolo ad-
 uersus penam diuortij minor
 non restituitur. h. d. Barto.

tenetur. vt insti. de obli. que ex delict. §. pe.
 p ¶ pro fure. i. in simplo r̄ q̄druplo i q̄b⁹ teneatur. idē
 dico si in qualibet alia actione potuit trāsigere.
 q ¶ Si subueniet. vt dāneti ea tñ sūma i q̄ aduersari⁹
 voluit eē p̄tē. n̄ vt p̄pellat eo trāsigere. Sz qd si n̄ appa-
 reat: tūc arbitrio iudicis. Sz an infamis ex tali trāfactiōe
 fiet. Rñ. nō. vt. §. de ifa. furti. §. q̄ iussu. r̄ vt plene videas
 dic aut mior deliq̄t ex c̄pa: r̄ tūc totū restituit vt i nichil
 lū teneat. vt. C. si aduer. delict. l. i. aut ex dolo: r̄ tūc nullo
 mō restituit. vt ea. l. d̄ r̄. l. §. si l̄ cōmissū. nisi vt p̄trā
 acto h̄eat vel p̄fesso. vt h̄. r̄ hoc si cuius p̄uenit. Sz h̄o
 criminalit̄ ex delicto ex ato p̄misse: nō subuenit nisi q̄ten⁹
 r̄ e. excepto crimine adulterij. vt. l. e. auriū. In duob⁹ tñ
 casibus ēt si dolo deliq̄rit non teneat. p̄m⁹ est. C. si aduer.
 delict. l. si. sc̄s est. C. de ifa. l. pe. Alij h̄o disti. resti. aut deli-
 ctū ē i faciēdo: vt tūc si succurrat. aut i p̄mittēdo: r̄ tūc
 sic. vt. d. l. C. si aduer. d̄ l. l. si. tu dic p̄ eādē. l. qz tñ i ma

mult. l. x. vt tota. c.
 si aduira ip̄z p̄fi
 moniū: ip̄o iure
 nulla est. p̄missio.
 vt. l. d̄ iur. do. siue
 ḡnialis. §. vt hoc
 nō ēt r̄oe etatis s̄z
 cōi iure cū r̄ maio-
 ri idē cōcedat. vt
 l. de iure do. l. iur.
 re suc. §. si. q̄ est p̄.
 sol. ibi i estimatio
 ne rerū fuit dece-
 ptio. hic i hoc ipe
 q̄ totā dotē dedit
 vel dic q̄ ibi fuit
 ex p̄posito alter i
 dolo. vñ maiori r̄
 minori subuenit.
 si aut sine p̄posi-
 to minor restituit
 maior non: nisi vl-
 tra dimidiā deci-
 piat. vt. C. de rea-
 scin. v̄. l. i. r̄ facit
 l. e. in cause. §. si. r̄
 C. si aduer. dotē
 l. i. r̄. C. de iur. do.
 l. nulla.
 m ¶ p̄rimoniū.
 nō deducto crea-
 lieno: vel ēt q̄ vir
 non erat dignus
 tanta dote.
 n ¶ In delictis.
 ex animo. p̄ueniē-
 tibus. Accur.
 o ¶ Non subue-
 niēt. vt h̄. et. l. ad
 l. adl. quecūq̄. §.
 sz r̄ si ifas. hoc si ē
 doli capax: als nō

Minor
 aliquis
 an semp
 restitua-
 tur.

Liber Quartus.

toribus obtinet illud statutū. q. d. si esset in minoribus non restituerent. ppter delictū qd est in pretermittendo.

A Si mulier cū culpa. i. dolo. nam si culpa factū restituit in totū. vt dixi. §. p. que diuisto. i. diuortii iure isto facile fiebat. sed q culpa p̄stabat: si mulier dotē perdebat. si maritus tūc p̄debat donationem. vt. C. de diuor. r̄ repu. con sensu. et p̄ hoc restituit hic petitur vt exceptio nō obstat mulieri in dote. marito i donatione. hodie vero raro p̄mittitur diuortii iure nostro. vt in aut. vt li. ma. et auie. §. q̄a p̄o plurimas. iure cano. rari.

A Si mulier cū culpa diuertisset velit sibi adueniri: vel si maritū: puto restitutionē nō habendā. est enī delictum nō modicū: naz et si adulteriū minor cōmisit: ei nō subuenit.

Aduersus actum per quez status alicuius perimitur restitutio nō cōcedit. h. d. Bar.

Papi. ait: si minor an. xv. maior autē. xx. se in seruitutē venire patiat: id est si precius participat: ē nō solet restitui: s̄ hoc merito: qm̄ res nec capit restōnem cū statu mutat.

Aduersus cōmissum vectigal minor d̄ restitui. h. d. B.

Si in cōmissum incidisse vectigalis dicatur: erit in integritate restitutio. Ad sic erit accipiendū si nō dolo ip̄i iterueniat: alioqn̄ cessabit restō.

Aduersus libertatē minor nō restituit nisi a p̄ncipe ex cā: s̄ ad cetera dāna s̄ manumissū actōe d̄ dolo succurr̄. §. B.

Aduersus libertatē q̄s minor a p̄tore subueniri ip̄ossibile est.

Si ex magna d̄ au. cā hoc a p̄ncipe fuerit consecutus. Alpianus.

Vtilis actio i factū erit: i id qd̄ minoris interfuit nō ma-

ior: qd̄ dicit in eo titū. li. ij. Sed certe ibi nō dicit q̄ libertus factus esset fr̄uus: imo innuit p̄tra. qz dicit de libertate eius agi l̄ se venire passus sit. p̄trea pro me qz r̄ pater potestate patria priuare filio facto suo pene vel in gressu monasterii. idem ergo si fiat seruus hois. p̄trea seruus quantū ad precii sui facit cōditionem domini deteriorē cū sit seruus pene: cur nō idē in filio. item. p me est in aut. de nup. §. si vero decretū iudicis.

Si in cōmissum. vt qz omisit. p̄fessione nisi sit miles. vt. C. de rec. et cō. l. oibus. vel illicita transuehebat. vt. ff. de publica. l. cotē. §. dominus. Vel qz vectigal non soluebat. vt. l. de pub. l. imperatores. Accur.

Restitutio. imo videtur ip̄o iure tutus infra. xxx. dies. vt. l. de publica. l. imperatores. §. si. que est. §. Sol. illud in pupillo hic in adulto. vt meli⁹ infra. xxx. dies admittitur minor ip̄o iure: post nō nisi p̄ restitutionē:

et tunc nisi dolo interuenierit: vt hic dicitur.

Aduersus libertatē. competentē iam. s̄ aduersus cōpetituram restituit. vt. C. si aduer. li. l. i. et per totū.

Si ex hoc a p̄ncipe. vel ip̄o p̄ncipe restituitur: indulgēte vel de hoc rescriptū dāte. vt corā iudice

numitti. p̄inde q̄cquid hic haberet si non manumississet/ id ei nunc prestabitur.

Aduersus manumissus cōpetit actiones in rem pro rebus in seruitute distractis nō actiones ex delicto. h. d. bar.

Sed r̄ noie earz rerū quas dominicas seruus manumissus supprimebat cōpetit: aduersus cum actiones ad exhibendū: r̄ furti. r̄ p̄dictio: vide licet qm̄ r̄ manumissus eas cōtractabat. Leteruz ex delicto in fuitute facto domino aduersus eū post libertatē actio nō competit: et hoc rescripto diuī seueri continetur.

Aduersus libertatem iam cōpetentē minor nō restituit: s̄ aduersus cōpetiturā. Bar.

Si minor. xv. an. maior tñ. xx. hac lege v̄didit fr̄uū vt manumittat: iō proposui maiorē. xx. qm̄ r̄ seuola scribit lib. xiiij. q̄stionū. et magis est vt sentētia cōstitutionis diuī marci ad aufidium victorinū hunc id est minorem. xx. an. nō complectatur. Quare videndum est an maiori. xx. an. subueniat. Et siquidē āte desideret q̄s libertas cōpetat audiet: si p̄o postea/ nō possit.

vt. l. de fur. et qui contra. sed hec prima cōtractatio p̄ nō p̄tractione habetur.

Domino. nā alij daretur r̄ noxalis directa efficitur. vt. C. de nox. l. i. et insi. de nox. §. omnis. Item quod dico domino non dari: fallit in duob⁹ casib⁹. primus in act. doli. vt in prin. huius. l. et. §. de dolo. l. et eleganter. in pn. Scdus. vt. l. si q̄s test. li. esse ius. l. i. r̄. Et est r̄o in vtroqz quia occasione libertat⁹ future illud sit. vt d. l. i. si q̄s test. li. l. §. i. r̄ arg. C. an ser. ex suo fac. l. iij. o.

Ut manumittatur. videndum an r̄. qd̄ est. l. et qd̄ est in medio interpositio est.

Sentētia. quod dicit fore lib̄erū eū elapso tēpore ad hoc constituto. vt. C. si man. ita fuerit. l. i. l. ij.

Quare videndū. repetit questionē ne videat oblitus vel ne audiens obliuiscat. ppter longam interpositionem. sic. C. de ve. iur. emu. l. fi.

cā huius. p̄b̄. vt C. de his qui ve. eta. l. ij. r̄ pone exē plū vt si p̄ metuz manumissit. vt. §. qd̄ me. cau. merū. §. idēz p̄p̄o. fm. Bzo. vel qz pupilus fuit institutus si eū nō manumitteret. vt dicit qz cō libertas pertinet ad euerfionē tot⁹ domus domini. vt arg. §. de offi. p̄. l. pe. in fi. et. §. derelig. scriptus. in fi. r̄. vel dicit qz si p̄ncipi videbit etiā p̄r appellari a sententia p̄ libertate data. vt. l. de appel. l. sc̄. dum.

Eruz vel de dolo. infra annum.

Utilis actō. f. in factū post anū. vt. §. si. i. itaqz. i. fi.

Erit contra manumissus. qui iduxit eū dolo ad manumittēdum. l. c̄. prestabitur.

Prestabitur. vt. l. de ac. emp. l. si q̄s fr̄uū. et. C. si aduer. li. l. r̄ si minor. i. fi. et. l. eo. minor. se. §. i.

Et furti. imo nō ex hac posteriore p̄tatioe.

Utrum vel de dolo. infra annum. Utiles actō. f. in factū post anū. vt. §. si. i. itaqz. i. fi. Er̄it contra manumissus. qui iduxit eū dolo ad manumittēdum. l. c̄. prestabitur. vt. l. de ac. emp. l. si q̄s fr̄uū. et. C. si aduer. li. l. r̄ si minor. i. fi. et. l. eo. minor. se. §. i. Et furti. imo nō ex hac posteriore p̄tatioe.

¶ **Q**uod si competierit. quia dies non venit. **b** Subueniri. immo r hoc casu quado emit. r superi...

¶ **I**tem queri pot si is q emit hac lege minor sit: an restitui possit. r siquid libertas non...

¶ **A**dversus sniam ipso iure nullam minor: non restituitur: sed res in pristinum statum re...

¶ **E**t factio qntum est: adolefcentes qdam acceperunt curatore saluianu quedam nomi...

¶ **C**oluntas. p seuerans: no als cuz sui gra pactu tale fit. vt. de fer. ex. l. ij.

¶ **M**aioris. xx. annis. **e** Administrasset. i. administrare cepisset.

¶ **C**ontra. id est preter. **s** Deponere. i. nondum cepta tutela facile ds pot enit...

¶ **T**ertius est rone senatorie dignitatis. vt. de excu. tu. r cura. spadone. s. scire. Quartus si trasulit domicilium...

¶ **E**xcusatioes. no allegado aliqua de pdictis causis **i** Dubitabat. de hac qstione. (p vero.

¶ **R**estit. consulendo ipm. Accursius. **k** Contractu. pponi. hec ro est falsa: infufficiens. falsa...

q sententia fuit lata in excusatōe ex qua qñ pñt. vt. j. de pecu. l. 3. s. idē scribit. q sunt 3. infufficiēs: qz si cetero q...

set aut saluian⁹ excusatōezb. adolescētes quasi capti in integritate restitui a ptoze deside...

¶ **H**ic iuriscōsultus exponit pda edicti q dicit q res erit. et hoc intendit Restitutio ex...

¶ **S**ciēdū aut est nō passim minoribus subueniri: sed causa cognita si capri eē pbant⁹. Item nō restituet q sobrie rē...

¶ **S**ciēdū aut est. nunc exponit illa pba ptois q res erit aduertat. vt. s. e. l. i. s. i. hoc est cū cause cognitione...

¶ **P**robant. opz q pber selesuz r sui facilitate aut dolo aduersarij. vt h. r. j. s. pxi. ibi icōsulta facilitas rē.

¶ **R**estitutioē. s. cur sec⁹ in solutiōe. ecce em si solue ro minor etia caute. s. cū aucte tutous vel curatous ex...

¶ **S**ic ecōtra si male accepit r bh expēdit fingit bh accepit se. vt. i. ad mace. l. iulia. s. pinde. r illi. q. alie. l. 3. s. p. q. fit...

¶ **R**educere. nū qd dādo restō: nē dic q nō: s. de facto tm: qz excu: satio data abnti: bus adolescēb⁹ nō tenuit ipso ius. vt. C. si ex fal. ex. cu. l. i. et sic restō nō dat. vt. s. e. l. cāe ij. i. pñ. hec placet. Alij dicūt p restō nē r dicūt eos cō: tumaciter abfuit se qz inuenti: r sic tenuit snia. Sed hoc reproba: quia tūc nō restitueren tur ppter doli cō: tumacie: vt dixi: mus. s. e. l. minor Alij dicūt q abnti: tes erant pbabili: cā r necessaria et fuerūt legitime ci: tati r nō luēt: vñ tenet snia. vt. C. qñ et qñ iu. l. ab eo. r. l. ea q. r hoc pbari p̄t r s. hoc pncps restituet: vt h. vel alij in dex dūmō nō mior 3 sniaz maioris. vt J. e. in cause. s. fi. r. l. seq. l. 3. hic in: nuat de pncipe

¶ **A**ffir: mas de vno de alio ne: gare vt.

Tute: lā cepta an quis possit di mittere.

in contractibus: cum debitor plus asstringat eum se liberari pe-
tat. id est cum maiori solemnitate debet solvere. sicut cum iudice. ut
habetur. ait pro. sicut mittitur. hec opio non plus. ut. i. e. q. si. s. pe.
a. Neg. enim. ut non videtur circumscribitur. ut. C. e. nov. r. j.
de fideiuss. inter. s. pe. r. j. de fo. l. in pupillo. in fi. sed quod si
vilem emit. Rn.

id est p. d. l. non vi-
detur. Accur.
b. C. Casmate. i.
ruina versus abis
sum. ut. j. loca. ex
pdu. s. ite si quis.
c. Restitui. co-
tra aditionem.
d. Restitutio-
nem. ut dimittat
hereditatem.
e. Restitutio-
nem ut ab hereditate
abstineat.

f. C. n. pspe-
rit. hoc dico af-
fert restitio q. no
re. ut. h. r. s. d. tr. af-
ac. cu. hi. s. fi. r. sic
no. q. dz prospici
q. d. euenire potest
vt. j. loc. si q. s. do-
mu. s. ides q. rit. et
de hoc dix. s. de
iurisd. om. iudic.
l. si idem.
g. An sit. v. di-
dit inior minoz. p
xl. q. d. valet. lx.
h. Capt. sit. vt
qui captus est re-
stituatur.
i. Vel pdidit.

Unde Marcellus apud Julia-
num notat. si minor sibi seruum
necessarium comparauit: mor de
cesserit: non debere eum restitu-
ere. neque ei captus est emendo sibi
re necessaria l. 3. mortal. Si
locupletus huius extiterit: et subi-
to huius ditas lapsa sit: puta p. dia
fuerit q. casmate perierit: in
sule exuste sunt: serui fugerunt
aut decesserunt. Julia. q. d. e
lib. l. xij. sic loquitur q. si possit mi-
nor in integrum restituatur. Marcellus
autem apud Julianum notat
cessare in integrum restitutione
neque enim etatis lubrico captus
est ad eundem locupletem huius dita-
tes. Et quod fatio contingit: cuius
p. r. fa. q. uis diligentissimo pos-
set contingere. Sed hec res afferre
potest restitio minorum si ad ista he-
reditate in qua res multo mor-
tales erant: vel predia vrbana:
es autem alienum graue: q. non
p. sperit posse euenire vt de-
morianc macipia: predia ruat
vt q. non cito distraxerit: q. mul-
tis casibus obnoxia sunt.

Si sint duo privilegiati pa-
ri privilegio p. fert ille q. certat
de dano vitando. sed si vterq.
certat de hoc est potior: q. rei
si sint privilegiati dispari pri-
uilegio: privilegium potioris p.
ponit. h. d. cum. l. seq. Barto.
Ita q. rit si minor aduersus
minores restituatur desiderat: an
sit audiendus. r. p. op. simplr
scribit non restituendum. Puto
autem inspiciendum a prore q. s
captus sit. p. r. unde si ambo

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.
no. p. sumetis. vt h
r. j. de ob. obli. l. si
serui. s. sequitur. et
s. ne quis eum q. l.
i. in fi. r. l. ij. s. p.
bo q. nunq. h. 3. lo-
cum restit. si enim
amissit non restituit
tur vt h. si non ami-
sit iure coi tenet
cu sit locupletior.
vt. j. como. l. ij. i.
rn. g. cessat restit. j.
e. l. cae. ij. s. p. op. r.
en hic in pcedenti
r. n. so dicat d. ad am
qn non pdit. Rn. p
restitutione p. sedatur vt tot. p. r. p. nichilo h. ea. et dilaciones
r. p. actioes non feruent. r. data restitioe v. d. i. ca. bo si extat. q.
no p. se quos si iure coi ago. itelligit g. de minore. r. r. an. d.
tn est maior. xij. an. r. no h. curatoe. als suo iure v. d. i.
c. caret. vt. C. e. l. si curatoe. r. l. si. q. ali. l. 3. s. nuc admone-
di. sic. i. e. si minor. Ita q. d. si mutuas minor credidit aliu
maioe. q. da dicit restitui mutuat. r. si sit p. dita: alij no.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

no. p. sumetis. vt h
r. j. de ob. obli. l. si
serui. s. sequitur. et
s. ne quis eum q. l.
i. in fi. r. l. ij. s. p.
bo q. nunq. h. 3. lo-
cum restit. si enim
amissit non restituit
tur vt h. si non ami-
sit iure coi tenet
cu sit locupletior.
vt. j. como. l. ij. i.
rn. g. cessat restit. j.
e. l. cae. ij. s. p. op. r.
en hic in pcedenti
r. n. so dicat d. ad am
qn non pdit. Rn. p
restitutione p. sedatur vt tot. p. r. p. nichilo h. ea. et dilaciones
r. p. actioes non feruent. r. data restitioe v. d. i. ca. bo si extat. q.
no p. se quos si iure coi ago. itelligit g. de minore. r. r. an. d.
tn est maior. xij. an. r. no h. curatoe. als suo iure v. d. i.
c. caret. vt. C. e. l. si curatoe. r. l. si. q. ali. l. 3. s. nuc admone-
di. sic. i. e. si minor. Ita q. d. si mutuas minor credidit aliu
maioe. q. da dicit restitui mutuat. r. si sit p. dita: alij no.

no. p. sumetis. vt h
r. j. de ob. obli. l. si
serui. s. sequitur. et
s. ne quis eum q. l.
i. in fi. r. l. ij. s. p.
bo q. nunq. h. 3. lo-
cum restit. si enim
amissit non restituit
tur vt h. si non ami-
sit iure coi tenet
cu sit locupletior.
vt. j. como. l. ij. i.
rn. g. cessat restit. j.
e. l. cae. ij. s. p. op. r.
en hic in pcedenti
r. n. so dicat d. ad am
qn non pdit. Rn. p
restitutione p. sedatur vt tot. p. r. p. nichilo h. ea. et dilaciones
r. p. actioes non feruent. r. data restitioe v. d. i. ca. bo si extat. q.
no p. se quos si iure coi ago. itelligit g. de minore. r. r. an. d.
tn est maior. xij. an. r. no h. curatoe. als suo iure v. d. i.
c. caret. vt. C. e. l. si curatoe. r. l. si. q. ali. l. 3. s. nuc admone-
di. sic. i. e. si minor. Ita q. d. si mutuas minor credidit aliu
maioe. q. da dicit restitui mutuat. r. si sit p. dita: alij no.

no. p. sumetis. vt h
r. j. de ob. obli. l. si
serui. s. sequitur. et
s. ne quis eum q. l.
i. in fi. r. l. ij. s. p.
bo q. nunq. h. 3. lo-
cum restit. si enim
amissit non restituit
tur vt h. si non ami-
sit iure coi tenet
cu sit locupletior.
vt. j. como. l. ij. i.
rn. g. cessat restit. j.
e. l. cae. ij. s. p. op. r.
en hic in pcedenti
r. n. so dicat d. ad am
qn non pdit. Rn. p
restitutione p. sedatur vt tot. p. r. p. nichilo h. ea. et dilaciones
r. p. actioes non feruent. r. data restitioe v. d. i. ca. bo si extat. q.
no p. se quos si iure coi ago. itelligit g. de minore. r. r. an. d.
tn est maior. xij. an. r. no h. curatoe. als suo iure v. d. i.
c. caret. vt. C. e. l. si curatoe. r. l. si. q. ali. l. 3. s. nuc admone-
di. sic. i. e. si minor. Ita q. d. si mutuas minor credidit aliu
maioe. q. da dicit restitui mutuat. r. si sit p. dita: alij no.

Cum filiosa maiore. secus si minor. vt. i. e. si minor.
l. C. Contraxerit. mutuo pecunia p. macedo.
m. C. s. senatus. s. l. mace. vt. hic. r. j. ad mace. si p. fa. in
fi. r. de iur. r. fac. igno. l. regula. l. p. un. r. hoc replicatioe. p
posita p. habita restitioe. tra excep. mace. vt. j. de iure i. l.
na postea. s. si mi-
nor. an aut velletia
no p. ponat etas.
dic vt. j. l. proxi.

capti sunt verbi gra: minor mi-
nor pecunia dedit r ille pdi-
dit: melior est causa fm p. po.
eius qui accepit: vel dilapidat
uit vel pdidit. Plane si mi-
nor annis cuz filiosa. maiore
contraxerit r Julia. l. iij. dige.
et marcellus l. ij. s. fori scribit
posse in integrum restituatur: vt ma-
gis etatis ratio q. s. senatus con-
sultum habeatur.

Privilegium etatis p. ponde-
rat privilegio velletiani vbi no
est in alium regressus: als se-
cus. hoc dicit Bal. r. alus.
Apud minorem mu-
lier pro alio intercesse-
rit non est ei actio in muliere
banda: sed p. inde atq. ceteri
p. exceptione summoueri de-
bet. s. quia coi iure in priorum
debitorum et actio restituatur.
hoc si soluendo sit prior debi-
tor. Alioquin mulier non vte-
tur senatus consulto auxilio.

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Actio resti-
tuitur. q. nouata
erat. vt. C. ad vel-
letia. si p. nam.
Alioquin. i. si
non sit soluendo:
fuit t. ab lito: se-
cus si nec ab lino
fuit soluendo: quia
t. sic mulier in am-
plius no teneret
q. reus fm. h. q. d.
no p. l. q. r. qui mi-
chil h. fideiussor-
re dare p. p. toto
debito cum ipe re-
neat. vt. C. si cer.
pe. l. incendiu. r. l.
sti. s. fideiuss. l. p. n.
Et no. h. q. r. alie-
rius inopia l. alii
da. f. actio. vt. s. n.
i. l. r. elegater. s. si
quadrupes. et. j.
de insti. l. ij. r. j. eo.
cu m. d. ato. r. j. ad
l. adl. q. occidit. s.
p. ignus. r. j. si me.
fal. mo. di. l. ij. s.
p. perit. r. j. m. s. p.
curatoe. l. p. n. r. s.
de eo p. quem fac.

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Minor restituatur non au-
tem fideiussoz. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiuss-
sozem actione mandat agere.
tem. Barto. Alplanus.
In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussozibus. Ita q. si cu sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

Inopia
quod
trahit
in alii.

¶ Erit mandati actio. Ipe trator restitue dicitur fideiusso...

erit mandati actio.

¶ Prosequitur eandem materiam et declarat aliquantulum procedentia...

¶ In summa ppendendum erit ptoxi cui potius subueniat: vtrū creditor an fideiussoxi.

¶ In his que sunt cō cognitā requiritur qd par sit pns vel p cōtumaciā absens.

¶ Causa autē cognitāz pntibus aduersariis: vel si p cōtumaciā desint: in integrū restitutiōe pendende sunt.

¶ In itegro restō est scripta in re z iō dat in subsidiū ptra eū ad que res pntes lz cū enozie nō hnt.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

est tūc cognitioe ptoxia. Tertio dicitur qd nō offm qvtilis rei veditatio simul denf. hoc io. nō placet. vt. j. e. i. cause...

desiderare interdū aduersus possessore restitui: ne rē suaz pdat: vlr sua careat. Et hoc vel cognitioe ptoxiā vel re...

¶ Pōpō. qd li. xxviii. scribit labeonez existimasse: si minor. xxv. annis fundū veditit et tradidit: si emptor rur-

¶ Si pō nō eēt soluedo eq us est minorū succurri etiā ad uerfus ignorantē qvuis bona...

¶ Adubi restō daf: posterior emptor: reuertit ad auctore suū pōr. Per plures quoqz psonas si emptio am-

¶ Duritū extraordi. in subsidiū introductū non concurrat cum ordinario. bar. Ulpian?

¶ In cause cognitioe etiā hoc versabit: nū forte alia actio possit ppetere: citra...

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

agitur: vt subicit. z pones vel. p. et. n. Pompom. als lex.

¶ Ueditit. cuz decreto. vt hoc su penozū casu.

¶ Faciendā. nī si interfit habere rem vt dixi.

¶ Non eēt soluedo. pot emptor r. Ignorantē. scdm emptorem.

¶ Lane. in eū f. posterioze emptore. nisi iter sit sua poti rē habere. vt. s. eo. si ex cā. in pū. r. s. l. p. n. in fi.

¶ Adubi restitutiō datur. contra posterioze emptorem.

¶ Pōr. vt. j. de euic. l. minor. i. pū. et facit j. de sol. q. res. s. huic. ac. r. Idem iuris erit. vt qz ad auctorez suū redeat vt j. d. euic. si. p. re. s. fi. r. l. seq. x. d. loz tū restituet id i q locupletior ē suo emptori. vt. j. e. qd si minor. s. pe. vel dic et illi que puenit ad rē. vt. j. d. le. ij. qui soludū. s. i. r. ar. j. de rei vedit. l.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

¶ Interdū autē restitutiō i re datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū.

§ p hanc. improprie ergo ponit hec dicitio alia. vt. §. de
 cura. l. nō solū. §. querit. r qd dicit actio. i. auxiliū p qd
 dicat ipso iure nullū vt subicit. Cōtra eūde ergo nō da-
 tur r actio spālis: et in integ. rest. §. ztra diuersos sic. vt
 C. si tu. vel cu. l. etiā. nisi in casu. vt. §. e. cū mādato. §. sin-
 autem. et est rō in
 pcuratore vt ibi
 dicit. Sz qd si ex-
 ceptionē nō actio
 nē de iure cōi ha-
 beat: an dabit res-
 titutio? Rñ. Jo.
 vng. vt qz dece-
 ptus vltra dimi-
 diā iusti p̄ci. Itē
 da exēpluz vt. §. e.
 si minor. §. mlores.
 in gl. apparet rē.
 a **R**estitutio
 nē. bñ dico versa-
 ri qz dubiū. nam
 qd sequit non est
 dubiū fm. d. vel
 fm Jo. supple. vt
 sez restitutio non
 deñ nam rē. et sic
 est arg. a simili.
 b **N**am si cōi.
 no. qz vbi hz locū
 cōe auxiliū nō dz
 Auxiliū extraordinarium
 efordi. peti. vt. §. d carbo.
 peti nō edic. l. cū sit. i. pñ.
 dz vbi et. §. ad munic. l. i.
 adelt or in fi. r. §. de eden.
 danarū l. quedam. in pñ.
 c **N**ec locuple-
 tior. vñ ipso iure
 nō r3 in eius iudiciū. vt in si. de auc. tu. §. i.
 d **C**oierit. i. dolo inductus ad focandum.
 e **D**onatiōis. nam minor donauit quicquid in for-
 cietate ponebat.
 f **N**ec inter maiores qdē. vt. §. pro so. l. iij. in fi. r. l. v.
 §. fi. Sz qd si deceptus velit agere pro socio: Rñ. p̄t. qz
 eius fauore tenet r in odii alteri nullū est momēti. vt
 arg. §. de iure do. si res exti. §. i. in pñ. nec dico vt ita tene-
 at ex parte decepti si velit decept: qz sic p̄deret qd est
 absurdū. vt. §. de nego. gest. pomponius. imo statim ex
 sua pte tenet r nō alteri. naz alter doli sui allegare nō
 p̄t. vt. C. de ser. pig. da. ma. si creditoub. Itēz quero si
 deceptus agat nūqd decipiēs cōtra ager: videt qz sic.
 vt. C. de tēpo. in integ. resti. l. petēde. Sz tñ dic §. hz exi
 pit. vt. §. de hēn. emp. si in emptōe. §. itē r si emptor.
 g **I**pso iure. idēz si veditio fiat cā donatiōis. vt. §. de
 dona. iter vi. r vro. cū h status. §. §. r si iter virū. Accur.
 h **F**ratrio. §. testatoris.
 i **C**ōditione. apposta in reddēdo: nō autē in dādo.
 k **D**ecessisset. scilz illa filia.
 l **R**estitueret. scilz illa filia.
 m **E**as. scilz res.
 n **H**eredi eius. i. heredi heredis cui nō tenebat: cuz
 eni p̄ditionale hic erat fidei cōmissam heredi dandū nō
 trāsmisit heres qz vicem tenet legatarij ad suū herede
 p̄dēte p̄ditōe. vt. C. de cadu. tol. l. yna. §. sin aut aliqd.

merito autē hec cautio cōdicat: cū sine cā sit exposita vt
 hic subicit. r. §. de p̄di. sine cā. l. i. r facit ad trel. l. heres.
 o **P**utasse. et bene fm. d. sed male fm Jo.
 p **A**diccit. proprie. et nō corrigi fm. d. sed fm Jo.
 scilz corrigendo dictum Aristonis.
 tuturam Aristonē putasse in
 integrū restituedā. Sz r illud
 p̄po. adiecit qz potuit incer-
 ti cōdici hec cautio etiā a ma-
 iore. Nō eni ipso iure: sed per
 p̄ditionē munita ē. Et gñal-
 ter pbandū est vbi tractus
 nō valet: p certo se p̄torem
 non debere interponere.
Ite. §. continuat ad suplo
 ra: ideo nō indiget sumario.
 intellige dummodo ab sit do-
 lus et non sit deceptio vltra
 dimidiā iusti p̄ci. Bar.
Idez pompo. ait in p̄cio
 emptionis et venditionis na-
 turaliter licere contra hēnti-
 bus se circūuenire.
Qui habēt merū r mixtur
 imperiū possunt in integrū re-
 stituere etiā p̄ suā sententiā. et
 minor iudex nō p̄t restituere
 cōtra sententiā maiorū. Bar.
Nūc vidēdū est q̄i itegrū
 restituere possint: r tam p̄fe

Auxiliū extraordinarium
 efordi. peti. vt. §. d carbo.
 peti nō edic. l. cū sit. i. pñ.
 dz vbi et. §. ad munic. l. i.
 adelt or in fi. r. §. de eden.
 danarū l. quedam. in pñ.

q **I**ncerti. i. cō
 dictione sine cā.
 r **N**on eni. bñ
 dico restitutionez
 dandā nō eni rē.
 sic fm. d. in inte-
 grū restitutio daf
 vbi r aliud est au-
 xiliū spāle. vt et
 ar. C. si aduer. §. f.
 l. i. et. §. e. emilius.
 sed fm Jo. nō. et
 dic bñ dico h̄felo
 cū p̄ditionē non
 eni rē. r est arg. §.
 in pñ. hui. l. r. §. e.
 cuz mādato. Sed
 contra Jo. est val
 de. C. de fideiuf.
 mi. l. i. ea. naz ibi
 dol' dederat cām
 §. tui. et d̄ p̄sulen
 dū fideiussori mi-
 nois. ibi ergo da-
 bit conditio sine
 cā et restituit. Sz
 dicas ibi alio mō
 §. p restitutionez
 succurrit. vbi
 ergo restituit. nam
 vbi fuit dolus in-
 cidēs nō restituit
 qz quilibz maior

ageret actione ex eo §. tui. Sz forte fideiussor nō: qz tñ ex
 §. tui stricti iuris tenebat. Itē si nullus dolus fuit nō da-
 tur restitutio fideiussori. vt. §. in cause. ij. rñ. qz ibi dolus
 dederat cām §. tui et traditio facta erat et fideiussor de-
 euicione tenebat: nec hz fideiussor p̄ditionē sine cā: sed
 restituit ipse r minor. nā actio de dolo minorū denegat. Acio b
 qz restitui p̄t. vt. §. n. i. l. ij. §. idē. r. l. qdā. sed nōne hz ex dolo m
 ceptionē? Rñ. non tollit restitutionē. vt in prin. huius. l. neci nō
 notat. Nec etiā obli. d. l. C. si aduer. §. f. l. i. qz ibi re ipsa
 et infra dimidiā fuit decept' nō ex p̄posito. vñ desituit
 actioe cōi. vt. §. pri. §. Itēz nō ob. alia. §. e. emilius. qz ibi
 fuit. progatū tēpus in certū diē: illeqz dies lapsus fuit
 vnde venditor ad l. cōmissoriā redire p̄t. vt. §. de f̄bo.
 oblig. l. cū stipulatus. sed heres emptoris quasi cuz eo
 videat §. tui hoc ipso qz progatū facta est ei in integrū
 restitui potest: r actionem ex empto quam recuperauerat
 per p̄rogationē. vt. §. de le. cōmiss. l. ante p̄. §. §. et. l.
 sequ. amittit per cursum sequētis tēporis.
 f **G**eneraliter. bñ dico p̄ditionē non ipso iure. qz
 tūc cessaret restitutio: qz nō est opus lūz hoc casu cesset
 quia est aliud auxiliū cōmune.
 t **L**icere. i. de iure gēnū. vt. §. loca. itē §. que ad modū
 r3 eni §. tui nichilominus: sed decept' si qdē recipi:
 minor restituit p̄ leui dāno etiā nō p̄ munimo. vt. §. de
 in integ. resti. §. cio. maior nō: nisi vltra dimidiā iusti p̄ci
 sit decept'. vt. C. de rescin. ven. l. ij. r. l. i. §. volūtatē. si aliqd

ex proposito incidet in agi ex eo ptractu. vt. J. de act. emp. l. i. l. i. si venditor. et dixim. s. ti. i. l. i. elegat. in pn. a Magistrat. maxie q habet meru ipeius et mixtu. b Pro iurisdictione. i. inter eos q sunt de sua iurisdictione r infra quaitate que sua iurisdictione cotinet. vt C. vbi r apb que

l. ij. et. s. de iurif. om. iud. l. fi. vt ppter iurisdictione qua habet. magistrat. aut municipales vel ciuitatis defensores no possunt in integrum restituere. vt. J. ad munf. l. ea q. et in ant. s. defen. ci. s. nulla. i. fi. col. iiii. Sed videt q hodie pnt cum isto possit delegatus vt. C. vbi r apud que. l. fi. in fi. naz ea tm delegant q iure magfat. co. petiit. vt. s. de offi. eius cui man. est iurisd. l. i. in pn. Uel dic aliud in delegato quia fungit vice delegatis: vt ille restituere videt. vt d. l. C. vbi r apud que. l. fi. r. s. b offi. ei. cui man. est iurisd. l. r. si ptoz. c Snam sua. No. p sniam sua eundē dare restitutione. s. J. C. sen. refci. no pos. l. i. et. C. de pen. l. i. penā. r. J. de re iud. l. qd iussit. l. fi. et. l. si iudex. r. J. d. qstio. l. i. in fi. So.

hic speciale in hac in te. resti. arg. J. l. proxi. Refecti. no possit. vt. s. de offi. ptefe. pto. l. i. in fi. e Querelam. f. continet. f Errours. f. iudicio: vt hic. r. J. de appel. l. i. in prin. g Cotinet. ppf q duo dat restitutio. vt. s. e. l. i. in pn. h Inor aut. no restituet. nec etiā de appellatioe cognoscit. vt. J. d. appel. l. i. s. si qd. sed p sniam paris restituit cu ptra sua restituat. vt. s. l. pri. in fi. no aut de appellatiombus cognoscit par. vt in aut. de ap. s. fi. col. la. iiii. Sed videt q et p sniam maioris restituat. vt. C. si aduer. re iudi. l. i. iij. sed ibi nomē pdis p maiore accipitur q pconful. cum sit generale. vt. s. de offi. ptefi. l. i. i. dicit. contra minorem.

Et in duci. pmittit hoc casu: r ideo dicit praro. l. Dicat. supple r restituit dum r. m Ad allegat. i. no allegat ea q sunt dicta. i. dicēdo. p cā. Uel no allegat corā pncipe in cā appellatiōis q sunt

ctus vrbis q alij magistrat. pro iurisdictione sua restituere in integrum possunt: tam in alijs causis q p sniam sua. Her.

Refecti etiā ptozo ex sua sentētia in integrum possunt restituere: q suis appellari ab his no possit. l. ec idcirco tam varie: qz appellatio quidē inqitatis snie quere lā: in integrum restitutio ptoz er roris p propui venie petitionē vel aduerfarij circūuentiois allegationē cotinet. Alpia.

Inor autē magistrat. cōtra sententiā maiorum non restituet. Aduerfus sniam pncipis no admittit qd ad petēdā restitutionē in integrum nisi ex cā omisse allegationis vel puaricationis aduocati. Tre solus pncipis restituit aduerfus sniam r sui delegat. b. d. bar.

Si autē pncipis sniam dicit praro solet pmittit restituere: r inducitur in auditoriū suū eum q p ifirmitate etatis captū se esse dicat. dum ea q pro cā sunt dicta no allegat vel ab aduocatis pditū qraf.

Deniqz glabzionē attiliuz diu seuerus r impator anto-

dicta. p causa pma. vel no allegat. i. no pbat ea dicta sui stātiue dico q sunt p cā. Uel no allegat. i. non pbat ea q dicta sunt p cā fm Jo. sed nōne ipō iure snia no tenuit in casu seqnti de aduocato. vt. C. de aduo. diuer. i. l. i. q est J. ergo restō no dat. vt. s. in cāe. in pn. Col ibi no ē

mero iure nullat sed p restōnem vt hic. Uel h no fuit puaricator: scz cū aduerfario: s; ad cām non venerat in odiū isti falso dicens q cliētul non satisfecisset. Uel distingue an pechia fuit aduocat. coruptus vt tunc snia no teneat vt ibi. an gra vt tunc teneat. vt. J. ad trebel. l. suo iuito. s. cū ptoz. s; dat restō vt hic. n Incolozate. id est no allegans do aliquā causaz fm Irne.

Speciem. i. causam. Accur. p Sed r p sen mo. p ppositio. et senno seuro est ppium nomen. q Judicatas. et forte scbo a pncipe in cā appellatiōis iudicatus fuit: vt cōueniat predictis. r Examinari. an deberet restitu. Quid q fuit status: Rñ. danda fuit restitutio ex noua cā. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

Restitutio transit ad heredem si qdē est heres minor: no currit tēpus restitutionis nisi finita minor etate. h. d. Bar. Ad solū aut minorib; verū successorib; quoqz minor dat in integrum restitutio: et li sint ipsi maiores. Idem.

Alterdum tm successoribus plusqz annū dabit mus vt edicto est expressum. si forte etas ipius subueniat: nā post annū vigesimū quintū habebit legitimū tēpus. hoc em ipō deceptus videt q cū posset restituat intra tem

Eniam sua. i. sui delegati. vt. J. pri. ibi. s; si ab imt Ex appellatiōe. vt si a snia alteri (peratore r. iudicis ad pncipē fuit appellatū. Jdē tm in causa pncipali puto: vel sui delegati vt J. subicit.

Solū. cum nullus sit maior eo. vt. J. ad le. r. ho. de sac. l. deprecatio. Accursius.

Non fiet. vt. C. si aduer. re iudi. l. aduerfus. item ipsemet. vt. s. in cause. in fi.

Restitutio. intra annum vtilem.

Et si sint ipsi. vt. s. de im iteg. resti. l. no solū. et hoc tamen intra annū vtilem. vt in nuir. J. l. proxi.

Alterdum. successoribus. f. minorum.

Plusqz annū. vtilē. hodie qdriēniū. vt. C. de te. in c. Edicto. qd non habemus. (integ. resti. l. fi. d. J. p. succedēt. e. Vigesima qntū. sue erat. f. Legitimum tēpus. f. annū ex persona defuncti. g. Hoc. argumentat. decipit ex psona sua: ergo resti-

tuif ex psona defuncti pleni? si ex psona defuncti tm de- h. Uideret. i. uideret si dicerem? currere tps. (caperef. r sic restitueret: sed dicam? qd non currit nunc ipso iure. a. C. habuerit. ergo maior erat. Et sic no. qd qngs succe- dit maior minor. vt. S. no solu. qngs minor minor: vt h. in pn. hui. l. qngs minor maior. vt hic. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ea que. S. i. et. S. ij. et. S. si. qngs maior maior. et hoc est indubitabile: da hz tpus qd res- stabat defuncto. Itē no. qd hie an- nus vel quadriē- nū daf: vbi deci- pit minor in pra- ctu vel quasi. Si aut in tpe quan- doqz currit et non restituit: qngs non currit ipso iure. vt dices. l. e. l. etiā. qngs currit r restituit. r tūc si ledit qua- driēnio: vel maior tpe daf quadriēniū. si minor daf id solu. vt. l. qñ ac. de pec. est an. l. cū post. i. rñ. et in fi. hie eadē distinctio in maioribus habetur. vt. l. ex qui. cau. ma. l. nec non. S. si quis septus.

pus statutu ex psona defun- cti hoc non fecit. C. Plane si defuncto ad in integrū restitu- tionē modicū tēpus ex anno vtili habuerit: huic heredi mi- nori post annū. xxv. cōpletū non totū statutu tēpus dabi- mus ad in integrū restitutio- nem: sed id dūtaxat tempus qd habuit is cui heres extitit **Absens ex causa necessa-**

ria tantū non restituitur si po- tuit procuratorem dimittere. hoc dicit. B. Apinian? libro. ij. rñ- forū ait exuli? reuerfo non debere prorogari tēpus in integrū restitutionis statu- tum: quia absuit? cum potue- rit adire pretozē per procura- tozē nec? dixit: vel presidem vbi erat? Sed qd idē dicit? r

sed demum eo reuerfo. vt. C. de tempo. in integ. resti. Apinianus. exuli. i. relegato. hic minor erat cum exulare cepit maior fact? in qd driēnio redijt: iure cōi maior qz pcuratozē habere pos- tuit nō restituit nec progat: s3 iure singulari mior sic qz lapsus videt cū potuit adhuc minor existēs dare p- curatozē curatozē auctozē et nō dedit. Uel dic qd maior erat. s. in quadriēnio cū exulare cepit qui pcuratozē da- re potuit. vñ hic restituit in eo qd cap? est cū minor est: non aut prorogari sibi tempus. petebat cū sibi progari tēpus vt cōputaret tñ ex die reuersionis illud qd sup- erat de quadriēnio qñ cepit abesse: sed nō audif. imo dī stinguit an potuit relinquere pcuratozē: tunc nō pro- get vt hic. aut nō potuit: vel reliq? sed est mortu? et sic nō potuit etiā adire p. pcuratozē: tunc progat. vt. l. ex qui. cau. ma. sed r si p. p. S. i. r. l. nec nō. r. l. si qua. S. i. r. Lab hostib? i. rñ. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ij. r. l. ij. Itē qd dicit exuli impropie ponit. l. relegato. vt. l. de pu. au di. l. ij. si est exul. i. de potat? nichil oīno iure ha- beret. et sibi vel contra eum nulla restitutio daretur. vt e. Statutum. i. vtilis anni. vel hos. (Ititū. l. ij. die quadriēniū. et in hoc bene dicit papinianus. f. Quia absuit. si habes adfuit p. d. die qd est rō pas- pi. quare nō debeat prorogari qz adfuit. i. pto presente est habēdus cū potuerit rē. Si habes per. b. tunc est rō remotius. q. d. nō est hec rō sufficiēs qz absuit qd id de- beat prorogari cū potuerit: r sic si nō potuit adire pro- g. Per procuratozē. a pncipio di- (gaf: vt mō diti. nullum: vel post in absentia constitutum. Accursus. h. Nec dixit. f. papinianus. i. Ubi erat. ipse relegatus. f. vt in hoc notetur gemi- na reprehensio: tamen quia nil dicit papinian? de pre- sside adeundo per procuratozē: sic defectus reprehē- ditur. vt. l. ad le. rho. de iac. l. fina. S. i. et fi. Et quis aliq? pretermisit rationem. f. ideo quia potuit relegatus per seipsum adire presidem cum venisset ad locum tutum isti relegato. Uel dic vbi erat ipse presides quem per pro- curatozē debuit adire. vel dic dicit id est fecit. r sic nō reprehēditur in aliquo. sc. S. de in integ. resti. diuus. ibi citatus non respondit. Accur. k. Idem dicit. papinia. assignando rationem quas- re non debuit restitui. et sic reprehēditur non in dicto sed in causa siue ratione sui dicti et iuste. quia non est

prīs ptract? descēdit. vt. l. e. emili? ibi: nō me mouet rē. vel expone decipit. i. decipere? si tunc curreret statim s3 nō currit. qd aut vtile tempus vel totū vel pars eius in vtroqz casu. vt ait Bul. currat post. xxv. an. pbatur age- te. vt. C. si ma. fac. ali. ra. ha. l. vlti. in fi. r maxie iure no- uo. vt. C. i. q. cau. in iteg. resti. nō ē neces. l. sancum. nisi i casu. vt. C. de tpo. in integ. resti. aut. si mior. vbi fm oēs mul- ta sūt spālia: nec negat pñt siue di- cas nuptiaz. pñe- darū siue pñacia- rō. Plus et qd si- finto. xxv. an. l. ci- pit reipub. cā ab- esse: nec tunc hec tps statz curri:

sed demum eo reuerfo. vt. C. de tempo. in integ. resti. Apinianus. exuli. i. relegato. hic minor erat cum exulare cepit maior fact? in qd driēnio redijt: iure cōi maior qz pcuratozē habere pos- tuit nō restituit nec progat: s3 iure singulari mior sic qz lapsus videt cū potuit adhuc minor existēs dare p- curatozē curatozē auctozē et nō dedit. Uel dic qd maior erat. s. in quadriēnio cū exulare cepit qui pcuratozē da- re potuit. vñ hic restituit in eo qd cap? est cū minor est: non aut prorogari sibi tempus. petebat cū sibi progari tēpus vt cōputaret tñ ex die reuersionis illud qd sup- erat de quadriēnio qñ cepit abesse: sed nō audif. imo dī stinguit an potuit relinquere pcuratozē: tunc nō pro- get vt hic. aut nō potuit: vel reliq? sed est mortu? et sic nō potuit etiā adire p. pcuratozē: tunc progat. vt. l. ex qui. cau. ma. sed r si p. p. S. i. r. l. nec nō. r. l. si qua. S. i. r. Lab hostib? i. rñ. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ij. r. l. ij. Itē qd dicit exuli impropie ponit. l. relegato. vt. l. de pu. au di. l. ij. si est exul. i. de potat? nichil oīno iure ha- beret. et sibi vel contra eum nulla restitutio daretur. vt e. Statutum. i. vtilis anni. vel hos. (Ititū. l. ij. die quadriēniū. et in hoc bene dicit papinianus. f. Quia absuit. si habes adfuit p. d. die qd est rō pas- pi. quare nō debeat prorogari qz adfuit. i. pto presente est habēdus cū potuerit rē. Si habes per. b. tunc est rō remotius. q. d. nō est hec rō sufficiēs qz absuit qd id de- beat prorogari cū potuerit: r sic si nō potuit adire pro- g. Per procuratozē. a pncipio di- (gaf: vt mō diti. nullum: vel post in absentia constitutum. Accursus. h. Nec dixit. f. papinianus.

Ubi erat. ipse relegatus. f. vt in hoc notetur gemi- na reprehensio: tamen quia nil dicit papinian? de pre- sside adeundo per procuratozē: sic defectus reprehē- ditur. vt. l. ad le. rho. de iac. l. fina. S. i. et fi. Et quis aliq? pretermisit rationem. f. ideo quia potuit relegatus per seipsum adire presidem cum venisset ad locum tutum isti relegato. Uel dic vbi erat ipse presides quem per pro- curatozē debuit adire. vel dic dicit id est fecit. r sic nō reprehēditur in aliquo. sc. S. de in integ. resti. diuus. ibi citatus non respondit. Accur. k. Idem dicit. papinia. assignando rationem quas- re non debuit restitui. et sic reprehēditur non in dicto sed in causa siue ratione sui dicti et iuste. quia non est

indignus ppter irrogatam penam: sed quis tempus pterit et hoc est quid enim etc. C. Indignum. cum restitui. b. Delictum. pro quo exulauit. Accur. c. Cuius venia etatis. i. cu negotio ex quo dat venia. vt C. de don. iter. vi. v. p. l. si maru. Et sic no ob. q. p. delicto dat venia qm. vt. s. e. si ex ca. s. n. c. r. Je. au. p. l. q. tunc com. mune habet.

d. Maior. xxv. annis fact. Ac. e. Proficit. cu liti expse renscit. auerit. vt h. et. j. l. p. i. sed r. si no ex pte renscit. no ppetat h. restituo p. l. i. pte. statione. vt. C. de te. po. in leg. rest. l. petende.

d. Estitisse. re nunciavit. vt h. r. j. d. u. d. de. stitisse. sic. j. d. in. of. re. p. p. si. q. s. p. r. C. de pac. l. post. et. i. ad tur. pil. fenatus. con. l. delitisse.

i. In integrum. ex psum est. d. bur. sa. h. d. i. taria. Ac. h. Uel p. ca. ec. r. vt q. rogatus fuit vt q. d. a. eme. ret. et manumitte. ret. vt. in. i. ad. le. fal. s. h. na.

i. Peruenit. s. exp. fa. s. u. r. Ac. k. No sunt. s. j. an. ab. alio. R. h. l. i. b. t. a. s. n. o. vt. j. e.

si mulier. Nec contract. rescindunt. vt. j. de. ac. q. h. e. f. quo. ties. r. de. bo. au. f. i. u. p. o. s. l. si. no. exp. d. i. e. r. i. t. s. a. l. e. g. a. t. a. s. o. r. e. p. e. r. u. n. t. a. l. e. g. a. t. a. r. i. s. p. d. i. c. t. i. o. n. e. l. d. e. b. i. t. i. vt. j. de. p. d. i. i. n. d. e. l. h. e. r. e. d. u. a. t. e. q. u. a. p. m. o. r. e. p. u. d. i. a. u. e. r. a. t. (v. l. i. j. r. i. i. j. m. R. e. s. c. r. i. p. t. u. r. vt. h. r. j. de. h. e. r. e. i. n. s. i. t. i. s. i. t. a. i. s. i. h. i. s. f. i. r. e. s. i. b. e. s. u. o. s. o. l. u. i. t. r. e. t. i. n. e. t. v. l. l. n. o. e. x. p. e. d. i. e. r. i. t. r. f. a. c. u. j. a. d. t. r. e. b. e. l. l. c. u. h. e. r. e. d. a. t. a. s. e. t. e. r. f. i. d. e. i. c. o. m. i. s. s. a. r. i. a. c. a. u. s. a.

Am mado. to. no. h. z. b. n. f. i. c. i. u. i. m. o. v. t. s. e. d. e. m. i. q. s. s. h. y. e. r. u. i. t. b. i. p. i. n. d. e. s. i. u. s. t. u. r. e. S. o. l. i. b. i. i. u. s. t. u. r. e. h. m. a. d. a. u. i. t. q. d. a. l. i. u. d. e. v. t. i. t. i. s. a. t. t. i. t. u. s. p. e. U. e. l. h. i. n. r. e. p. n. a. b. i. i. n. p. e. c. u. l. i. a. r. i. U. e. l. s. m. j. o. h. n. o. h. z. b. n. f. i. c. i. u. i. p. f. i. l. i. u. s. a. u. t. s. i. c. v. t. i. b. i. Q. u. i. d. a. e. t. d. i. x. e. r. u. t. v. t. s. i. t. o. t. u. s. J. e. t. u. v. e. l. u. t. r. e. s. c. i. d. i. f. i. l. i. u. s. n. o. p. o. s. s. i. t. v. t. h. s. y. v. t. s. u. a. p. s. o. n. a. i. n. e. x. i. m. a. t. p. t. v. t. i. b. i. q. d. n. i. c. h. i. l. e. q. i. h. o. c. p. e. t. e. r. e. n. o. p. r. v. t. t. o. r. r. e. s. t. i. d. a. t. v. t. i. b. i. d. i. x. i. U. e. l. v. e. r. i. m. j. o. h. i. c. m. a. d. a. u. i. t. v. t. r. e. p. o. e. c. e. v. e. d. e. r. e. t. q. v. a. l. e. t. v. i. g. i. t. u. n. o. r. e. l. i. t. u. i. t. n. i. s. i. p. e. x. p. e. s. s. i. m. a. d. a. t. o. r. p. a. t. v. e. l. e. r. n. e.

indignu esse ppter irrogata pena non recte: qd eni coe hz delictum cu venia etatis.

Litis prestatio no prodest postea desistenti. h. d. Bar.

Si qs tm maior. xxv. antis intra tepus restonis statutu lite ptestat postea desiterit: nichil ei pficit ad in integru restitutione cōtestatio: vt est sepissime rescriptum. Idē.

Estitisse autē is videt non qui distulit: sed q liti renunciauit in totum.

Quā minor ē restitut⁹ aduer sus aditionē gesta p eū nō re scidit. Itē eo istituo aduer sus repudiationē gesta p pu ratorē nō irritant. Bar. Idē.

In integrū restōne po stulata aduersus aditi onē a miore facta: si qd legat⁹ expsum est vel p. ca. eoz q ad libertatē aditioe ei⁹ p uene rūt: a miore refundēda non sunt. Quēadmodū p cōtra riu cū miore restituit ad adeū dā hereditatē q ante gesta erāt p procuratorē bonoz de creto pretoris ad distrahēda bona fm iuris formā pstitutū rata esse habēda calphurnio flacco seue. r. ato. f. scriptis m.

In his q minor facit vt pu

non est soluedor hoc subicit. sed si ex euetu etc. Et qd si simpliciter mandauit vt fundu videret r is veditu. p de ce cu valeret vigiti. Rn. dicit pōt minoz restitui et mā o Res sit cessura. cur mā (datoze exite soluedo. dato gerebat: sec⁹ si sine mandato. vt. j. l. p. r. i. i. n. p. u. n. p. C. de bo. extra neo vel pte cu ef set emācipatus. q Inueniet. sed quō Rn. vt l. z. p. r. o. r. d. e. d. e. r. i. t. m. a. d. a. t. o. d. n. i. r. e. q. v. a. l. e. b. a. t. v. i. g. i. t. i. e. t. i. o. q. d. a. d. a. m. n. i. l. p. o. s. s. i. t. e. i. m. p. u. t. a. r. i. t. i. n. t. u. c. s. u. p. p. l. e. b. i. t. p. r. e. c. i. u. m. i. u. s. t. u. t. v. t. t. a. l. i. m. e. d. e. l. a. s. i. b. i. c. o. n. s. u. l. a. t. u. r. p. r. e. t. e. n. i. o. n. e. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. l. q. u. e. o. i. a. i. n. f. i. r. P. r. o. c. u. r. a. t. o. r. j. o. i. p. e. c. u. r. a. s. n. a. s. t. a. t. i. m. d. i. s. t. i. g. u. i. t. f. A. u. d. i. r. i. s. i. v. e. l. i. t. r. e. s. t. i. t. u. i. t. e. u. q. p. r. a. x. i. t. c. h. p. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. u. o. s. z. j. C. s. i. u. r. v. l. c. u. l. i. t. e. r. l. a. n. t. e. p. e. a. r. l. h. i. f. o. l. a. l. i. u. d. i. n. t. u. t. o. r. e. v. l. c. u. r. a. t. o. r. e. v. t. i. b. i. a. z. l. u. d. i. n. p. e. c. u. r. a. t. o. r. e. v. t. h. s. e. d. q. e. s. t. r. o. f. o. r. e. e. a. q. t. u. t. o. r. g. e. r. i. t. e. x. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. p. e. c. u. r. a. t. o. r. e. x. v. o. l. u. i. t. a. t. e. v. n. i. u. i. u. s. e. s. t. c. u. t. u. t. o. r. a. g. e. t. A. g. e. d. u. d. i. m. i. t. t. i. a. u. t. e. c. u. e. s. t. m. i. s. t. e. o. a. g. i. p. b. o. q. t. p. u. s. c. u. m. c. u. r. a. t. o. r. e. p. u. s. m. i. t. u. t. o. r. e. n. o. r. e. x. e. c. u. t. e. r. e. n. e. q. c. u. p. c. e. s. s. e. h. z. v. t. h. s. n. o. c. u. r. a. t. o. r. e. t. u. t. o. r. e. v. e. l. c. u. r. a. t. o. r. e. r. e. q. p. t. a. l. i. u. e. l. i. g. e. r. e. a. r. p. h. a. c. r. o. n. e. j. d. e. p. o. l. i. s. m. e. r. i.

rator nō restituit ad comodū dñi. itē vbi alia actio ppetit aliū denegat restō nisi ille ali⁹ existeret nō soluedo. h. d. B.

Am mādato Paul. p. r. i. s. f. i. l. i. u. s. f. a. r. e. s. p. r. i. s. a. d. m. i. s. t. r. a. s. s. e. t. n. o. h. z. b. n. f. i. c. i. u. m. r. e. s. t. o. n. i. s. n. a. r. i. s. i. a. l. i. e. i. m. a. d. a. s. s. e. t. n. o. s. u. c. c. u. r. r. e. t. c. u. e. o. m. o. p. o. t. i. u. s. m. a. t. o. r. i. p. s. u. l. e. r. e. t. c. u. r. d. a. n. o. r. e. s. s. i. t. c. e. s. s. u. r. a. S. z. s. i. e. x. e. u. e. t. u. d. a. n. u. m. i. n. o. r. p. a. s. s. u. r. s. i. t. q. d. p. s. t. i. t. e. r. i. t. s. u. a. r. e. a. b. e. o. c. u. i. n. e. g. o. c. i. a. g. e. s. s. i. t. n. o. p. r. q. z. i. s. n. i. e. r. i. t. s. o. l. u. e. d. o. s. i. n. e. d. u. b. i. t. o. p. r. o. r. i. t. e. u. e. n. i. e. t. Si aūt tpe dñs miore sit: pcurator⁹ nō maioris etatis: nō p. r. facile dñs audiri⁹ ni si mādato ei⁹ gestū sit: nec a pcuratore suari res possit. Et go r si pcuratorio noie miore circūscript⁹ sit: imputari⁹ d. z. hoc dño q tali pmitit sua negocia. Idē q marcello placz.

Si miore alia negocia gesserit absq mādato p restitui a sibi actio denegat nisi i in tegrū restōez cedē sit pat. b.

Quod si miore sua Dau. spōte negocijs maioris intuerit: restitued⁹ erit: ne maior dānu⁹ accidat. q si hoc facere recusauerit: tūc si puet fuerit negocioz gestoz

possit. qz nō est soluedo. r forte hoc casu intelligit cū mādauit simpliciter vt videret. si alit vt pro viginti videret qd valebat plus cum fecerit fm mandatu: non videt teneri miore actioe mādati: r sic poterit minor restitui vt p eodē debeat haberi cū desituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. Ergo qz restituitur minor tūc: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. Circūscript⁹. cū esset pcurator in pmo r scdo casu Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. i. a. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. i. a. Accursius.

Quod si minor restituedus erit. aduersus secum contrahentē in rebus domini. Mānu accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rn. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ipē recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur.

Agē dū. m. i. t. t. i. a. u. t. e. c. u. e. s. t. m. i. s. t. e. o. a. g. i. p. b. o. q. t. p. u. s. c. u. m. c. u. r. a. t. o. r. e. p. u. s. m. i. t. u. t. o. r. e. n. o. r. e. x. e. c. u. t. e. r. e. n. e. q. c. u. p. c. e. s. s. e. h. z. v. t. h. s. n. o. c. u. r. a. t. o. r. e. t. u. t. o. r. e. v. e. l. c. u. r. a. t. o. r. e. r. e. q. p. t. a. l. i. u. e. l. i. g. e. r. e. a. r. p. h. a. c. r. o. n. e. j. d. e. p. o. l. i. s. m. e. r. i. (to. r. s. hoc alit.

Libor Quartus

a Procurator eum cuius negocia gesta sunt et sic poterit cedi hoc ius. S3 J. b admi. tu. l. ex plurib9. So. ibi est adeo psonale: vt nec ad heredē transeat. hic sic. et eo. l. minor. s. fi. Item hic aliud fieri non poterat: ubi erat actio q̄ poterat cedi. Itē J. C. b qui. mu. vel presta. ne. li. fe. excu. l. i.

b Ad bonuz. id est ad utilitatē et equitatem.

c Sunt. bene gando restitutio nē quandoq̄.

d Interdicitur. vt h. et J. ad velle. si mulier tā s. et dixi. s. e. et si sine. S. idē facit.

e Circumscriptio. s. de dolo ad uersarii.

f Negligenter. sui facilitate.

g Causa. vt sit dign9 restitutioe.

h Repellend9 est. immo admittend9 videt per restitutionē. vt. C. de repu. here. l. fi. in fi. que est cōtra Solut. hic loquit de extraneo here de: ubi de suo. hoc non valet: q̄ dicit hic omisit vel repudiavit: nisi dicas omisit tacendo: repudiavit. s. expresse. vel hōquitur cū habuit substitutū: ubi cū nō habuit. vt hic vendita fuit here ditas: ubi q̄ daz res. vel hoc ius vetus. vel hic in maiori etate fuerunt vendita: ibi in minori. vel hic a substituto ibi a creditorib9. vel hic laborabat ad pecuniā parādā: s. Circūscriptio. emēdo ab eo: et sic re ip̄a. (ibi nō. h. iudēdus est. petita restitutioe forte. et sic l. sequēti. l. ex peculio. sic J. de act. et obli. l. ex p̄tractibus. m. Et dolo. h. mutat casum quando dolo. n. Interuenit. extra J. et s. vt. s. de dolo si oleum. s. pe. vel etiā in p̄tractu: q̄ dedit cām p̄tractui: vñ maior de dolo vt ibi: minor restituit vt hic. o. Aut nox. no. daf. p noxa vel ad verberandū et tñ de peculio agit: vt J. de act. et obli. l. ex p̄tractib9. sic et in quolibet noxali ad aliud agitur: et aliud consequitur. vt J. de re iudi. l. miles. s. decem. Sed electio cuius erit de

aduersus hāc actionē non restituitur: sed cōpēdē9 est sic et cedere auxiliū in integrum restitutiois: vt pcuratorē eū in rem suā faciat: vt possit in hūc modū dānū sibi pp̄t minorē contingens resarcire.

H est a cū minorib9 rescindunt si eq̄tas suadet: q̄d eq̄ sui facilitate minor dicitur. B.

C Non semp aut ea q̄ cū minoribus gerunt rescindenda sunt: sed ad bonum et equū redigēda sunt. ne magno in cōmodo huius etatis hoies afficerent nemi cū his comrahente et quodāmō cōmēctū eis interdiceret. Itaq̄ nisi aut manifesta circūscriptio sit: aut tam negligēt in ea cā versati sint: p̄tor iter aiebat: si quis iuuenti leuitate ductus omiserit vel repudiaverit hereditatē vel bonorū possessionē: siquidē oia i tegra sint oimodo audiend9 est. Si vero tā distracta hereditate: et negocijs finitis ad paratā pecuniā laborib9 substitutivēciat/repellēdus est. Ergo multo partius ex hac causa heredem minoris restituendum esse.

C In integrū restitutio daf cōtra patrē vel dām cū adie-

verbere vel de noxa. rñdē dñi non minoris. vt J. de in iur. sed si vni9 s. cū seruus. Itē no. q̄ vbi pecunia deest in corpore supplet. vt. s. b iurisdi. om. iudi. si quis id. s. in seruos. et de in ius vo. l. fi. et J. de penis. l. i. s. generali ter. et. C. b huius fuz. l. q̄ctiq̄ s. q̄d si. et dic vt ibi no. s. y. supplē

ctioe de peculio: vel de in re verso. ite n ex dolo daf noxalis. h. d. Bar.

Si seruus vel filius. minorē circūscriptis: pater do minusve q̄d ad eum puenit restituere iubendus est. s. s. iudō puenit: ex peculio eozuz prestare. si ex neutro factis fiet: et dolo seruū interuenit aut verberibus castigandus: aut noxē dedēdus erit. S3 si filius. hoc fecit ob dolum suum condemnabitur.

C Per restitutionē oia repōnūt in pristinū statū p̄ter ea de q̄d minor ledere. Bar.

Restitutio autē ita faciēda est: vt vnusquisq̄ in itegrū suū recipiat. Itaq̄ si i vēdendo fundo circūscriptus restituatur: iubeat p̄tor: emptorē fundum cū fructib9 red dere: et p̄ctū recipere. nisi si tūc dederit cū eū pditurum non ignoraret. sicuti facit in ea pecunia que est cōsumpturo creditur. Sed partius est in vēditiōe: q̄ es alienū ei solui: q̄d facere necesse est. credere aut nō est necesse. Nā et si origo cōtractus ita cōsistit vt infirmanda sit: si tamen necesse fuit pecuniam solui: non omnimodo emptor dāno afficiendus est.

C Cōdēnabit in coage s3 quō cū nil hēat Rñ. fiet executio cū aliqd habebit. q̄ Et pecuniam recipere. s. p̄cipiē do uiti q̄ reddat. r Nō ignora ret vt ignorare h debuisset. vt arg. J. q̄d vi aut clam. l. seruus. et subaudi hic et perdidit. als nō. vt. s. eo. l. ait p̄tor s. pe. fm Jo. f Creditur. q̄ nec hic repetitur si p̄sūperit. Jo. t In vēditiōe scy denegat p̄ctuz restitui emptori. t In vēditiōe nō ita p̄dpte dñe gaf actio in emptorē q̄ fauorabili or est p̄sona solutis q̄ creditis quo ad probatio nes et p̄sumpti ones pp̄t necessitate q̄ ipōit solutē nō ita mutūā. vt subicit. et ar. C. de calū. l. mater. et J. de po. l. i. s. merito. idēz tñ dicit vtrobiz. vt J. eo. p̄t. s. si pecuniā. ar. s. eo. s. sceno = la. et vbiq̄q̄ ponitur in. l. adnerbium maxime. v Et. minoti vēdenti.

Nō est necesse. nisi q̄s p̄miserit credere q̄d raro fit Nam et si. s. huius. Nō oimodo. sed salua pecunia. et restituit semper sine soluit sine creditis q̄s minor. vt. Leo. l. p̄t. s. i. et. s. e. l. ait p̄tor. s. pe. l. z promptior rō sit in solutione debiti q̄ in mutuo. si autem nō est salua nisi repetitur. vt J. de admi. tu. l. si sine h̄de. s. iterposito. et hoc s3 Jo. s. pla. aliud in solutione q̄ in mutuo dicit. nā in solutione si soluit minorē p̄sumpturo et sedēti in ludo pditiōis restituit si h3: als nō. vbi hō soluit nō sedēti in pditiōis ludo: siue h3 siue nō: reddidit. hic male. q̄d reprobat l. d. l. J. de admi. tu. si sine h̄de. s. iterposito. vbi hō dedit mutui sedēti i pditiōis ludo: etiā si h3 non restituit hic male. si vero nō sedēti dedit: reddidit si h3 nō als: cui

D

Epistola mandata ad regem...

virius male dicto valde obstat. d. l. i. eo. p. si pecuniis. nā aut loquitur lex illa p. q. nō sedebat in iudo p. ditionis. et tūc deberet fm pla. restituere solutā pecuniā sive h. z. siue nō: q. b. ibi negat in vltimo rñ. aut vero q. h. se debet r. tūc nō d. z. restituere mutuā pecuniā etiā si haberet: q. b. ibi negatur in. i. rñ. itē q. re. vt. i. e. si minor. Si aut mutuatur maior siue cōsumit siue non: siue habeat eam siue nō: semper dabit repetitio. l. z. str. ar. p. i. m. a. si hō nō remunerādi. s. si adolecēs. et. i. p. o. emp. si q. s. cū. et. i. qua. re. ac. nō. da. l. i. j. Sed hec vltima loquitur cū colutores p. r. erit in ter. fec. n. extra ne. cū lusore. vel id in actiōe d. euitiōe: aliud in p. n. cipali. itē nō. f. eo. si minor.

C Nulla p. p. a. hoc est. p. d. q. dicit q. iure actiōis petebat restō ista vt dixi. s. e. l. cau. se. i. in p. n. c. Nec ob. s. e. i. c. a. e. la. i. s. iter dū. z. C. ex q. b. cau. ma. l. si. q. sunt. p. q. p. mo. p. officii peti restō vt h. qua. data. da. tur p. ma. actio. vti. lis: vt. l. p. r. ar. q. s. b. Cognitione id est iudicis officio.

I Lud nullā nō est. vt. ex. cā. q. p. inficiatione crescit. vt. C. d. 2. d. i. inde. l. ea. q. 3. rē. q. n. i. n. naturale. debiti est. et. ignorātia. iuris. soluti. vt. i. de. condi. inde. l. interdum. z. C. si aduer. sol. l. indebito.

C Actio. i. cōdictio. i. debiti. petita. prius. restitutione. Cū. z. maiorib. p. errore. facti. soluti. vlt. falci. dia. vt. C. ad. le. falci. l. error.

I p. o. p. o. l. a. t. e. Sed. an. petet. cū. aucte. tutoris. vel. curatoris. Rñ. sic. vt. C. de. auct. p. stan. l. si. 3. rē. in. p. stitue. do. p. curatore. an. exigit. auctoritatē. tutoris. vel. curatoris. Rñ. sic. vt. C. de. procura. l. neq.

C 2. o. d. z. n. i. s. i. et. spāle. de. hoc. habeat. mādātū. Et. sic. nō. spāle. casum. vbi. spāle. desiderat. mādātū. vt. h. z. C. etiā. p. p. curatore. cau. resti. in. inte. agi. posse. l. i. z. i. de. re. l. i. l. vel. q. d. z. d. i. r. i. s. de. p. cura. p. d. p. o. n. i. i. b. i. e. r. e. d. a. t. i. s. z. Regulariter. p. vt. i. p. soc. l. actiōe. s. renūciare. z. i. de. solu. vero. z. i. de. inur. l. sed. si. vnus. s. si. procuratorē.

Q uod. si. iudicatum. solui. z. nichilominus. de. rato. vt. s. de. p. cura. non. solū. s. est. et. alius. casus. Ac.

Spāle manda tū q. n. requiritur.

Hec restitutio petis p officii iudicis non iure actionis. hoc dicit. B.

Ex hoc edicto nlla p. p. a. actio vel cautio p. f. i. c. i. s. c. i. totū autē pendet ex p. t. o. r. i. s. cogni. t. i. o. n. e.

Si minor soluit in. t. i. o. n. e. debiti p. s. o. n. a. inter dū. facti. lo. cū. repetitio. l. h. d. Bar. G. a. s.

Lud nullā h. z. dubitatio. nē. q. n. minor. si. nō. de. bitū. soluerit. ex. ea. cā. ex. q. i. u. re. ciuili. repetitio. nō. est. dā. da. sit. et. vtilis. actio. ad. repeten. dū. cū. z. maiorib. xxv. annis. iust. ex. cā. s. dari. solet. repetitio. Si. talis. interueniat. iuue. nis. cui. p. r. e. s. t. a. n. d. a. sit. restō. i. p. o. postulante. p. r. e. s. t. a. r. i. d. z. aut. p. r. e. c. u. r. a. t. o. r. i. e. i. u. s. c. u. i. i. d. i. p. m. n. o. m. i. n. a. t. i. m. mādātū. sit. Qui. vero. g. n. a. l. e. mādātū. de. vniuersis. negotijs. gerēdis. alleget: nō. debet. audiri.

Procurator eius p. r. a. q. uē. petitur restitutio sustinet par. tes rei: ideo debet cauere iudicātū solui. Bar. Paulus.

Q uod si de spālī mādāto dubitet: cum restitutio postulare inposita stipu.

Patri pro filio. f. cōuenio fm Johan. k. p. r. e. s. t. a. d. a. est. restō. imo. videt. denegāda. vt. s. e. l. i. j. s. sed. vtrū. ibi. an. hoc. auxiliū. r. e. q. est. p. r. a. s. o. fm. i. o. h. i. c. loquit. q. n. filio. dedit. damni. alicui. p. culpā: vñ. cōueniebat. filius. actiōe. legis. a. q. l. i. e. q. cōuētus. resti. t. u. r. p. a. f. p. filio. id. est. noie. filij. et. eo. inuito. Et. q. b. dicit. teneat. dic. i. t. e. n. e. r. i. p. t. data. sen. tē. t. i. a. p. r. a. filij. nō. p. r. i. u. s. vt. i. de. p. e. c. u. l. i. j. s. idē. scri. bit. z. i. de. no. x. a. l. q. u. o. t. i. e. s. et. l. s. e. q. 3. rē. ideo. p. culpā. dixi: q. t. u. n. c. i. n. t. o. t. i. restituit. vt. p. nō. delinquēte. ha. beat. vt. C. si. ad. uer. delic. l. i. s. e. c. o. si. p. d. o. l. i. vt. s. e. o. si. ex. cā. s. n. u. n. c. v. i. d. e. n. d. i. s. i. n. l. c. o. n. t. r. a. r. i. a. loquit. q. n. iam. p. a. f. de. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. b. a. t. sic. et. loquit. fm. v. n. u. m. s. e. n. s. i. u. m. s. e. l. c. i. c. i. m. a. n. d. a. t. o. l. r. n. q. est. s. i. l. t. e. r. p. r. a. r. i. a. N. a. z. i. b. i. s. u. b. a. u. d. i. s. e. z. p. a. f. f. m. i. o. c. i. i. a. m. de. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. b. a. t. Alij. dicit. q. h. i. c. p. a. t. e. r. v. t. l. e. g. i. t. i. m. u. s. a. d. m. i. n. i. s. t. r. a. t. o. r. v. e. l. d. e. f. e. n. s. o. r. p. filio. cō. u. e. n. i. t. u. r. vñ. restituit. p. filio. z. hec. resti. t. u. t. i. o. e. t. i. ā. p. r. i. p. e. s. t. si. de. p. e. c. u. l. i. o. cō. u. e. n. i. t. u. r. i. z. f. i. d. e. i. u. s. s. o. r. i. restō. minoris.

latione ratā rem dñm habitu rum rei/pōt mederi. Si si is qui circūscripsisse dicit absit defensor eius satis iudicatū solui dare debebit.

In casibus in quibus requirit spāle mandatū cōiuncta p. s. o. n. a. admittit si p. r. e. n. d. i. t. p. r. i. u. i. i. t. e. r. e. s. e. c. u. s. h. d. q. u. ā. l. e. g. e. m. n. o. r. q. u. i. a. i. s. t. u. d. p. r. i. n. c. i. p. i. u. n. o. n. e. s. t. f. o. r. t. e. a. l. i. b. i. B. G. a. i. u. s.

Patri p filio oimodo p. s. t. a. n. d. a. r. e. s. t. o. e. s. t. i. z. f. i. l. i. u. s. restitui nolit. quia p. r. i. s. p. e. r. i. c. u. l. u. m. a. g. i. t. q. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. t. u. r. Ex. q. u. o. a. p. p. a. r. e. t. c. e. t. e. r. o. s. c. o. g. n. a. t. o. s. v. e. l. a. f. f. i. n. e. s. a. l. t. e. r. i. u. s. e. s. s. e. p. d. i. t. i. o. n. i. s. n. e. c. a. l. i. t. e. r. a. u. d. i. r. i. o. p. o. r. t. e. t. q. s. i. e. x. v. o. l. u. n. t. a. t. e. a. d. o. l. e. s. c. e. n. t. i. s. p. o. s. t. u. l. e. n. t. a. u. t. e. i. u. s. v. i. t. e. s. i. t. i. s. t. e. a. d. o. l. e. s. c. e. n. s. v. t. m. e. r. i. t. o. e. t. i. a. z. b. o. n. i. s. e. i. d. e. b. e. a. t. i. n. t. e. r. d. i. c. i. t. u. r.

Vinor aduersus credito rem qui mutuauit restituitur si pecuniam dissipauit vel ex ea debitorē non idoneum ac quisitit v. l. p. r. e. d. i. u. i. e. m. e. r. i. t. p. r. e. c. i. o. c. a. r. i. o. r. i. q. u. o. c. a. s. u. r. e. s. t. i. t. u. e. t. m. i. n. o. r. i. q. u. a. t. e. n. u. s. e. s. t. l. o. c. u. p. l. e. t. i. o. r. h. d. Bar.

non proflit: sed sus q. h. q. s. si autē pater noie suo cōuenit nōq. est restituendus: l. z. fideiussoz restituat q. h. q. s. si cōueniat. Alij. dicit. q. h. loquit. mortuo filio. z. q. b. dicit. teneatur. s. post. mortē. v. s. q. ad. annū. Alij. dicit. q. h. i. c. p. e. t. i. t. p. f. totū. contractū. rescandi. idcirco. q. s. i. b. i. p. d. e. s. t. n. e. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. a. t. u. r. p. r. i. m. a. z. s. e. c. u. n. d. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. A. c. c. u. r.

Nolit. no. q. filio iuito p. f. in iure filij noie agit p. t. e. d. o. r. e. s. t. i. t. u. e. n. e. s. i. c. i. s. o. m. a. l. i. s. c. i. s. q. s. i. s. z. i. d. e. i. u. r. i. s. s. i. v. i. n. i. u. s. s. i. l. i. o. a. r. g. p. r. a. i. d. e. m. o. s. s. i. t. e. s. t. a. l. p. a. p. i. n. i. a. n. o. i. n. l. i. o. f. i. l. i. j. p. r. i. n. S. e. d. i. b. i. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. f. i. l. i. j. i. n. i. u. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. n. o. m. i. n. e.

Tenetur. i. t. e. n. e. r. i. p. o. t. data. sentētia. z. eo. p. d. e. n. a. t. o. a. g. i. t. C. Ex. quo. q. z. q. b. in vno cōcedit in alijs. p. h. i. b. e. r. i. v. i. d. e. t. u. r. vt. i. d. e. i. u. d. i. c. i. p. r. o. z. z. C. de. p. e. c. u. r. a. l. m. a. r. i. t. A. c. c. u. r.

Ex. v. o. l. u. n. t. a. t. e. f. e. x. p. r. e. s. s. a. v. t. s. e. o. l. i. l. l. u. d. s. i. t. a. l. i. s. l. i. c. e. t. a. l. i. s. i. s. t. i. a. d. m. i. t. t. a. n. t. u. r. s. i. n. e. m. a. n. d. a. t. o. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. s. e. d. e. t. h. e. A. c. c. u. r. u. s.

Interdicti. qu. o. casu sunt i curatiōe agnatoz. vt. i. de. c. u. r. a. f. u. r. i. l. i. i. n. p. n. et. i. n. s. t. i. d. e. c. u. r. a. t. o. s. i. t. e. U. h. t. a. n. q. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. e. t. e. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. h. i. s. q. f. e. c. e. r. a. t. p. n. s. A. c. s. i. j.

p. a. f. i. n. u. i. t. o. f. i. l. i. j. n. o. m. i. n. e. a. g. i. t.

a Debet. nō ipso iure s; data restōne. vt. C. si aduer.
b Credidit. f. quā mutuā accepit. (cre. l. i. r. ij. Ac.
c Cedere. Nota q; cedēdo actionē liberat etiā quan
do nō ppter actionē: sed ppter rem tenebat. sic. l. si qua.
pau. fe. di. l. i. §. si post. r. f. comoda. l. si vt certo. §. idē la-
beo. r. f. de rei. vē.
l. si hominē. §. si.
Si aut ob hoc q; s
teneat q; hēat acti
onē indubitabili
ter liberat ceden
do. vt. f. de pecu.
q; debetur. in fi.
d Pecunia.
quā mutuo minor
accepit. Accur.
e Emit. scilz
minor.
f Reddito. p.
cio. f. minor.
g Alteri. f. vē
ditoris. nā reha-
bebit fundum.
h Opteat. nā
hic sicut supiori
casu veditio resc
ditur si fuit miot
decept; hoc ipso vt
pheret. sec; si mi-
nori precio tñ: q;
tūc ad iustū redu
cendū est. vt. f. de
iur. do. si res. §. i.
Eodē modo itel-
ligo. f. pri. §. item
ex diuerso rē. vel
dic hic et ibi p re-
stitutionē etiā si
minori p̄cio fuit
tantū deceptio.
i Superiori.
id est qñ ex sua et
qñ ex mutua pe-
cunia p̄dū emit.
k Uēdidit. als
precis reddidit.
l Recipiat. f.
venditor.
m Uēdiderit.
decreto interpo-
sito.
n Cum fructi
bus. etiā quos p-
cipere potuit: q;
sic est l. vsuris. §.
proximo rñ.
o Locupleti-
or. nō aut debet a
minore vsura li-
cet petat fruct; q;
hic nō ex alteri; p̄sona sed sua cōue-
nit: alioquin. f. l. minor. §. p̄dia. Et no. hic cōtra sen-
tentā pla. quā reprobaui. §. q; si minor. §. pe. §. ipe
exponit. l. istā tñ in vsur; nā forte totā reddidit s; est. Ac.
p Restitui. sic. §. q; me. casu. illd. nā ex acceptationē

rei etiā fideiussoz liberat. vt. f. de accep. r. p̄ insurandū.
§. et si fideiussoz. Accur.
q Tulerit. r. sic in alteri; liberatio puenit. vt. f. de iur
reiu. duobus. §. ex duobus.
r Debitore restitui. r. eū in quē trāslata est obligat
tio libari. vt. C. §. de
repu. l. i. Accur.
s Nō p̄mittit.
q; multe sunt. vt
§. de dolo. l. non
debet.
t Lege. vt pa
ter et p̄sonas. vt
C. q; r. aduer. §. q;
l. fina.
u Am minor
restituēdū.
immo videtur re-
stituendū. vt. C.
si aduer. transac.
l. i. et. ij. q; sunt
cōtra. Sol. aliud
in transactōe vt
ibi: aliud in sentē
tia vt hic: qñ sibi
imputetur q; nō
appellauit. Uel h
tutor ex alia cau-
sa suam actionēz
remisit s; pacto
q; a minore se li-
berauit. f. senten-
tia. Uel ven; di-
stingue an sit cō-
iuncta: r. tūc resti-
tuat: als nō. arg.
f. l. prior. §. i.
v Tiam. tuto
re. q; eē po-
test. vt in l. de le.
paren. tu.
y Auctore. in
contrahendo.
z Probati pos-
sit. non a p̄re. sic
est denegare res-
titutio. vt. C. q; r.
aduer. quos. l. si.
r. facit. C. si tutor
vel cura. l. etiam.
aa Ex cā cura-
tionis. i. tutele fi-
nita tutela iā alt-
quo modo: als et
agi non pōt. vt. f.
de tute. r. ratio. di-
stra. l. nisi. Uel et
cōtra curatorem.
nā r. pupillus h; dupli-
tus cur-
rator; h; p̄p̄

**Si pecuniā quā mutuā mi-
nor accepit dissipauit: dene-
gare d; p̄cōsul creditor ad-
uersus eū actionē. Et si egē-
ti minor eā credidit; vterius
pcedendū nō est q; vt iubeat
iuuenē actiōib; suis quas h; z
aduers; eū cui ipse credidisset
cedere; creditori suo. C. p̄re-
dium q; si ex ea pecunia; plu-
ris q; opteret emit: ita tēpe-
randa res erit: vt iubeat vēdi-
tor reddito p̄cio; recuperare
p̄dū: ita vt sine alteri; dāno
etiā creditor a iuuenē suū p̄se
quaf. Ex quo. f. simul itelligi-
mus qd obseruari opteat; si
sua pecunia plur; q; opteret
emerit. vt tñ in hoc et superio-
ri; casu veditōz q; p̄dū vēdi-
dit; etiam vsuras q; ex ea pe-
cunia p̄cepit aut p̄cipere po-
tuit reddat: r. fruct; q; bus lo-
cupletior est fact; iuuenis re-
cipiat. C. Item ex diuerso si
minore p̄cio q; opteret ven-
diderit; adolescēs ēptor qdē
tuberi debebit p̄dia cū fructi-
bus; restituere. Iuuenis aut
eaten; ex p̄cio reddere q̄ten;
ex ea pecunia locupletior; fa-
ctus est.**

**Minor restituit actio; ip-
sum creditore; r. fideiussoz; r
cozeos si aliquē liberauit ac-
ceptilatione. h. d. B.**

**Si minor ānis. xv. sine cā
debito; accepto tulerit nō so-
lū in ipm; s; etiā in fideiussoz;
r. in pignora actio restituit; d; z
Et si ex duob; re; alteri; ac-
cepto tulerit; in vtrūq; restitue-
da ē actio. Ex hoc itelligim;**

si dānosaz sibi nouationē fece-
rit forte si ab idoneo debito-
re ad inopē nouādi cā trāslu-
lerit obligationē: oportere eū
in prioz debitozē restitui.
**Restitutio etiā dat aduer-
sus eos q; de dolo cōuentum;
excepto p̄re r. p̄ono. Bar.**

**Aduersus eos q; restō p̄-
stāda est quoz; de dolo age-
re nō p̄mittit; nisi qdā p̄sona
speciali lege; excepte sint.**

**Restituta actiōe tutele nō
restituunt; r. raria. B. C. el. sus.**

**Am minor quicq; et vi-
git; ānis aduersus eū
cū quo tutele egit restituitur;
nō ideo tutori cōtrariū tutele
iudicium restituendum; est.**

**Etiā ubi interuenit p̄fio au-
ctoritas minor; restituunt; b.
d. Barto. M. odesti.**

**Etiā si a p̄re eodēq; tu-
toz; auctoz; pupill;
capt; p̄bari possit; curatoz;
postea et datū nomine ipsius
in integrū restitutionē postu-
lare non prohiberi.**

**Si p̄ restitutionē vnū capi-
tulū sine rescindit; cetera fir-
ma remanēt si illi nō sunt p̄ne-
ra: als sec; h. d. qd no. Bar.**

**Ex cā curatiōis; p̄dēnata
pupilla aduersus vnū capm;
sine restitui volebat; r. q; vide-
bat in ceter; litis specie; re-
leuata fuisse: a ctōz; maior eta-
te q; acq̄uit tūc t̄p̄s sine; di-
cebat totā debere litē restau-
rare. M. odesti. r̄idit: si speci-
es i qua pupilla in integrū re-
stitui desiderat ceter; specie-
bus nō coheret: nichil p̄poni**

curatozē quandoq;. Uel dic ex causa cuiusdā cure quā
pater suus fecit cuiusdā adulti cui pupilla successit.
**Actoz; f. tutor; vel curatoz; qui egerat contrario in-
dicio tutele; vel negocioz; gestoz;. Uel dic directa nego-
ciorum gestorū s̄m alium casum.**

D

dupli-
tus cur-
rator;
h; p̄p̄

Enia q̄s est in cōiunctis. arg. de ed. edic. cum eiusdē. et. i. e. tutor. §. i. r. C. de appel. l. ampliorē. §. i. r. de rēpo. appel. l. per hāc. sec. in dīstinctio vt h. Sic ergo tot sunt sine quot et. p. par te no.

Cur a tota snia rcedi actor po stulans audiendus sit.
Restitutio p̄cessa nō citat̄ his quoz̄ interest in eoz̄ p̄iudiciū nīl valet. h. d. Bar.

St ab hereditate p̄ris eta tis bñficio in integrū restituit̄ mior abstinuit̄ nemiē v̄ cre ditoribus paternis p̄sente v̄ ad agendū a p̄fide euocato: an ea restituit̄ recte facta videat̄ queritur. Modest. r̄ndit cū nō euocatis creditorib⁹ in integrū restōnis decretū inf̄positū proponat̄: minime id creditoribus p̄iudicasse.

Per vnū actū cōtrariū q̄s videt̄ renūciare in integrū restituit̄. Itē ille act⁹ qui tolleret illud ad q̄s pet̄it̄ restituit̄ tollit̄ restōne. h. d. Barto.

S filius emā: Dapl. cupat⁹ p̄trabulas nō accepta bonozū possessione post inchoatā restōnis q̄stionē legatū ex testō p̄ris maior xxv. ānis pet̄isset: liti renūciat̄ re⁹ videt̄. cū et si bonoz̄ possessionis t̄ps largiret̄ electo iudicio defuncti repudiatum beneficiū p̄oris existimaret̄.

Miore restituit̄ aduersus aditionē hereditatis libertates date r̄ solutiones credito

i iudicio. scilicet legatum accipiendo.
k p̄toris. qui p̄tor dat annū volētibus petere bo. pos. r̄ facit. C. de fur. l. i. podic hec lex tr̄tus modis nō valet. p̄mo qz̄ p̄t̄ dicere nullū hodie. et etiā p̄trab. habere: siue suis siue emācipat⁹. vt. C. de li. p̄e. l. fina.

ribus facte non rescinduntur: h. d. Barto. **Idem.**
S mulier postq̄s heres extiterit p̄p̄ etate abstinēdi cā in integrū restituta fuerit: seruos hereditarios ex fideicommissio ab ea recte manumissos/retinere libertatem r̄ndit. Nec erūt cogēdi. xx. au reos^m pro libertate retinēda dependere: quā iure optimoⁿ p̄secuti vident̄. Nā r̄ si quidā ex creditoribus pecuniā suā ante restitutionē ab ea recuperassent: ceteroz̄ querela cōtra eos q̄ acceperūt vt pecunia cōcietur nō admittetur.

Etas ex aspectu iudicij p̄batur et pronūciatio ex aspectu non prodest eis qui sciebant contrariū: sed ignorantēs et pronūciationi acquiescentes excusat. h. d. Barto.

Māns adito p̄siede ex aspectu corporis falso probauit p̄fectam^o etatem. curatores cum intellexissent esse minorē p̄seuerauerūt in administratione: medio t̄pe post probatam etatē ante impletū vigesimūquintū annum solute sunt adolecētī pecunie debite: ea sc̄q̄ male cōsumpsit: q̄ro

bet. vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. r. l. se. Est optimū vt q̄n sunt liberiz nīl dāt vt h. Sed cui⁹ erūt liberti. Rñ. orani. f. defūci. vt. J. de fideicō. liber. cū q̄s. §. idē dicē dñi. o. Non admittet. vt fiat reuocatio cū debiti receperūt. vt. J. de condi. inde. l. repetitio. r. C. de pos. l. fi. r. J. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. r. J. de bo. auf. iu. pos. l. si fi expedire rit. §. i. Nā recte factū nō d̄ reuocari: vt h. r. §. e. l. in lte grū. r. C. de adm. tu. l. scim⁹. l. fi. r. C. de p̄r tu. l. iij. ac. **M**āns p̄fectā. i. se maiorē. cum tanq̄ maior vellet agere p̄tra debitorē suū. Et no. ar. qz̄ fm cōscientiā iudex iudicat. vt. §. de ferijs. l. eadē. in fi. Sed certe **I**udex et hic et ibi vt iudex habet cōscientiā: secus si vt p̄iua: q̄s qz̄ p̄sus. vt. §. de offi. p̄s. l. l. illicitas. §. veritas. hęc tamen cōsciē: probatio per aspectum reprobat̄ hodie. vt in sti. q. i. nā iudicio. testa. in sti. in p̄n. fm quosdā. Sed certe ibi quo ad car. aliud. i. aliū aspect⁹ reprobat̄. vt dicā. J. e. n. l. de etate.

Uel mei⁹ emāci= parus nō p̄t̄ dicere nullū etiam hodie. vt ibi no. Sed qz̄ ex quo ei reliquit legatum d̄ agi ad supplemētū. vt in auf. de trien. et semis. §. i. col. iij. licet et illa in hoc cōtrigatur: qz̄ iure futurōis d̄z̄ relit̄ qui. vt in auf. vt cū de appel. cog. §. aliud. col. viij. Uel illud in querela: secus in cōtratab. Tertio qz̄ hęc p̄scriptio annualis non currit minor ipso iure. vt. C. in qui. cau. in integ. resti. nō est neces. l. i.

S mulier. respon. ego sc̄lz̄ papinian⁹. in **U**iginti au reos. q̄s videbat̄ vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. n. **O**ptimo. est ius bonum q̄n li: ius au bertas cōpetit ab adita hereditate: sed reuocatur vel fingit̄ nō data p̄ aliud opam⁹

Ius au bertas cōpetit ab adita hereditate: sed reuocatur vel fingit̄ nō data p̄ aliud opam⁹
bet. vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. r. l. se. Est optimū vt q̄n sunt liberiz nīl dāt vt h. Sed cui⁹ erūt liberti. Rñ. orani. f. defūci. vt. J. de fideicō. liber. cū q̄s. §. idē dicē dñi. o. Non admittet. vt fiat reuocatio cū debiti receperūt. vt. J. de condi. inde. l. repetitio. r. C. de pos. l. fi. r. J. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. r. J. de bo. auf. iu. pos. l. si fi expedire rit. §. i. Nā recte factū nō d̄ reuocari: vt h. r. §. e. l. in lte grū. r. C. de adm. tu. l. scim⁹. l. fi. r. C. de p̄r tu. l. iij. ac. **M**āns p̄fectā. i. se maiorē. cum tanq̄ maior vellet agere p̄tra debitorē suū. Et no. ar. qz̄ fm cōscientiā iudex iudicat. vt. §. de ferijs. l. eadē. in fi. Sed certe **I**udex et hic et ibi vt iudex habet cōscientiā: secus si vt p̄iua: q̄s qz̄ p̄sus. vt. §. de offi. p̄s. l. l. illicitas. §. veritas. hęc tamen cōsciē: probatio per aspectum reprobat̄ hodie. vt in sti. q. i. nā iudicio. testa. in sti. in p̄n. fm quosdā. Sed certe ibi quo ad car. aliud. i. aliū aspect⁹ reprobat̄. vt dicā. J. e. n. l. de etate.

a Cuius. vtrū solūeris vel minoris vel curatorum
b Curationē. i. rationē curationis.
c Liberati. ipso iure: si hoc ex audias in his 3 quos
 pbant se maiorē certū est. ppter auctoritatē iudicis.
 vt. 3. eo. ait. 3. pmittit. in alijs idē videt. vt. 3. e. l. de etate
 sed tuti^o ē excep-

tide eos libatos.

d Conuentri. sed nonne silt in dolo fuit maior 3 nō dz posse agere vt. 3. de dolo. l. si duo. 2. C. si mi. se ma. di. l. ij. r. iij. q sunt 3. Rñ. adole scētes falsum p- bauerunt: sed nō scienter. vel si scēter nō alo decipiē di tutores vel curatores imo forte vt sibi consulerēt qz curatores male gerebant. nec vident inde curatores decepti. vt 3. de acti. epti. l. i.

e Decreto. i. p decreto crediderunt eū. f. eē maiorē. Arg. 3. eo. tutor. i. rñ. vel die decreto q sit dati ui casus. sed quō potuerit credere vt. C. e. de tutel. q est 3. Rñ. imo pos sunt: qz ibi duo contra tutozē faciebant. vt qz tutoz erat: et qz cognatus: hic alterū tñ qz curatores. vel die hic et ibi p̄dicta intuerunt. sed iustiflima cā infuenit hic. f. iudicis snla et pbatio etatis.

vt. 3. de regu. iur. l. qui auctore. Itē distinctionē hui^o. l. scz scle 7 ignozātie et in creditoribus adhibeo.

S Minor. paratus sit. hoc fanore minoris etatis. vt. 3. de li. le. l. tutor. in fi. si aut esset maior fuis fuis quantuncūqz valet tenetur manumittere: secus in legato alij dando: qz nō vltra 2c. vt. 3. de le. ij. l. imperator et insti. de sn. re. in princ. Itē i suo alieno nō p̄pellitur pl^o dare qz acceperit. vt. 3. de fideicō. lib. l. gñat. 3. si qz.

S Sic huic. f. minori.

Remittat. qd si libatē p̄stitit iā. Rñ. aduer^o eā nō restituit. vt. 3. e. l. vey. 3. qd si. 2. 3. e. l. antepe. 3. i. et. 3. de dolo. l. et eleganter. circa pn. et. C. si aduer. li. p totuz sed forte iustū precū petet ab herede qñ si re mortuus. vt 3. de iure do. si res. 3. si mulier. Accur.

S Minor. ex hoc. f. credito. Vel nisi iussu p̄fis acce-

cui^o sit periculū. Et qdem si curatores quozqz in eodē errore perseverassent vt putarent maiorē esse: 7 abstinuissent se ab administratiōe: curationē etiā restituisent: an periculū t̄pis qd post pbatā etatē iter cessit ad eos p̄tineat. rñ. di/ hi qui debita exoluerunt liberati iure ipso/nō debent iteruz pueniri^o. **C** Plane curatores qui scientes eū minorē esse p̄seuerauerunt in eodē officio: nō debuerūt eū pati accipere pecunias debitas: et debent hoc noie cōueniri. **Q**z si et ipsi decreto^o p̄sidiis crediderūt: 7 administrare cessauerunt: vel etiā rationē redderunt: similes sunt ceteris debitoribus: idqz nō conueniūt

Minori per restitutionē remittit onus manumissionis si est paratus restituere legatū quod accepit. h. d. Barto. **H**urnius Galetius. **S** Minor. xv. an. seruū suum q pluris qm in restitamento ei legatum sit manumittere rogat^o fuerit: et legatū accepit: nō cogendum libertatē p̄stare si legatum reddere paratus^o sit iul. rñ. di. vt quēadmodū maioribus libertū sit nō accipere legatū si no-

lunt manumittere: sic huic^o reddēt legatū necessitas manumittendi remittatur^o. **I**nter duos minores melior est p̄ditio cōueti si vterqz certat. secus de dāno vitādo si alter certat de lucro. Bart. **S** Minor. Paulus xv. ap. filiosa. minorū pecuniā crediderit melior est causa p̄sumētis: nisi locupletior ex hoc^o inueniat litis cōtestate^o t̄pe is q acceperit. **C** Eo ipso q minor p̄promittit videtur lesus. h. d. quod no. multum. B. **M**inores si in iudicem cōpromiserūt 7 tutore auctore stipulati sunt: in integrū restitutionē aduersus talē obligationē iure desiderant^o. **P**ropter interesse affectio nis minor restituit. h. d. Bar. **I**n eptionē Her. penesse collatā minor adiectione ab alio superetur: implorans in integrū restitutionē audiet^o: si eius interesse emptā ab eo rē fuisse approbetur. veluti q maior^o eius fuisset. Ita tñ vt id qd ex licitatione accessit: ipse offerat v̄

Minor restituit vt (ditori omittat) allegationē seu pbationē itez inducat. h. d. et est

ptois dederit. vt. 3. e. l. ij. 3. si igitur filius. **L**itis p̄testate. v̄ rei iudica. vt qz prius fuit amissa et postea recuperata. vt. 3. de peti. heredi. si a patre. 3. quo t̄pe. sed nūqd pater teneat de peculio. Rñ. v̄ r̄qz nec ob. qd d̄r. C. ad mace. l. pe. bicet cessat mace. senatuscō. ppter etatē. vt. 3. e. l. vey. 3. fi. 3. tez quid si accepit. r. mutuo. 7 oia am̄ sit in ludo p̄ter vnum denariū. 7 deinde cū illo solo nūmo oia recu perauit. Rñ. non teneat nisi ad vñ qz verū est p̄sumpturo et cōsumenti eē creditū. vt. 3. eo. qd si 3. pe. nec hz qd recuperavit ex p̄ma cā. l. mu. tu. sed magis ex acquisitionē facta in ludo. vt arg. 3. ad. l. fal. l. ij. et. 3. de here. ven. l. v̄ ditor. Si 3o iheras huic littere nisi locupletior 7c. 7 tñ p̄us dixerat de cōsumente Rñ. bene p̄t fieri p̄suptio in bonis v̄fus. vt si bibert v̄n̄s: vel si minis traauerit p̄sonis sibi necessarijs: et t̄c cū inuenitur t̄pe litis p̄t. locupletior nec sit ea cā mutata teneat. hic aut est causa mutata.

Stipulati sunt. f. penā hinc inde. 3. sine tutore non valet ipso iure. vt. 3. de arbi. si pupillus.

Iure d̄siderāt. apparet lesio qz ab eo appellari nō p̄t. vt. C. de arb. l. i. et de euic. non agitur. et. 3. de euic. si dicit. 3. i. et qz inimic^o est arbiter t̄pe cōpromissi: sec^o si post: qz tunc iure cōi hz exceptionē. vt. 3. de arbi. nō d̄ sanguem^o. 3. cū qdā. Imo et ibi dico h̄re locū in integrū restitutionē. vt dixi. 3. eo. in cause. ij. in prin.

Audiet. qz les^o est hoc qz potuit r̄stū offerre quātū alius dare vult qd facere recusauit. vt. 3. d̄ in die adiec. l. necesse.

Maior ei^o. no. inesse mirabile. vt. C. 3. adm. m. l. ler. 3. 2. 3. si qd i frau. pa. l. i. 3. 3. si r̄. et de bo. libe. l. lib^o qui sciuit. et rōne vicinitatis. vt. 3. de le. ij. si cui. 7 facit. 3. manda. cū ferri^o. Qñqz talia nō admittūt. vt. 3. ad. l. fal. p̄cia. 7. 3. ad. l. aquil. si seruuru meum.

Iure d̄siderāt. apparet lesio qz ab eo appellari nō p̄t. vt. C. de arb. l. i. et de euic. non agitur. et. 3. de euic. si dicit. 3. i. et qz inimic^o est arbiter t̄pe cōpromissi: sec^o si post: qz tunc iure cōi hz exceptionē. vt. 3. de arbi. nō d̄ sanguem^o. 3. cū qdā. Imo et ibi dico h̄re locū in integrū restitutionē. vt dixi. 3. eo. in cause. ij. in prin.

Audiet. qz les^o est hoc qz potuit r̄stū offerre quātū alius dare vult qd facere recusauit. vt. 3. d̄ in die adiec. l. necesse.

Maior ei^o. no. inesse mirabile. vt. C. 3. adm. m. l. ler. 3. 2. 3. si qd i frau. pa. l. i. 3. 3. si r̄. et de bo. libe. l. lib^o qui sciuit. et rōne vicinitatis. vt. 3. de le. ij. si cui. 7 facit. 3. manda. cū ferri^o. Qñqz talia nō admittūt. vt. 3. ad. l. fal. p̄cia. 7. 3. ad. l. aquil. si seruuru meum.

Minor. xxv. an. allegatione. i. exceptione dilatatoria
vt. C. de pba. l. exceptione. vel pemptoria. vt. C.
fen. rescin. no. pol. l. pemptoria. et in criminali. vt. J. ad
l. iul. de adul. l. si marit. §. scriptores. vel dic q. pbatio
ne omisit ante aperturam testiu qd maior non possit. vt i

auten. de testi. §.
qz ho multi. coll.
vij. vel pone ppe
allegaciones. l. p
bationes legu ad
cam ptineriu. vt.
§. e. l. mior aut. §.
si autez pncepo.

Actionibus
id est prosecutioni-
bus faciendis co-
tra alios.

Cpenaz. qd i
nec alterius po-
stulatur. vt. §. e. l.
cause. l. rñ. r. ad
vindictam. vt. J.
de sepul. vi. l. se
pulehri violati. i.
fi. alioqn hz locu
puta si iusta d ca
no excusationem
sed pene relaxa-
tionem petit. vt
J. ad. l. iul. am-
bi. l. i. et. J. ad fena
tusco. turpi. l. i. §.
accusatione. in fi.
que sunt §. Item
aliud pot dici in
pena conuentionali
qz remissit forte si
bi promissam. na
restituit. vt. §. eo.
L. aut ptoz. in pun.
r. in §. hodie.

Judicis. ci-
uile vel criminale.

Omissus pa-
cto vel dissimula-
tione vel forte etiã anni cursu. vt. C. de iniur. si no eouf
cti. Quid in actione furti: quidã idem. aliq no idẽ est no
ad vindictã agat sicut fit in viroqz istoz casuum hic.

Sine calunia. i. sine metu calunie si b accusatione
confidit. vt. C. de adul. l. iure. secus si no cofidit. vt. J. ad
l. iul. d adul. l. is cui ope. §. si. que est §. Die qz ibi erat
euidens calunia. hic no. arg. C. qui accu. non pos. l. ij.

In integrũ restitutio. feco i mulie. vt. J. i. ij. si qua.
ly est calunie. q. d. vt liceat ei sine metu pene calu-
nie accusare. Sed certe imo et aliud. l. vt pferat aliis
accusantibus. na in his duobus pũlegiũ habz. vt. C. de
adul. §. quis. nunqd ergo p eo restituet. Rñ. no. ppter ra-
tionẽ superiorẽ: quia exequi vult crimen.

In delictis. f. alijs a se commissis.
Cessabit. qualr cessat cu ipso iure mioribz pscip-
tionũ tiones no currãt. Rñ. tria sunt gna pscipionũ: quedã
tria sũt em currũt sed restituit minor. vt no nume. pe. ex psona
genera. defuncti. vt. C. de no. nu. pe. si iura. J. e. xxx. vel. xl. an. vt

no. lex. Bar. Paulus.

Minor. xxv. an. omiffaz
allegatione p in inte-
grũ restitutionis auxilium re-
petere potest.

In actionibus ppetetibz
ad vindictã cessat in integrũ
restitutio. itez aduersus dolum
psumptũ in futurũ minor no
restituit. Jte nec aduersus ve-
rũ dolum preteritum nisi pe-
na minuat. Bar. Triptho.

Axiliũ in integrũ resti-
tutionis in executioni-
bus penaz paratũ non est.
Jdãqz iniuriã iudiciũ semel
omissuz repeti no pot. Sz r in
sexaginta dieb pteritis in q
bus iure mariti sine calunia
vir accusare mulierẽ adulte-
rij pot: denegat ei in integrũ
restitutio. Qd ius omiffum
r si nunc repetere vult: quid
aliõ qz dicit veniã id est calu-
nie deprecatur. Et cuz neqz in
delictis nec caluniaribz p-
toz succurrere oportere cer-
ti iuris sit: cessabit in integrũ
restitutio. In delictis autem
minor annis. xxv. no meretur
in integrũ restitutionẽ. vtiqz
in atrocioribus: nisi qteno

C. in q. can. in integ. resti. no est ne. l. fi. in. fi. Jte appella-
tione faciende r iudiciũ terminãdi et inuẽtariũ faciẽdi
vt. C. de iudi. pperandũ. §. fi. et in auten. de here. r fal.
§. pupillus. col. i. Quedaz currunt r no restituunt. vt
xl. diez. vt hic. Jtem pscipio quinquẽniã q obicitur

interduz miseratio etatis ad
mediocrẽ penã iudicem pdu-
xerit. Sed vt ad legis iul. de
adulterijs cohercedis prece-
pta veniam: vtiqz nulla dep-
catio adulterij pene est: si se
minor annis adulterũ fatea-
tur. Dixi nec si qd eoz com-
miserit que pro adulterio ea-
dẽ lex punit. veluti si adulte-
rij dãnata scens vxorẽ du-
xerit: aut i adulterio dephe-
sam vxorẽ no dimiserit: qstũ
ve de adulterio vxoris fece-
rit: pciũqz p cõperto stupro
accepit: aut domũ pbuerit ad
id stuprũ adulterũ ve i ea cõ-
mittẽdũ: r no sit etatis excu-
satio aduersus pcepta legum
ei qui dum leges inuocat cõ-
tra eas committit.

Si pscipio conuentiona-
lis incipiat cum defuncto ma-
iore r finiat cũ minore. currit
sine spe restitutionis nisi cuz
minore aliqd gestũ fuerit vel
aliqd interueniat ex quo etiã
maior restituere. h. d. Et de-
uidit in qnqz partes. pmo po-
nit thema r qstionẽ. scõo po-
nit opinionẽ pauli quã habe-
bat añ sniaz. tertio põit sniaz

o Deprecatio. i. venia parcendi.

Mior. annis. l. xxv. maior in annis. xiiij. vt. J. d. adul.
q fateat. imo §. vt. J. d. qst. l. i. §. diu. (si minor
sed ibi no pseuerant in pessione quã fecit territ) ppẽ
tounẽta. hic sic. vt in eo. ii. r. l. §. si qo vltro.

Nec si qd. pter crimẽ inest. vt. J. d. adul. l. si adul-
terũ. §. fratres. nec puto qz sit ibi bñficiũ speciale.

Duxerit. vel reduxerit. vt. C. de adul. l. de crimie
et. l. crimcn. et. l. castitati. r. l. si metu.

No dimiserit. hoc hodie corrigẽ. vt i aut. vt nul.
iudi. si vero hi. r. §. adulterã. col. ix. vt ent ghaliter loq
in oi adultera et dãnata etiã vbi marit pte dere ignora-
tiã non pot: si aut pot etiam iure veteri excusãt. vt. J. de
adulte. l. mariti. §. questum.

Cõmittit. no. qz õs amittit bñficiũ ppẽ suũ elictũ
vt. C. de iur. bli. l. fi. §. si ho possit. r. J. si fa. fur. se. di. l. i.
§. h. aut. r. J. d. ri. nup. l. senatori. filia. r. l. se. §. si igmlo
sã. r. §. d. ne. ge. l. i. se. ma. viro. r. C. d. rep. l. p. se. su.

statũ defuncti. vt
C. ne defia. defu.
l. si m̄ tua. r. J. ne
de sta. defun. l. no
esse. Jte no nume-
rate dot: vt vltra
tempa statuta ibi
no restituat. vt in
aut. de tẽpo. h. so.
pe. §. ij. col. vii.
alie aut ems ipõ
iure no currũt. vt
C. l. q. cau. l. iteg.
restit. no e. ne. l. fi.
l. In delictis.
supra locutus est
in delict: ab alio
cõmissis. hic d cõ-
missis a minore.
m. Atrocitati-
bus. i. in his q. p-
ueniũt ex alio si-
ue sit puatũ siue
publicũ. vt. C. si
ad. delict. l. i. sed r
in illis subdiuidi-
tur: qz qdaz sunt
atrocita vt puata:
vt furtũ. et i illis
dic vt. §. eo. si ec-
cã. §. nunc. quedã
atrocitaz: vt h. q-
dã atrocissima vt
adulterũ: in quo
nullo mō subue-
nit. vt hic subicit
n. Misericordia.
hoc etiã i senẽ fa-
ceret. vt. J. de ter.
mo. l. ij.

bñficiũ
amittit
ds ppẽ
sũ deli-
ctum.

de re iudi. La bito. Si. r. l. comodis. Seco dic casu qd fuit restituit vt actione pscriptioe amittat. r. vel. xx. an. possit intendere q tpe hui legis currebat p minorē vt. l. e. s. hodie nō. s. m. r. r. an. r. in ea ēr pōt poni. vt C. in q. cau. in integ. re. nō est ne. l. fi. in fi. iō sūt non fuit ad rē restitutus:

qz possessor h habebat ab eo cāz. r. fm hoc die cognitiōe hndā in vti li rei ven. et sic vlt q. in fi. s. dicas. Tertio dic q futit pro etate data snia. f. q. eēt mior nō m restituit et fm hoc die cognitiōe p fidiis scz hndā in dan da vel denegāda in integ. resti. et eodē mō vsq i fi. sed huc tertie p sioni tria ob. pzi mū qz retardat hic restitutio dan da vltra. r. r. an. qz etas dat huc restōez vltra. r. r. an. qd ē nō d3. vt C. d. tē. l. te. resti. petende. in prin. et. l. fi. r. s. e. papi nian? exuli. s. fi. so. hoc est spāle i oditū aduerfarij q dolū fecit. vt i e. l. petende. in fi. et fauore minor? q fuit sollicitus. vt C. de inoff. testa. l. p. maiores. Secūdo ob. qz de incidēt fuit hic iudicatū. s. eēt miorē qd ē nō debuit.

dicta pro etate sententia aduersarij vt impedirent cognitiōez p fidiis appellauerūt ad impatorē: preses in euētū appellatiōis cetera cognitio nis distulit: quesitū est si finita appellatiōis apud ipera torē cognitiōe: et iniusta ap pellatiōe p nūciata egressi eta tē deprehendant: an cetera negocia implere pnt: cū p eos nō steterit quomin? res sinē accipiat. Rndi fm ea q pponunt p inde cognosci atqz li nūc intra etatem? essent.

Si minor omittere auxilium ordinariū ptra curatores seu administratores: intētat ex traordinariū ptra possessores tenet restituere oēs expēsas possessōib? h. d. Barto.

Uendētib? curatoib? minoris fundus? emptor extitit Lucio Titio: et sex fere annis possedit: et longe lateqz rem meliorē fecit. qro cū sint ido nei curatores: an mior aduer sus tititū emptorē in integroz restitui possit. Rndi. ex oibus q pponerētur vir? eū restituen dū esse: nisi malaerit oīs expēsas? quas bonafide em

sed tantū de principali. s. de banda v? deneganda restō ne. vt. C. de ori. iu. l. i. in fine. r. de oz. cog. l. ij. solu. hic spe ciale. vel dic q data fuit s3 dari nō debuit. vel distingue an plene cognoscat de incidēt: r. tūc p nūciat. vt C. de sal. vbi. et h. an semiplene. et tūc nō. vt i. l. r. r. s. r. s. r. b. re iudi. a dno. s. si sup. Tertio ob. q fuit hic appellatū an diffinitiuā sniaz. s. a p dicitā i locutoria qd ē nō d3. vt. C. quoz ap. l. an. s3 hic spāle. v? dic q illa itelligit nisi in terlocutoria tal sit q statū erecutiōi mā def. v? cām fere totā determinat vt hic est. et. s. eo. ait ptoz. s. p mittit.

Egressi etatē. i. ānsi vnlē. s3 vt q h an? ipo iure nō currat cū el sit vtilis: r. h nō p r? facere q faciat: q nō currit. vt. l. de diuer. r. tēpo. pte. l. i. s3 dic q ita currit pē dēte appellatōe sicut currebat pri? donec cā i iteg. resti. agebat: cū pē dēte appellatōe oia sint in eodē statū. vt. l. nil no. ap. pē. l. i. r. iez in rescissōis que spaf nasci p? restōne finitā: iō currit ipso iure ān? qz nec ibi fuit facta p fectio. vt. C. q. ex cau. ma. l. fi. sec? si fuisset facta

lit. pte. Licet qdā dicāt Tris. currit qz eis annus vtilis: qz iudex semp reddebat ius et actor agebat r reus defendebat: s3 oia psummare nō potuerūt. s3 tñ p inde hā def cognitio ēr p? ac si hucurrisz p aduersarij op dolsi b C. nō steterit. secus si p eos steterit. vt. C. de tēpo. i integ. l. fi. r. facit i

ptor fecisse se approbauerit ei prestare. Maxime cuz sit ei paratū promptū auxiliū curatozib? ei? idoneis pstitut? s. C. stipulatio per quā noua tur actio iudicari nō h3 paratā executionē et ad hoc mior pōt restitui. h. d. Bar. C. lpi.

M Inoz annis vlginti qn qz cui fidelcōmissū solui pronunctatū erat: cauerat id se accepisse: et cautionē etidē debitor: quasi creditē pecunie fecerat: in integroz restitui pōt. qz parataz ex iudicati cā psecutionē nouo cōtractu ad intitū alterius petitiōnis? redegerat.

Uire ab vno debite cum fructib? pceptis ab alijs compensantur. h. d. Bar.

Predia patris sui minor an. xxv. ob debita rationis tute aliozum quam pater ad ministravit in solutum incon sulte? dedit: ad suam equitatē per in integroz restitutionez reuocanda res est: vsuris pecunie quam cōstiterit ex tute la debere reputatis? et cum quantitate fructuum perce ptozum compensatis.

Me. l. cum mandato. Si. Inoz. credite. id est mutue.

Restitui pōt. quare hoc cuz ipso iure sit tutus. naz si nō acceptat mutū nō potuit p cautionē tolli substan tia pntis: sup est qz pila actio in statu suo. vt. C. si cer. pe. si nō singl. et. l. si ex p cto. Rndi. h nouatio r stipulatio itcessit. r sic pstituit ciuile mutū ex cā pcedētī. vt i. d. l. si ex p cto. Itē qd si sua infest mag? vt hēat actiōez i scrip ex snia qz ex mutuo. Rndi. qz b nouo oz agi. vt. l. d. re iudi. l. iij. s. si ex p cto. Itē vire currit ex snia p? qtuoz mē fcs. h asit i mutuo. Itē qz maiores qz i mutuo. vt. C. de k ppetitōis. als p cto? r als ppetitōis. (vsu. rei iu. l. fi. l. C. Inco sulte. cū dcreto th: als ipo iure h teneret alie natio. vel dic q erant vrbana: q sine decreto poterant alienari tpe hui? l. vt. C. de admi. tu. l. lex q. in prin. m C. Reputatis. ppe accipe. vt. s. de neg. ge. nē fenni? et ipsoe d? statim cōpensatis. Vel dic impoz p? r po ne et pro id est. vt. l. de rei vendica. l. emptoz. Usuras

integ. l. fi. r. facit i
auf. de ap. r. intra
q ipa. s. 4. col. iij
r in auf. b appel.
col. viij. s. i.
c C Intra etatē
scz vtilē ānsi. Et
no. hic ar. q si cā
pmissa p frustra
tiōes alteri? pīs
vltra tps fuit ex
tēsa: q vltra etiā
possit cognosci.
vt. C. de tēpo. i in
reg. resti. l. pē dēte
Ecōtra q non. vt
J. mā. diligēt. ac.
d C In dū. cuz
decreto. vel dic ēt
sine decreto. s. v.
banū qd libet. po
die tñ nec vrbā
nū. vt. C. d admi.
tu. l. lex q. in pnci
pio. r. s. r. d p dī.
mi. si p dicitū rufi
cū. r. C. si tu. vel
cura. l. ēt. Accur.
e C Uir. l. nō nūll
vt subijcat.
f C Expensas.
necessarias r vti
les: aliter de volū
tarijs. vt. l. d ad
mi. tu. sine. s. inf.
dū. r. s. seq. et. l.
tutorē. s. interpo
stro. r. s. i.
g C Cōstitutis.
r fa. C. de iudi. p
perandū. s. fi. r. s.

autē ideo debet q̄ cōtractus ex p̄sona defuncti descen- dit. et q̄ cucurrissent fundo nō dato. et tunc reponit in eodē statu: als p̄tra. vt. s. e. patri. s. item ex diuerso.

S i iudex reddere. q̄d facē obuit. vt. s. e. q̄d si. s. pe. **S** b. **Q**z vnicuiq; vt. h. r. c. de pac. si q̄s in cōscri bēdo. r. de epif. et clerici. si quis in cō scribendo. et. s. ad velleia. si mulier q̄s. Sed fallit in casibus quos dixi. s. de pact. l. pa ctum. Itē an pōt beneficio minoris etatis renūciare: dic q̄ nō cū i hoc ip̄o esset decept⁹. vt arg. s. eo. inter dū. ibi hoc enim ip̄o rē. et. l. r. si si- ne. s. restitutus. r. l. air p̄tor. in p̄n. q̄n autēz iuri suo vnusquisq; renū ciare pōt: dixi ple ne in aut. vt sine p̄hi. matres de. r. cre. tu. ge. mu. s. qz vero. col. v.

Beneficio m̄tcht cōpeten te ex p̄sona tua. Con vtoz te in vito. h. d. Barto. Iulianus.

S i iudex circūuento in veditōe adolefcēti ius sit fundū restitui: eumq; p̄ctū emptori reddere: r. hic nolit vti hac in integrū restōne pe- nitētia acta: exceptionē vtilē aduersus petētem precū q̄n ex cā iudicati adolefcens ha bere poterit: qz vnicuiq; licet cōtēnere hec q̄ pro se introdu- cta sunt. nec queri poterit vē- ditor: si restitutus fuerit in eā cām in q̄ se ip̄e p̄stituit: et quā mutare nō potuisset: et minor auxiliū p̄toris non iplozasset.

Iudex pōt restituere con- tra sententiā suā r. p̄deces- soris sui. h. d. Barto. Ulpia.

Refes p̄uicē minorē in integrū restituere po- test: etiā p̄ suā vel p̄decessoris sui sniam. Qd̄ enī appella- tio maioribus iterposita p̄e- stat: hoc beneficium etatis cō- sequuntur minores.

Ea que pariuunt magnū p̄-

in dignitate elect⁹. nā snia sine decreti electōis p̄iudi- cat sibi: qz tunc pbauit se maiorē vt teneat his q̄s lefit culpa: nec possit restitui: z als restituat p̄ culpam. Uel dic veri⁹ q̄ oēs sibi fieri p̄iudicū. vt. s. e. l. minor. ybi bt medio tpe. r. vbi dicit an periculū rē. Itē ne sit p̄hētib⁹ secū p̄uicōsa iudicis snia. vt. c. de his q̄ ve. eta. l. i. itē qz r. in snib⁹ snia facit ius: sic et h̄ faciat. vt. j. de li. agno. l. i. in fi. r. l. q. r. iij. in p̄n. Itē qd̄ si iurauit in vno p̄tractu se maiorē: Rñ. non p̄iudicat alijs. Accur.

Quoniam omnia irrita. irritada. et facit. s. e. qz si. s. non semper. r. l. verum. s. sciendum.

Omniserūt. vt. c. si vt omif. here. vel bo. pos. l. i. m. **O**neri. exēplū. s. e. l. minor. xxy. an. itē. j. de arbi. l. c. **E**tia. amifit. intelligit h̄c. l. oēs quā= cū lege. do vsucapio fuit cepta p̄ p̄decessorē pupilli. sed cō- pleta p̄ pupillū etiā nō nati: cū p̄nato habeat. vt. s. de sta. ho. l. q̄ in vtero. r. sic restituit: vt hic. sec⁹. ar. si p̄ pu- pillū incepisset. qz tūc ip̄o iure nō currit. vt. j. de acq. re. do. l. bone. q̄ est p̄. et est h̄ ar. ei. qd̄ est. j. de fun. do. l. si fun- dum. et dicunt hanc non corrigi p̄ illā. C. in qui. cau. in integ. resti. non est ne. l. fina. Alij postea vltra p̄cedūt vt dicant corrigi: vt etiā p̄uus inchoata ip̄o iure non

alio aspectu dicit. qd̄ si nō patet: Rñ. ei qui dicit. vt. j. de p̄ba. l. ei qui. r. c. de p̄ba. actor. r. est p̄ hoc. C. e. si mino- rē. r. qd̄ d̄r hic. Et ita duob⁹ casibus pōt hec lex loq̄: q̄n scy aspectu minor appet. Itē q̄n in dubio ip̄e dicit aduer- sarius negat. Quid si vterq; negatiue p̄ponat: Rñ. for- te p̄sumat qz sit

te p̄sumat qz sit minor: cum semel fuerit minor. ar. C. d. p̄ba. siue pos- sidetis. et. C. e. si minorem.

Etate est Marcel. q̄ se maiorē. xxy. an. di- cit⁹ cā cognita p̄bandū est: qz p̄ eā p̄bationē in integrū re- stitutiōni eiusdē adolefcētis r. alijs causis p̄iudicatur.

Minores restituunt cū le- duntur als secus. h. d. Bar.

Quoniam omnia q̄ mi- nores. xxy. an. gerūt irrita sunt: sed ea tūc cā co- gnita h̄mōi deprehensa sunt: vel ab alijs circūuenti: v̄ sua facilitate decepti: aut qd̄ ha- buerunt amiserūt: aut qd̄ a cō- rere emolumentū potuerunt omiserūt: aut sese onerūt qd̄ nō suscipie licuit obligauerūt.

Adversus p̄scriptionē cō- pletam dū quis erat in vtero restituit. h. d. Bar. Galistra.

Etiam el qui p̄iusq; na- sceretur vsucapitū ami- sit: restituendā actionem la- beo scribit.

in dignitate elect⁹. nā snia sine decreti electōis p̄iudi- cat sibi: qz tunc pbauit se maiorē vt teneat his q̄s lefit culpa: nec possit restitui: z als restituat p̄ culpam. Uel dic veri⁹ q̄ oēs sibi fieri p̄iudicū. vt. s. e. l. minor. ybi bt medio tpe. r. vbi dicit an periculū rē. Itē ne sit p̄hētib⁹ secū p̄uicōsa iudicis snia. vt. c. de his q̄ ve. eta. l. i. itē qz r. in snib⁹ snia facit ius: sic et h̄ faciat. vt. j. de li. agno. l. i. in fi. r. l. q. r. iij. in p̄n. Itē qd̄ si iurauit in vno p̄tractu se maiorē: Rñ. non p̄iudicat alijs. Accur.

Quoniam omnia irrita. irritada. et facit. s. e. qz si. s. non semper. r. l. verum. s. sciendum.

Omniserūt. vt. c. si vt omif. here. vel bo. pos. l. i. m. **O**neri. exēplū. s. e. l. minor. xxy. an. itē. j. de arbi. l. c. **E**tia. amifit. intelligit h̄c. l. oēs quā= cū lege. do vsucapio fuit cepta p̄ p̄decessorē pupilli. sed cō- pleta p̄ pupillū etiā nō nati: cū p̄nato habeat. vt. s. de sta. ho. l. q̄ in vtero. r. sic restituit: vt hic. sec⁹. ar. si p̄ pu- pillū incepisset. qz tūc ip̄o iure nō currit. vt. j. de acq. re. do. l. bone. q̄ est p̄. et est h̄ ar. ei. qd̄ est. j. de fun. do. l. si fun- dum. et dicunt hanc non corrigi p̄ illā. C. in qui. cau. in integ. resti. non est ne. l. fina. Alij postea vltra p̄cedūt vt dicant corrigi: vt etiā p̄uus inchoata ip̄o iure non

Minor ad ho- nores admit- ti nō p̄t.

errat ptra pupilli p p dicit. l. C. scit in pscip. xxx. an. C. de pscip. xxx. an. sic ut. l. si. Sz his olb' obicit q' v' currere et sine spe restitutos. vt. s. e. l. emili'. cui pnt rñdere q' ibi erat pscipio voluntaria. hic aut legalis. tu dicas melius q' v' scapio hic p nullum fuit ppleta: fuit tñ ab aliquo cõpleta. vt. ar. j. d. nau. fe. l. si. r. j. de v' scap. l. ceptaz. nec habet p nato cñ de incomodo cñ suo tractet. vel si habet idẽ est sensus. r. sciam non est locus p dicitis quia res pupilla r' dicat pscipilla. r. q' d' ar. amiste dic. i. inuenit postea amissum. nã nullo tpe fuit pupilli. r. sz hoc nõ fuit adita hereditas per tutorem.

Potest minor prius agere cum tutore q' cum contra hēre et ecõtra. d. b. B. r. l. p.

Impetratores titus et Antonin' rescripserunt eū q' fraude tutoris aduersa riu suū diceret absolutū et agere cū eo ex integro veller: l. centiam' habere prius cum tutore agere.

Integrū restitutio non transit ad defensorē sine mandato. Paulus.

Am q' ex sua voluntate minorē annis i iudicio defendit r' condēnat' est: ex cā iudicati posse conueniri. Nec est' quē defendit etatem ad restitutionē impetrandaz et prodesse: cū cām iudicati recusare non possit. ex q' apparet nec eū cui' noie cõdem natus est auxiliū restitutos p'p' eā sniam iplozare' posse

Denunciatio eius q' nõ h' ius denunciādi nõ constituit aliq' bonē fidei. Itē contra bonē fidei p' tractum minor restituit. h. d. Bart. s. ceuo.

Tutor vigētib' credito ribus re pupillare bona fide' vēdidit: denunciante tñ matre ep̄toribus. Quero cū vigētib' credito rib' distracta sit: nec de sordibus tutor' merito q' p'p'ia dicit pōr: an pupillus in integ. restitui possit. Rñdi cognita cā estimādum nec idcirco' si iustū sit resti-

tu: denegādū id auxiliū q' tutor delicto caret.

Si per restitutionē a parte cõtractus recedit pōt ille cõtra quem agit a toto recedere. h. d. Bart.

Curator adolescentiū p' dia' cõmunia sibi' r' his q' r' curā administrabat vendidit quero si decreto p̄toris adolescentes in integrū restituti fuerint: an eatenus venditio rescindēda. sit quatenus adolescentiū p parte fundus cõmunis fuit. Rñ. eaten' rescindi: nisi emptor a toto p' tractu velit discedi: q' parte empturus nõ esset. Itē quero: vtz emptor a seio et sempronio pupillis' p'ciū cū v' suris recipere deberet: an p̄o ab herede curatoris. Rñ. heredē q' dē curatoris teneri: verū in seisu et sempronioz pro parte quae eorum fundus fuit actiones' dandas: vtzq' si ad eos accepta pecunia pro eadem parte peruenisset.

Restituto fideiussore non videtur restitutus principalis. h. d. Barto. Paul'.

Minor se in id quod fideiussit vel mādauit in integrum restituendo' reū principalem non liberat.

Per restitutionem non reuocatur libertas concessa p emptorem. h. d. Barto.

Minor ancillā vendidit: pupillis qui successerāt adolescentibus. Uel dic q' quidam erant pupilli. quidam adolescentes.

Non possit. q' vltro se obtulit. vt. j. de re iudi. si se. in prin. r. s. de pec. l. si. pcurator. in fi.

Implozare. s. aduersus victorem qz ei nõ tenetur sed aduersus victū sic si ab eo cõueniat actione nego. gesto. sz. d. sed certe aut bene gessit r' tunc minor tenet et non restituitur aut male: et tunc nõ tenet. r' sic non indiget restitutio ne. vt. i. i. u. fol. iaz tamen. s. in hac.

Utor. bona si cū decreto si talis erat q' decretū desiderabat h' emptorib' vt nõ emerit: q' d' tñ nichil facit.

Nec idcirco. factus in casibus in quib' tantū ppter sordes tutoris vel aduersarij calliditate nõ abit sui facilitate restituit. vt. s. e. l. deniq. s. l. ibi sed et si probaret r. c. r. l. et si sine. s. q' si tñ. est r' tern'. vt. C. si aduer. ven. pi. l. i. Itē huic dicto est arg. s. s. e. l. minor. xxv. an. adito. in fi. r. de pec. l. si q' in rem. h' p'cedia. vzbana vel rustica cū decreto tamen l. sibi. s. cura tot.

Non est. factus huic dicto. j. de in die adie. l. q' si vno. r. de actio. emp. l. in l. s. si q' d' cõi. r. s. eo. l. etiaz. s. i. r. s. de l. iteg. resti. l. seio. r. j. de solu. si q' aliam. n' pupillis. i. adolescentib'. vt. s. eo. p'posuit. vel dic q' loquitur de

Teneri. p parte que fuit patris eorum.

Actiones dandas. scz emptori. vt. C. quando ex fac. tu. l. si in rem. habet etiā exceptionē hic emptor. vt. C. de p' di. mino. l. vtere. er. l. si p'cedi.

Peruenisset. facit. C. de repu. l. i.

Minor. vel mandauit. nõ in re sua: als fideiussor p principali et ecõuerso hñdi sunt: nisi dolo hec fieret

Restituendo. i. restitui postulando.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Sic dy denegari restō. vt. s. e. in cause. i. in prin. Rñ. hic fraus intercessit tutoris tantū nõ vtriusq'. et id nõ fuit collusio: vnde non datur replicatio.

Um qui ex voluntate. s. sine mādato. si abt cñ mādato restituit nisi a pcuratoze res seruari possit. vt. s. eo. cum mandato. s. sinatē. s. autē ex necessitate vt tutor vel curator: tñ restituit minor in distincte. vt. C. si aduer. rem iu. l. cum et minores.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

Et pdesse. cñ nec illi competit quia nõ est lesus: ab l. j. vt. s. de procu. l. si minor. s. quoniam.

a Ob hoc. i. ppter manumissionē.
b Non poterit. i. Libertatē. vt. s. e. s. l. ex. cā. in. ff.
c Emporē. q. d. cepit minorē. nō. a. s. vt. l. de iur. doti.
ff. res. s. i. velenā dolo cur? manumisit veditōr q. nō tra
didit. a. s. q. si iterum spēi liberat? nō tenet. vt. l. de sol.
l. si michi alienū.

d Actionē. pe
tita restitutione.
e Mulier mi
nor facit. s. e. s. l. ex
cā. s. in dotis.

Res. nō. p
hibet. vt. pte
dū. vrbānum. s. y
has. ll. vt. C. de
admi. tu. l. l. ex. q.
in p. m. r. tunc dic
grande dānū. r.
abnegatiue. i. nō
minimū. nā. p. mi
nimo non dat. vt
s. de in integ. re.
sti. l. l. scio. Sic r. d. f.
capit? diminutio
magna. i. nō. mini
ma. vt. l. ad tertu.
l. i. s. p. inde. et ar.
s. de dolo. non. b. y
in. ff. vel. die. q. loq
tur. in. h. i. s. q. s. u.
ari. non. p. h. r. t. tunc
non. fit. p. modico
et. sunt. oia. plana
vt. s. eo. et. si. sine
s. idem. faciunt.
g Intercesse
rit. si. collusio. iter
uenit. etiā. p. par
uo. vt. minimo. dā
no. restituitur.

si eam emptor manumiserit: ob hoc in integrum restitui non poterit: sed aduersus emptorem quanti sua inter est actionem habebit.

Aduersus pacti circa do re appositum minor restitui tur. h. d. Bar.

Mulier minor. xxv. an. si pactioe dori deterior conditio ei fiat: r. tale pactu interit qd nunq maioris etatis constituta paciscere: atq iō reuocare velit/audienda est.

Aduersus venditionē va lidā minor restituit. h. d. Bar.

Res pupilla. Alp. ris vel adoleſcētis di stracta fuerit quā lex distrahi nō prohibet venditio quidez valet. verū si grande dānū pupilli vel adoleſcentis ver satura: etiā si collusio nō inter cesserit distractio p in integ. restitutionem reuocatur.

Minor restituit restitui tur actio in pūstinū debitorē in eo statu in quo erat tempo re nouationis. P. omponus

Anius diophant? pō pōnio suo salutē. minor xxv. an. nouandi animo inter cesserat p eo qui tēporali ac tione tenebat tunc cū adhuc superant decē dies: et postea

in minore adulto intercedente. sec? in pupillo: qz nec ip se restitui cū nō teneat cū effectu. ideo nec creditor. fm pla. vel dic idem in vtroq vt si sic intercesserint q tene ntur: vt cū auctoritate tu. vel. cu. vel. etiam sine curato re si eū non habet. et quia tenent restituntur. et p con sequens creditor in priorē debitorē. vt. hic. et. d. l. i. C. de repn. an. vero sic q non teneatur nisi naturaliter vt qz sine tutore vel cur. cū haberet eū tunc nō restituit. et p pns nec creditor. vt. insti. q. mo. tol. ob. s. p. i. t. e. r. e. a.

Restitutionis. f. date.

Superat. s. tpe intercessionis. et sic dabunt. x. dies per officū iudicis ex tempore date restitutionis: secus in muliere: quia tunc statim currunt ipso iure. vt. l. ad velle. debitor. s. f. ma. et. l. quis. s. si mulieri. et. s. si cum essem. et est ratio: qz ibi illa intercessio statim inefficax ē

et ideo statim pot agi cōtra priorē debitorē: hic non nisi perita restituere. s. nōne ptra minorem b. y. agere. Rū. nō. qz restitutionē s. sniam impetrasset: imo etiā exactā pecuniā recuperasset. r. ideo michi imputari nō p. imo quia iam restitutus est.

in integrū restituit? est. vtrū restitutio que creditor aduersus priorē debitorē datur de cē diez sit/an plenior. Ego di dici ex tpe in integrū restitu tionis? tantū dē tps prestan dū quantz superat. Tu qd de eo putas velim rescribas Rū. sine dubio quod de tpa li actioe in qua intercessit mi nor: sensisti: puto verus esse: iōqz et pign? qd dederat pri or debitor manet obligatū

De capitis diminutio ne. Titu. v. Ga?

Capitis di minutio i puor? sta tus? per mutatio. Hoc edictū hz locuz i capitis diminutione q salua ciuitate cōtingit non in alijs. h. d. vel. breu? hoc edi ctū hz locū in minima capitis diminutōe tm. h. d. B. Ulp.

Apitis di minutio i puor? sta tus? per mutatio.

Hoc edictū hz locuz i capitis diminutione q salua ciuitate cōtingit non in alijs. h. d. vel. breu? hoc edi ctū hz locū in minima capitis diminutōe tm. h. d. B. Ulp.

Erinet hoc edictum ad eas capitis dimi nutiones q salua ciuitate contu gunt. Letex siue amissioe ci uitatis siue libertat? amissio ne contingat capitis dimi nutione cessabit hoc edictū. Neqz possūt hi penitus conueniri

tuo filius est sui iuris: r sic mutat statū. vt. insti. q. mo. tus pa. po. sol. in pri. et. tñ nō dē capite muni. vt. l. ad mace. l. v. s. si. s. y. dicas hoc facto hois. f. interueniente vel vere: vt emancipando vel dānando vel sili mō. vel interpretatiue: vt pfe arrogato qz interpretant? filij ar rogati. vt. s. de adop. si pater. r. l. i. y. s. si. et. s. e. liberos. l. rñ. secus si dei iudicio. vt dictum est.

Erinet hoc edictū qd est. l. ca. l. s. ait pretor.

Contingunt. i. ad mintmam. vt. l. eo. l. fi.

Ciuitatis. que est media.

Libertatis. qē maxima. vt. d. l. vlt. r. l. eo. tutelao. s. p. e. r. insti. eo. s. i. r. s. y. r. iij.

Conueniri. nec etiam conuenire. nisi vt. l. e. l. lega tum. et nisi fuerint restituti ad quorāz partem. vt. C. de sen. pas. si debitor.

Sine dubio. humiliter stulte querēt rñder. se r. a. s. e. s. i. de testa mē. domici. nec em debuit festul tum fingere.

Manet. im mo nō manet. qñ nouatiōe sublatū nisi actuz fuit vt esset repentuz. vt. l. de noua. aliam r. C. etiā ob cro. pe. l. i. sed dic fuis se actū: vt dic ma net. i. itez in obliga tionē recidit p restitutionē. vt. s. e. l. p. i. s. penul. Uel dic. pprie. vt. l. ad vel. l. atiqñ s. p. e. que vltima non placet.

De capitis di minutioe. Dicit est. s. de restitūō nib? q iure actōis et p officū rōne etatis dān. nunc de illa que fit per status mutatoz. vt. s. de in integ. resti. l. i. et. ij.

Apitis status no. ca: put pōl p statu: r status cōstitit in trib? vt. l. e. l. fi. s. y. nō vt cōuertit cū suo dif finito hec diffini tio. nam pfe mor

De capitis di minutioe. Dicit est. s. de restitūō nib? q iure actōis et p officū rōne etatis dān. nunc de illa que fit per status mutatoz. vt. s. de in integ. resti. l. i. et. ij.

Apitis status no. ca: put pōl p statu: r status cōstitit in trib? vt. l. e. l. fi. s. y. nō vt cōuertit cū suo dif finito hec diffini tio. nam pfe mor

Restitu tio pro mimo nō dat.

D

In eos, vel in domini. vt. l. tutelae. §. si libertate vel in fisco. vt. C. de bo. da. si vt. pponis. et de sen. pas. si ademptis. r. C. ad. l. in l. de vi pub. vel pu. l. ij. vel in filios. vt. l. de bo. dam. l. cum ratio. §. si.

Acti. hoc est generale verbum sequens speciale. vt. l. d. per. sig. l. labeo.

Judicium dabo. l. actione in factu. Nunquid r. pma utilis. r. ita. utilis et actio no actio no excludit hanc pretoria: qz vras de equitate dat. Item que est differentia iter hinc etu. r. illum. l. qd cum eo. f. quo ad emancipat. onez. Rn. p. huc restituitur actio amissa ob hoc q. al. h. esse videt cu sta = tum mutauerit. vt. l. de so. q. res. §. area. p. illuz autem modificat pdena tio in quatu face re pot filius. item hoc loci habz cu quis sui vel non sui iuris trahit in aliena familia. illud non.

Emancipatio. d. Minuunt. emancipatione puta.

Manet obligati naturaliter. r. restituitur civilis p hoc edictum. f. pertinet. q. d. non datur nec auferat actio sibi ex hoc edicto. Sed in d. l. ideo dicit interdum quia qz no datur vt in mutus pecunia et in voto fm 3o. vt. l. de pol. si q. rem. §. voto. r. fm hoc puncta ibi di minutione. et qd sequit et quid r. est exempli predicto. vel die q. contraxit cum eo q. erat capite minutus et emancipat. et itez fuit capite minutus. vt. qz dedit se ad arrogandz. et sic inter vtranz capitis dimi. contraxi. r. fm hoc puncta ibi cum hys. et differt a superiori r. ce. terum. qz et ibi post capi. di. contraxi et agebam. ante se cundam ca. di. hic aut post secundam ago.

Cum hys. f. capite minutis. Labor est. quin def in arrogate. vt. l. de pecu. in arrogate. r. §. de adop. l. onera. lmo in arrogatd. f. iu re cu f. p. m. casum. vel ex hoc edicto f. scdm casum.

Obligat. f. arrogas. lmo arrogat. vt. fil. §. q. libet l. Exuit. q. d. hz loci hoc edictu in delictis. l. verba dicant de actu vel actu fm d. d. a. vel e. die q. in delictis no hz locu q. in illis no liberaf. r. ideo no est op. ibi hoc

edicto f. 30. ar. l. tutelae. §. i. r. l. qd cu eo. sed et si. §. ij. vel die q. de criali accusatioe hic loquitur: secus si civiliter agat. vel die hic si minima. secus si maxima vt media Item no. hic ar. q. si quid est in pena statutu no dz pueri in pmiu. vt. l. de adi. l. legata inuuliter. r. l. de re iur. l. no fraudant. §. nemo. Item facit. l. de iur. et rele. l. relegate. §. fi. et C. de curia. l. ne quis officialium m. f. fiat. quid si michi. x. tibi. r. a titio debeant r. eu arrogauit: r. tu me couentias vt eum defendas: r. tibi insolida satisfi at. r. dicas mei ro ne no habenda: qz exticta e actio r. mei rationem habenda vt piter in bois admittat lz iure civili pterit actio. vt. l. d. se para. debitor. r. l. de liberatio. lega. si quis michi.

Arrogatioe patris filij capite minuunt. h. d. B. D. au. Iberos qui arrogatu parente sequit: placet minui capite cu i aliena pra = te snt r. cu familia mutauerit

Emancipatioe capitis diminutio contingit: ite q. caput no hz illud no mutat. h. d. B. Emancipato filio: et ceteris personis capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Statutu in pena si dz l. pmiu couerti

Bona q. lito.

Handwritten marginal notes on the right side of the page.

Handwritten marginal notes on the right side of the page.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

a **C**onferunt. qz ciues esse desinit. vt. J. de cap. r post. li. re. l. postluminu. s. filius quoqz. no tamen est seruus vt. J. de tute. si quis tutor. et dic hic vt in. d. s. filius.

b **P**oskes. quierant de subditis.

c **R**elegati. antiqz lfa dicit relegati: et tunc iproptie. i. deportati. relegati em no amittit ciuitatem. vt. J. de lter. r re. l. relega toru. s. hec est dif ferentia. et hoc si stricte accipiatur vocabuluz. large em relegati et cotinert deponatos: qz cde nome est. Sed py. lfa est lege lata. s. a populo vel expumedo personā alicuius vel gñaliter vt q. cunqz hoc fecerit sit capite minut⁹ vel ciuitate amit tat. vt. et dicit qz ipso iure cadere i canone late sen tētie quādoqz.

d **A**sqz adeo. s. minuit capite rē.

e **P**ublica. au ctoritāte et vili tate.

Nam. nō fini untur. qz ca pit⁹ diminutio in tercedat.

g **H**ois. vt ope rari obligatio et vsufruc. fm hec iura. vt insti. de acquil. per ar. s. i.

h **F**amilie. i. agnatiōis. vt. J. d. h. d. sig. l. pñiciatio. s. i.

i **C**iuitat⁹. vt. J. d. iud. q. ppe. r. J. ad tref. nā qd. (cōi. Urelas. amittit. id est amittere non facit.

Capitis diminutio. s. minima.

m **H**is. s. tutelis legitimis ex. l. xij. tab. delatis.

n **A**lieno. duob⁹ modis expone r vtroqz vt deferaf ex. l. xij. tab. pto vt deferaf filiūssa. qui sunt in alieno iu re. i. in aliena ptāte qd euenit in duobus casib⁹. r qñ pa ter est furiosus. quare pcedere eum nō pōt: r qñ libert⁹ est maternus. cui⁹ est tutor filiūssa. que tutela dicit legi tima. vt insti. de le. pa. tu. als asit legitime tutele de mū mortuo pfe defertur. vt. J. fami. her. si maritus. r. J. de tute. l. antepe. Secdo dic in iure alieno. i. in agnatiōe. vt. J. de iusti. r iur. l. h. et dicit iure alieno nūc scilz cū ca pite minutus est: nō olūm. r qd dicit defertur. i. deferen tur si capitis diminutio non intercessisset. vel dic alie no. s. eius cuius tutela defertur.

o **U**el ex lege. s. alia qz. xij. tabu. ne cōtradicat. s. et. J. Et da exemplū de tutela q confirmat ex lege vell. velu ti si anns relinquat tutore nepoti viuo patre. quo casu cū a principio sit inutilis: mortuo tñ patre viuo auo cō firmatur ex le. velle. vt. J. de test. ru. si hereditas. s. qui si lium. et sic potius ex lege qz ex testō daf. vt. J. de h. d. sig. l. legitime. Jte da exēplū de eo qui dabaf ex le. attilia

vel iulia vel plantis. vt insti. de attil. tu. Jte da exēplū de leg. cor. que facit filios successores patri ab intestato apud hostes defuncto: et eadē postea dat inter fratres hereditatem r tutelam vel expressim vel ex interpreta tione fm regulā ad que emolumentū r onus. qd autē dicit de se. con. da

scdo quedā illatio. tertio ponitur ratio. quarto rō dicti et illationis. secūda ibi ergo. ter tia ibi s; legitime. quarta ibi ex nouis. Barto. Paulus.

Tutelas etiā non amit tit⁹ capitis diminutio. exceptis h^{is} que in iure alie no⁹ pñonis positis defertur. Ergo testamēto dati v^l ex lege: vel ex senatuscō. erūt nichilomin⁹ tutores. sed legiti me tutele ex. l. xij. ta. q iteruer tunt: eadē rōne qua r heredi tates eride legitie q agnat⁹ defertur: qd desinūt esse fa milia mutata. Ex nouis autē legit⁹ et hereditates r tutele plerūqz sic defertur: vt pso ne naturaliter designent: vt ecce defertur hereditatē sena tusconsulta⁹ matri r filio.

Actiones ex delicto cum capitis diminutiōe ambulāt. hoc dicit Barto.

In iuriarum⁹ et actionum

x **D**efinunt esse. s. agnati.

y **E**x nouis. nouas oēs appellat post. xij. tab. indu

z **P**lerūqz. qz si marit⁹ vxoris r ecōra suc cedit per sone non naturaliter designantur. vel plerūqz ideo dicit: qz licet se. cō. tertul. fratru vel sororū memi nit pferendo matri: tamē hodie per cōstitutionē cum matre succedunt fm. 2d. et fm hoc ad successiōē ple rūqz tantū refertur. Vel verius plerūqz ideo dicit quia non semper nouis legibus defertur sed p testamētū.

a **N**aturaliter. i. nomine quod est immutabile: non iure ciuili agnatiōis.

b **S**enatuscōsultra. Succedit matri filius p officia nū. Inuidiā potās: ecōtra tertulianū. licet q capis di minutio intercedat: nichilominus hic filius illa mater remanet. qd secus est in agnatis. cū enim agnati vocē tur: et agnati esse desinant non vocātur. Et qd dixi in matre de tutela te. et datua seruatur. dicit eni testator titi⁹ tutor esto: iudex etiā hoc idē dicit vnde nichilomi nus sunt tutores: qz hic titi⁹ remanet. sed agnatio tolli tur nisi in casu. vt. C. de le. tu. l. iij. et in alio. vt insti. de leg. ag. suc. s. h. et ppter hoc dicit plerūqz insti. de leg. ag. tu. s. h. Sz an agnatio hodie tollit p minima ca. di. videt q nō: qz agnat⁹ sp remanet agnat⁹: r cognat⁹ ita vt agnat⁹ vocat vt in aut. de her. ab ite. s. ex hys. col. 1.

c **I**n iuriarū. s. actio. et pōt intelligi vt dixi. s. l. q. s.

dicit de se. con. da exemplū de eo q datur loco tutori furdi muti v^l fu riosi: vt. J. de tute. l. pe. Item dic qz se. con. tertul. fra tres defuncti ma tri pponit. vt insti. ad tertul. s. i. ergo per interpre tationem hos vo cat ad tutelā. Vel dic q apud gre cos fm oēs sunt leges noue et se. con. ex quib⁹ vo cantur ad heredi tatē r tutelā aliq. p

q **N**ichilominus. i. quis sint capite minuti.

r **X**ij. tabu. de late. Accur.

r **E**adē. quaz statim dicit rē.

s **E**xide. i. ex l. xij. tab.

t **L**egitie. s. in teruertū defere de nō delate. vt. J. vnde l. l. fina.

y **Q**uia. bona ratio quia ciuile (nomen est.)

z **C**tas. (ctas. cedit per sone non naturaliter designantur. vel plerūqz ideo dicit: qz licet se. cō. tertul. fratru vel sororū memi nit pferendo matri: tamē hodie per cōstitutionē cum matre succedunt fm. 2d. et fm hoc ad successiōē ple rūqz tantū refertur. Vel verius plerūqz ideo dicit quia non semper nouis legibus defertur sed p testamētū.)

a **N**aturaliter. i. nomine quod est immutabile: non iure ciuili agnatiōis.

b **S**enatuscōsultra. Succedit matri filius p officia nū. Inuidiā potās: ecōtra tertulianū. licet q capis di minutio intercedat: nichilominus hic filius illa mater remanet. qd secus est in agnatis. cū enim agnati vocē tur: et agnati esse desinant non vocātur. Et qd dixi in matre de tutela te. et datua seruatur. dicit eni testator titi⁹ tutor esto: iudex etiā hoc idē dicit vnde nichilomi nus sunt tutores: qz hic titi⁹ remanet. sed agnatio tolli tur nisi in casu. vt. C. de le. tu. l. iij. et in alio. vt insti. de leg. ag. suc. s. h. et ppter hoc dicit plerūqz insti. de leg. ag. tu. s. h. Sz an agnatio hodie tollit p minima ca. di. videt q nō: qz agnat⁹ sp remanet agnat⁹: r cognat⁹ ita vt agnat⁹ vocat vt in aut. de her. ab ite. s. ex hys. col. 1.

c **I**n iuriarū. s. actio. et pōt intelligi vt dixi. s. l. q. s.

nemo. vel dic q loquitur de actione competentis ipsi qui capite minutus est.

Adempta. per ingratitude. vel qz passus est se vendi ad precium participandum.

Serui. nā in seruis non dat actio nisi in casu. vt. C. vbi ca. si. l. si. idem

dicūt. J. de sepul. vi. l. p̄tor. §. pe. sed ibi dic dari in eius actione. i. p̄p̄tuz vel nose et. sic. §. de iuris. om. iudi. si q̄s id. et idem di

est. i. v. do. rap. l. p̄tor. §. in seruis. et J. de in rē ver. l. i. §. itē in seruis.

Conm. bonoz. vel serui.

Michi. idem quo ad hoc q̄s di cit hic et nisi. et si ciuitas et libertas salua sunt. dūz ta

mē familia muta ta sit. vt isti. de acquirē. p. ar. l. si. ti.

Mitri. si si nō sufficiūt bona nū qd. p. nora dabitur. rñ. nō. qz nō p debito §. p. malicio sit nora. vt in i. de nora. l. p̄n.

Nulla. §. cursecus est vbi dedi me i arrogatōez. nā et hic bōa mea in aliū deuoluuntur. rñ. nō. qz hic re manet talis obligari nō p̄t. filius vero arrogat. postest fm iō. §. nō. ne q̄ solam ciuitate amittit obligari p̄t. rñ. vt qz cū sit liber. dicitū ē ergo aliud esse in arrogato qz arroga

tus fere omnia retinet. vt in i. de acqui. per arro. nō autem in deportato.

Exulat. sed tenetur ille ad quē bona peruenerunt vt dicit. §. co. l. i.

Aliob. hec lex et alie due leges sequentes loquuntur qn actioes cōpetūt capite minuto. ac.

Diminutione. minima.

Naturalia. vt in i. de le. §. tu. §. si.

Dote. sed nome actio ex empto similiter habet equitate naturalē. i. de iure gē. l. formula sit a iure ciuili ducta. vt. §. de iusti. et iur. l. ex hoc. rñ. olim pauce: qz qnqz erāt actioes q̄ darent filijfam. vt. J. de act. et ob. l. filijfam. et l. i. factū. iter quas hec de dote erat. vt. J. solu. ma. l. i. vñ hodie oēs ex castre. pe. vel quasi vel ex aduē

ex delicto veniētū obligatio nes cū capite ambulāt.

In eum qui maximam ma gnam vel mediā capitis dimi nutionem patit ex hoc edicto nulla actio restituit. h. d. bart.

Si libertate adempta capitis diminutio subsecuta sit nulli restitutioni aduersus ser uū locus est: qz nec p̄toria iurisditioe ita seruis obligatur vt cum eo actio sit. sed vtilis actio aduersus dñz dāda est: vt Jul. scribit. Et nisi i solidū defendat p̄mittēdū michi est in bona q̄ habuit mitti.

Coispo q̄ q̄s amittit ciuitate p̄dit oia bona sua sine ali qua publicatione. h. d. Bart.

Ite cūz ciuitas amissa est: nulla restitutiōis equitas est aduersus eū: q̄ amissis bonis et ciuitate relicta nudus exulat.

Obligatioes que causam naturalē respiciūt capitis di minutione nō pereūt. et loquitur ista lex de obligationibus actiue cōpetentibz his q̄ capi te minuuntur. h. d. b. §. aius.

Aliob. obligatioes q̄ naturalē p̄stationē habere itelligunt: palā est capitis diminutiōe non perire: qz ciuili rō naturalia iura corūpe re nō p̄t. itaqz de dote actio qz ex bono et equo p̄cepta est

ticia causa nō perest sibi tali minima capitis diminutione cū iure p̄tio sibi cōpetat actioes in predictis. vt C. de bo. q̄ li. l. si. Et et alia specialis estas in dote. vt. J. solu. ma. l. i. in his cōm ius ciuile repugnat naturali. nā fm ius ciuile tm patri. fm ius naturale tm filio: qd ius

ciuile succēbit naturali. et ideo naturale p̄ualet: et in alijs p̄ualet ciuile vt nō def filio: et sic non amittit qz nō habet. sed quare magis in his succumbit ciuile ius naturali. rñ. i quolibz vides rationē eq̄tatis.

Quādo cūqz eman cipata magat. Modestinus.

Legatū in annos singulos vel menses singulos relictum: vel si habitatio legē morte qdē legatarij legatū intercidit: capitis dimi nutioe tm interueniēte p̄ue rat: vicz qz tale legatū i facto potius qz in iure consistit.

Jurifcon. ponit hic tria genera capitis diminutiōis que not. Bart. Paulus.

Alpitis diminutionis tria genera sunt: maxi ma: media: minima. Tria enīz sunt q̄ habemus: libertate: ci uitate: et familiā. Igitur cūz oia hec amittim: hoc est libertate ciuitate et familiā: stat ma ximā esse capitis diminutiō nē. Lū hō amittimus ciuitate et libertate retinem: mediā eē capitis diminutiō nē. Lū et li bertas et ciuitas retinet: fami lia tm mutat: minimā esse ca pitis diminutionem constat.

Ex quibus causis maiores xxv. annis in integrum resti tuuntur. Titu. vi.

Primo cōmendat edictū et ponit eū summarīū. sedo po nit verba edicti ad istam. secū da ibi verba. Bar. Ulpian.

Que ea viuere quis potest. Alpitis. que habemus. s. p̄cipua.

Familiam. i. ius agnationis inter agnatos.

Mutatur. mutari large hic accipitur: siue de sua in alienam. siue de aliena in suam: siue de aliena in alienam transfertur. Jo. sed et omnes infames statu vel fama dicuntur minui. vt. J. de var. cog. l. cognitionum. §. estimatio. vel dic non mutari: sed minui. et facit in i. l. e. §. i. et. ij.

Ex quibus causis maiores. Dicitur est. §. de restitutionibus quibusdam: nunc de his que dantur ratione absentie. vt. §. de in integ. resti. l. i. in fi.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Mutatio mul tipli: ter fit.

Minus edicti. quod est. I. ea. l. §. i. Nemo. hic sunt due negatiōes. f. nemo et nō. et faciunt ynam affirmationem. vt. J. de ver. sig. l. ex duobus. **C** Lesum. i. amissum.

D Corrigi. i. restitui vel emendatur.

E Quod euenit. f. absēti vt neqz absenti noccat: cum detur ei restitūdo: nec profit cum detur J. de iur. vt. J. pti. §. r. §. si ex noxa. cā aga. l. ij. in fi. r. J. e. l. vicz. et. l. §. i. fi. i. rñ. et. J. de re. iur. l. absentia. et sic vñ p absente r aliud ptra eū iducit. vt. J. de iur. reur. l. eū q. i. rñ.

Edictū ex qui. causis ma. tres hz ptes

F Verba. no. q. tres habz partes hoc edictuz. pma quatr absens cōtra ptesentē restituit. r hoc vsqz ad illuz ver. itē si qz. scōa cōtra. r hoc vsqz ad ver. itez si qua. vbi iter sent qdā de ptesente cōtra ptesentem. Tertia est gñalis extra p̄dicatas. vt in fi. hui. l. dic ergo si cur. i. alicuius quid. i. aliqd. **S** De bonis. vsuē. seu p̄ceptiōe

I reb⁹ corporali⁹. itē amiserit fuitutē. nā hec duo h̄ p̄p̄e h̄ Seruitute. que facti est. ad veram enim seruitutem non porrigitur. vt. J. e. l. recte.

I Siue cui⁹. dic qz hec cōtra respiciat oia supradicta vt qz dies actōis eruit: qz metu abfuit v̄l reip. cā vel fili. r sic duo p̄tinet. §. iste: r qz de bonis eruit. f. aliqd corporale vel incorporale: vt seruit⁹. vel actio amittit. f. psonalis. r dices siue dies cui⁹. i. alicui⁹ actōis dicef exisse.

K Cui. i. alicui eorum.

L Item si qz. f. absens vt colligitur J. e. item ait.

M fecisset. rem corporalem.

N Amisit. f. ptesens. als amissum sit. f. seruitutem.

O Consecutus est. f. absens.

P Qua. i. aliqua.

Q Dies. idem in ceteris in quibus ledi potest. vt J. e. cum mules. §. si. fm quosdam.

R Vinculis. p̄sens vel absens. r idē i duab⁹ sequētib⁹.

S Potestatem. vt. J. e. ait p̄tor. §. deinde.

T Non liceret. quia forte erat consul vel p̄tor. vt. J. e. sed r si per p̄torem. §. ij.

V Appellatus esset. hoc verbū nō exponit ab v̄lpi. in toto ti. f. dic cōueni teclū. x. dies tm̄ superessent r iudex

Minus edicti. causaz nemo nō iustissimā esse confitebit. Lesum enim ius p id tēp⁹ quo qz reipub. operā dabat: v̄l aduerso casu laborabat corrigi. nec non r aduers⁹ eos succurritur. ne v̄l oblit vel profit quod euenit.

Verba aut edicti talia sūt: si cui⁹ qd de bonis diminutū erit cuz is metu/ aut sine dolo malo reipu. cā abesset: siue in vinculis: seruituteve hostitū: qz p̄tate esset. siue cui⁹: a cōdis eozuz cui⁹ dies exisse dicitur.

Ite si qz qd vsu fecisset sūt: aut quod non vtēdo amiserit: p̄secut⁹ est: a cōdisve qua solut⁹ est: ob id qz dies ei⁹ exterrit: cū absens nō defenderef: siue in vinculis esset. secūve agēdi p̄tate non faceret. Aut cū eū inuitū in ius vocari nō liceret: neqz defenderef. Lū ve magrat⁹ de ea re appellat⁹ es-

dedit tibi dilationē. xv. dieb⁹. nā hoc tpe actio non p̄petuat. vt. §. de eo p que fac. est. l. fi. i. rñ. §. hoc nō placet: qz hoc exp̄plū attribuit inferiori. prime clausule. vt. J. e. sed r si p̄to. §. hoc quoqz. dic ergo qz hic fuit q̄rela p̄tor: i. p̄posita: nec autem alteri parti denūciatū. et hoc si

nō fuit magistratus in dolo: vt nō redderet ius. r p̄ hoc. J. e. sed et si p̄torē. i. rñ. tunc em̄ habet locū sequēs clausula. **I**psi⁹. q̄ amissit. et dicit stare p̄ magistratū siue magistrat⁹ ius nō dērit dolo: siue nō fuit ei⁹ copia. vt. J. e. §. r si p̄torē. §. ait p̄tor. cum seq. §. **I**ntra annū. hodie quadrienmū. vt. C. de tēp. in ite. rest. l. fi. i. fi. **R**estitūdo. non vt ante restitutiōne h̄beat actiōez rescissoriā: vt dicitur in iudic. vt. §. si. i. q. si minor. §. si. Alij cōtra. dicit em̄ etiam h̄c restitutiōem iure actiōis dari in in te. restitūdis.

Quod eis. f. licebit qz est. i. et intelligas sp̄ licere nisi prohibeatur aliqua istaz partū iur. vt. J. e. necnō. §. qd eis.

Hec edit. Calistra. Cui⁹ qd ad eos p̄tinet qz eis p̄tinent min⁹ i vsu frequētaf. Iamōi em̄ p̄sonis extra ordinē ius dē ex senatusconsultis r p̄cipalib⁹ p̄stōnib⁹.

Hoc aut capite adiuuant in primis hi qz metu cā abfuisent: scz si nō supua cuo timore deterriti abfuisent. **A**lp. **M**etus autē causa abesse v̄l qui iusto timore mortis vel cruciat⁹ co: poris p̄teritus abesset: hoc ex affectu eius intelligit: sed non sufficit quolibet terrore abductū tēmuisse. sed huius rei disquisitione iudicis est. **Q**alistra.

Edicta. f. p̄torū. **H**ec editi. i. hec verba posita i. fi. qd eis p̄ leges r. fm quosdā. Tu dic. i. hec vltima pars edicti generalis. itē si qua r. r qd dicit. Iamōi eis p̄tinent. i. generalib⁹ verbis: r exponit p̄mo ea verba pauca dicitur. plerimū autē dicit. J. e. sed r si per p̄torem. §. fi.

Qui eis. f. verbis generaliter platis si qua r. **M**in⁹. p̄ cetera supiores speciales cause. nā cū sem per sp̄ali. l. subuenit raro gñalis clausula est i vsu. vt. J. e. §. r si. §. ij. r J. de h. ob. doli clausula. accur.

Frequentat. est tm̄ in vsu. r h̄ subicit hui⁹ em̄ r. **S** p̄sonis. v̄lib⁹ qz p̄ hoc edictū nō subuenit sp̄ali.

Extra ordinem. i. extra speciales clausulas.

Constitutionibus. vt legatis municipioz. vt. J. e. l. legatis. r. l. sed r si per p̄torem. §. fi. r seq.

Hoc autē capite. i. hoc edicto. r p̄ ordinē icipit exp̄ctū quātū ad inferēre. Vel dic iusto. i. sufficēt.

Et hoc. f. an fuerit iust⁹. **N** ex affectu: als esse ctu. i. ex eo qd secutū ē p̄ tale metu. als affectu. i. qz affectu vt ar. §. qd me. cā. si m̄ter. i. rñ. vt dic ab affectu at.

Quolibet. vt. §. qd me. cā. l. metu accipiēdū. Et nō

Meduz h ar. q mine sufficietes facit iustitiam. vt h. r. c. de iustit. fa trāsa. c. interpositas. r. s. qd me. cā. extat. r. j. de efor. cri. l. cū m p. s. p. l. r. q. q. q. talia sunt ideo veniunt ad locum tutum. ne suffi

Item hi. f. restituuntur ex hoc edicto. r. Reueri pōt. vt hic. r. j. e. si cui. standiu. r. l. re. publice. r. c. d. re. sti. mi. l. ignorare. r. scno. nō. p. sequi que p. uilegium ex onere qd libenter subiit. imo p. dit. vt. j. de re. mi. l. nō. oēs. s. q. captus. r. sti. de. excu. tu. s. itē. tria. ar. j. c. d. excu. tu. l. volūta. ria.

Absentē. i. absens statet. r. c. q. data. vt. q. matur. q. expedire. vt. ro. of. ferēdo. se. reip. ac. e. c. l. l. i. r. f. cui. tande.

Dolus. f. ei. q. semetū. passū. dic. r. t. sūt. m. g. fa. tus. i. n. s. s. o. res. a. l. i. t. p. u. i. c. e. s. u. e. d. n. r. a. b. e. s. s. e. r. e. i. p. u. cā. vt. j. e. si. cu. in. p. n. r. l. a. b. e. s. s. e. que. sunt. contra.

Militēs. pla. ne. militat. vt. sunt. p. r. e. f. e. c. t. i. v. i. g. i. l. i. s. m. quos. d. a. z. idē. t. m. in. q. s. z. a. l. i. o. s. q. r. e. m. i. l. e. s. a. b. s. e. s. esse. s. i. n. g. i. b. v. t. h. i. c. nō. m. a. g. r. a. r. vt. s. l. p. r. i. R. n. q. z. o. f. f. i. m. m. i. l. i. t. i. e. r. e. m. e. t. u. m. i. m. o. s. r. i. u. ē. c. a. u. s. r. legib. v. n. s. u. p. e. s. s. e. nō. p. n. r. m. i. l. i. t. e. s. a. l. i. s. n. e. g. o. c. i. s. vt. c. l. o. c. a. l. m. i. l. i. t. e. s. et. l. f. a. t. m. a. g. r. a. r. p. o. t. cū. a. d. c. a. s. p. n. c. i. p. a. l. i. s. s. i. t. p. p. o. s. i. t. p. r. e. t. e. r. e. a. m. a. g. r. a. t. u. s. h. z. s. a. l. a. r. i. u. s. d. e. p. u. b. l. i. c. o. l. z. nō. a. s. s. e. s. s. o. r. vt. s. d. e. a. s. s. e. s. s. o. l. f. i. r. i. o. s. i. n. c. o. m. o. d. i. c. a. f. a. c. e. r. e. v. t. M. i. l. i. t. e. s. a. u. t. a. l. i. i. p. u. t. a. d. a. l. i. q. b. p. d. i. s. s. i. b. i. a. s. s. i. g. n. a. t. i. s. s. u. p. e. d. i. a. h. n. t.

Legatis. municipiorum. de municipio ad municipiu. scus de municipio ad principē vel ad ciuitatē. ro. vel ecōtra: qz tūc est absens reip. cā. vt. c. e. l. i. c. cōstōne. vt. restituant reb. eoz. v. s. u. c. a. p. t. vt. h. i. c. r. j. e. l. f. z. s. i. s. f. i. r. d. f. legat. municipij. i. ville. vel castri. vel enā ciuitatis alicui. ad aliā ciuitatē vel castri. vt. baro. nē. vt. i. a. d. m. u. n. i. c. i. p. l. i. i. n. p. n. r. f. a. c. i. t. c. d. e. o. f. f. i. e. i. u. s. q. u. i. v. i. a. l. i. i. r. j. v. t. i. n. s. u. p. u. n. a. l. i. i. s. s. i. f. o. s. s. a. i. n. p. u. n.

Succurrit. a latronibus. vt. j. e. o. ait. p. r. o. s. i. s. e. d. a. r. c. o. n. t. r. a. s. i. q. u. i. s. c. a. u. l. i. i. n. f. i.

Latumis. i. latebris. sub terra. n. putat. hic de custodia carceris dicit q. soli reipub. p. mittit. vt. c. de pu. car. l. i. e. r. q. nō. d. z. q. s. e. x. t. r. e. e. t. i. a. m. s. i. p. o. t. v. t. j. d. e. c. a. p. s. i. c. a. p. t. i. u. s. i. n. f. i. s. e. d. v. i. n. c. u. l. a. e. t. i. a. z. p. u. a. t. a. q. s. e. r. i. t. v. t. h. i. c. r. j. d. e. p. s. i. g. l. v. i. c. u. l. o. z. e. x. q. b. s. i. q. s. p. o. t. e. r. e. r. e. nō. f. a. c. i. t. n. o. n. r. e. s. t. i. t. u. i. f. a. r. j. e. o. s. i. c. u. i.

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo p. tinere accepti: vt q. reueri. pōt. neq. reuerie ref. in eo quod p. id tps. aduer sus eū factum est nō adiuuef. Veluti si alteri. grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abessef. reuocatur ab isto p. uilegio. **A**lpianus.

Alucro hoc affectauerit. vel q. maturi. p. fect. est: vel lit. is. grā cepit reipublice cau. sa abesse. s. h. ec. adiectio doli mali ad reip. cā absentes re. ferf. nō etiā ad eū q. mer. cau. sa abessef. qm nullus mer. est si dol. itercedat. s. q. mer. rei pub. cāe operaz. dāt. reipubli. cā non absunt. **P**au. l. sunt magistratus. **M**ilitēs pla. ne q. roma. militat. pro reipub. cā absentib. habetur.

Legatis quoq. succurritur ex p. cipij. marci z cōmo. di cōstitutione. **C**aliftra. **S**uccurrit etia. ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū p. tinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz. quoq. q. a latronib. aut a p. e. donib. aut a potentiore vi op. pressus vinculis cohercebat. Vinculoz. autē appellatio lati. ti. accipit: nā etiā inclusos ve. luti latumij. victoz. numero haberi placet. qz nichil iterfit parietib. an cōpedib. teneat. Custodiā autē solā publicā ac. cipi labeo putat. **A**lpianus.

Item eadē cā sunt et qui a militib. stratoribusq. vel a municipalibus ministris obseruant. si probent. rei sue supesse nō potuisse. in vin. culis autem etiam eos accipi. mus: qui ita alligati sunt: vt si. ne dedecore in publico appa. rere nō possint. **P**aulus. **A** quoq. succurrit q. in seruitute fuerit: siue bo. na fide. seruiat homo liber: si. ue detentus sit. **A**lpianus. **I**tem aut. qui de statu suo litigat ex quo lis ichoa. ta. est hoc edicto non cōtinet. Tādū igitur in seruitute esse videt: quādū nō est huusmo. di lis cepta. **P**aulus. **R**ecte labeo ait eum nō cōtineri. qui liber z he. res institut. est anteq. sit. he. res: quia nec bona habeat: et p. r. o. r. de liberis loquitur ho. minibus. puto tamē filiū. fa. in castrensi. peculio pertinere ad hoc edictum. **C**aliftra.

Satisfactio. i. z. non sit lis contestata. nā extunc p. libe. ro h. r. quātū ad liberalē cām pagēdā vel finēdā: r. oēs. alias ichoādas. vt. c. de li. cā. l. i. e. r. j. de li. cā. l. ord. l. a. t. a. y. c. e. p. t. a. i. f. i. n. i. t. a. e. s. t.

Recte non contineri. illis verbis seruitute. vt. ac. **B**a. Anteq. sit. i. anteq. moriāf. testator. nā eo mor. tuo statim liber z heres est. vt. in. s. t. i. de here. qua. r. d. i. f. s. i. vel dic. eū fuisse sub conditione institutum. accur.

Bolbus. r. patribus. detentis vt seruis. **C** In castrensi. vel quasi. sed nōne idē in aduēticiis hodie. Rn. non cū pater habeat admīstratōne. vt. c. de bo. que libe. l. f. r. c. de bo. ma. l. i. Nisi forte in actio. ne iniuriarū. r. de dote. r. in aliis s. lib. q. sunt. p. p. e. filioz. vt. d. i. r. i. de iudi. s. l. o. g. i. s. i. i. m. o. r. i. n. i. l. l. u. s. p. r. i. u. s. h. a. b. e. t.

Edictum. si detineatur in seruitute facti.

Carce. rē nō d. z. q. s. e. r. i. t. r. e. q. u. i. s. p. o. s. s. i. t.

Stradiu. Ne eadē. stra. torib. i. q. sternūt. male acta. Vel dic. e. q. d. sternūt. hoies. et capiunt trāse. tes p. strata. p. d. i. s. t. i. c. i. s. i. m. i. n. i. s. t. r. a. t. i. b. s.

Si pbentur. imo aduerfarius pbare d. z. cū affir. met. et hic neget. vt. j. de proba. l. e. i. s. z. d. i. c. q. i. s. t. e. q. d. a. mō. a. f. f. i. r. m. a. t. d. i. c. e. d. o. t. a. l. e. c. a. m. i. t. e. r. c. e. s. s. i. s. s. e. p. p. f. q. u. a. z. d. e. b. e. a. t. r. e. s. t. i. t. u. i. s. i. c. c. d. c. o. d. i. c. i. l. l. n. e. c. c. o. d. i. c. i. l. l. o. s.

Nō possint. l. z. detur facultas abesse. i. vel qz nu. di. vel qz iurauē. rā. vel sub fideiuf. s. o. i. b. s. i. t. v. t. j. e. l. n. e. c. n. o. n. s. i.

Quoq. ser. u. t. u. t. e. q. f. a. c. t. i. e. s. t. v. t. d. i. f. f. e. r. a. t. a. l. e. g. e. j. e. o. i. t. e. e. i. **B**ona fide. et tunc d. f. possideri: als detineri vt su. biat. r. j. de acq. r. p. o. s. c. u. m. h. e. r. e. s. s. i. t. e. q. u. e. r. o.

S autē. f. h. d. **L**iber qui sta. bat vt seruus. r. i. n. c. h. o. a. t. a. i. o. r. d. i. a. t. a. p. l. i. b. e. l. l. u. z.

Trāsfuga q̄s dicitur.

Tem ei. nam transfugis. dicitur transfuga qui ad hostes fugit vel tpe belli vel tpe induciari. vt. j. de capti. l. postliminiū. s. transfuga. que si capimus iure belli capim⁹ vt n̄ seru⁹ efficiat. vt. j. de acq. re. do. l. transfuga. b. ¶ Quib⁹. i. qz his vt. j. l. pxi. s. nō min⁹. ⁊ sic no. qz nō d̄z ex delicto penā ⁊ premiū mereri. vt. j. de re. in. l. nō fraudant. s. i. ⁊ j. eo. si cui in p̄n. s. qd si est in dubio fuerit trāsfuga vt nō. Rñ. credi affirmatiōi sue de hoc si añ fuerat bon⁹ aīb non. vt. j. de remili. l. nō omnes. s. a barbaris.

Poterāt. hec lra vsqz in fi. p̄t in interrogatiue legi. ⁊ rñ. qz in superiori p̄bvoluit eos designare q̄ in seruitute q̄ facti est detinētur hī aut vere serui sunt. vt. j. e. l. pxi. vel lege plane. et dic poterāt p̄tneri. s. inspectis verbis p̄tous. s. non fm mentem eius

Hostibus mortuis. succurrūt hereditibus. s. vt. j. e. qui mittuntur. s. item paganum. ¶ Habere possunt. cū serui sunt ⁊ nichil habeant. ¶ Cum. ad est quāuis. ¶ Seruitute. scilicet facti. ¶ Detinent. sed ad negocia possunt haberi etiā vere serui. vt. j. de p̄cu. l. serui quoqz. in prin.

Si. i. q̄uis. Vel dic. p̄pue. ⁊ no. hic ar. qz p̄t. s. i. tui curator bonis eius q̄ est vltra mare. sic. C. de bo. q̄ li. l. fi. s. i. ⁊ de p̄u. cre. l. idē p̄uilegiū. q̄ oēs actōes intēret. vt. j. de cur. bo. dā. l. ij. marie tpe pituras. vt. j. de bo. auc. in. pos. l. creditorem. in prin.

Existimo. ⁊ ei reuerso. ⁊ et ip̄i curatori bonorum. ¶ Nō minus. histero. p̄teron. q. d. nō min⁹ nato ibi q̄ capto. sic. s. de re. di. l. ripari. ⁊ qd dicit de nato ibi. s. cōcepto pu⁹. vt. h. si aut ⁊ ibi fuit cōcept⁹ ⁊ nat⁹ si cū vtroqz parēte redeat. idē. si cū m̄e tm̄ spuri⁹ habet. si cū p̄e tm̄ nō hz postliminiū fm q̄ dā. q̄ si nō possit fingi sine m̄e. si cū sine p̄e. s. i. o. dicit qz hz. qz ⁊ sine m̄e est q̄qz filius vt arrogat⁹. ⁊ p̄banf hec. j. de cap. l. diu. ⁊. C. de cap. l. i. vel dic etiā reuersus cū m̄e tm̄ quo ad qdā h̄re postliminiū. s. vt sit liber. ⁊ qz et restituit vt h. ⁊ qz m̄i succedat s. nō qz p̄iusto filio h̄eaf. ⁊ idē si cū p̄e tm̄ mltomagis.

Qui postliminum. improprie cum non fuerit captus. vt. C. de capti. l. i. ¶ Non restituitur. nā presens pro pagano est. vt. C. de resti. mili. l. fi. ⁊ in sti. de mili. test. s. i.

Subueniri. fuit ḡ facta missio ex sc̄bo decreto. a l̄b

Tē ei succurrūt q̄ in hostiū ptate fuit. i. ab hostibus captus. Nā trāsfugis nullū credēdū est b̄ficiū tribui q̄bus⁹ denegatus est postliminiū. poterāt tamen qui in hostiū potestate essent illa parte edicti contineri que loquitur de his qui in seruitute fuerint. ¶ Iplanus. ¶ Hostib⁹ autē captis postliminiō reuersis succurritur: aut ibi mortuis⁹. quia nec pcuratores h̄re possunt. Cum⁹ alijs sup̄ascriptis etiā pcuratorē possit subueniri licet eos q̄ in seruitute⁹ detinent⁹. Ego autē etiā noie eius qui in hostiū ptate est si cura tor (vt plerūqz fit) fuerit bōis cōstitut⁹: auxiliū cōpetere existimo⁹. Nō minus⁹ autē ab hostib⁹ capto q̄ ibi nato: q̄ postliminiū hz succurrendū videtur. ¶ Si dāni infecti missus

suo iure posset cauere. vt. j. de dā. infe. l. si finita. s. si forte ⁊. s. postea. Itē no. ar. qz hic ex sc̄bo decreto dñūm trāsis vt dixi. s. si ex norali cau. aga. l. ij. in fi. ac. ¶ Sed quod simpliciter. cepi vsucapere tūā te p̄ite postea absens fuisit ⁊ finiui te reuerso infra modicū tps. sit in edes militis: siquidem presente eo iussit p̄tor: possideri non restituitur. sin vero absente eo: dicendū est subueniri ei debere. ¶ Breuiter hoc intendit fm lec. quā intendo tenere. qd b̄ sponitur de tpe absentie intel ligit de modico tpe qd excurrit postea si in eo q̄s nō fuit negligēs: qd arbitrio iudicis de terminabit. h. d. cū. l. se. ¶ Interdit in q̄tuor partes. p̄lo p̄it dēn. sc̄bo illd declarat. tertio illud. p̄bat p̄ rōnē. q̄to illd deducit in practica. sc̄ba ibi vt si fm lec. quā teneo. licet s. j. lec. glo. sc̄ba incipit ibi nō q̄ncūqz tertia ibi in. l. non enim. quarta ibi totūqz. h. d. Barto.

Sed qd simpliciter p̄tor: edixit postea ve/ ita accipiēdū est vt si ichoata sit bonefidei possessoris detēratio ante absentiam / finita autē eo reuerso dicū tps restringit qd currit post reuersionē qd pro absentia reputat. Et sic fume duo ar. vñ. p̄ te lib⁹ q̄ dicit possedit n̄to tpe ⁊ p̄. vt. j. de s. sig. l. hec adiectio. ⁊ dixi s. si q̄s cau. ⁊ si post tres. itē aliud qz vbi lex nō distinguit nos tm̄ distinguit. vt. j. de testi. q̄stitū. ar. s. s. de of. p̄re. l. iij. ⁊ j. d. pub. de p̄cio. ¶ Idē qz hec s̄ba postea ve/ p̄it cōiungi cū p̄dictis. s. e. l. i. fm a30. hoc mō. Si qd de bonis alicui⁹ extisse d̄cū is abesset metu postea ve/ ante. restitua. sic q̄ si ledať etiā in absentia vel quasi restituit in totū tps quo lesus est: quo cepit abesse. ad aut si post modicū tps. Rñ. nunc nō in totū: qz tps qd fluxit post modicū tps ⁊ post vsucapionē cōpletā recōpensat ei pro tpe absentie: idē dicas si fuit in absentia cōpletā: si reuersus taceat ⁊ negligēs sit si tm̄ postea euigilet ⁊ lire inchoet: tps modicū qd currit in petēda restitutiōe nō nocet. sed aliō sic qd negligētē cucurrit. vt ar. C. de ioffi. testa. l. s. quare ḡ v̄pi. facit d̄iam inter modicū tps vel post. Rñ. qz vbi post vix p̄tē ēn aliq̄ tps labaf in negligentia qd nō sic q̄n in absentia vel i modico tpe. Itē si petit amoueri tps mediū nunq̄ d̄z p̄bare rē fuisse suā. aīe ei nec p̄scripta est in sui p̄iudiciū. ⁊ si p̄stāt suā fuisse re quare nō restituit ad rē. vt in minore d̄: vt no. s. de p̄cu. l. qui p̄prio. s. itē querit. Rñ. hic nō cōstabat de dñio. Vel dic qz nō habet causam cōuent⁹ ab actore. vel dic qz sic.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

¶ P̄tor: edixit. i. in edicto qdā posuit separato a iudiciū posito i. l. i. cū illud p̄fectus sit. ⁊ hoc vbi sit ne sam⁹ s. j. o. ⁊ bul. et eius s̄ba erant talia. Si qd vsucapitū fuerit de bonis alicui⁹ cū est absens postea ve/ rescindā vsucapio nē subducēdo oē tps vsuca. ex quo cepit abesse. non aut fuerunt talia subducā omne tps abfite. vt tm̄ restituať quātm fuit absens. nā p̄t ab fuisse per. xrv. an. nō tm̄ restituit totū ēt s. j. eos. nec ēt talia fuerit subducā omne tps vsuca p̄tōis: qz nō illud quo fuit p̄te ante absentia vt h̄ cau te p̄it. vt si ichoata ⁊. qd ḡ d̄ post eare ad d̄dā mo

dicū tps restringit qd currit post reuersionē qd pro absentia reputat. Et sic fume duo ar. vñ. p̄ te lib⁹ q̄ dicit possedit n̄to tpe ⁊ p̄. vt. j. de s. sig. l. hec adiectio. ⁊ dixi s. si q̄s cau. ⁊ si post tres. itē aliud qz vbi lex nō distinguit nos tm̄ distinguit. vt. j. de testi. q̄stitū. ar. s. s. de of. p̄re. l. iij. ⁊ j. d. pub. de p̄cio. ¶ Idē qz hec s̄ba postea ve/ p̄it cōiungi cū p̄dictis. s. e. l. i. fm a30. hoc mō. Si qd de bonis alicui⁹ extisse d̄cū is abesset metu postea ve/ ante. restitua. sic q̄ si ledať etiā in absentia vel quasi restituit in totū tps quo lesus est: quo cepit abesse. ad aut si post modicū tps. Rñ. nunc nō in totū: qz tps qd fluxit post modicū tps ⁊ post vsucapionē cōpletā recōpensat ei pro tpe absentie: idē dicas si fuit in absentia cōpletā: si reuersus taceat ⁊ negligēs sit si tm̄ postea euigilet ⁊ lire inchoet: tps modicū qd currit in petēda restitutiōe nō nocet. sed aliō sic qd negligētē cucurrit. vt ar. C. de ioffi. testa. l. s. quare ḡ v̄pi. facit d̄iam inter modicū tps vel post. Rñ. qz vbi post vix p̄tē ēn aliq̄ tps labaf in negligentia qd nō sic q̄n in absentia vel i modico tpe. Itē si petit amoueri tps mediū nunq̄ d̄z p̄bare rē fuisse suā. aīe ei nec p̄scripta est in sui p̄iudiciū. ⁊ si p̄stāt suā fuisse re quare nō restituit ad rē. vt in minore d̄: vt no. s. de p̄cu. l. qui p̄prio. s. itē querit. Rñ. hic nō cōstabat de dñio. Vel dic qz nō habet causam cōuent⁹ ab actore. vel dic qz sic.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

An te absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes. ¶ Finita. scilicet vsucapio.

filii q̄n qz d̄ si ne m̄e.

Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca...

resitutiois auxiliu locu habz no qnq. s. ita demum si itra modicu tps postqz redijt hoc...

Non em negligētibus subuenit s. necessitate rez i peditis. Totiqz istud ar bitrio ptois tēperabif. id est vt ita demū restituar...

Miles absens restituit ad uersus possessore hereditatis...

Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca... Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca... Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca...

Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca... Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca...

vel emptorez ab eo si adeat. als secus. h. d. Bar. U lpl. Alian? li. iiii. scribit non...

solu aduersus possessore hereditatis succurredu est militi veru aduersus eos quo qz qui a possessore emerut vt...

absens ca respu. restituitur vt pinde pcpiat comoda ac si presens esset. h. d. vel sic. Absens restituitur vt capiat legatum qd amisit ppter con ditionis defectum. h. d. Bar.

non pot vt pote vsucapione completa post modicu tps. Non esse audiendu. ad oe tempus: na id qd post di stulit efficacit ei coputaf fm io. s. 3. M. ptois dnegat.

Non enim negligentibus. hanc intelligit fm io. vel fm. M. prout intelligitur superior. s.

Resituar. i. ad totu tēpus fm io. vel aliquo modo fm. M. 7 alios. 7 no. hic modicu tps ponit arbitrio iudi cis. qd qnqz ad mensem: qnqz etia ad annu durare pot. dum in negligētia no sit sed tps angustia impeditur...

Ulia. scribit. militi. vt. i. de acq. her. cum qdas. i. rñ. sed videt no restitui qz nec lesus. primo si no repu diauit pot ppetuo adire. vt. C. de iur. deli. si curatois. Sed hic fuit institutus sub cōditiōe si eā implet in tra certu tēpus. Itē lex p̄dicta obinet quando ab aliis no sunt vsucapte. hic incipit secūdu modus ponendi casum. secūdo posito qz pure sit institut non videtur lesus: qz possessor non potuit vsucapere tēpore longo titu lo pro herede: cum heres non fuit. vt. i. pro herede. l. pe. nec longissimo: cum tēpore harū legū de hac p̄scriptio ne mentio non erat. vt in i. de perpe. ac. in prin. Itē ter tio qz habet petitiōne hereditatis contra possessore hereditatis. que non tollitur aliquo tēpore fm has leges. nec etia3 hodie nisi. rrr. an. vt. C. de pe. here. l. heredita tis. Sed rñ. qz possessor iuste errauit credendo se here des. 7 sic quasi n. hz. vñ vsucepit titu. p herede. vt ar. i. p le. l. uij. 7. l. si. et sic tollit triēnio. vel. x. vel. xx. an. peti. here. cū datur ptra titu. possidentē 7 sic suos terminos excedit. vñ excedit a no suis terminis. vt. C. de edi. diui adri. tol. l. si. vel si sub p̄ditiōe fuit institut s̄lir p̄empto re vt no restitui cū habeat regressum p̄ veditore. vt. i. de pe. here. sed 7 si s̄ utē si. sed forte hic no habebat regres sum ptra veditore vel possessor fuit malefici: q̄ tenet vl tra q̄ sit locupletior. vt. i. de pe. he. itē remiūt. s. eos aut.

Modi- cu tps i arbi- trio ius dicit e.

Actus si. vt. l. e. l. r. siue. r. l. si quis ticio. et. l. si qd sit pulatus. Accur.

No em. bñ dixi eū restituēdū tm vt capiat non vt actio sibi restituat: qz eā nūq̄ habuit: tūc em eēt necessariū p̄tous auxiliū vt actio restitueret. hic aut nō s̄ vt le gatu cōsequat. qz

Pditio fuit in cau sa. f. deficiēs qua re sit amissum. v̄l ecōtra fm. m. p̄di tio fuit in causa. id est facit dubita ri an def. nā an cō ditionē non vt le sus. vñ nō ē resti tuend⁹. qd̄ nequa q̄ admittit. Sed op. nō vt op⁹ esse restōne cū p̄ple ta p̄ditio habeat. cū p̄ eū nō reman serit. vt. l. de cōdi. r. l. illis liberris. r. dele. iij. q̄ p̄cubi nam. s. v̄rou. Qd̄ forte dici p̄t. vel in. ll. allegat. fie bar p̄ aduersariū ne cōditio ipleret qd̄ hic nō ita.

Sciendū. pe na vt dāno. no. ex alterius pe na vel dāno: als em qd̄ ad lucrum restituit. vt. l. p̄ xi. in fi. r. l. e. l. r. si ue. r. l. si qd̄ ticio. r. l. si qd̄ stipulat⁹ q̄ sunt. i. itē no. q̄ exēplū hui⁹ legis ponit. l. l. pri. deniqz r. c. s̄ nōne tenuit possessionez alo absens. vt. C. de acq. pos. l. 3. Rñ. p̄t esse q̄ p̄t absentia rei empte a se pos. nō app̄hendit. vel qz amissit p̄pter obliuionē. vt. l. de vsuca. l. saltū. s. i.

Deniqz. possessionē. i. vsucapionez q̄ puenit ex pos sessione. vt. l. de vsuca. l. ij. r. hic subijct. nā cuz ab alio possidet ipse possidere non potest.

Nō restitui. cū em fuit capt⁹ cepit ab alio posside rit. s̄ ipse desit possidere qui vsucapiebat. vt. l. de acq. re. do. hō liber. in fi. et sic fuit interruptio naturalis. vt. l. de vsuca. naturalr. ad quam nichil facit fictio possiminit. vt. hic. Sed l. e. l. aut p̄tor. s. itē ei. So. vt ibi. itē l. e. l. aut p̄tor. s. h. i. r. l. de vsuca. l. iusto. s. fi. et. l. si is q̄. s. i. qd̄ b̄ q̄ ius possiminit ad vsucapionez p̄origit. sed dic q̄ ille loquunt q̄ p̄ subiectas p̄onas sit vsucapio r̄ in reb⁹ pe cularib⁹. hic aut q̄ p̄ se vel p̄ subiectos: nō tñ ex cā pec culari. vt. l. de cap. l. in bello. s. facte. s̄ i hoc casu q̄ p̄ subiectos nō in re peculiari dicit. Rñ. q̄ locū h̄z fictio le gis cor. vt. p̄ficiat heredi si ibi decedat: nō aut ius possi minū. Quādo autē ex peculiari: ibi p̄stat q̄ vtraqz fictio locū habet: vt dicitū est. Itē p̄tra. l. de i. actus p̄uas. l. i. s. si quis vel. p̄pter. dic vt ibi.

Quia hec. f. vsucapio.

Eū qd̄ cui sic legatū sit: in annos singulos quib⁹ in ita lia eēt restituēdū vt capiat at: qz si⁹ in italia fuisset labeo scri bit et tul. li. iij. r. p̄p. li. xxi. p̄ bant. Non em dies actionis exijt: vbi p̄tous auxiliū neces sariū fuit: sed p̄ditio in cā est.

Restō ex hoc edicto nō fit vbi qd̄ certat de lucro cū alte ri⁹ iniuria nec ex fictioe possi minū cū possiminitū nō porri gat ad ea q̄ sunt facti. r. cessat restō vbi eq̄tas cessat. h. d. cuz duab⁹. ll. seq. Bar. Paulus.

Liēdū est q̄ in his casi bus restitutiōis auxiliū maiorib⁹ dam⁹ in quib⁹ ret dū tarat p̄sequēde grā q̄runtur. non cū r. lucri faciendi ex alte ri⁹ pena vel dāno auxiliū sibi impartiri desiderāt. Papi.

Deniqz si emptor prius q̄ p̄ vsum sibi acquire ret ab hostib⁹ capt⁹ sit: placet interruptā possessionē possi minio nō restitui: qz hec sine possessionē nō p̄sistit. Posses

Nō cōstitit. vt inchoet. vt hic r. l. de vsuca. sine pos sessione. p̄ficiat tñ sine pos. vt. l. de vsuca. l. cep. rā. r. l. nūqz. s. vacuā. r. l. rez mixtura. s. labeo. vel dic. f. vsucapio q̄ p̄ tū restitui: nō p̄t restitui nisi possessio restituat. s̄ hoc fieri nō p̄t vt subijct. Vel veri⁹ dic etiā vt. p̄cedat nō est

sio autē plurimū facti habet causa vero facti non continetur possiminitio. Idem.

Nec vtilē actionē ei tri bui opz. cuz sit inq̄ssi mū auferre dñum: qd̄ vsus nō abstulit. Neqz enim intel ligitur amissum: quod obla tum alteri non est.

Hic incipit iuris cōsuet⁹ exa minare scdm caput edicti. et breuiter hoc tradit. Qd̄ quis acq̄sivit p̄p̄ sua absentiaz cū nō esset defensius in itegrū re stituit. Itē q̄ dicit aliquē non defensum d̄z p̄bare. h. d. r. p̄ mo p̄t h̄ba materialr. Bar.

Tē ait p̄tor: **U**lpa. si qd̄ quid vsu sū fecis set⁹ aut qd̄ nō vtēdo sit amissum p̄secut⁹: actionē v̄c q̄ solu tus ob id q̄ dies e⁹ exierit: cū absens nō defendere. Quaz clausulā p̄tor inseruit: vt quē admodū succurrat sup̄scri ptis p̄ fontis ne capiātur ita r. aduersus ipas succurrat ne ca piāt. r. erit notādū q̄ pl⁹ p̄tor

ignozātū s̄z nō vsucapit ignozans. vt. C. de acq. pos. l. i. Causa vero facti. causam facti vocat effectuz pos sessionis. i. vsucapionez: vt videat vsucapisse ac si in ciuitate semp fuisset. vt in l. i. q. mo. ius pa. po. sol. s. si ab ho stib⁹: sed cur nō p̄tines. vt. s. e. l. iul. s. eū. Rñ. ibi sine alte ri⁹ dāno: qd̄ hic nō erat. Itē no. hic q̄ circa facta nō p̄t fingi: sicut circa iura cum id qd̄ factū est p̄fecto habe ri nō p̄t. vt hic r. l. de acq. pos. l. i. s. si vir. r. l. cū herede. in p̄m. r. in aut. de equa. do. s. que igitur. col. vij.

Nec vtilē. nec directā ex vsucapione nec vtilē ha bet sed ad possessionem bene habet cum possessio sibi restitatur. vt. l. e. l. aut p̄tor. s. item et.

Actionem. per restitutionem. **U**sus. i. vsucapio. **A**missum. als admissum. **O**blatū. i. q̄ sitū. sed als ablatū et tūc d̄z esse amissum. in casu tñ p̄ficiat qd̄ alteri nō q̄rit. vt. l. de acqui. pos. l. si qd̄ vi. s. differētia. r. p̄ derelicto. l. i.

Ten ait p̄tor. materialr ponunt hec verba vsqz il lucuā clausulā r. c. et exponere incipit v̄l p̄i. hanc partē edicti qua restituit p̄sens p̄tra absentem.

Fecisset corpale. s. abis. r. **A**missū. vt fuitū. **S**up̄scriptis. absentibus.

si qd̄ hic nō est. **P**lurimum facti h̄z. hec q̄ p̄ nos acquiri. naz opz q̄ corporalis sit ibi app̄hēso q̄ est facti: s̄ et amissus sit necessari us qd̄ facile ē. vt l. de acq. pos. l. qd̄ meo. hec cadē m̄ tū h̄z iuris in reti nēdo: cū solo reti neat aio. vt. C. de acq. pos. l. l. 3. als aut d̄r h̄c possessio m̄ h̄u iur⁹ vt q̄ tenet icā peculia ri a filio v̄a suo. vt. l. de acqui. pos. l. possess. l. rñ. nam possessio talis ac quirat ignozanti. vt. l. de acq. pos. l. si me in vacuā. s. feru⁹. r. vsucapio ignozātū. vt. l. pro suo. l. ij. tūc r. post lūmimū locū h̄z vt mō dixi per. l. ij. de vsucap. iusto. s. fi. est et alia q̄ habet multum iuris et multū facti vt q̄ p̄ pcuratore q̄ritur

possessione mul tiplex.

factuz p̄ inferi to h̄i nō p̄t.

a **C** Aduersus eos. absentes.

b **C** Restituit. s. presentes.

c **C** Nā hīc. qñ subuenit p̄sentib⁹ cōtra absentes.

d **C** Ut supra. cum absentes restituit. nam ibi numerat. vt. s. l. i. s. i.

e **C** Absentes. ex quacūq; iusta vel nō iusta cā. nō distinguit cū eos sit restituito.

f **C** Procurator. i. pcurās. nā siue h̄mādatum siue nō obtinet qd̄ hic dicit vt subijcit.

g **C** Inq̄tari. i. nō dabit restō. vt J. e. is. q. r. l. ait p̄tor. s. h̄. Sed an hodie locuz h̄eat hoc auxiliū: cū iure cōi possit interrūpere vsucapionem. vt. C. de an. ex. l. vt p̄fecti. vt. de q̄ sic cū. l. superueniēs addat puoz non tollat. vt. J. de act. r. obli. l. quotiēs. r. d̄ sic. edi. l. i. s. s. videndū. ar. s. s. d̄ mīo. in cause. s. ad qd̄ dicit vt d̄n. J. eo. as qui.

h **C** Eo poti⁹. i. eo ampli⁹. q. d. et hoc r̄ aliō auxiliū dāt sic. J. d̄ le. iij. si pure. r. J. si cer. pe. l. lecta. i. p̄n. nō autē sic expōas. i. ea marie rōne/ qz q̄ aliud auxiliū dāt magis est J̄ria rō vt. s. n. i. q. in cāe.

i **C** Egerit. vt qz dolo ab sit. vt h̄ r. J. d̄. ex cau. i. pos. ea. l. i. possessionē. s. h̄. et. s. de ius voc. sanf. r. C. de bo. auc. iudi. pos. cū pponas.

k **C** Latitent. i. turpit̄ se occultēt vt. J. qui. ex cau. in pos. ca. fulcinius. in. s. i.

l **C** Ingerit. ad tps. nō q̄ ad tps pōt se offerre satisdādo s̄m h̄c cū dicit: puta ad diē illā. ar. s. de. pecu. l. nō tñ. m. **C** Restit⁹. d̄z q̄ actor iterpellare. vt h̄ic. et. J. pri. ar. s. C. d̄ iur. emph. l. iij. s. i. i. h̄. r. C. de h̄. s̄. l. i. magna.

n **C** Satisdēt. vt h̄. r. J. de iudi. recte. r. J. ex q. cau. i. pos.

exp̄sserit: cū aduersus eos restituit⁹ cū ip̄is subuenit: nā h̄ic non certas personas enumerat aduers⁹ q̄s subuenit vt supra: sed adiecit clausulā qua oēs absentes qui non defendūt cōplex⁹ est. **H**ec autē restō locū h̄z siue p se siue p subiectas psonas libivsu acquisierit: q̄ absentes nō defendebant: r̄ ita si nemo eozū erat defensor. nā si fuit p̄curator: cum habueris quē cōuenias: nō d̄z inq̄tari. ceterū si nō exitebat defensor equissimū erat subueniri. eo poti⁹ q̄ eoz q̄ nō defendunt: si qd̄ latitēt p̄tor polliceat ex edicto in bona eozū mittere: vt si res exegerit: etiā distrahant: si vero nō latitēt: h̄z nō defendant in bona tñ mitti. **D**efendit autē nō is videt̄ cū se defensor ingerit: tantum: s̄ q̄ requisitū ab actorē nō est defensio ni defuit. **P**lenaq; defensio accipiet si r̄ iudiciū nō detrahet: r̄ iudicariū solui satisdēt.

Rego sciendū **D**au. est nō aliter hoc edictū locū h̄re q̄ si amici et̄ interrogati fuerit an defendā: aut si nemo sit q̄ interrogari possit. **I**ta enim absens defendi nō v̄t si actor vltro iterpellat: nec quisq; defensioi se offerat: ea qz testatōe cōplecti opz. sicut igit̄ dāno eos affici si vult: ita lucrū facere nō patit. **Q**uō edictū etiā ad furiosos r̄ infantes/ r̄ ciuitates pertinere la-beo ait.

Contra p̄sentē qui ex cau.

C Ingerit. ad tps. nō q̄ ad tps pōt se offerre satisdādo s̄m h̄c cū dicit: puta ad diē illā. ar. s. de. pecu. l. nō tñ. m. **C** Restit⁹. d̄z q̄ actor iterpellare. vt h̄ic. et. J. pri. ar. s. C. d̄ iur. emph. l. iij. s. i. i. h̄. r. C. de h̄. s̄. l. i. magna.

n **C** Satisdēt. vt h̄. r. J. de iudi. recte. r. J. ex q. cau. i. pos.

ea. l. hec autem. s. recte. et. J. de reg. iur. l. non defendere.

Rego. telatione. i. denunciatione coram testib⁹ facta: vt eum defendat.

Quō edictū. s. vt l. eos def restō: cū nō eos defēdat.

Et is fates. hoc totū v̄t correctū hodie. vt. C. de an. ex. vt p̄fecti. s̄z dicit vt. J. eo. l. i. s. q̄.

Secū agēdi potestate nō facit in integrū restitutio non conceditur. h. d. Bar. **I** l. i.

It p̄tor: quive in vinculis eēt: secūve agēdi potatē nō faceret. **H**ec p̄sona merito adiecta ē: fieri eīm poterat vt quis in vinculis presens eēt: vel in publica vel priuata vincula duct⁹. **N**ā r̄ euz qui in vinculis est: si modo nō sit i seruitute: posse vsu acquirere cōstat. sed r̄ is q̄ in vinculis est si defēdat: cessat restō.

Captus ab hostib⁹ non potest vsu cape et rursus ad hoc nō restituitur: sed restituet vt fructus recuperet. Bar.

Is autē q̄ apud hostes eēt nichil p vsuz sibi acquirere pōt nec ceptā possessionē poterit implere dū ē apd̄ hostes. **H**oc ampli⁹ nec postliminio reuersus recuperabit p vsuz d̄nū acq̄sitionē. **I**te et qui p captiuitatē fundi possessionem vel vsufruct⁹ q̄si possessionē amittit succurrēdū esse papinian⁹ ait. **E**t fruct⁹ quoq; medio tempore ab alio ex vsufructu perceptos: debere captiuo restitui equum putat.

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere r̄ ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: r̄ eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Isi plane q̄ fuerūt in potestate captiuus: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere r̄ ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: r̄ eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Isi plane q̄ fuerūt in potestate captiuus: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere r̄ ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: r̄ eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Isi plane q̄ fuerūt in potestate captiuus: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere r̄ ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: r̄ eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Isi plane q̄ fuerūt in potestate captiuus: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere r̄ ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: r̄ eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

exce. vt p̄fecti. s̄z dicit vt. J. eo. l. i. s. q̄.

It p̄tor. hec p̄sona. q̄ est lyctis. nā de alia q̄ nō facit p̄ratē agēdi dicit. J. e. s. fi. l. **I**n fuitute. i. in possessionē fuitutis. nā talis vsu cape nō pōt. vt. J. de acq. re. do. hos. moliber. in fi. **I**te neculle q̄ est in seruitute hostius. vt. J. pri. s. is autē.

Pōt. p se sed p subiectos p̄t ex cā peculiari. vt. J. s. hi. et. J. de cap. in bello. s. facte.

Implere. vt s. eo. deniqz.

Quasi. ex p̄f. siuū hitat: qz fructuan⁹ naturalit̄ possidet. vt. J. d̄ ac qui. pos. naturalit̄ v̄t referas ad cuius r̄ notat ip̄rope tate: cū icorpalia vere possideri nō possunt. vt. J. d̄ ser. l. q̄tēs. r̄ d̄ ser. vt. pre. l. si edes. s. l. i. bertas.

Possessionē. sed nōne iure cōi. **R**ñ. forte nō habz ius in re.

Succurrendū. dū. immovides qz nō. vt. s. e. deniqz. que est cōtra. sol. hic solā possessio nē restitui postulat quaz r̄ ante captiuitatem habuerat. ibi aut̄ postulabat rē intelli gi vsucapā quaz vere non vsuceperat. r̄ sic cum alterius dāno.

Putat. cū enim certū sit pos. restitui debere: q̄ r̄ fructus veniunt. vt. J. de vsu. l. r̄ videamus. s̄ in fauiana. r̄ J. de rei v̄. ex diuerso. s. i.

Isi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s̄. pri.

Non defenderentur. s. captiuus.

Isi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s̄. pri.

Non defenderentur. s. captiuus.

Isi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s̄. pri.

Non defenderentur. s. captiuus.

a **U**scupatū. per eos qui in potestate sunt. Accur.
b **F**aciat. qui ergo nō facit facere vř. sic. J. de ver. sig.
alienatiōis. 7. l. facere oportere. 7. insti. de nup. §. si vřoz.
Ope q̄: 7. J. de re. iur. q̄ nō facit. J. de opere quedā dicunt in faciē
d. i. i. faci
do: quedā in nō faciēdo. vř. J. de verb. obli. l. vbi aūt non
e idō: q̄: appel. §. qui id qd
dā in nō 7. l. q̄. §. item si in
faciēdo
7. insti. de h
7. instunt
boz obli. §. si.

c **E**x suprascri
ptis. vt q̄: 7. actio
nē psonalē est pre
scriptū vř. p̄tuitē
Sed nōne p̄ hōi
conuentionē ppe
tuat actio. vř. C.
de p̄scriptio. xxx.
anno. scut. Rñ. h
nō fuit cōuent^o p
executorē. Vř. dīc
sz Jo. fuit quidē.
sz illud qd est ibi
intelligit tātū in
actiōe i. rē. 7. i hoc
cotrigit ista. J. de
oppo. nōne debet
seruari sine dāno
in hōi dilatiōni
bus. vř. in aut. de
exhi. §. nichil. col
la. v. Rñ. ibi loq̄
tur de damno rei
nō actor. J. de op.
qz nec actor d̄s pa
ti dānū. vř. J. de iu
di. l. ij. §. in oibus
sz illa fm istam in
telligit vt non ha
beat dānū qz re
stitui. Item op.
qz pōt interrūpe
re cōi iure. vř. C.
de an. excep. vř. p
fectus. sed dic vt
J. e. is qui.

d **N**ō possit. vt si p̄dia vel bona eius inundata sunt.
vel res illa que vsucupat non appareat. vř. J. de bo. auc.
i. adi. pos. cum vnus §. si. vel nō hēat talia bona. 7. adde
qd notatur. J. eo. is qui.

e **N**on latitet. 7. sic nō potest fieri talis missio ex qua
procedat venditio. vř. §. eo. l. item §. hęc autem.

f **F**ringe. bene dico restitui.

Aduocatiōes. i. aduocatos. 7. sic not. q̄ postulatio
cati pos aduocati iusta cā est dandi dilatiōē. vř. h. 7. §. eo. ti. ab
stulatio hostibus §. si. 7. C. de dila. l. i. 7. §. de postulādo. l. i. rñ.
iusta cā h

Uel dū alia. §. p̄ illa q̄ dat. p̄pter aduocatos vt deli
e it dila: berēt sup libello. 7. facit. J. de iti. actuz pua. l. i. §. p̄terea.
tiōis dā

Ed 7. ad eos p̄tinet. s. vt restituitio detur cōtra eos.
de. **E**t quali bet. superior lex auctore iudice disse
rebat. hęc non.

Quod quidem. q. i. quia.

Ed 7. si per p̄torem. sed t. inc non videt t̄ps cur
rere ip̄o iure. vř. l. aut. vt sp̄o. lar. §. hoc quoqz. col.
lx. Solu. p̄scriptio instātie iudicij ip̄o iure nō currit vt

vsucupatū quid sit. Sz 7. si di
es actōis q̄ aduectus captiuū
competebat exierit: aduersus
eum succurritur.

Hic incipit exponere illa
ba seclive. 7. b. d. Qui nō pati
tur secū līre cōtestari ex cā iu
sta vel iusta s̄ eū restituitio cō
cedit si qd ex hoc q̄sierit. B.

Deinde adijcit p̄tor secū ve
agēdi p̄tatem nō faceret: vt si
dū hoc faciat^b p vsuz acq̄sitiō
impleta sit: vel qd ex supascri
ptis cōngerit / restituitio cōce
datur. Et merito. nec em̄ suffi
cit sp̄ in possessionē bonoz et^o
mitti: qz interdū spes esse pōt
vt in bonis latitātis mitti non
possit^o aut non latiter^o. Finge^o
em̄ dum aduocationes^o postu
lar die exisse: vř dū alia^b mora
iudici contingit. Paulus.

Suenti frustrant: 7. qua
libet^o tergiverfatione 7. soler
tia efficiunt: ne cum ipsis agi
possit. Gaius.

Quod quidem^o sil. mō ad
eum quoqz p̄tinere dicemus:
qui nō frustrandi gratia id fa
ceret sz q̄ multitudine rerum
disfringeretur. Ulpian^o

ibi. sed p̄scriptio actionis bñ currit vt h. 7. J. e. §. itez p
mḡratū. Et no. q̄ pōt dici q̄ hic exponunt^o hba illa q̄ di
amius nō exponi. §. e. l. i. §. i. ibi cū re magistratus 7.
n **A**duer^o relegatū. q̄ cuius 7. dñs suaz rex p̄manet.
o **E**x gñali clā. q̄ dicitur si qua iusta causa 7. e. vel dic

Sed 7. si p̄tore^o stetit
restitutio indulgetur.

Cōtra absente^o ex cā neces
saria cōceditur restituitio. ipse
vero nō restituitur nisi cum p
curatorē d̄mittere nō potuit
vel dimisit^o mortu^o est. Bar.

Aduer^o relegatū^o resti
tuitiōē faciēdā ex gñali clau
sula^o p̄p. ait. sed non 7. ipsi cō
cedendā: qz potuit p̄curatorē
relinq̄re. Ex causa tamē^o pu
to etiam ipsi succurrendum.
Aut p̄tor^o aut cum inuitū eū
in ius vocare non liceret neqz
defenderetur.

Cōtra eū q̄ nō p̄t vocari in
ius concedit resti. b. d. Bar.

Hęc clausula ad eos perti
net q̄s more maiorū sine frau
de^o in ius vocare non licet. vt
consulem: p̄torem: ceterosqz q̄
imperuz potestatēve quam^o
habent. Sed nec ad eos perti
net hoc edictū quos p̄tor p
hibet sine p̄missu suo ius vo
cari. qm̄ adit^o potuit p̄mitte
re^o: patronos puta 7. parētes.
Deinde adiecit neqz defende
retur: quod ad omnes supra
scriptos^o pertinet / p̄terqz ad
euz qui absens qd vsuceperit.

ex illa qua d̄s con
tra absente^o nō de
fensuz restituit q̄
d̄r gñalis respec
tu illi^o qua sub
uenit abntū^o. de
qua fit mētio. §. e.
litē. i. fi. i. rñ. 7. §.
e. l. i. §. i. ibi nec ex
gñali clā cū abnt
nō defendere. et
referit hęc gñalis
ad relegatū. sz qñ
ip̄e restituit p̄t re
stitui ex gñali clā
vel speciali p̄tout
euenit.

Ex cā tñ. pu
ta si p̄curatorem
reliquit 7. mortu^o
est. vř. J. e. nec nō. 7.
l. si qua. §. i. vel re
linq̄re non potuit
nec p̄ se potuit p̄s
dē adire. als non
restituit. vř. §. de
mino. papi. Et in
hoc est dīta inter
Absens
eū qui abest neces
saria cā tñ: qz nō
restituit si potuit
relinquere. p̄cura
torē. 7. p̄abili tñ
qz lz potuerit reli
quere. p̄curatorē:
ñ restituit si non
reliq̄t. vř. J. eo. nec
nō. 7. p̄abilita ne
cessaria. az idē. vř.
J. e. l. §. itē iqt. i. fi.

Sine fraude. i. pena. vř. J. de edi. edic. l. cum autem
§. excipitur.

Non lz. vt h. 7. §. de in ius vo. l. ij. 7. J. de iudi. l. pars.
Sed hodie videtur q̄ liceat. vt in aut. vt dif. in §. si tamē
col. ix. que est p̄tra. sed it̄ loquitur eo casu quādo opp̄i
mir subiectos p̄tertu officij si i. vř. C. ad. l. iul. repe. l.
iubemus. quo casu debet coram ep̄iscopo conueniri. vř.
in aut. vř. iu. sine quoquo sus. §. necessitate. col. ij. 7. in. d.
contrario: hic de alio facto vel re non ratione officij.

Quā. id est aliquā quod dicitur merum imperium
vř. §. de iu. om. iu. l. ij.

Permittit. et p̄mississet de facili si actio sit ciu
lis. si autem sit famosa tūc causa cognita. vř. §. de in ius
vo. sed si hac §. p. et fi. Item no. non subueniri si non
imperatuit quod facile obtinisset. vř. ar. J. de aqua quo
ti. et est. l. i. §. penul.

Defenderetur. bis posuit p̄tor in edicto suo neqz
defenderetur. hic autem vltimū exponit.

Suprascriptos. s. tres articulos.

a Plene. s. de eo. i. alie vice hoc idē positū fuerat qđ predicta respiciebat spāliter. Et sic no. qđ gñal' c'la non potrigit ad ea de qđ spāliter cōprehēdit. vt. l. de ver. ob. l. dol. 7. de le. iij. l. vxorē s. felicissimo. 7. de le. i. l. talis. in fi. 7. l. si quando quis.

b Hoc quoq. s. est adiectum.

c Cā cognita. vt dicit. i. s. s. 7. si dum decreto 7. c.

d Interueniet. l. hoc vt magistrat' non redde- ret sibi ius.

e Non subue- nit. vt. l. de re. iur. l. non fraudatur. s. nemo. Accur.

f Decreto. vt qđ statuit ei tps l. fra qđ de suo iure pponeret. qđ nō fecit. ar. C. de ige. ma. l. diffamari. 7. ar. j. de iur. iur. l. iusturandū 7. ad. s. 7. si is. l. 3. sit ar. s. C. vt nemo iur. ius. iōq. denega- uit ei p'oz iurisdī- tionē suā. vt h. et. l. de re iudi. l. con- tinuacia. v' cū de crucifict vt rez ad uersario restitu- retz nō fecit. nam p'p'ostea denega- re ei iurisdītiōem suā vt nō a deat cū in aliqua cā. 7. sic pōt itelligi dicta lex p'umacia. ac.

g Extra ordi- nē. qđ dicitur repē- tite. vt. C. d. dila. s. nullo. Sz appel- lari pōt i talib' s. nō ext'eri. vt. C. de ferijs. l. i.

h Indicte. ex permissu princi- pis nō als. vt. C. eo. a nullo.

i Solennit. bñ dicit restitutionē dari in repētinis. in solēnibus ei se- cus est qz eas 7. c. Et solēnes sūt qđ sūt. C. de ferijs. l. oēs.

k Prospicere. sic. l. loca. l. si qđ domi. s. 7. h. ec. 7. j. ad. l. ad. l. si putator. 7. j. m. si fideiussor. s. si cum.

l Sz cū ferie. nō tot' tps. s. vsucapi. v' l' an' vt qđ drienij

m Quoties. h' exponitur earum rerum 7. c.

n Un' h' qro si m'oz tpe sit lesio qđ ano putavno die vt h. an h' dies nō reddat. an p'ovni qđ drienij. Et h' dicit

quoniam plene supra de eo cautum est.

Si p negligentia vel p dolo iudicis contingeret vt peat ius agendi restituitur. secus si culpa actoris. h. d. Barto.

Nit pretor siue cul p magi stratum siue dolo malo ipsius actio exēpta esse dicitur. hoc quoq. vt si p dilatione iudi- cis effectū sit vt actio eximaf fiat restitutio. s. 7. si mgratus copia nō fuit: labeo ait restitutiōne faciendā. p' mgratuz aut factū ita accipiendū est si ius nō dixit. alioquin si causa cognita denegavit actionē re- stitutio cessat. et ita seruiō vi- detur.

Itē per magistratū factum videtur si per gratiam aut fordes magistrat' ius nō dixerit: 7. h'ec pars locum ha- berit: nec nō 7. superior' secū- ve agendi prātem non faciat. naz id egit litigator: ne secum agatur dū iudicē corruperit. Actio exempta sic erit accipi- enda: si desijt agere posse: et ad iijc sine dolo malo ipsius: videlicet vt si dolus ei' inter- uenerit: nec ei succurrat. Ip- sis em' delinquentib' pretor nō subuenit'. Proinde si dum vult apud sequentē pretorē agere tps frustratū est: non ei subue- nief. Sed 7. si dū decreto' pre- toris nō obtēperat iurisdītiō- nē suā ei denegauerit nō esse eum restituendum labeo scri- bit. idem qz 7. si ex alia iusta cā nō fuerit ab eo auditus.

qđ dies tñ. vt. s. pri. s. 7. colligitur his qđ statim dicam. Scđo qrit an h' dies reddat statim post reuersionē: post modicū tps. an hō vsq. ad qđ drienij qñcūq. ille dies res- tituat. Et dicit qđā cñcūq. i'fra qđ drienij restitui dicm- als qđo in vna die poterit petere restōnē 7. cām cōplere omiaq. expedire. Sz tu dic s. s. bul. 7. yr. q. sol' ille di- es sit restituedus. 7. i'fra illā die si ne- gligat sibi i'putet qđ se artauit. vt et s. si qđ cau. l. ij. s. pe. 7. est. p. h. s. de mlo. l. fi. 7. h. 7. s. p. xi. 7. j. qñ. ac. d. pe- cu. ē an. l. cū post. 7. ad velle. si debi- triz. s. si. pec. 7. j. d. his qđ i'fra. cre. l. ait p'oz. s. p'oz. ea. 7. s. si p'itiona- lis. 7. j. e. nec nō. s. si qđ sept'. 7. s. eo. l. ergo. i. f. p'eter ea qđ vsucep'it nō dz esse deterioris cōditiōis qđ si nō vsucep'isset. Et sic aut si manus tps red' d'eref. Itē ecō- tra h' nō dz cē me- lioris cōditiōis qđ si nō foet vsuca- ptū. vt. j. eo. ti. l. vi. delictet. 7. s. eo. l. i. in fi. i. rñ. Itē qro an possit ppetuas- ri litis 7. rest. peti- tio in integ. resti. Dico qđ non sicut nec de dolo actio. vt. C. de tēp. i. ite. resti. l. petēde. et dolo. l. fi. Itē an vtilis restituta possit ppetuari? Rñ. sic cū nō inue- mā. phibitum. vt. j. e. nec nō. s. q. cis Sz si nō ppetuas tollit anno vel qđ drienio. vt. C. e. l. fi. 7. j. de act. 7. ob. l. in honorarijs. o. h'ec clausu- la. s. generalis.

Poterunt. vt. s. de in integ. resti. l. pe. 7. c. de tēp. 7. re. ap. l. cū anteriorib'. s. i. 7. s. de. le. 7. fena. con. l. necq. le- gea. 7. sunt isth casus vt h' subijci. 7. j. e. l. nec nō. i. rñ. 7. s. i. 7. l. inter eos. 7. C. de ap. l. p'ies. 7. j. de m'ito. h'eb'et. in fi. i. rñ. 7. j. quando actio de pecu. est an. l. questum. 7. j. de iur. actiq. p'ina. l. i. s. si quis.

Potuerit. iōq. subiecta ē gñalis cla. vt quoties 7. c.

LIBER

Roma a Non ablit. qz tm roma dr republica. alie vero ciuitates loco puuatoz sunt. vt. J. de verb. signi. cu q recti gal. Qm p etia qdlibet oppidum dicitur republica. vt J. de publica. l. sed hi. s. 4.

b Habuerit. imo si habuit no. vt. J. e. is qui. q est contra. fel. vt ibi.

c Prouincia l alia puinciam.

d Subueniri. vt. J. de iudi. l. ij. s. legati. Accur.

e Ex voluntate nisi sit. pbabil. vt J. e. l. necno. l. rñ.

f Opz ei. s. cōtra eū dat enāsi ex voluntate abest. vt. s. e. l. i. Accur.

g siue. lucratur non sit qd potuit lucrari sine alteri dāno. vt. s. e. l. Julian. s. eū. r. l. sciēduz. r. l. deniq. Accur.

h Eno. defūcto. idē si nō reliquit lz potuerit cū non inueniam. phibitū. vt. J. e. s. q. cis. als eēt idē in hoc qd i re legato. vt. s. e. sed et si. s. i. qd nō dz esse. Alij dicūt idē in vtroz.

i Per iustissimaz. sic. C. d. pfer. se ex. l. i. r. ij.

k Satisfactioe vt qz fideiussores dedit r sub pena q non recederet. ac.

l Captus. id est lesus.

m Quod cis inquit. i. dixit. vt. s. e. l. i. in fi.

n Restitutorum. scz pzetorem.

o Permittant. scz specialiter.

p Nō. phibeāt. f. expresse. s. vbi. phibēt. Rñ. in liberate. vt. s. de mino. si er cā. s. aduersus. Itē in pscriptioe status defuncti. vt. C. ne de statu defun. l. si mater. Et si obijcas q ille loquunt in miorib. at maiorib. plus debet succurri. vt. J. e. si q. r. s. n. ij. aurtiū. Rñ. q illud in excusatioe delictoz. at in restitutioe rerū bonū est ar. non subuenit minor. ergo nec maior. pzeterea lex prohibet sepe in hoc tit. vt. J. e. rā publice. r. s. e. l. sciēdu. r. l. ante pe. r. l. s. et si. in fine. Itē nota h q oia sunt pmissa per le gē q phibita nō inueniunt. vt h r. J. de pba. l. ab ea. r. de resti. l. i. s. i. r. s. de pec. mur. s. cū qrit. r. C. de reti. l. sta tuas. ar. J. s. q oia sint phibita nisi pcessa inueniant. vt J. de colle. illi. l. ij. s. i. Sed illud ideo quia illicita sunt. vt eo. titu. l. i. r. s. quod cuiusqz vni. l. i.

q putat. tres sensus portat hoc picipiū. vel q vlti me absentie tps restituať tm. qd non placet. vt. J. p. ori. rñ. Scđo q restituaťur ei totū tps ēť rscapio mediū an ni quo fuit p̄sens. Sed r hunc reprobo statim p hanc glo. J. sed nonne rē. r apponit terram qd dic vt ibi. r hz

locum quod sequitur. fm quā pone casum hoc modo. sed nōne male putat. tpa em que cucurrerit in pntia in ter absentes cōputatur cum effectu modico tm tpe inde subducto. vt. s. e. ab hostib. s. sed q. non ergo ex nouis simo reditu. Rñ. immo bene. quia fm hoc. s. iste intelli gatur vt restituať

nec inuinculis sit: sed sub fide iussorū satisfactioe. r dū pzo pter hoc recedere non pōt ca pr. sit restituitur r aduersus eū dabit restō. Qd eis inq. m ptoz p leges / ple. i. scita / sena tus cōsulita / edicta / decreta p̄ci cipi licebit. q clausula non il lud pollicetur restitutoruz. si leges pmittat. s. si leges non phibeāt. Si qd sepius rei publice cā abfuit: ex nouissi mo reditu tps restōis esse ei p̄putādū labeo putat. S. si omis qdem abntie annū colligāt: singule min. anno vtrū ei annum damus ad restitu tionem: an vero tm temporis quantum eius nouissima ab sentia occupant: videndū est et puto annum dandum.

Qui est in loco vbi potest conueniri p̄sens esse videt: nisi habeat exceptionem fori h. d. vel sic. Qui est in commu ni patria p̄sens esse videtur Bartolus.

vtilem: loco cuius est quadriēniū. vt. C. de tempo. in in teg. resti. l. superuacua. in fi.

f Et puto annū. ex hoc. s. due sine bul. cōfirmant. p̄i ma q vscapioe cōpleta i pntia post modicū tps datur restitutio. vt in. i. rñ. huius. s. qd. ad. negauit. put posui in ledendo. vt plene dixi. s. eo. l. ab hostib. s. sed q. scđa quia si minor tēpore anni lesus est: illud solum reddat vt in fi. huius. s. r hoc plene dixi. s. e. sed r si. s. quotiē. Sed dicere hoc solum redditur: s. infra quadriēniū quādo cūqz vult etiam negligēdo: quod nichil est. cum verbis nō rebus iam lex imponeret. quod esse nō debet vt. C. cōis de le. l. ij. Sed si annū et nō plus colligat: quō vnqz habebit integrū annū fm nos qui dicim. tempus qd in p̄sentia currit cōputari. p eo qd fluxit in ab sen tia. nunqz em pōt esse q aliqd tempus non suat. r cum ibit ad iudicē: r cū loquit cū aliquo. Rñ. illud temp. qd labitur in querendo iudicē r ea que sunt ei in restōne ne cessaria. p absentia reputant. vñ non nocet ei quomin. totū tps subducatur. vt. s. e. l. ab hostibus. s. fi. Sed quod fuit negli genter tunc vere minus anno habebit. Item op. q si modicū tps pro abntia habet: r post abntiā dā modicū tps: ergo post modicum tps datur r aliud mor dicū tempus. r sic deinceps in infinitū. Rñ. in hoc tātuz pro absentia haberi vt non ei cōputet tempus adhuc

loco eius qd fuit in absentia. Item quid si plus anno continuo. Respon. totum.

a Cum sine presentia rem absens vel contra lesus habet annum infra que si inueniat aduersarium rome queritur an cedat annus.

b In vide. i. ab sens a domo.

c Ad ichi. ro me extenti.

d Annus. infra quem era restitutus.

e Reuocandi domi. qd est ex ca legati. vt. Jo. iudi. l.ij. §. legatis.

f Potuit. et si nirectia cu sit communis patria. vt. J. ad muni. l. roma. et not. ex hoc.

§. hunc annu. vt. l. i. §. qd hodie de quadrien. no. vt. continuu.

vt. C. de temp. in integ. resti. l. fina.

§. dico qd ad hoc vt dies feriat et no feriat currat cotinuum ce. non quo ad hoc quin desinat currere si vel in principio sui vel in medio fuit in aliqua ca qua deberet restitui vt iteru abis. vt. C. de tep. in inte. resti. l. i. §. ea. l. §. i. quis sepius. et sic quo ad qd est vtiler: quo ad qd est continuum.

g Exemplo rescissorie. l. prime vtilis restitute.

h Nactio. nact? fuit possessione sine vno post impetrata restitutione et habitata et anteq rescissoria intendere. sic intelligitur. J. eo. si is cuius. abs nisi esset data restitutio non daretur exceptio. vt. pbat. §. de nego. gest. l. iij. §. pupillus. in fi. et sic nota q nec actio rescissoria dat nisi prehabita restitutio. vt. C. eo. l. fi. nec exceptio: am exemplo actiois de: vt hic. nec replicatio. vt. d. §. pupill?.

Item no. hic qd cui datur actio: multo magis exceptio. vt hic. et J. de superfl. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

i Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

k Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

l Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

m Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

n Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

o Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

p Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

q Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

r Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

s Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

t Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

u Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

v Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

w Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

x Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

y Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

z Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

aa Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

ab Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

ac Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

ad Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

ae Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

af Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

ag Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de iur. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

ah Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

ai Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

gociatione: nec etia puuati. vt. J. man. l. idem. in prin. et §. si. pcurator. et l. ex mandato. Jre opponit in aut. de de fen. ci. §. interim. col. iij. Rn. in vt in eo. ti. §. pe.

Am miles. et hfs. f. pns no i milita. Et sic p Bul. An eo qd dix. §. e. l. ab hostib? §. §. qd simplr. f. fini

ta vsucapioe post modicu ips dari restioe. §. d. di cit huc hde fuis: se mlute et di mlitat ipleta est vsu capio. §. §. hre diceret i herede mlitis cu ide eet in herede cui subbet rustici si ipse hfs sit miles. Ac.

restitut? /z vtriqz actio erit. Jde Act ne Africa. cui officiu publicu vel dano vel copendio sit.

Restitutio ex hoc edicto datur contra heredem sicut contra defunctu. h. d. Bar. De u.

Am miles qui vsucapiebat decesserit et heres impluerit vsucapionez equum est rescidi quod postea vsucapum est: vt eadem in heredibus qui in vsucapione succedunt seruanda sunt: quia possessio defuncti quasi coniunctum descendit ad heredem: et plerunq nondum hereditate adita completur.

Post completam vsucapionem et etiam post rem alienatam conceditur restitutio. hoc dicit. Barto.

Si is qui reipublice ca abfuit vsuceperit et post vsucapione alienauerit re/resto facienda erit. et lz sine dolo abfuerit et vsuceperit: lucro et? occurrunt opz. Jre ex reliqs omnib? causis restitutio facienda

hfsa. vt. J. de acq. pos. l. cu hdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. hre. l. ij. qd sunt. §. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapionez plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuq. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunq. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtriqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. §. an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunq alia dāna passi sunt de bte restitui. qd non placet propter ex emolum quod ponitur i fi. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfsa. vt. J. de acq. pos. l. cu hdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. hre. l. ij. qd sunt. §. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapionez plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuq. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunq. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtriqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. §. an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunq alia dāna passi sunt de bte restitui. qd non placet propter ex emolum quod ponitur i fi. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfsa. vt. J. de acq. pos. l. cu hdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. hre. l. ij. qd sunt. §. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapionez plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuq. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunq. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtriqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. §. an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunq alia dāna passi sunt de bte restitui. qd non placet propter ex emolum quod ponitur i fi. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfsa. vt. J. de acq. pos. l. cu hdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. hre. l. ij. qd sunt. §. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapionez plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuq. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunq. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtriqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. §. an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunq alia dāna passi sunt de bte restitui. qd non placet propter ex emolum quod ponitur i fi. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfsa. vt. J. de acq. pos. l. cu hdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. hre. l. ij. qd sunt. §. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapionez plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuq. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunq. vt. J. de vsuca. l. possessio.

30.

possessio an a testatore in herede continetur.

ei. s. absentē sit. pñciatū. ex eadē cā succurrat presenti
 ytra absentē. Qd nō placet. pñtīdē exēplū: qz lz absens
 in snia se lata restituat fm distinctionē quā fecim⁹. s.
 de in lre. resti. l. si. tñ nō sic pñenti succurrat. Tu ergo dic
 qz mutat casum pñtus. nā sup̄tōu fuit qñ pñenti cōtra
 absentē: nūc econ
 tra. et dice. s. ab
 sentez. Quo casu
 aut fuit defens⁹:
 z tñc ad appellan
 dū. aut nō vel mi
 nus bñ: z tunc ad
 totaz cām. vt. d. l.
 vlti. nō ergo resti
 tuit pñtiam prez
 sens ytra absentē
 cū possit appella
 re pñens. s. pñtī
 scriptōez tpalē ex
 eretit cāe appel
 latōis possit resti
 tui. vel ex clausu
 la gñali vel ex illa
 qua pñsens pñ ab
 sentē qñ non defen
 dere restituit.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. ppetuā ha
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qd vñ ab
 ea die qua qd vñ egredit vs
 quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā pñtī cōmodi.
 h. v. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Absente reipu. cā intelli
 git z is q ab vñe pñe
 ctus est lz nōdū puicīā excef
 serit: sed z is q excessit donec
 in vñe reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñt pcurato
 resve pñcipū q in puicīez te
 nen⁹ pñtinet: z ad tribunos mi
 litū z pñctos z comites lega
 torū q ad erariū delati aut in
 cōmentariū pñcipis dela
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiunātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta pñdū

erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

His lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim pñtatiōis z actio
 nē ppetuat. h. v. **Bar.** **I**dem.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. ppetuā ha
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qd vñ ab
 ea die qua qd vñ egredit vs
 quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā pñtī cōmodi.
 h. v. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Absente reipu. cā intelli
 git z is q ab vñe pñe
 ctus est lz nōdū puicīā excef
 serit: sed z is q excessit donec
 in vñe reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñt pcurato
 resve pñcipū q in puicīez te
 nen⁹ pñtinet: z ad tribunos mi
 litū z pñctos z comites lega
 torū q ad erariū delati aut in
 cōmentariū pñcipis dela
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiunātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta pñdū

erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

His lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim pñtatiōis z actio
 nē ppetuat. h. v. **Bar.** **I**dem.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. ppetuā ha
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qd vñ ab
 ea die qua qd vñ egredit vs
 quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā pñtī cōmodi.
 h. v. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Absente reipu. cā intelli
 git z is q ab vñe pñe
 ctus est lz nōdū puicīā excef
 serit: sed z is q excessit donec
 in vñe reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñt pcurato
 resve pñcipū q in puicīez te
 nen⁹ pñtinet: z ad tribunos mi
 litū z pñctos z comites lega
 torū q ad erariū delati aut in
 cōmentariū pñcipis dela
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiunātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta pñdū

Los qui scribunt. vt tabelliones.
L pñsidum. prouinciārum cum ipsi sint deroma.
M Non abesse. quidā libri nō habēt nō. z tunc est pla
 na. s. si habes dic q sui cōmodi causa aberat. et sic nō
 restituit. vt. l. reipublice. vel dic nō abesse reipu. cau
 sa: restituitur ta
 men cum necessa
 rio z nō causa sui
 lucri absūt. vt. s.
 eo. sed z si. s. si.
N fraudem.
N damnum. et fa
 cit. l. de excu. tu. si
 duas. s. grāmatis
 ci. **Ac**cur.

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Miles comiteat⁹ acce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūt ut milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū pñcipi.

Item pcurator cefaris non
 solū cui res pñcie ciuisqz
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum qñtis nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūt. **P**refec⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vñe aberit. sed z in vñe
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstituit. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione pñ
 laris iussu transferat: ibiqz in

Cōmētarium. locus est vbi captiui retinent. vnde
 tartum cōmētarieū. dicitur custodes eius loci. vt. C. de custo.
 qd sit.

Re. l. ad cōmētarieū. vel loc⁹ vbi pñiceps cū pñtariis
 suis ad mēre secreta reuocat. a pñmīscor pñmīsceris.

Delati sunt. a populo romano.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. sed et si. s.
 hęc clausula.

Cōmētarium. locus est vbi captiui retinent. vnde
 tartum cōmētarieū. dicitur custodes eius loci. vt. C. de custo.
 qd sit.

Re. l. ad cōmētarieū. vel loc⁹ vbi pñiceps cū pñtariis
 suis ad mēre secreta reuocat. a pñmīscor pñmīsceris.

Delati sunt. a populo romano.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. sed et si. s.
 hęc clausula.

Ceciderat. subaudi restitui placet.
Romā pfect^o nō tñ ppleuit adhuc iter.
Patriā suā. a pncipe. ergo vel ad pncipē missus.
Perurbem. romā. q̄ est cōis patriā. ideo quasi sit
 domi nō videbat abesse reipublice causa.
Aut de do-
 mo. i. a domo.

Profect^o est. in ciuitate tñ sua est adhuc ut disse- rat a sequenti. Et dic. pfectus est ad pncipē v̄ ad pa- tā. als si d̄ ciuita- te ad ciuitatē: nō d̄ abesse reipubli- ce cā licet habeat idē p̄uilegiū res- titutiōis. vt. s. e. sed 2 si p̄ p̄ s. fi.

Degit. eūdo vel dic degit stan- do alicubi in iti- nere. p̄ aliquo ne- gocio p̄ncipis.

Agere. 2 sic etiā anrēs vadat d̄ abesse cū se pre- parat. vt. 2. de le. l. legata. sicut eū cū est reuerfus. vt. s. e. ab hostib⁹. s. fz q̄ simpliciter.

Similitudi- nē. ac si iā esset ro- me v̄ ap̄ pncipē

Eat. s. miles

In castra. i. in exercitū. vñ d̄ in Eredo. castra- metat fuit filij iſrl̄ iuxta aquas.

Cā abesse. vt hic. 2. s. l. p̄ri. i. m̄. Sed 2. de re milita. l. i. Sol. abi- ociose redibat vt. 2. l. si cui. s. tādu.

Republice. i. p̄uilegiū. vt hic. 2. s. e. utē hi. s. fi. 2. l. seq. 2. J. e. l. nōte.

Iqui. cōstitutionibus. s. q̄ attuos mensium. vt. C. de assel. l. in cōsiliarijs. et hoc ex cōcessione p̄nci- pls nō als. vt. 2. l. p̄ri. v̄tra ergo nullo mō etiā p̄ncipe p̄mittente. nisi forte diceret nō obſtāte hac lege. vt. ar. J. de lega. iij. si quis in p̄n. fallunt tamē predicta in assello- re. p̄curatoris cesaris. tum qz iudex est inter f̄ciuz 2 p̄ri- uatum. vñ p̄uilegiū plusq̄ alij suspectus haberi nō- debet. tum qz salariū hz de p̄p̄ria burſa. p̄curatoris. vt. s. de assel. l. fi. s. 3. quare. p̄hibetur quis in sua. p̄uile- giā assidere. Rñ. p̄pter suspiciōne qd̄ gratiose ageret itē quia nō timere: cū nemo propheta sit receptus sine sua.

honore nisi in patria sua.
 Non intelliguntur. immo puniuntur. vt. d. l. C. de assel. l. in consiliarijs.

S cui. permiserit. quattuor mēſibus vel minus vt dixi. s. l. p̄ri. Alij dicit q̄ iure cōi sit per quattuor mēſes. v̄tra autē ex permīſſu p̄nci- pis: qd̄ nō placet.

Abesse. sec^o in magistratu. vt. s. e. l. vt sunt. sed quare secus. Rñ. q̄ isti h̄nt ex p̄nci- pis b̄ſicio p̄ſci- paliter q̄ possint assidere. qd̄ d̄z cē- ol diminutiōe ex- trancuz. vt in auf. p̄ſi. q̄ de digni. s. illud. colla. vi.

Ex p̄missu. p̄ncipis vel p̄ſe- cri p̄. vt. C. de assel. l. in consiliarijs.

Cum crinē admittit. s. sacrile- giū. vt. C. de cri. sa. cri. l. fi. 2. no. hic q̄ p̄mi- nō debet qd̄ penā um 2 pe- 2 p̄mium ex co- nā ex co- dē facto habere. dē facto vt. s. de neg. gef. q̄ p̄ſeq̄ siue hereditaria. non d̄z. et. J. de interdi. et relega. l. relega- totū. in fine. 2. J. de iudi. non als. s. i. Sed argumen. cō- tra. J. de suspe. tu. l. decreto. 2. de ex- cu. tuto. sed 2 mi- lites. s. sed 2 igno- minia. 2. de hys q̄. vt indig. l. i. et ibi vide.

Definet ab- esse. sic et. J. de iud. l. iij. s. plane si p̄- secta.

Statim atq̄ desistit reipu. i. ex q̄ cōmeatus accepit modico tempore elapso quo se possit p̄parare ad recedendum. quod mag- gis intellectu 2c. vt. J. de solu. l. ratum. 2 qd̄ dicit desistit abesse. id est desit habere spem plus remanere. abest tamen donec domi erit vt hic subijcit. 2. s. e. l. miles. 2 l. qui mittuntur. s. fina.

Moderatum. id est bonum.

Prestat. scz. xx. milij diurnorum. vt. s. si quis cau. l. i. 2. J. de verb. signifi. l. iij.

Humanitas. siue habeas h̄manitatē bona est. 2. fa- cit. J. de ap. nō tñ. siue humilitatis. 2. hec bona est. Ac.

Contingunt. vt. J. de re mili. l. qui commeatu.

Cui reipu. caſſa abſunt. **D**urante officio dicitur qd̄ abesse causa reipu. etiam eo fi- nito quoad redire poterit fm qualitatem persone. Bar. **T**ādiu reipu. causa abesse quis videtur q̄ diu officio ali- cui p̄est. q̄ si finitum fuerit officij: iam desinet abesse rei- pu. causa. Sed ad reuerten- dum illi tēpora cōputabimus statim atq̄ desijt reipu. cau- sa abesse ea quibus reuerti in vrbē potuit: 2 erit moderatū tēpora ei dare que lex reuertē- tibus p̄ſtat. Quare si qd̄ tē- pus eſſuxerit ſue rei causa nō dubitamus id tēpus ei nō p̄ſi- cere: habitaq̄ dinumeratione tēporis quo reuerti potuit sta- tim eū dicem⁹ desijſſe reipub. causa abesse. **P**lane si infir- mitate impedit⁹ 2 r̄tinuare iter non potuit: habebit ratio hu- manitatis: sicut haberi solet 2 h̄yemitz nautgatiōis 2 cete- rozū q̄ casu contingunt. **I**sta lex legitur duob⁹ mo- dis principaliter. **P**rimo quā- do absens qui dimisit procu- ratorem 2 habuit sententiam cōtrariam petit se restitui con- tra presentem. 2 istud proſeq̄- tur glo. vsq̄ ibi vel non audif 2c. ibi glo. ponit scđam lec. s. quando presens petit se resti- tuti cōtra absentē. Et fm verā lec. hoc mō pone casum. Ab-

IS qui. abfuturus erat. et iam ceperat abesse. **N**o audiet. sub. ad tota cam. imo vt audiri de bere etia si pcuratore dimiserit. vt. s. e. s. 3. si p ptoze. s. fi. q. est. s. sol. hic. pcurator est solueudo. et sic puenit actioe ma data: ibi no. et sic restituit. ar. s. de o p que fac. est. l. fi. i. r. n. Uel hic ca rei publice: ibi ciuitat: ca abfuit. Uel hic no restituit ex clausula spali: qz rei publice ca ab fuerit: s. ex gnali sic. vt ibi. Uel hic reliqt. pcuratores p que potuit dese di: ibi no. Uel dic ibi dicit in legato q coueniri no pot. vt. s. de iudi. l. ij. s. legatis. h. aut de alio abite. Uel me lius non restituit ad tota cam vt h. s. ad appellandū vt ibi. ar. s. de i. in te. resti. l. fi. U. no audiet. l. pns cum habuit que coueniat. vt. s. e. ite ait. s. qua clausulas. s. absens sic. vt i. l. s. r. ite opp. qz vt q hodie nul lus pns in talibz prescriptionibz absentē audiatur cu potuit pns iure coi interruptio ne facere tps. vel corā epo vel in subsidis in publico pponere sine potrigere vbi domiciliū hz aduersari q rez eius detinet: et abns est vel infans vel furiosus est vel in ptate possit. vt. C. de an. excep. l. vt pfectus. qd cu no fecerit idign est restituitioe cu alto mo sibi cofulere potuit sicut cu habuit que coueniret et tacuit. vt. s. eo. ite ait. s. de fide qua clausula. s. r. n. imo hz restituitioe. et hz denegat si re de q bi vbi habuit que coueniret: id est qz ad fut sic potuit p iudi. sol uenire cu ille dicit defendere qz iudica. solui pmittit. vt ui. pmut. s. eo. ite ait. s. fi. qd no psequit p hmoi libellū. s. interruptioe sola. Uel dic q illa lex vt pfecti. loqur tm i duobus casibz. s. vbi quis detinet re aliena vel creditori obnoxia. et fm hoc in his duobz contrigerent hec iura. Itz op. none potuit mitti i possessione vel rei pette vel pro mētura debitt: et sic ad vditione venire. Rn. in pmo non potuit fieri nisi possessor. Itz hoc demū post anni. at p restituitioe ad pfectoz venit. In scdo qn. p mētura debiti: et sic i psonali actione dices absentē non latitare. et sic non potest fieri veditio. vt. s. eo. ite ait ptoze. s. p. nec p hoc interruptur absentis pscriptio. vt. s. de acq. pos. l. ij. i fine. Uel non erat alia bona. vt. s. eo. ait ptoze. s. fi.

Si quis. non perimet. pone ex pti in accusatione. l. iul. de adul. in qua hz marit. p uilegiū vsq ad. l. r. dies q no currūt absentē reipu. ca vt h. r. C. de adul. l. ob comissa. et l. si quodā. Nec ei q est i vinculis. vt. s. de adul. l. miles. s. qdā. Secus in minore: qz sibi currūt. vt. s. de

IS q reipu. ca abfuit? erat si pcuratorē reliq rit p que defendi potuit: in ite grū volēs restitui no audiet. **M**iliti militanti tps accusatioe no currūt. h. d. b. Alptia.

Si qua militi accusatio cōpetat: eo tpe quo rei publice causa operam dedit non perimetur. **A**bns ca necessaria tm restituit. h. d. vel sic. **D**epoztat? restituit? hz bñficiū huius edicti p eo tpe quo bonis caruit. b. **Q**uod eo tpe quo in infula aliqs fuit? ex pena ei irrogata cui? restituitioe a pcepte ipestrauit? ab alio v surpatū? ex bonis q no adēpta erāt pbatū

est. f. p ptoze. qz per oia pūstina iura et honores et bona recuperat. vt. insti. qd modis ius pa. po. sol. s. cum autē. et C. de sen. pas. l. i. et p hoc p q loquit in re legato q non amittit ciuitatem nec libertatē. vt. s. de in terdic. et re. l. relegatez. s. ad tps. et inst. quibus modis ius pa. po. sol. s. relegatez. s. depoztat? nudus exulat. vt s. ti. i. l. tutelaz. s. fi. Itz restituitur hic qz non potuit dimittere pcuratorē vel forte obiit quem reliquit: als no restituitur. vt. s. ti. ij. papinianus. que est contra. Uel ibi perpetuo. hic ad tempus.

Si quis. mortis sue. f. legatarū vel sui testatoris. **E**t ci. i. heredi i pmo casu. ite ci. i. sibi in scdo l. C. succursū. qd fieri debuit. vt. s. eo. l. iulianus. s. est. in C. ab eo. f. legatario q rogat? erat aliū dare forte me n C. Cogit. ar. s. de leg. p. l. l. ij. s. ite si qs. (dicitat? o **N**otat. no reprehendendo responsez: sed indu bitabile questionem faciendo. **A**bfiut. quasi dicat nullus. **N**on vere. puati negocij. vt. hic. et. s. eo. l. rei publice. et. l. qui data. Sed qd si partim ob rem publicā pta vt fidelitatē iuret. partim p se vt feudū acqrat vel reco dicitur pcepte Rn. i spici et iudicari fm q principallus intendebat. vt. Inau. cau. l. i. s. caupo. et de proba. cu pba tio. et de auro et argē. lega. l. et si no sint. s. perueniamus. **S**i quis. vel promissor. diuim intellige duas stipulationes. vnam sub conditione si stipulator in

mino. l. auxilii. Et est rō quare absentē no currūt: qz vti le tēpus est. ideoqz currūt minori pnti no maiori absentē vt. s. de adul. si marit? p. Na nec hic dicit restitui s. no currere. ar. s. de sepul. vto. l. sepulchri violati. et dicit ibi d. C. fuit. f. relegatez. et dic q pars bonoz fuit ei ad em pta vt hic inmut qd fieri no debuit factū tm tenuit. vt. s. de iter. et re. l. relegatez. s. ad tēpus. Uel dic q erat depoztat? s. pars bonoz ei cō cessa fuit tpe snie als nudus exulat. vt. s. de cap. di. tutelaz. s. fi. ac. e. **I**mpetrauit a pncipe. idēz si ex indulgētia fuit sibi pena remissa. et ad penam tātū fuit restituitus. **U**surpatū. i. frequēter vtiatū vti ita loquar. vt. s. de vfuca. l. ij. ac. s. **A**dempta. nec em adimi debuerūt. vt. s. de in ter. et re. l. relegatez. s. ad tps. s. s. et si fuisset adēpta: fisci fierent et no possent vfuca pi. vt. insti. de vfuca capio. s. res fisci. **R**estituitū est.

Abfiut. restituit actio cui onere suo. h. d. Bar. Iulian?

Si quis ticio legauerit si mortis sue tpe in italia esset: aut i annos singulos qbus i italia esset: et ei succur sum? fuerit: qz ob id q reipu. ca abfuit exclusus fuerit a legato/fideicommissuz ab eo? relictu prestare cogit? et marcel lus notat. Quis em dubitauit salua legatorū et fideicommissorū cu militi restitui hereditatē quā ob id pdidit q rei publice ca abfuit? **A**lphen?

Non vere dī reipu. cau. esse est qui sui puati negocij? ca in legatoe est.

Sicut actio amissa restituit ita actio non nata post i integrū restituitōez restituit. h. d. bar.

Si qs stipulat? Africa sit i annos singulos qd? i italia eet vel ipe vel pmissor?

De fide qua clausula. s. r. n. imo hz restituitioe. et hz denegat si re de q bi vbi habuit que coueniret: id est qz ad fut sic potuit p iudi. sol uenire cu ille dicit defendere qz iudica. solui pmittit. vt ui. pmut. s. eo. ite ait. s. fi. qd no psequit p hmoi libellū. s. interruptioe sola. Uel dic q illa lex vt pfecti. loqur tm i duobus casibz. s. vbi quis detinet re aliena vel creditori obnoxia. et fm hoc in his duobz contrigerent hec iura. Itz op. none potuit mitti i possessione vel rei pette vel pro mētura debitt: et sic ad vditione venire. Rn. in pmo non potuit fieri nisi possessor. Itz hoc demū post anni. at p restituitioe ad pfectoz venit. In scdo qn. p mētura debiti: et sic i psonali actione dices absentē non latitare. et sic non potest fieri veditio. vt. s. eo. ite ait ptoze. s. p. nec p hoc interruptur absentis pscriptio. vt. s. de acq. pos. l. ij. i fine. Uel non erat alia bona. vt. s. eo. ait ptoze. s. fi.

Si qua. non perimet. pone ex pti in accusatione. l. iul. de adul. in qua hz marit. p uilegiū vsq ad. l. r. dies q no currūt absentē reipu. ca vt h. r. C. de adul. l. ob comissa. et l. si quodā. Nec ei q est i vinculis. vt. s. de adul. l. miles. s. qdā. Secus in minore: qz sibi currūt. vt. s. de

Cato. **A**ct alii. aduersarii. ptra que graue est sermonib⁹ resistere. vñ cato. Cōtraverbosos noli pcedere verbis. Sermo dat cictis: animi sapientia paucis. **Q**uia. debeo. vt. C. de iurif. om. iudi. l. iuris ordinē. **Q**uec est ratio pūmi casus.

C Non possimus. vt hic. et. f. ti. i. l. nā magistratus. r. j. de aq. plu. ar. l. i. §. si vicin⁹. vñ de sapiēs. Cōtra maiorem nemo presumat honorē. Et est ratio illi⁹ dicti quando in potentiorē alie nauit.

D Petebam⁹. i. petere volebam⁹. sic. j. de h. ob. si stipulat⁹. abs cuz sit res litigiosa nō tenet alienatio. vt. j. eo. ex hoc. §. aut pteoz.

E Danumifertur. f. de facto. **L**ibertatib⁹. sic ergo fit hic cōditio actous deterior ratiōe pnone. nā in dubijs. p. libertate r. vt. j. de reg. iur. l. qñes. et de re iud. iter pares.

G Clam. vt qz op⁹ fecisti in meo vel etiā in tuo cōtra debitā seruitutē michi. phibit⁹ a me vel phibēd⁹ vel credēs. phibitūrum vel debēs credere. vt. j. qd vi aut clam. seruus.

H Pluuie. ppūi nomē actiōis q̄ dat qñ fecisti opus pp̄ qd aqua plu. sit michi nocitura. vt. j. de aq. plu. ar. l. i. in pun. r. tria faciūt eam cessare. vt. j. e. ti. l. i. in pun.

I Tollere. i. ad duo teneri. vt tollas. r. vt tuus sup̄tib⁹ tollas. tñ in actiōe aq. plu. ar. vt. j. de aq. plu. ar. l. si tert⁹. §. si. q̄ in lterdicto qd vi aut clā. vt. j. qd vi aut clā. l. cōpetit. §. in summa. r. C. de ser. r. aq. l. si in edib⁹. r. l. alti⁹.

K Meis. s. nōne r sine hoc iterdicto agā ptra te ad impēlas. Rñ. q. sic. vt. j. qd vi aut clā. si ali⁹. i. rñ. r. l. deniqz. §. si. r. l. cōpetit. §. si. r. j. de aqua plu. ar. sed venditor. et quod hic dicit meis. f. interim. crūt tñ michi restituēde postea p idē iterdictū qd vi aut clā. vel actione aq. plu. ar. vt dictū est. sed sin hoc quare hoc edictum est in hoc. Rñ. qz p̄dictis actionib⁹ agitur p impēsis factis in demoliēdo tñ. ar hoc edicto agitur ad oēs expensas r ad oia dāna. vt. j. e. l. §. ex qd⁹. Jtē no. differētā inter actiōnē aq. plu. ar. qz ad futura dāna. r iterdictuz qd vi aut clā. qd dat ad p̄ntia. vt. j. de aq. plu. ar. att̄icus. §. pe.

Actio aq. plu. ar. r iterdictum quod vi aut claz differit

Act alium qui veratur sit aduersarium. **Q**uia etiā si **G**aus. cū eo q̄ alter⁹ puincia est experiar: in illi⁹ puincia experiri debeo⁹. r potētoribus pares esse nō possumus.

Quia alienando facit causas fauorabiliorē ex parte sua tenetur hoc edicto. **W**ar.

Sed et si hoiem que petebamus manumiserit durior nostra p̄ditio fit: qz p̄tozes fauent libertatibus.

Si actio cōtra eū cui facta est alienatio petiti i mini⁹ alienator hoc edicto tenet. **W**ar.

Ite si locū in quo op⁹ feceris cui⁹ noie interdico qd vi aut clam⁹ vel actiōe aque pluuie⁹ arcēde tenebaris alienaueris: durior nra cōditio facta intelligit: qz si tecuz ageretur tuis ipēsis id opus tollere deberes. Nunc vero cū incipiat michi aduersus aliū actio esse qz fecerit: cōpello: meis⁹ impensis id tollere. quia q̄ ab alio factū possidet: hactenus istis actionib⁹ tenetur vt patiat⁹ id opus tolli.

Si alienatio obligatio vel

Opus. superiori. §. edificauit prohibitus. hic non prohibitus. sed emptor. **A**lienaueris. imov⁹ q̄ cū eo. vt. j. de oper. no. nū. l. si. q̄ est ptra. sol. ibi i emptorē vt patiat⁹ tolli. hic nō dat i emptorē vt suis ipēsis tollat. vel ibi sciuit vel scire potuit: h nō. vt ar. j. j. qd vi aut claz. l. vñ facit. §. tādū. Sed ar. cōtra. j. de nora. l. in delict⁹. §. si extrane⁹. vel hic nō erat op⁹ in choatū ab ipō venditore: s̄ emptor edificauerat b no uo. ibi vero erat i choatū a venditorē r vñ suppositum postea tādū vitiosum debet demonstri: quia destructo fūdamento totum tollit. vt. j. de aqua plu. ar. l. §. interduz. Jtē no. hic argu. qz sitibi sub pena p̄miserō nō facere aliq̄ op⁹ in solo meos alienē solū emptor faciat qz non teneor nec p̄tor. vt hic. et. j. de ver. ob. cū fili⁹. §. i. ar. ptra. j. de usufru. si pendētēs. §. si. r. j. de dā. infec. sumi nū. §. ad iat. et. j. de ser. ex pot. tñ. n. **J**udicio tenent. i. actiōe in factū ad interesse ex hoc edicto. **O**fficio. quomodo hoc cuz sit

Actio extinguit alienator hoc edicto tenetur. **W**ar.

Opus⁹ qz nouū si tibi nūclaueri: tuqz eū alienaueris⁹ locus r op⁹ emptor fecerit: dī hoc te iudicio teneri⁹. quia ne qz tecū ex operis noui nūclatione agere possum: qz nichil feceris noui. neqz cum eo cui alienaueris id: quia ei nunciatum non sit.

Hec actio datur ad interesse expensarum vel alterius in cōmoditatis. **h. d. W**ar.

Ex qd⁹ apparet qz p̄cōsul in integrū restitutus se pollicet vt actione hac officio⁹ tñ iudicis cōsequat⁹ actor quātū eius inter sit aliū aduersarius nō habuisse. Forte si quas impensas fecerit: aut si quā aliā incommoditate⁹ passus erit alio aduersario substituto.

Si alienans parat⁹ est defendere ac si possideret hac actiōe nō tenet. **h. d. W**ar.

Quid ē est et si is aduers⁹ que talis actio cōpetit parat⁹ sit vtile iudiciū pati p̄inde ac si possideret. Recte dicit⁹ denegandā esse aduersus eū ex hoc edicto⁹ actionem.

strici iuris et non arbitraria. Rñ. hz naturā arbitraria vt succedat loco rei v̄dicatōis q̄ erat arbitraria. **I**ncōmoditate. f. dānū rerū suarum lesarum. **E**x hoc edicto. f. ad interesse. Sed nōne semp patit cogit quis vtile iudiciū qd in eū dat qui dolo desit possidere. Rñ. sic. vt. C. de pe. her. sed r si le. §. p̄inde. r. j. de re. iur. l. parē. Et sic triplex habeo auxiliū. vnū directū ptra possessōrē. vt. C. l. i. aliud vtile de quo hic dicit. r hec duo de iure cōl: aliud in factum ex hoc edicto. Et sic vt qz hoc edictū sit sup̄fluit: cū semp habeat vtile in rē. Rñ. nō est nisi qñ se offert vt hic. r hoc ideo qz me exone rat. pbatōe: qz oportet bat me. p̄bare qz dolo desierit possidere: nūc nō. Jtē releuat me ab expensis quas eram facturus in cundo ad aliā puincia. sed r si non releuaret tamē vnū p aliud non debet tolli. r qz ambo de equitate dantur. r qz lz datur restitutum minoz cōtra alium non ideo denegatur actio tutelē ptra tutorē. vt. C. si tu. vel cu. l. etiā. Jtē intellige hoc quādo eadē causam oīno r p̄ditionē. p̄miserit se p̄staturū qui alienauit ac si possi

deret. verbigratia dicit. ego promitto me restitutum rem si viceris. hoc sub pena mille solidorum: als si diceret rem no restitutam qz nec habeo/ sed quanti iniererit tua: vel quati in lite iuraueris p'stabo: secus esset. na et si hoc no offert tenetur tñ ad idem. Itē no. hic q' parci-

Cōfite- tur spon- te confi- ti spōre tēti. sic. C. de his qui se de. l. i. et in aut. vt lit. in. col. ix. s. q's autē. et C. de plus pe. et J. de iureiur. l. eū qui. et. C. de non nu. pe. aut. cōtra qui p'p'riā. r. C. ad le. uil. maie. l. pe. s. fi. r. J. de pe. he. l. fed. r. s. pe.

Tem si res. vsucapre. se eius si dep'dite el- sent. vt. j. l. pri. s. hec actio. et. J. de nota. ac. electio. s. l. is. r. J. de pe. he. deperditū. videt ergo q' is qui alienauit nō erat do minus. nā tunc dñum transiulisset nec vsucapere pos set: r dolo malo alienauit. als nō haberet locū hoc edi ctum. vt hac. l. s. i. Sic ergo videt dicendū q' is qui alie nauit malefidei possessor erat: qz dolosus: r ita non po- tuit res aliena vsucapi si mobilis fuit: qz incidit in vi- tium furti. vt in l. i. de vsucap. s. vnde in rebus. Et ideo dicunt quidā q' tñ in re immobili habet locum hoc edi- ctum. et de prescrip. long. tēpo. hanc legē loqui dicunt quoz dicit vsucapio. vt. j. de vsucap. et a quo. nec nocet mala fides venditoris si emptor bonā fidē habeat. vt. j. de pub. l. eum. s. p'oz ait. r in l. i. de vsucap. s. q' autē. Et fm hoc in parte corrigitur: vt in regula vel aut. malef. posses. Sed ego dico q' habet locū hoc edictū tam in re mobili q' in immobili. nā et res mobilis pōt alienari cau sa mutandi iudicij: non tñ fur furtiuā vel vitiosa. quia venditor suā putat: vel si sciat nō tamē eam cōtractat: sed patitur vt emptor tollat eam. vel apud emptorem est res r vēditiōne facta vēditōz emptōz cōcedit rē ha bere emptā. vt in l. i. de re. diui. s. iter dñi. Sed r dicit pōt q' r bonef. pos. erat q' alienauit r suā putauit/ nec fuit malefidei in possidēdo: s' fact' ē in alienādo. nā suā rē pōt q's dolo alienare vt teneat hoc edicto. vt. j. e. ex hoc. s. alienare. in s'bo etiā: qd ē ibi. Vel dic q' bonā fidē ha buit a principio iste vēditōz. et sic inchoauit vsucapio- nē in re mobili. et licet post incipiat habere malā fidē: non tñ interrūpitur vsucapio nec fit res vitiosa. vt. C. de vsuca. trāssor. l. i. s. hoc. p. caldubio. Item videt q' re vsucapta non possit habere locum hoc edictū siue hec actio in factū: qz nō cōpetit post annū. vt. j. e. l. vel post. at res mobilis vsucapit triennio olim anno: iam vero anno elapso vsucapione cōpleta non habet locum hec actio. Rñ. verum est q' nō habet locū post annū ex quo cepit cōpetere. sed pone q' venditor vsucapiebat et dñ quartuor mēses superessent ad vsucapionē complen- dam vendidit rem: vtiq' extēse cepit cōpetere hec actio. r cū modicū tēpus vsucapioni superesset. poterit etiam dici q' annus huius actionis cōputatur nō ex die alie nationis: sed ex quo incepit interesse non esse fact' alie

Licet alienatiōe nō extin- guat actio: sed p'scriptiōe p'p' alienatiōez alienator hac acti one tenetur. h. d. Bar. Alpl.

Itē si res fuerit vsuca- pre^a ab eo cui alienate sunt: nec peti ob hoc possint locum habere hoc edictū.

Salienat causa mutandi iudicij r cessat dolo non ha bet locū hec actio: idem si do lus adest nō tamē alienat cau sa mutādi iudicij. h. d. Bar.

Itēq' fieri pōt vt sine do- lo malo q's possidere d'fieri:

verū iudicij mutādi cā id fiat Sunt et alia q's plura talia. **P**ōt autē aliq's dolo malo delinere possidere: nec tñ iudicij mutādi cā id fecisse nec hoc edicto teneri. Neq' enim alienat q' dūtaxat omittit pos sessionē. Nō tñ eius factū im probat p'oz qui tāti habuerit re carere: ne ppter eā septus litigaret. Hec em verecunda cogitatio eius q' litres execra't nō ē vituperāda: s'z et' dūtaxat q' cū rem habere vult: litē ad aliū transfert vt molestum

modo res esset vsucapta a vēditore vt ab ēptore. ad qd est. J. e. l. non solum. s. hec actio. r. s. t. l. l. pe. Et facit ad legē istam. j. vi bo. rap. si seruus. in pun: p'ra. C. de his qui a non do. l. h. So. ibi faciturnitate taceo tanto tē- poze facit vt valeat manumissio que non valuit. at hic a principio valuit vel tenuit alienatio: nec dat hec actio ideo qz alienauit: sed ideo qz durtorem adueritātū cō- stituit. at ideo ibi dat: qz manumissit. p'eterea ibi vniuz autiū est penale: aliud rei p'fecutorum. hic vtrūq' rei p'fecutorū. r ideo ibi facilius reus sibi p'uidet q' hic. et eodē modo secundo r nō primo erit respondendum ad illam vt bo. rap. si seruus.

Itēq' dolo malo. r sic cessat hoc edictum. vt. s. e. l. i. ibi: idq' data rē.

Talia. in qb' cessat hoc edictū: s' causa iudicij mu tandi fiat. vt. J. e. l. non solū. s. si q's. et. l. ex hoc edicto. s. fi. r. s. ait p'etoz. fm Jo. r. l. qui venditor. r. s. l. p'ri. s. hna. r. J. l. p'oxi. s. fi. r. J. p'oxi. s.

Fecisse. s. alienationē. et hoc innuit qd sequit neq' enim rē. vsq' illuc: non tamē rē. et sic videt habere lo- cum hoc edictum tunc solū cū quis alienat p'oprietate- tem. nā alienatio est ois actus rē. vt. C. de fun. do. l. ij. Sed cōtra J. l. non solū. Rñ. directa actio ex hoc edicto tunc solum locū habet: sed vñtō habet locum etiam p' translatione possessionis tñ. r fm hunc casum expone quod subijcit: nec ali. rē. scz vt hoc edictū directo tenea tur. als vt dixi nō esset bona ratio: sed illa esset bona. qz non tacit causa mutandi iudicij. r qd dicit omittit. s. in aliū transferendo. Vel intellige hoc rñ. fm azo. qz ha buit rem p'zo derelicto: q' non mutat in aliū iudicium/ sed in nullum. vel aliter fm pla. vt ibi. Accur.

Non tamen. ita continua. licet supra dicit' sit est teneri qui causa mutādi iudicij alienat: tamē quādoq' secus. r hoc dicit: non tamen rē. et superior. s. item rē.

Re carere. vt donando. secus si gmutet vel vēdat quia rem habere videtur.

Vituperanda. vt hic. r. J. de tribu. illud. s. qui tñ.

Vult. ex hoc dicunt quidā q' ita demum habet lo cum hoc edictum si quis ideo alienat: vt eandē polica

nationem. Vel pone q' statim alienatione facta litē con testatus est actor sup hac actione ex hoc edicto ante cō pletā vsucapione ab emptore: et ita actio est p'petuata. **L**ocum habet. cōtra alienatorē: licet dominus rei potuit directo p'ra emptorē agēdo vsucapionē interrū pere. Non ergo h nocet negligētia vt omissio sui au xilij quo quis po tuit aduersus a- litū vii. arg. cōtra J. vi bo. rap. l. ij. r. C. s' his q's nō do. ma. l. h. alijuo lunt dicere arg. il larum legū q' vbi incepta erat vsu- capio a vēditore/ nō haberet locuz hoc edictū: qz su- it negligēs i agē- do contra empto rē ante completā vsucapit. Itē r ea ratio: qz eodem modo res esset vsucapta a vēditore vt ab ēptore. ad qd est. J. e. l. non solum. s. hec actio. r. s. t. l. l. pe. Et facit ad legē istam. j. vi bo. rap. si seruus. in pun: p'ra. C. de his qui a non do. l. h. So. ibi faciturnitate taceo tanto tē- poze facit vt valeat manumissio que non valuit. at hic a principio valuit vel tenuit alienatio: nec dat hec actio ideo qz alienauit: sed ideo qz durtorem adueritātū cō- stituit. at ideo ibi dat: qz manumissit. p'eterea ibi vniuz autiū est penale: aliud rei p'fecutorum. hic vtrūq' rei p'fecutorū. r ideo ibi facilius reus sibi p'uidet q' hic. et eodē modo secundo r nō primo erit respondendum ad illam vt bo. rap. si seruus.

LIBER III

precis habens re vide- tur.

recipiat. vt arg. J. e. l. fi. r. C. man. l. p. diuersas. in pn. Sz hoc nō placet: r ex pone rem dicitur hēre vult vel eius precis nā qui precis hz rē habere videt. vt J. de peti. he (re. si et rem. r. J. de pecu. l. sed si qs. r. l. non penes. On solū. dominij trāstionē. vna cū possessione.

Et no. q. pla. hoc itelligit qd de pos sessione sequit: si is q non erat dñs volens dñium et possessionē trans ferre solā posses sionē trāstionē cū plus pcedere ne queat. als si qs possessionē tm ve lit trāstionē: J est vt. J. l. p. xxi. dixi. q. d. nō hz locum hoc edictum dire ctū etiā p trāsta tiōne possessionis tm. vt h. et. J. d. l. p. xi. dixi. Accur. b

J d tenebit. q. d. nunq hz lo- cū hoc edictū. qd sic pbat: aut et q agit est dñs: aut nō. si est dñs: non tenetur possessor q desierit posside re: qz nō trāstulit dñiū. si hō nō erat dñs: nō tenet pos sessor: qz actoris nō interest rē ad aliā nō trāstatiā cū ad eū non pti- neat: sz tm falsum est. nā bene tenet vtroqz casu: etiā si non erat dñs. si modo aliqd aliud ius in re habebat: vt hic colligit sub tiliter. Et sic no. q hoc edictū locū habet siue agere vo lebā hypothecaria siue rei vendi. siue quavis psonali

Ceterum. id est alioquin. (scripta in rē. Ac. d In eos. i. procuratores factos in rem suā qui im- proprie dicunt. pcuratores. vt dixi. J. de pcura. l. i. r. ff. Vel dic q nō erat futurū cōmodū victorie. pcuratoris: qz talī pacto dominij fuit trāstatiū: vt res rediret ad do minū qd iū oportebat abesse iusta de causa. Itē collige hic q etiā ex parte actoris locū hz hoc edictū. nā actor cōsuevit sic facere pcuratorē in rem suā qd pōt dici. ar. J. eo. l. fi. in fine. sed et reus facit vt h. r. J. fami. her. l. iij. in fine. r de nora. l. de illo. r. l. seq.

Ad iura. i. seruitutes. vt insti. de re. cor. et incor. in fi. vt si cōstituti seruitutē vicino predio qd a te petere volebā. Et qd dicit in reali seruitute forte idē in psonali vt usufructu r vsu. et similib. idē si supliciem. idē et si ius emphi. aliq dedisti. nā semp cū facias i fraudē meā et causa mu. iudi. teneris ex hoc edicto. vt. J. e. l. r. C. de re. alie. nō ali. l. fi. vel itellige hunc. Sz qñ ex tua re mi- chi seruitutē debes quam alienasti. et idem in omnib?

aduersariū pro s subijciat. **C**ōtra transferentē posses sionem hec actio vtilis locum habet. h. d. Bar. **P**edius. **Q**uon solū ad dñij trāsta tionē hoc edictū pti- nere ait: verū ad possessionis quoqz. Alioquin r is cū quo i rem agebatur inquit: si posses sionem cessit non tenebitur.

Qui alienauit ex iusta cā nō tenetur hac actione. Bar. **S**i quis autē ob validitū- ne aut etatē aut occupatiōes necessarias litē in aliū trāstu- lerit/ in ea causa nō est: vt hoc edicto teneat: cum in hoc edi cto doli mali fiat mētio. Lete- rā interdictū erit ei p procu- ratores litigare dñio in eos p- lerūqz ex iusta cā trāstato. Ad iura r etiā p dñioz hoc edi- ctū ptiinet: modo si dolo ma- lo fiat alienatio.

Hic iuriscōsul. incipit ex ponere vltimā pte edicti. bar. **H**ec actio in id qd interest cōpetit: proinde si res nō fuit petitoris: aut si is q alienat? est sine culpa decesserit ces-

aljs predictis exemplis. **C**ōpetit. rōne expensarū r dānoz cōstat. Sed nō quid in ipsa re/ Rñ. si extat apud eū cui est alienata: r sic in ipam rē alienās cōdemnat. als si in iteresse singula ri/ ab ipso pncipio. vt arg. J. de re iud. l. q restituer. r. J. de

sat iudiciū: nisi si qd actoris preterea interfuerit. **H**ec actio non est penalis: sed rei psecutione arbitrio iudicij cō- tinet: quare et heredi dabit.

In hōde aut. **P**au. **E**t similem. **A**pta. **E**t post annum non dabitur. **G**aus. **Q**uā ptiinet qdē ad rei psecutionem: videtur autem ex delicto dari.

Non sufficit rem exhibere causa mutata. **B**. **M**aulus. **E**t hoc edicto tenetur r qui rem exhibet: si ar- bitratu iudicis pssimam cau- sam iudicij non restituit. **A**lienatio itelligitur facta causa mutandi iudicij de futu- ro. h. d. Barto.

Ait ptor queve alienatio iudicij mutadi cā facta erit. i. si futuri iudicij mutadi cā: nō ei? qd iam sit. Alienare itelli- git r q alienā rē vendidit. Sz heredē institūdo vel legādo si qs alienet: huic edicto loc? nō erit. **S**i qs alienauerit deinde receperit: nō tenebit

Mel simile. vt bonoz possessorē vel fidei cōmissariū. **E**t post annū. vt J. de aqua plu. ar. post vditionē. in fi. Et dicunt quidā cōtinuū. sed. ad. vtilem **Q**uia. rō hēre daf hēdi est sufficiens nō nēcia: vt dixi. **Q**uidē. ratio quare nō datur in heredē: r bos- na. vt insti. de perpe. ac. J. est enim. Accur. **E**t hoc edicto. cuius fba nō habemus. sed sume. J. p. xxi. J. et. J. e. l. i.

Non restituit. qz vsucaptā vel prescriptā rē exhi- bet. sic. J. ad exhi. iulianus. J. n quis rem. Accur. **Q**uō iam. alioquin res esset litigiosa r non valeret alienatio. vt. C. b litig. l. i. r. l. fi. ar. th. J. huic. J. de au. r argē. le. l. si qs ita. Sed qd si iudicij est iam ceptū: nec tm est res litigiosa. vt qz nō est qstio de dñio vel qñ. vt in aut. de litig. J. i. col. viij. Rñ. locū habet hoc edictū mul- tomagis J si nō eēt inchoatū. vt ar. J. de pecu. l. si postea t. **N**ō erit. alienat th. vt. C. de secu. nup. si qs. J. cer- tū. r. J. de le. ij. peto. J. fratre. Sed parciē ei vt h. qz deest dol?: qz ex necessitate facit. vt r als. J. de fun. do. l. i. Ac. **R**eceperit. secus si depositarius recuperat rē de po- ssum quā vēdidit. nā nichilomin? est in suo pericuo

lega. i. si fundū. i. pn. r. l. si qñ. J. he res. r. J. de dolo. arbitrio. J. i. **C**ōpetitoris. i. ad eū nō ptiuit. nā et habēti pson- nale actionē seris- prā in rē hēc daf. vt dixi. J. e. l. i. pn. h. **C**essat iudici- cū. qz hēc actio succedit i locū bi recte. vt J. de nora. l. electio. J. si is. et ideo sicut illa tol- lit iteritu rei: ita hēc. vt J. de fbo. obli. l. si et legati. nisi interst peti- toris rōne qstus r accessionū vt su- bicit. **I**nterfuerit rōne qstus et ac- cessionum. vt J. de rei v. l. vtig. **H**ec actio. f. in factum ex hoc edicto. **Q**uare r hē redi. sufficiens est non nēcia hēc rō. nā qñqz r que rei psecutionē nō cō- tinet: daf heredi. vt insti. de ppe. et tē. ac. J. non oēs.

lo. vt. J. de po. l. i. §. si rem. J. de secus in furto. vt. J. de fur. qui ea mēte. r. rapina. vt. J. vi bo. rap. l. pe. in quibus nō valet penitere: qz hoc pacti est extraordinariū: illa or-
Quia redhibito. agunt. vt. h. (dinaria pacta. Ac. J. de edil. edic. l. redhibere. i. respon.

Quia redhibi- tur. itellige hoc rñ. fm Jo. q. em- ptor de iure non poterat redhibere: sed p̄cordauit cū v̄ditore/ quo casu tenet: vt. hic. Si aut iure pote- rat redhibere nō tenet: vt. h. etiā si alis nō erat redhi- biturus: qz nō vi- det dolo facere: qz suo iure v̄t. vt. J. de reg. iur. l. nō vi- det. Sed pla. itel- ligit hoc gñaliter etiā si de iure po- terat redhibere: te- net hoc edicto: si nō erat alis redhi- bitur. et facit ad hoc rñ. J. de edil. edic. l. bouem. §. si quis. et J. ad le. aq. l. si ex plagis. §. penult.

Aim r. si. Ut i- lis actio. nō directā: qz alieno nomine. **C**ōpetit. cō- tra t̄tore vel cu- ratore: r. nō p̄ pu- pilli v̄furiosū. vt. §. de dolo. l. ex dolo. r. J. quando ex fac. tu. l. i. Alij dicunt p̄ pupilli vel furiosum: qd p̄t dici in p̄tū locupletiores sunt. vt arg. J. de tribu. l. iij. et sic est dona ratio q̄ sequit. l. vt de- tur vilis non directā. Accur.

Non possunt. l. pupillus vel furiosus. Accur. **Q**uia miles. pone casuz in milite cui fuit actio ces- sa ad aliquā rē ex cā donatōis. nā miles agere p̄- hibet nō qz miles sit: qz cā mu. iu. fuit facta cessio. sed donator exp̄t. Sed quō cū ius suū p̄diderit cedēdo in potētiore. vt. C. ne li. po. l. i. r. ij. q̄ sunt. J. ad idē. J. e. l. si. Rñ. hoc fauore militi cui erat donata: vt sic res magis p̄lis videat in milite trāslata. J. de op. quō ager cū ius suū cesserat alij: nec em̄ aliter miles postulasset se velle agere: Rñ. recōcedet miles vel ex hac. l. sibi reconcedit. Et vbi nō cā mu. iu. esset cessa donatarij agit. vt. C. mā. l. p̄ diuerfas. in fi. Vel sc̄o pone casum eū qz possessor q̄ credebatur cōueniri a me/ donauit rē militi: r. hoc pla- cet. et ponit experiri. p̄ defendere. vt. J. de iudi. l. sepe. r. sic nō ob. dicte leges. C. ne li. po. qz i actore loquū. Ac.

hoc edicto. Qui v̄ditore suo redhibet rem: nō videt iudicij mutandi cā alienare. Paul.

Quia redhibito homine oia retro agunt. r. deo nō videt iudicij mutādi cā alienare q̄ redhibet: nisi forte p̄pter hoc ip̄m redhibet/ nōn redhibiturus. Alia. Ulpia.

Am r. si obligat. solue- ro qd a me petere vel- les: huic edicto locus nō erit.

Si tutor pupilli v̄ agnat. furiosū alienauerit: v̄t actio cōpetit: quia consiliū huius fraudis inire non possunt.

Singularis r. fortis est ista lex. r. breuis hoc intēdit. actor in quē facta est alienatio cau- sa mutādi iudiciū exceptione repellit: et primus cedēs a ge- re cōpellit. h. d. Bar. I dem.

Quia miles postulat suo noie litigare v̄ pos- sessionib. qz sibi donatas eē dicebat: r̄sum ē si iudicij mu- tandi cā donatio facta fuerit/ p̄iore dñm experiri optere: vt rem magis qz litem in mili- tem transfuisse credatur.

Qui partē rei sue alienat cā euitandi iudiciū diuisoriū

Experiri. i. defendere. fm secundū casum. Accur. **S**i qz. licita. nulla videt lex licitia. nam q̄ aliena- uit cū desierit esse dñs nō p̄t agere: etiā si lex licit- nis nunq̄ audita fuisset. Rñ. imo valuit ei. p̄hibito. p- pter quedā ad q̄ agit etiā si dñū amiserit: vt fruct. r. ex- p̄las. vt. J. cōi di. in summa. Et qz si dñū recuparet nō posset agere. i. Sed et ipse. repetit vt ad dar. k. Nō audiet. obstat em̄ lex licit- nis si hoc edictū. l. Metas. age- re. est tñ dñs. nā pupill. r. filis nō agūt cōi di. cū tñ dñi sint. vt. J. de re. eo. si pupillorum J. de no. hic qz hoc edictū valet etiā ad exceptionē: vt si agat ille q̄ emit ab alienate cau- samutādi iudicij exceptōe repellit sic r. §. i. i. necnō. §. exēplo. §. 3. for- tez ad actionē hō casu vt actor tes- neat ad dāna. vt r. dixi. §. eo. nō so- lū. §. i. l. 3. mēs hu- ius tituli videat loqui in reo. Ac.

Legis licitie effect.

Item iudiciū nō poterit euita- re pro fructibus vel p̄ re: nec ille i quem facta est alienatio: h. d. Barto. Marcel.

Si qz iudicij cōi diuidū do iudicij mutādi cā rē aliena- uerit: ex lege licita. interdici- tur et: ne cōi diuidūdo iudicio experiat. Verbi gra. vt poten- tior emptor p̄ licitationē vili. eā accipiat: r. p̄ hoc iterū ipse recipiat. Sed r. ipse. quidē q̄ partē alienauerit cōi diuidun- do iudicio si agere velit: non audietur. J. de q̄ emit si ex- periri velit: ex illa parte edicti vetat: qua cauet ne qua alie- natio iudicij mutandi cā fiat.

De receptis arbitris et qui arbitrium recipiunt vt sententiā dicant. Li. viij.

Paulus.

Compro- missuz. ad similitudi- nem iudicij orum redi- gitur: et ad simiedas le- tes pertinet. Alpianus.

Ex compromisso placet exceptionē non nasci

tris qui recipiunt a partib. vel ecōtra. i. de partibus q̄ recipiunt ab arbitro dicit. ide receptū. i. cōpromissum. vt. C. de iudi. l. rē non nouā. §. i. ibi: vel qui ex re rē. Ac.

Compromissū. hic no. qz in oib. iudicia imi- tatur: tam in p̄ncipio qz in medio r. qz in fi- ne. vt hic. r. C. e. l. pe. §. finautē. r. §. licet. et de iudi. l. rē nō nouā. §. i. nisi aliud sp̄aliter inueniat: vt qz a finia arbitri non appellat. vt. C. e. l. i. J. de cautio de p̄sequēda lite r. de restituēdis exp̄sis nō prestatur: qz sufficit penā cōmitti. vt in aut. de litig. §. ad excludendas. in fi. §. col. viij. Vel hic vt in aut. gñaliter. C. de epis. r. cle. J. de pupillus in cōpromis- so naturalit obligat. qd pater: qz fideiussoz accedit. vt J. eo. si pupill. qd nō est in iudicio. vt. C. q̄ le. p. l. i. J. de ex cōpromisso non datur rei iudi. exceptio. vt. J. l. p̄xi.

Ex compromisso. exceptionem. scilz rei iudi. sed pacti sic si hoc agat. vt. J. e. l. litigatores. §. inter dñ. q̄ est p̄tra. Sed in casibus trib. etiā exceptio rei iud. dat. vt qñ

Edius libertinus. nec quo ad alia refert. vt. s. de trasfac. cu hi. s. nichil. r. C. d. postu. l. ij. r. s. d. affel. l. ij. maxime hodie. vt in aut. vt lib. decere. s. i. col. vi.

Infa-
mis ar-
bitris
et
se pot.

Ignominiosus. i. infamis. Et sic no. infame arbi-
triu esse posse: vt hic. Jte. pcuratorie: vt insti. de excep-
s. h. sec. l. iudice. vt

Edius libro. ix. et pō-
po. lib. xxx. scribūt par
ut referre ingenu⁹ q̄s an liber
tinus⁹ sit. Integre fame q̄tis
sit arbiter/ an ignominiosus⁹
C Si compromittat in duos
quoz vn⁹ nō pōt esse arbit⁹ al-
ter sententiā dicere nō cogef:
nec sententiā valet nisi esset ad
iectū in solidū. h. d. Bar.

legē dei i q̄ dī ha-
bēdus est vt eiz-
nicus et publica-
nus. Jte fecū p-
tes non p̄nt p̄tici-
pare. vt in aut. de
hui. do. l. fi. Inter
hereticos pōt: vt
C. de here. l. qm̄.
Jte excoīcat⁹ nō
pōt eē arbit: vt eē
de re iu. c. ad pbā
dā. r. ar. hui⁹ lfe:
qz suus nō p̄t eē
arbit. r. excoīcat⁹
est suus diaboli.
vt in eo. ti. c. noue
r. suus ē peccati.
vt. C. de sen. pas.
l. fina.
c Nullum sit.
nec ē arbitrat⁹
eī⁹ vllus. vt. s. d.
p̄bo. sig. illa p̄ba.
vt forte ponit ibi
arbitrat⁹ p eo ar-
bitrio q̄bē s̄llē iu-
dicio. vt. J. e. itē s̄
vn⁹. s. pōponus

In seruu labeo cōpromitt-
ti nō posse lib. xj. scribit et est
verū. An iulia. ait: si in titiū et
seruū cōpromissum sit: nec titi-
tū cogendū sniam dicere: qz
cū alio receperit. q̄uis serui
in q̄t arbitriū nullū sit. Quid
tū si dixerit sniam titi⁹: pena
nō cōmittet: quia non vt rece-
pit⁹ dixit sententiā. Paul.

Ed si ita cōpromissum
sit: vt vel alteri⁹ snia va-
leat. Jul. scribit titiū cogen-
dū. Cōditio arbitri in: (dū).
spicitur tpe cōpromissū. Bar.

Ed r si in ser-
uū cōpromittat r liber
sniam dixerit: puto si liber fa-
ctus receperit p̄sententibus
partib⁹ valere⁹. Sed neqz in
pupillū⁹ neqz in furiosum aut
surdū aut mutū cōpromittit:

eadē de monacho. Jte no. h. vtile p̄ inutile vitari. sic. s.
de trasfac. cu hi. s. p̄tor. ar. J. de stipu. ser. s. s. hoc
est gnale vt inutilis adiectio vitet r nō vitiet. vt. J. cōia
p̄e. p̄p̄tū. et contraria sunt specialia. Accur.
d Nō vt recept. recept cū alio r sol⁹ dicit. Et no. hic
arg. p̄ iudicab⁹ delegat: vt nō debeāt discedere a p̄bis
rescripti: vt h. r. J. e. itē s̄ vn⁹. Jitē s̄ plures. r. s. celsus. i.
legati s̄. r. J. de erer. l. i. s. g. tur p̄p̄tū. r. J. m̄. diligēter.
Ed si ita. cogendum. vt. J. e. l. non distinguemus.
s. cum in plures. Accur.
Ed r si. valere. videt em̄ ex nouo in liberi cōpro-
mitti. r. facit. C. si rec. p̄o. vel ad eū p̄ri. l. i. in fi.
Sed neqz in pupillū. nec in minorē. r. v. an. vt. J. e.
l. cum lege. nec in mulierem. vt. C. eo. l. fina.
In seve. p̄o. et. r. sic erit itē vn⁹ casus. q̄s sez vellet
cōpellere vt in eū cōpromitteret s̄m quosdā. Tu dic qz
phibet recipē volētes et phibet vim fieri nolētib⁹. Et ē
nō forte nec videat in iudicio sibi data abuti. Sed nōne

de cōsuetudine aliter obdual. nā semp de hoc iudices
inquirūt: an velint cōcorditer agere r in se recipiūt. Ad
hoc dicit qdā qz corrigif hec lex p̄ cōsuetudinē generalē
us an vt. s. de le. r. senatus cō. de q̄b⁹ in n. q̄b⁹ nichil est. Jte p. l. possit
videt hoc falsum qd hic s. dicit. vt. J. de op. no. nū. l. i. s. esse ar-
bitr.

Judex
ordian
us an
possit
esse ar-
bitr.

vt pōponit lib. xxxij. scribit.
In iudicē ordinariū illius
causē nō pōt cōpromitti etiā
eo iubente. h. d. Barro.

Si q̄s iudex sit arbitriū re-
cipere eiusdem rei de q̄ iudex
est: in seve⁹ cōpromitti iube-
re phibet lege iul. Et si sniam
dixerit: nō est dāda pene p̄se-
cutio. Sunt r alij q̄ nō cogun-
tur sniaz dicere: vt puta si for-
des aut turpitudō arbitri ma-
nifesta sit. Iulian⁹ ait: si eū in
famauerit⁹ litigatores nō oi-
modo p̄torē debere eū excu-
sare: sed cā cognita⁹. Idē ait
et si sp̄reta auctoritate ei⁹ ad

dis. iud. s. si vero.
col. ix. q̄ sunt p̄tra
Sol. dicit quidā
hanc corrigi. Tu
dic qz nō corrigif
nec consuetudine
nec lege. r loquit
in eo casu quādo
in moduz arbitri
ppromissarū vult
in se recipere: vt lis
p̄stet r de calsi-
nia iuref: qd fieri
nō d̄z nec fit. Sed
cōtraria loquunt
q̄ amicabilif tra-
ctat ille iudex. et
sub pena ēt ibi p̄-
mitti pōt. r dabit
alicui q̄nqz min⁹
q̄nqz plus q̄ dari
debeat: qd nō fie-
ret p̄ sniam. et de
tali loquit. J. e. s̄
meis. s. recepisse.
r. C. d. h̄c. emp.
l. fina. r. xxvij. q.
viij. si q̄s mēbro-
rū. r. v. q. i. si p̄ma-
tes. At iure cano-
nico videt qz ordi-
nari⁹ iudex p̄t eē
arbit de eo bono
est iudex. vt. J. de
arbi. c. cum tpe. r
eē de elec. c. cōm.
idē in delegatorē
eē de p̄sump. c. s.
et de arbi. c. h. r. s̄
p̄bē. c. nisi. s. die

(iudicium. Paul.
El ad alium arbitriū
litigatores Alpla.
terit⁹ mox ad eundem
arbitriū redierit: p̄torē nō de-
bere eū cogere iter eos disce-
ptare: qui ei cōtumeliā hāc fe-
cerint⁹ vt eū spernerent/ r ad
aliū irent. Arbitriū aut cogen-
dū non esse sniam dicere: nisi
cōpromissum⁹ iteruenerit.
Quod ait p̄tor pecuniā cō-
promissam accipere nos de-
bere⁹ non si vtrinqz pena nū-
maria: sed et si alia res⁹ vice

qz dicte decretales de arbitratore loquuntur. Accur.
i Turpitudō. qz corrupt⁹ est p̄ pecuniā. Sed J. s. l.
iij. s. t̄eril nemunē. So. vt ibi. hic t̄ de s̄ loquit si sniaz
dixerit/ tener: s̄ de dolo excipit. vt. C. e. l. arbitroz. Ses-
cus in iudice: qz tunc p̄ pecuniā data nō valet iפו iure.
vt. C. q̄. puo. nō est neces. l. venales. r. de pe. iud. l. i. s̄
p̄ ḡram tener: vt. J. ad trebel. l. suo inuito. s. cū p̄tor. Ac.
k Infamauerint. s. de facto. Accur.
l Cognita. in cause cognitione versatur: an grauis
sit iniuria: vt plene dicam. Ieo. item si vnus. s. i.
M litigatores ierint. s. ambo. si autē vnus solus ius-
dicē adiuit sp̄ntes: siquidē iure p̄stet⁹ fuit: soluit
arbitriū et pena cōmittitur. vt. J. e. si quis rem.
n Jfecerit. no. nō debent ab eo audiri quē sp̄reuerit.
vt in aut. vt. li. m. r. aue. Santepe. ibi nō eni debet rē.
o Cōpromissum. i. nisi pena hinc inde p̄missa fuerit.
p Debere. s. dicit⁹. (vt. J. e. nō distinguem⁹. s. i.
q Alia res. qz nolē pecunie oēs res significat. vt. J.
v iij

Pecunia no: a C Promissa. s. litigatou^o inter se. Sed qd si ipi arbi-
mine tro: dicit. p. no tenere copromissum. Jo. r azo q sic. et
oēs res actionē sibi questā ceder parti parenti ptra no parentē
signifi: arbitrio. vt ar. de pre. ver. si rē tibi. §. si. r. J. p. r. Ad-
cantur. do q h^o tacite fu

it actū: ergo. p. ex-
presso habenduz
est. vt. J. si cer. pe.
l. cum quid.

b C Quid ergo
si res. de qb^o erat
lis: vel si no erat
debebat esse loco
pignoris. Accur.
c C Rem. b qua
non erat lis.

d C Plens. i. va
lidum.

e C Debetur. ex
alia cā qd de qua
est copromissum.

f C Paruerit. q
casu J no paren-
tē habebit alit
exceptōez ex pacto.
Et sic est J. §. e. l.
h. So. non nascit
exceptio rei iudi.

vt ibi: s. pacti sic.
vt h. Sed huic so-
lutiōi obstat. J. e.
ti. l. si de meis. in
fi. pmi cas^o. sed ex-
pones ibi lram vt
dicit. Vel dic nā
scilicet exceptio in re
pncipali vt ibi: s. J.
in alio loco pene
sic vt hic dicitur.

g C Alter nō. vt
Leo. si de meis. l.
rū. Accur.

h C Tot milia.
scz note pene da-
re spondes.

i C Cōditōe. vt
hic. r. J. e. nō disti-
guem^o. §. summa

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

l C Proferat. vt r. J. e. r si qua. §. arbitri. pōt aūt pfer-
ri si hoc actū fuit ab initio. vt. J. e. si cū. in pñ. r. l. nō disti-
guem^o. §. si. C. o. p. ait r si alteri. No. q si vni (guem^o. §. si.
p accepto lata sit pena arbitri sniam nō cogit dice-
retur r alij viderē eē accepto lata. vt. J. de accep. l. si. vñ cū
nō stes arbitrio nisi metu pene merito h non cogit. Ac.

I Dē pōpo. quidā habēt hic. §. idē pōpo. alij habēt
l. si de meis. Accur. s. l. u.

o C Compromissum. i. de his tñi quas tibi faciebam.

p C Et de te. i. a te. nō aūt tu a me. sic. C. b. fidei cō. l. i.

q C Ne. id est an.

r C Cui res. i. qstio. vel si habes rei: dic. l. moueat qd.

pene: si qd arbitri snie nō ste-
terit promissa^a sit: et ita pō-
po. scribit. Quid ergo si res^b
a pua arbitriū deposite sint eo
pacto vt ei daret qui vicerit.
vel ita eā rem^c daret si nō pa-
reat sententia: an cogēdus sit
sniam dicere: r puto cogēdū.
Tantūde erit r si qstias cer-
ta ad hoc apud eū deponat.
Proinde et si alter rē alter pe-
cuniā stipulāti pmiserit: ple-
nū^o copromissum est et cogef
sniam dicere. C Interdū vt
pompo. scribit recte nudo pa-
cto fiet copromissum: vtputa
si ambo debitores fuerunt et
pacti sunt ne petat qd sibi de-
betur^a qui snie arbitri nō pa-
ruerit^f. Idē in l. scribit nō co-
gēdū arbitriū sniam dicere:
si alter penam pmiserit/alter
non^o. Idē dicit r si sub cōdi-
tione fuerit pena copromissa:
veluti si nauis ex asia venerit
tot milia^b. non em prius arbi-
trū cogēdū sniam dicere qd
cōditio extiterit: ne sit ineffi-
cax snia deficiēte cōditioe.
et ita pōpo. lib. xxxij. ad edi-
ctum scribit. P. aulus.

Q Uo casu^a ad pretorē p-
tinebit i eo forsitā iolo
vt si possit dies copromissi p-
ferri: proferatur^f. Ulpianus.

P Ompo. ait r si alteri^m
p accepto lata sit pēa cō

f C Solum. l. l. solummodo.
r C Nulla ratio est. s. dubitandi vel mouendi.
v C De vna re. multomag^o de oib^o cōtrouersijs vni^o.
r C Ratio. s. dubitandi vel querēdi. nā tuenit claudica
re iudiciū qd esse nō dz. vt. J. e. si cū. §. pe. r. ar. C. b. fru. et
li. expē. l. si.

promissi: nō debere eū cōpel-
li sententiam dicere.
C Licet de cōtrouersijs vni^o
partis sit compromissum ar-
bitri nō cogit sententiā dice-
re si ab vna tm parte pena p-
missa est etiā si actor fuerit si
pularus. Bar. Idem.

I Dem pōp. n scribit: Si
de meis solis prouer-
sij sit ppromissum^o: et de te^p
penā sim stipulat^o: vidēdum
est ne^o nō sit copromissum: s. J.
cui res^o moueat nō video. Nā
si iō qz de vni^o cōtrouersijs so-
lum^o copromissuz est nulla rō
est. Licet em r de vna re^o cō-
promittere. Si nō ideo qz ex
altera dūtaxat parte stipula-
tio inuenit: est rō^o. Quāqz
si petito: fuit qui stipulat^o est
possit dici pleni^o esse copro-
missum. qz is q puenit tutus^o
est: veluti pacti exceptione.^a

Is q puenit si arbitrio nō pa-
reat habet stipulationē. Sed
id verū eē nō puto. Neqz eni
sufficit exceptionē habere: vt
arbit sententiā dicere cogat.

C Arbitri est q inter partes
iudicis assumit officū nō qui
amicabilē pponit. h. d. Bar.

C Receptisse^o autē arbitriū vi-
detur: vt pedius lib. viij. dicit
qui iudicis^o partes suscipit:
finēqz se sentētia sua contro-
uersijs impositurū pollicet^o.

num. §. si. fm Jo. Sed fm azo. non tenet copromissum:
etiā vt sponte dicere possit sententiā. vt. C. e. l. pe. i. rñ. et
§. altera. et ideo hmoi exceptio pacti taciti non datur
etiā si sniam dixerit. Nec ob §. e. litigatores. §. inter dñs
qz ibi sup alio fiebat pacti: r sup alio copromissum. hic
autē de eodē intelligit tacitiū pactū. Et qd hic dicit nō
sufficit habere exceptionē. l. vñā. posito hoc q detur ex-
ceptio hoc casu: qd nō est verū fm eū q detur exceptio.
sed fm azo. puto. W. melius dixisse. Accur.

b C Receptisse. exponit nūc pōū recepti. qd est. §. e. l. iij.
c C Iudicis. vt. §. e. l. i. Ac. (Sant pctori
d C Pollicetur. vt. Leo. qualem §. dicere.

7 C Plens. i. va
lidū. aliter em po-
nit. J. e. si cū. §. i. et
C. de fru. et li. ex-
pen. l. si. §. i. et dic
vt ibi.

3 C Tutus est.
si absoluat ab are-
bitro. Accur.
a C Exceptio.
tacite em videba-
tur copromittere
ne peteret/ si con-
tingeret sententiā
cōtra se dari. sed
nō est verū q ta-
cite internenit
pactū vt subicit
fm. W. Sz tu dic
fm Jo. q vere da-
tur exceptio taciti
pacti: sed tm ex
vna parte qd nō
sufficit vt subicit
nec em rē. si autē
ex vtraqz sic pa-
cti fuissent: suffi-
ceret r cogere tur
dare sniam. vt. §.
e. l. litigatores. §.
inter dñs. que est J.
Et qd dicit s. J. id
esse verum nō pu-
to. s. q ita tenent
arbitriū: vt arbit
sniaz dicere tenen-
atur: vt statū eni-
denter supponit.
tenet th sic: vt si
spōte dicat arbit
snia sit seruāda.
in multis eni ca-
sibus arbitri nō
cogit. si tm ferret
sniam valeret. vt
§. e. sed r si in ser-

u. §. si. fm Jo. Sed fm azo. non tenet copromissum:
etiā vt sponte dicere possit sententiā. vt. C. e. l. pe. i. rñ. et
§. altera. et ideo hmoi exceptio pacti taciti non datur
etiā si sniam dixerit. Nec ob §. e. litigatores. §. inter dñs
qz ibi sup alio fiebat pacti: r sup alio copromissum. hic
autē de eodē intelligit tacitiū pactū. Et qd hic dicit nō
sufficit habere exceptionē. l. vñā. posito hoc q detur ex-
ceptio hoc casu: qd nō est verū fm eū q detur exceptio.
sed fm azo. puto. W. melius dixisse. Accur.

b C Receptisse. exponit nūc pōū recepti. qd est. §. e. l. iij.
c C Iudicis. vt. §. e. l. i. Ac. (Sant pctori
d C Pollicetur. vt. Leo. qualem §. dicere.

u. §. si. fm Jo. Sed fm azo. non tenet copromissum:
etiā vt sponte dicere possit sententiā. vt. C. e. l. pe. i. rñ. et
§. altera. et ideo hmoi exceptio pacti taciti non datur
etiā si sniam dixerit. Nec ob §. e. litigatores. §. inter dñs
qz ibi sup alio fiebat pacti: r sup alio copromissum. hic
autē de eodē intelligit tacitiū pactū. Et qd hic dicit nō
sufficit habere exceptionē. l. vñā. posito hoc q detur ex-
ceptio hoc casu: qd nō est verū fm eū q detur exceptio.
sed fm azo. puto. W. melius dixisse. Accur.

a **Q**uod si pro sed.
b **E**xperimentur i. probaretur.
c **R**ecepisse. sed magis arbitratur. et de tali dicitur de no. op. num. l. i. §. 2. post. et in aut. vt dif. i. §. si ho. colla. ix. Et si hoc poterit iudicare: et auferre de iure vni? et dare alteri. Uel potest intelligi hec littera qm volebat videre an p voluntate possit eos concordare. Sed an cogi possit? Rñ. vt. C. de ptrahe. emp. l. fina.

d **N**o cogere. vt feriat. q numerant. C. de feris. l. omnes.
e **N**isi dies. hic excipit de tempore messis. et sic no excipit a toto. sic. §. si qs cau. l. si quis feruum.

f **E**xitura. nota copelli iudicare. ppter timorem temporis. sic r. re? dz subire iudicium. vt §. §. pcur. §. etia. r. J. de iudi. sed et si. §. sed et si dies.

g **P**roferri potest. no potest ante pferri qn non fuit actus vt possit pferri. vt. J. e. no distinguem. §. si. §. tunc qn no est actus si ambe ptes volunt. pferre: dz arbitri sentire i se denuo promittit vel statim iudicare. vt r. J. e. r. si qua. §. fina. in fi.

h **A**d sententiam. qd est qn dies est exitura vt pdixit.
i **N**ondum liquere. sed nonne ibi semper liquet: na aut pbatur est ab actore plene: et tunc vincit. aut no: et tunc absolvitur reus. vt in sti. de ierdc. §. comodis. Rñ. immo si actor no pbatur no est liquidus ei de ca. i. qs sit dñs rei. licet sit liquidus qd debeat. pnciare. na ideo qz sibi no liquet. pnciat. p. reo. vt in pdicto. §. dñ. p. reo. p. reo. e? q bene probavit: et tunc non liquet. quia attestaciones nondum vidit. et facit. J. de re iudi. pomponius suum.

k **E**pacio. vt denuo compromittat in est cum no fuerit actus de die pferenda. vt. J. e. r. si q. §. arbitri. in fi. Sz ptra. J. e. si cu dies. i. rñ. Sed ibi no petebat arbitri se excusari. ppter aliquam suam necessitate. Imo iure codi dicebat se liberatum finito tpe in quo compromiserat in eu partes: vbi non cogitur vt patiat in se denuo compromitti.
l **S**i statueret. ad disputandum et ad diffiniendum sic. §. qui satisda. cog. l. de die.

m **P**retermiserit. scz statueret diem ad diffiniendum cum partes consentiant.
n **D**icere. si liqueat: et aliud no spediatur. Jo. vt qz sit

dies feriat. vt. §. l. pr. §. si. alij dicit etia ultra triennium. J. cet. ifamat. §. de ferat. et plene dices. J. e. ite si. §. i. **C**apitales. duobus modis: siue qz morte sibi minant: siue de crimine capitali se accusant. vt in aut. de testu. §. si vero odiosus. col. viij. et semp siue cum vno ex litigatoribus: siue cum vtrog. q. **E**tas. vt. J. e. l. cum lege.

r **P**ostea. que est postea emersit auxilio iudicis. vt. J. de iter. ac. de etate. §. ex ca. r. J. de ve. in spi. l. i. in pn. r. J. vt i post. le. l. plane. Quid si ante. Rñ. no excusat: vt ex dicit legibus colligi p. r. J. de vaca. mu. l. pe. §. si. J. etz facit ad hac. l. §. §. pcur. l. filli. §. si. et. l. seq. r. l. an lite. cu sequitur. J. e. no. ex pn. hui. l. r. ex his q hic sunt: qz vbi lex no distinguit nos in distinguim? vt. J. de testi. l. qstus. ar. §. J. §. publicia. l. §. p. cio. r. §. §. offi. pñ. l. iij.

s **R**emittat. f. in totu. r. sic corrigatur per. l. J. pro. r. ibi: §. in ca. r. e. **T** si q. ca. cognita. hoc stat in cause cognitione. vt si egritudo vel sitis excusatio cito finiat: pferat dies: aks no. vt. J. de iudi. si longius. l. rñ. Accur.

t **A**rbiter. publicum. vt qz accusatur vel accusat aliquid de publico crimine. vt. J. de custo. re. l. ij. §. si. §. arg. ptra. §. si quis cau. l. sed r. si. §. illud sciendum.
x **A**ut prius. vt qz conuenit de aliquo crimine prius: vt furto vel sibi. vel etia in ca. ciuili dñi distinguit in alio auditorio. vt. J. de re iudi. §. pupilli. §. si. J. e. si quocumqz iusto modo suis negocijs ipediatur. vt. §. e. l. pri. in fi.
y **N**on potest. vt quia non est cautum de proferendo. vt. J. e. non distinguemus. §. fina.

z **Q**uod si potest. f. differre: quia hoc conuenit ab initio.
a **P**roferre. f. diem.

b **P**rius. prioris sibi pmi casum. sed sibi scdm ipsius.
c **F**uturum est. q. d. cogit differre siue pro. (arbitri. ferre. Et die districtioe. f. pretoris. q. d. si est bon? homo arbitri non expectat iussum prioris: et sic plane. Uel die districtioe. i. damno vel incommodo. Et sic no. qz facile debeo sustinere quod michi non nocet r. alij prodest. vt. J. de eue. in creditore.

d **S**i tamen. redit ad primum. Accur.

Liber Quartus.

a Impetret. f. arbitre ne cogat. f. ad dandā sniam. f. ea rōne: qz iudiciū hz: nā hec erat rō qre excusare vole-
b Cōpromitti. q. d. cōpellit pati (bat q̄ si 2c. denno in se cōpromitti vel statim iudicet. Nec ob. Te. si cum. in p̄m. qz excusabat se ibi t̄m iure cōi nō p̄pter suū factū: ideo ibi n̄ cogit. hic autē p̄pter suū factum.

c Hoc. f. dicen-
dū est vt patiatur
denno in se cōpro-
mitti si dies 2c. et
q̄n non fuit factū
de die prorogāda
vt. f. e. f. ac.

Item si vn̄.
cedat. quod
forte ei non hz: ni-
si debuit cōfiteat
cotam arbitro: vt
ar. f. d. cel. bo. l. pe.
e Conueniri.
de his q̄ ante ha-
buit vt. f. d. cel. bo.
l. his qui. secus
p̄ postea q̄stis si
t̄n aliq̄ idoneuz
habeat emolumē-
tū. vt l. si. d. ac. f.
fi. 2. f. de cel. bo. l.
qui bonis.

f Si multo. f.
post quinquēniū
vt inst. de littera.
ob. f. multū. fm
quosdā. alij dicūt
post trienniū: q̄a
tanto tpe finit iu-
diciū et arbitriuz
vt. C. de iudi. pro-
perandum. i. r̄n.
vel si dies fuerit
statuta in cōpro-
missio veniunt p̄
diē. S3 Jo. de ml̄
t̄n eē tps ad arbi-
trū iudicet. Et di-
stingue hic: quia
aut spreuerūt ar-
bitrū litigatores
et ad aliū iuefr. aut spreuerūt t̄m. aut ad aliū iuefr t̄m:
aut neutrū fecerūt. Si spreuerūt et ad aliū iuefr: nun-
q̄ postea admittunt. vt. f. e. l. litigatores. i. r̄n. Si spre-
uerunt t̄m: aut cā cognita quia nesciebat ordinare cām
et tunc q̄nēqz veniant admittunt. aut sine cause cogni-
tione: et tunc mor admittūt: post nō. vt. f. e. sed et si i ser-
uū. f. i. l. et hic. 2 qd̄ sit breue vel multū temp̄: arbitrio
iudicis ponitur. vt. f. de solu. l. ratum. Si ad aliū iuefr
t̄m vel nichil fecerunt infra trienniū admittuntur a die
p̄st. lit. coram isto arbitro: post non. nisi infra trienniū
lis sub alio sit p̄st. que aduerunt. t̄m est nec infra tri-
enniū audiuntur vt pote compromisso soluto. vt. f. e. si
q̄s rē. et. l. non distinguemus. f. compromisso.

g Nemo vnus. i. nullus solus.

cautū non sit de v̄le proferen-
da non als ipetret: quia iudi-
ciū habet ne cogat q̄ si p̄sen-
tiat denno in se cōpromitti:
hoc scilicet si dies exitura ē.

Item si vn̄ ex ap.
litigatoib⁹ bonis suis
cedat. f. l. li. iij. digestorum
scribit: nō eē cogēdū arbitrū
sniam dicere. cuz neqz agere
neqz cōueniri possit. Si mul-
to post reuertant ad arbitrū
litigatores: non esse cogēdū
dicere sententiā Labeo scribit

Non potest vnus arbiter
sine alio sententiam ferre. h.
d. Barto.

Item si plures sunt q̄ ar-
bitrū in se receperunt nemo
vn̄ cogendus erit sniam dice-
re: sed aut oēs: aut nullus.

Si arbiter liberā p̄tatem
sententiandi non habet com-
promissum non valet. 2 si de
plurib⁹ nominatis alter eligit
tur ille sententiam cogitur di-
cere. h. d. B.

Inde p̄po. li. xxxij. q̄rt:
si ita sit cōpromissum vt qd̄ ti-
tio disceptator placet id sei-
us p̄nuciet: q̄s sit cogendus?
Et puto arbitriū tale nō vale-
re in quo libera facultas arbi-
tri snie non est futura. S3 si
ita sit cōpromissum: arbitrato-
riū aut seij fieri. p̄po. scri-

h Sed aut oēs. qd̄ si oēs p̄tes sunt 2 maior p̄s cō-
cors sit: altera vero nō cōcordat: nūq̄ sola maior dice-
re cogit sniam: et sic tertius nō cogit sniam suam ferre:
forte hoc dici p̄r. vt. f. e. l. p̄cipaliter. ibi: ipari 2c. 2 etiā
-scelus. ibi qd̄ si facere duoz consentus si p̄ns fuerit

et tertio. nec ei d̄t
q̄ dbeat t̄r⁹ suaz iude-
sniam ferre: f3 sus et arbit-
ficere duoz sniaz dissen-
sed secus in duos
bus iudicib⁹ ad i-
uicem discordāti
bus. nā qz debet
ferre sniam: vt in
auren. vt iudi. nō
expe. fa. iu. col. ix.
et etiā in qua plus
res concordauerūt
stabi vt. f. d. re. iu.
duo ex trib⁹. in iu-
dicio vt fecus. vt
in aut. vt iu. non
expec. fa. iu. Itē
ex eo qd̄ dicit oēs:
videt q̄ si vn̄ mo-
rā finit sit com-
promissum. vt ar-
gu. f. pro socio. l.
actione. f. morte.
Sed certe lex di-
cit aliū substitui.
I. de iudi. p̄pone-
bat. 2. l. mortuo. 2
C. de iudi. prope-
randū. f. sniat. l.
medio. et d̄ pe. iu.
l. pe. fm hug. Uel
dic q̄ iste iudice
loquunt: secus in
arbitro. vt dices
f. e. sed interpella-
tur. f. h. et fa. f. e.
nō distinguemus
-scū in plures.

Si duob⁹ datur p̄as el-
gendi tertū si nō consenserit
cōpromissum non valet. h. d.
vel sic. Si duob⁹ arbitris po-
testas assumēdi tertū incer-
tum tribuatur non valet com-
promissum: secus si certum.
hoc dicit. B.

Si in duos fuerit cōpro-
missum vt si dissentirēt tertū
assumāt: puto tale cōpromis-
sum nō valere. nā in assu-
mēdo p̄nt dissentire. S3 si ita
sit cōpromissum vt tertius
assumeret semp̄oni: valet
p̄promissū: q̄n in assumendo
dissentire non possunt.

Si in duos compromissa
tur simplr v3 cōpromissū. 2 si
disenserint cogūt eligere ter-
tū cui⁹ auctoritati p̄bif. B.

P̄ncipalit̄ t̄n queramus
si in duos arbitros sit cōpro-
missum: an cogere eos p̄tor
debeat sententiam dicere: q̄a
res fere sine exitu futura est
propter naturalem hoim ad
dissentendum facilitatem.

In impari enim numerō id
circo compromissum admit-
titur: non quoniā consentire
omnes facile est: sed quia 2 si

dere: vt. f. de here. insti. l. illa. S3 f. est huic. f. l. pri. f. si
in duos. l. r̄n. fo. vt ibi.

Sei fieri. l. de actione litis. et dic casum sic: cōpro-
missum in titū aut seij p̄sentirib⁹ eis: 2 p̄ eligim⁹ vni
vel sic p̄promittim⁹ 2 si p̄sentit t̄m: sed postea. als si nō
p̄sentiat non cogitur. vt. f. e. l. iij. f. tamen si.

Nō valere. imo vt q̄ valeat. vt. f. e. f. p̄ncipit. q̄ ē f.
n. C. de l. l. compromissum.

Valeat. disti guit q̄ an fuerit cert⁹ adiect⁹ iste vt nō
vt. f. l. loca. si merces. i. r̄n. 2 insti. d. leg. f. tutor. f3 vt q̄ q̄n ē
cert⁹ q̄ nō v3 q̄n nō sit i p̄tate duoz. vt. f. e. l. f. idē p̄po
ni. i. r̄n. q̄ ē f. So. f3. R. iste corrigat illū. vel dic q̄ in hoc
casu nō admittit facultas duob⁹ snie dicende. ibi sic.

Facilitatē. faciles ei sūt hoies in dissentiendo. vt f.

Iude-
arbit-
disse-
duos
ad i-
discor-
debet
sniam:
in
iudi. nō
col. ix.
qua plus
dauēf
re. iu.
in iu-
vt fecus.
vt
i. non
Itē
oēs:
mo-
sit com-
vt ar-
l.
morte.
lex di-
substitui.
I. de iudi.
p̄pone-
2
C. de iudi.
prope-
f. sniat.
l.
et d̄ pe. iu.
l. pe. fm hug.
Uel
iste iudice
loquunt:
in
arbitro.
vt dices
f. e. sed
interpella-
tur. f. h. et
fa. f. e.
nō
distinguemus
-scū
in
plures.
i. d̄
disceptatorū
i. causidico
cub. d.
Enle. f. d̄
de. f. d̄
in
institu-
tione q̄ nō
p̄t
in
alieno
arbitrio
p̄
f. l. pri. f. si
in
duos.
l. r̄n. fo. vt
ibi.
l. de
actione
litis. et
dic
casum
sic:
cōpro-
missum
in
titū
aut
seij
p̄sentirib⁹
eis: 2
p̄
eligim⁹
vni
vel
sic
p̄promittim⁹
2
si
p̄sentit
t̄m:
sed
postea.
als
si
nō
p̄sentiat
non
cogitur.
vt. f. e. l. iij.
f. tamen
si.
n. C. de
l. l. compromissum.
o. Ualeat.
disti
guis
q̄
an
fuerit
cert⁹
adiect⁹
iste
vt
nō
vt. f. l. loca.
si
merces.
i. r̄n. 2
insti. d. leg.
f. tutor.
f3
vt
q̄
q̄n
ē
cert⁹
q̄
nō
v3
q̄n
nō
sit
i
p̄tate
duoz.
vt. f. e. l. f. idē
p̄po
ni. i. r̄n. q̄
ē
f. So. f3.
R. iste
corrigat
illū.
vel
dic
q̄
in
hoc
casu
nō
admittit
facultas
duob⁹
snie
dicende.
ibi
sic.
p. C. facilitatē.
faciles
ei
sūt
hoies
in
dissentiendo.
vt
f.

et deli. vnuer. l. i. et J. Bacqui. pos. l. i. in fi. et. l. ij.

Dissentiant. in iudicando. **A**uctoritati. an soli? si ab utroque discordet? ut q sic vt h cu? aucti etc. sed non credo: ch a principio si fuisset elect? cu alijs duob? no stare ei? dicto. nec obstat qd di

erit h: cuius aucti pareat etc. qd pt i- telligi qd concordat cu alio ex duob?. **N**el potes dicere qd dicto sit sta- du: licet discordet ab alijs duob?. et hoc p hanc. l.

Pareat. et sic vt arbitrii. s3 J. s. e. s. l. duos. l. rñ. So. s3 al. ibi no fuit p sensu de certa psona. h sic qd no plz. Alij q ibi in iudic. arbitrii et fundamētū po- tuit eē nullū. ppf dissentium: at hic fundamētū ē va- lidū. r iō bh d sine ppēditur. ar. s. d. oit. iu. l. i. r sic p m hoc expsa ibi no- cent: no expressa no. vt h. r. J. d. re. iu. l. expressa. Tu die s3 huc. q. ibi no vt ex se: nisi cō- sentiat in trio ell gēdo: vt tñ bh- ficio ptois vt hic.

In tres fuerit. **C**ompromissum: sufficere qdem duoz cōsensum si pns fuerit r tertio? alioquin abñte eo lz duo cōsentiat arbitrium no valere: qd in plures fue- rit pmissuz: r potuit pre- sentia? ei? trahere eos in eius sententiam. **P**ompo.

Curi trib? iudicib? da- tis: qd duo ex p sensu? abñte trio iudicauerit nichil vt. **A** id demū qd mator ps oim iudicatur ratū est: cum r omēs iudicasse palam est.

Pretor. cogit arbitriuz vt sententiet/ non autem quid iudicet. item si quis assumat ad iudicandum certum non

alio abñte ferat sniam. vt J. e. l. no distinguem? s. cu

Sitres. r tri? siue suā sniam ferat siue h. nā no ex- No valere. nisi hoc actū est vt (pmit hie. vn? alio abñte ferat sniam. vt J. e. l. no distinguem? s. cu

Abñte in ples. Et sic no. h q plus facti absentia h p pñtia cū J na qñq dictōe. sic. J. so. ma. l. ij. et. l. i. si cū dotē s. fl. p. et. J. man. si plus fa pcedēte. J. luti? r. s. de mi. l. etiā s. fi. et. J. de re iudi. duo

Cogēd? vt de alijs dicat sniam. Et no. qñ solui hie qñto ista ad plens. s3 J. e. l. qd th. itē nec sequēs. i. en possit mutare: s3 ei sllis vt de interlocutioz ponit r sol uif. J. e. pri. s. vñ vidē. hec abñt similif soluet in. d. l. qd th q

Sententiam. diffinitiuā. Accur. r Ali. exemplum proxi. dicti. f Dari. hec est diffinitiuā. Accur. t Possē. s. mutare sententiam,

si vnus ferat sniaz pñtibz alijs satis sit. Et no. h q cū aliqd est a pluribus faciēdu: oēs facere debent. nec suf- scit vnū alteri pmittere animi sui motū. vt. s. e. pedi? in fi. s3 ar. J. C. si vnus ex plib? tu. l. rub. r. J. de admi. tu. decreto. s. fi. r. J. de exer. l. i. s3 plures. certe cause pote-

Qualē aut sniam dicat arbitri ad pretorē non pertinere? labeo ait: dūm d di- cat qd ipsi videt. Et iō si sic fuit in arbitriū pmissuz vt certā sniam? dicat nullū eē arbitrium: nec cogendum sen- tentiam dicere. **S**nia dicta vt qñ p eam a tota lite discedit. J. rē interlo- cutoria pōt mutari diffinitiuā vero nō pōt mutari nec ex cā corrigi errores. h. d. cum. l. sequen. B. **I**ulianus

Dicere aut sententiam existimamus eū q ea mēte? quid pñciat: vt s3 id discedere eos a tota? prouer- sia velit. Sed si de plib? reb? sit arbitrium receptū: nisi om- nes prouersias finierit nō vi- detur dicta sententia: sed ad huc erit a pretore cogendus? **A**nde videndū erit an muta- re sniam? possit: r als? quidē est agitatū: si arbitri iussit da- ri? mox vetuit: vtrū eo quod iussit: an eo quod vetuit stari debeat. Et sabin? qdē puta- uit posse? **L**assi? sententiā ma-

abñte. vt. C. de auc. pre. l. fi. fm. Jo. item die vt. s. e. item si vnus. s. item si plures. **Q**ualē. nō p- tinere. vt co- gat eum dicere equā vel iniquā sniam. cogit th di- cere. vt. s. e. l. iij. . s. i.

Cuidē. s3 le- gē. vt i aut. d. iud. s. ois autē. nō th- dicas q snia non valeat si legē nō suauit: si mō sua- uit ordmē iuris. vt. C. d. sen. r inf. om. iu. l. platam. l. **S**nia. ab- solutoria? vl con- dēnatoriam. m **N**ullū. imo videt. vt. J. de re iudi. si puenit. q est J. So. ibi nō cōuenit qualiter iudicaret s3 renū- ciavit eudā pui- legio: quā renun- ciationem seruat post iudex in iudi- cando.

Dicere. men- te. no. i sniaz debere indicē hie alim diffiniendi. h

alio dz fatue loqui. vt hic. r. C. de fal. l. vbi. ibi. nec vlla etc. r. J. de p. di. et demon. l. ij. in fi. et. J. de actio. r ob. l. obli- gationū substantia. in fi. r. C. de sen. r inter. om. iu. l. ex- stipulatione. r. J. de suppl. leg. l. labeo. Accur.

Cogēd? vt de alijs dicat sniam. Et no. qñ solui hie qñto ista ad plens. s3 J. e. l. qd th. itē nec sequēs. i. en possit mutare: s3 ei sllis vt de interlocutioz ponit r sol uif. J. e. pri. s. vñ vidē. hec abñt similif soluet in. d. l. qd th q

Sententiam. diffinitiuā. Accur. r Ali. exemplum proxi. dicti. f Dari. hec est diffinitiuā. Accur. t Possē. s. mutare sententiam,

78

Liber Quartus

Excusat. ideo qz videbat dixisse extra ius. vt. Ide re. iu. l. qd iussit. inf. r. Ide pe. l. diui fratres. et de qd. l. i. s. si. S3 certe non videtur eu bene excusare. qz sabi. agte de diffinitiuu snia rñ. qd ex eo p3: quia de diffinitiuu snia qrebat. sic est dixit si arbiter iussit dari: qd non pot pertinere nisi ad diffinitione cause

S3 dic qz sabi. no rndetilli qñtionit: qz nec sibi facta fuit: sed erat solutus dicere qz arbiter posset mutare sniam. hic autē a qbusdā inducebatur ad diffinitiuā vt mutari posset qd cassius negat: et sic bñ excusat. h. Jusit. qui iussus ē snia iter locutoria: vt hic. r. C. de epif. r. cle. l. oēs. Si. r. S. j. et J. de pen. l. diui fratres.

Uia arbiter et q ai? si errauerit in snia dicenda: corrigere eā nō pot.

Non videt dicta snia si for: ma ppromiss nō ē suata. B.

Uid tñ si de pluribus cōtrouersis sumpt? est nichil sibi cōibus? et de vna sniaz dixit: de alijs nō dū: nunqd desist eē arbiter

Uideam? igit an in prima cōtrouersia possit mutare? sententiā de qua iam dixerat. Et multū interest de oib? simul: vt dicat sententiā cōpromissum est: an non. nam si de oib? potert mutare. nō dū ei dixit sniam. Et si sepatim? q si plura sunt cōpromissa: r iō quātū ad illā cōtrouersia pti tinet: arbiter esse desierat.

Qui pnucliat nichil videt debitū debitorē absoluer

Uia. Et si errauerit. multo magis ergo si non errauit vt. s. l. pri. in fi. Sed qd si arbiter vel iudex pposue rat pdenare: et errando absoluit vel e3. videt qz possit corrigere. nec enis videt dixisse qd mēte nō agitauerit. vt. J. de suppel. l. l. labeo. et de re. du. l. iij. Itē arbiter vel iudex cuz mēte facere dz. vt. s. e. qualē. s. dicere. Sed certe hec lex dicit s. hec tñ erronea ipo iure nō t3. arg. pdictap legū. Et vt plene habeas dic qz in assessorijs pot addere vel mutare addendo eodē die. vt. J. de re iudi. l. paulus. Itē refoz mare: vt in prin. illi. l. et in auten. vt. li. ma. r. au. s. nos snt. coll. ix. quo ad dicta tñ qñcliq: vt in. e. ti. l. acta. sed in re pncipali non: qz functus est r. vt in. e. ti. s. re iudi. l. qd iussit. in fi. et. l. iudex. r. hoc in iudice et arbitro: nisi p in integ. resti. vt in minore: vt. s. de mino. pfecti. r. in snia lata p falsa insfra vel corruptos testes: vt in. e. ti. diuus. et hoc in iudice: si hoc r tenuit ipso iure: als pot mutari vel corrigi. vt. C. de accu. l. iij. r. C. quo. et qñ iu. si vt proponit. et vt. J. l. pri. vel dic nō pot delegatus vel arbiter: sed ordinarius sic. nec ob. J. l. pri. qz nō perfecte: hic sic licet errando.

Uid tñ. Cōibus. relinquatur ergo vt si cōes erant vt qz ppositi p equo agebā: recoueniebas me pro expensis factis in eo: vt nō teneat sententia: nisi s oib? g. Mutare. de qbusdā dictā. et sic soluit (itex) dicta qd facta. s. e. qualē. s. vñ vidēdū. et qz ibi pcedit dñtin = gunt h ad plenu. Sed quare in superiozi. l. pr. non pot mutare cū et er ibi nō teneat ipso iure: rñ. ibi est functus officio: h nō. vel si hic nō fuit functus. nō tñ perfunctus. Itē an idem in iudice ordinario qd s pluribus simul qñtionibus ē adu? rñ: non. qz lz arbiter nunqz debeat forā nā excedere compromissi litigatoribus inuitis. vt. J. e. nō distinguem? s. si. et. l. se. tñ iudex reddit in iustit. vt. J. de s. ob. l. ter stipulatē. s. si nichū. r. iō i qbus dā lata snia r3: lz de alijs nil dicat vt. s. h. ne. gest. in asti. s. si. vbi asti s alijs absoluit: distinguere vt. C. de iudi. l. ij.

Arbiter non pot pnucliare super pena. Bar.

Itē si arbiter ex cōpromisso penā peti vetuerit: in libro trigesimalotertio apud pōpo. scriptum habeo nō valere? r habet rationem: quia non de pena cōpromissum est.

Si per arbitrum stet quominus dare snia cogitur pati de nouo i se ppromitti. B.

Si cū dies cō: p ap. promissi finiret: plato die litigatores denuo in eum

Si nō apparet qd sit actis: qdā diebt qz psumit sepati. vt ar. J. de le. ij. s. chor. i. rñ. r de cōdi. r de mō. hec scriptura. et. J. de s. ob. scire debem? alij s. vt hic inuuit.

Uetuisset. s. expsse. l. fecisse. qz sufficit hoc dixisse: vt. C. de le. r pñ. l. n. dubiū. cū fuerit eqpollēs: vt. J. m. Statuere. imo contra. vt. J. l. (de re iu. l. i. s. ma. pñori. s. si intra. sol. vt ibi. Accur.

Incertā. nisi l aliq pte actoz sit certa: vt. J. de re iudi. in summa. r. C. de sen. q sine cer. quā. l. iij. in. fi. in casu tñ dā incerta: vt qñ hō in genere pcti: vel duo sub alternatione: quia non ibi est possibile vt certa det: vt in sti. de acti. s. curare. Accur.

Accipe. vt qz aliqd in debite soluisit: r aliqd dōbit p nō valere. qz dicit arbit penā h peti. l. aliq s atit r qz Cōpromissū ē. s. in eñ. s3 s alio sic vt. J. e. nō distinguemus s. de officio. r. s. si.

Si dies finiretur. i. finita cēt. sic ouit. i. out? ē. vt C. de epif. r cle. l. nulli. r moui. i. mortu? ē. sic. s. de neg.

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

Uiccat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō sit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd s iu i C. Sepatim. l. re nō sit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd

gest. l. iij. Spec. pba. Et q sic sit exponēdū p3 et hac lra. nā si an p dies finire denuo cōpromiserūt. plato die re manebit arbirer. r sic vni erit cōpromissū: lz nō fuit cau tū in piferēdo. si ho post finitū diē: duo erūt p̄promissa qd colligū p hec verba scōi. r seqns. r ar. J. de p̄ca. sed si manēte. Sz J v̄

J. e. l. labeo. in fi. i. r n. nā ibi nondūz finitū die fuit pro latio facta. r tñ dī cū fm r p̄mā. Sz respectu fidei iūso rū dī vt ibi dices. Vel dic. p̄pe poni hōi finitū. vt J. d. le. q. p̄culi. l. i. fi. ibi: moriente r. Aliter ponit. Ide ma. te. q. duos s. hec cōditio. Et aliud ē i p̄cario q̄ i p̄promissū: sic. l. cū de die. p̄ferēda nō puenit a p̄cipio. r hoc vellev̄ J. e. l. r si qua. i. fi. r J. e. nō distingue mus. s. de officio et i. fi. hui. r rub. ce terū sic. c.

Cōpromiserūt nec secūdi cōpromissi arbitriū recepit: non esse cogendū recipere: si ipse in mora nō fuit quomin⁹ p̄tibus suis fūgeretur. Sz si per eū factū est: eq̄sumū esse cogi eū a p̄tore sequēs recte. Que questio ita p̄cedit si nichil in p̄tore cōpromisso de die p̄ferenda cauebatur. Leterum si cauebatur: r ip̄e protulit m̄a sit arbirer.

Cplēnū cōpromissum dicit qd sit de oib⁹ lītibus r q̄nibus et cōpromissus ḡnālē nō porrigit nisi ad ea de q̄b⁹ ē iudicātū nō aut ad ea de q̄bus est sp̄aliter actum. h. d. B.

Cplēnū p̄promissus appel lat qd de rebus oibus cōtro uersis: v̄e cōpositū est. nam ad oēs cōtrouersas p̄tinet. Sz si forte de vna re sit dispu tatio: lz plēnū cōpromissum actū sit: tñ ex ceteris causis a ctiones supesse. Id em̄ venit in cōpromissum: de quo actū sit vt veniret. Sz ē tut⁹ si q̄s de certa re cōpromissum fa ctur⁹ sit: d ea sola exprimere.

Cōpromisso aut nō debēt obtemperare lītigatores si ar biter aliqd nō honestū iusse rit. si intra diē cōpromissi ar biter aditus post diem com̄ promissi adesse iusserit pena non committitur.

Cmpeditus ex iusta causa cōtra petitionē pene est tut⁹

Cprotulit. an finitū diē qd debuit facere. vt. J. e. l. quo casu.

CArbit. f. idē vt J. d. p̄ca. lz si manēte.

Cōtrouersis v̄e. oibus suba dicit ḡnālīb⁹ verbis aliter dī hōi plēnum. J. e. l. ita demū. in fi.

CDisputatio p̄rum ad eorum intellectū p̄ lit. p̄te.

Cplēnum. p̄rum ad generalia verba. vt quia res erat communis in qua expense facte et multa inde rece pta dicebantur. ideo quia dixerunt: vnusquisq; de om nibus que coram arbitro obiecta fuerunt: faciat rōnez

vnā tamen speciem fuerunt profecuti. vt arg. C. de in di. l. ij. Vel posset itelligi fm. l. C. de transacti. si de certa. i. C. Compromissum. f. solum. vt hic. et. J. eo. non distin guemus. s. de officio. et. s. fina. et. s. item si iubeat. sic et in transactione. vt. C. de transact. l. si de certa. et. s. de transact. l. qui cū

exceptionē paratus est de nuo compromittere. Bar.

C Si q̄s ex lītigatoribus id nō affuerit q; valitudine vel reip̄. cā vel abntia ipeditus sit: aut magistratu aut alia iu sta de cā: penā cōmitti p̄cu lus et artillim⁹ aiūt. sed si pa ratus sit in eūdē cōpromitte re actionē denegari aduers⁹ eū: aut exceptione tut⁹ fore. sed hoc ita demū verū erit si arbirer recipere in se arbitrium fuerit paratus. nā inuitū eum nō eē cogendū. Jul. lib. iij. di gest. recte scribit. ip̄e aut̄ nichilominus pena absoluitur.

CIn ea ciuitate est ferenda inia i dubio i qua factū est cōpromissum vel in cōtinentibus edificijs s; qualitatē p̄sonar. Itē citatio facta ad locū iho nestū nō arat citatū. Bar.

CStarbiter iussit puta in p̄ uincia adesse lītigatores cum rome eēt i eū cōpromissus: an ei ipune nō pareat q̄rif. Et est verius qd Jul. ait l. iij. cū lo cū p̄promisso inesse de quo a ctū sit vt cōpromitteret. Im pune igit ei nō pebit si alio lo co adesse iusserit. Quid ergo si nō appeat d quo loco actū sit. meli⁹ dices eū locū p̄tineri vbi p̄promissū ē. qd tñ si i eo loco q̄ sit circa vrbē adesse ius serit. pegasus admittit vale re iussu: qd puto ita v̄e eē: si r et⁹ sit auctoritat⁹ arbirer vt

stet: sed per litigantem. vt. J. e. l. in p̄inci.

CAboluitur. et si arbirer non suscipiat.

CDe quo actum. vt. J. de iudi. si locus. et. C. quo. et quādo in. l. si vt proponis.

CIusserit. sic non tenentur sequi. J. de procurato. s; et he. s. non solum. quid si sponte iuerunt: sed alicui p̄re cepto ubi factio non paruerunt: videtur idem. arg. J. de iuris. om. iudi. l. fi.

CCompromissus. vt. J. d. iudi. l. vbi. et. l. q. cū res. s. sed si res.

tutoribus. secus in iudicijs. vt. J. d. iudi. l. solemus. k. Expimere i. prestari. vt. J. de religi. l. at si quis. s. sed interdum. r sic absdās cau Abun = tela nō nocet. vt dās cau C. de testa. l. testa tela nō mentū. azo. r. J. d. nocet, adimen. leg. l. si seruo cū libtate. l. Non hone = stum: quia inho = nestum dī ipossi = bile. vt. J. de cōdi. insti. si fili. ergo nullius mōmēti. vt. J. que sē. si. ap. re. l. fi. r est exem = pli vt. J. e. l. s. lz in aliquem. m. Non com = mittitur. s; nōne iubet solutionem fieri postea. vt. J. l. pri. s. solutioni Rh. illud facit dif finiedo: hic inter = loquēdo. sic r als inuitiliter datur Inutili haustus sine iri = dato nil nere ad fontē. vt videtur J. de ser. ru. p̄e. datum itē. s. fi. Itē fa. J. de pen. l. fi. n. Committi. ipso iure stricto. o. Denegari. ipso iure. p. Tutū fore. qd est veri⁹. vt. J. d. do. exceptō. ap̄b. s. si i arbirer. r. J. d. iudi. si p̄or. l. fi. q. Cogenduz. cum per eum nō

Liber Quartus

In secessibus. i. in aliquibus locis amens. Impune. vr. s. e. s. compromisso. Opa non pbita. i. studio. sic. i. eo. non ex olbus. als aliter dicit opera. vr. f. de ope. li. l. i. Accur.

Equitas in iudicijs ar bi. sua. ri bz.

Abfurdu. no. equitate in iudicjs r in arbitrijs seruati. sic. C. d. fru. uari. sic. C. d. fru. r li. exp. l. fina. r C. de. pr. fa. scri. lib. r. l. in sac. r s. eo. si de meis. r f. e. fz terpellaf. l. fi. r. J. ma. l. iij. l. fi. et. J. fami. her. l. in hoc. Sec. i. J. et. b. q. h. q. vr. f. de acti. emp. iur. s. n. q. s. a pupillo. et. l. i. de aut. tu. in pn. Ac. e. No. sit. ab ar bitro. r in hoc dif fert a lege. f. cel. sus. Accur.

Modicis. q. b. post codenatidez reis idulgef. vr. f. de iudi. si debito. ri. Alii i arbitrio iudicis. vr. f. d. so. lu. l. ratum. Ubi. i. post q. h. Dederit. l. dare voluerit. i. Accepit iudicij. nole pene comisse. no rei pe tite cora arbitro licz quida in hoc contradicant.

Tiq. tunc solui. no. er go mora purgari nisi iudicij sit ac cepti p prestatio. ne. vr. s. l. pr. i. fi. et nisi sterit acto ris vr. h. r. s. si q. s. cau. r si post tres s. z none semp in terest actoris tuc solui. R. h. sic. non tn df fieri deteri. ius in agedo. fz r solui q. h. no in terest sua ruc. imo eet danti. vr. f. de vsur. l. in fideic. s. cu polliidi. s. z si vellet oem indentate pshare. ni qd liberat a pena. f. ote sic. ppter equate supioris legis. It fac. huc. l. f. de iure pa. l. si libert. minor. s. plane.

Elfus ait. postea offerat. f. diu. vr. f. de (als pe. h. ob. l. si ita q. s. p. s. seio. in fi. vl. cu ius actoris sit facti deteri. ex mora sm. vr. s. pr. s. ltra. q. est s. Vel veri. hic ab arbitro fuit dies apposit. ibi a lege. Et sic no. q. min. agit cu lege q. cu ministro legis vr. ibi r hic. s. ar. s. C. vr. intra cer. te. l. i. r. C. q. accu. no. pos. l. iij. et f. de iure pa. si libert. s. plane. It videt q. r si ab hote

in secessibus soleat agere r litigatores facile eo loco conuenire possint. Sed r si i aliquo locu iponestu adesse iusserit: puta in popina vel in lupanari (vt iusta. ait) sine dubio impune et no parebitur: quam finiam r celsus lib. ij. dig. probat. An elegater tractat si is sit locu in que alter ex litigantibus honeste venire no possit: alter possit: r is no venerit qui sine sua turpitudine eo venire possit: is aut venerit q in honeste venerat: an committat pena ppromissi qsi opa no pbita. Et recte putat no pmit tibi absurdum em esse visum est in alterius persona iustum ratum esse: in alterius non.

Ubi est pena r no dies admittit purgatio more vsq ad litē cōtestatā: vbi no est pena et dies more purgatio no admittitur de necessitate: sed si sponte receperit petito pene tollitur. h. d. cum duabus. ll. sequen. Barto.

Intra quatu autē teporis nisi def qd arbitri iusserit: committat stipulatio videndū est. Et siquidē adiectus dies no sit: celsus lib. ij. dige. scribit iesse qdē quoddā modicu tepus qd vbi pterierit: pēa statim peti pot. At tn inquit: r si dederit: ate acceptu iudicij: agi ex stipulatu non poterit.

apponat dies: pot purgari. vr. s. si q. s. cau. r si post tres Sed ubi circa pparatua: hic in diffinitua inia fuit ap postus dies: vn no imutat hic. vr. ar. s. e. qualē. in fi. m. Datu no esse. sic et in J. et. vr. f. de act. r ob. l. tra lecticie. s. de illo. r. C. de cotrahen. r comut. si. magna.

Utiqz nisi ei? Gatus. Interfuit tunc solui. Elfus ait si Ulytia. Arbitri intra kalendas septēbris dari iusserit: nec datū erit lz postea offerat: attū semel comissa pena cōpromi si no euanescit: qm semp vez est itra kalēdas datū no eem. Si autē oblatū accepit penā petere no potest: voli exceptione remouendus. Cōtra vbi dūtatur dare iussus est.

Si casu vel facto creditoris steterit quomin? intra die pecunia soluat: ex posteriori mora rei pena comittit. Bar.

Idem ait si iusserit me tibi dare: r valitudine? sus ipedit quomin? accipias: aut alta iusta ex cā pculū existimare penam no committit: nec si post kalēdas te parato accipere non dem. Sed ipse recte putat duo esse arbitri pcepta: vni pecuniā dari: aliud itra kalēdas dari. lz igif in penā no committas q itra kalēdas no dederis (qm p te non steterit) tn committis in ea pte penā q no das. Idē ait nichil aliud esse snie stare posse: qz id agere qz in ipo sit: vr arbitri parat snie. Idē celsus ait: li arbitri me tibi certa die pecuniā dare iusserit: tu accipe no iussu posse defendi ipso iure penā non committit. Paul.

Sed an iterpellatio exigat? R. h. sic. vr. f. d. h. ob. si seruū r Quatu in ipo. s. posuit s ipedimēto sti: (s. sed. pulatoris: nūc de ipedimēto pmissor: no tn h explicat Tu s dic: q si pmissor ipediat cāu fortuito qmin? peat iterlocutore snie arbitri excusat. vr. s. si cu dies. s. si q. s. ex. idē si diffinitie: vr. h. nā sic i iudicis sua. vr. s. si q. s. cau. l. ij. s. si q. s. se. q. b. arbitria pparat. vr. s. e. l. i. at i J. et. b. pmissor n excusat. vr. f. d. h. ob. p. tinnu. s. all. s. r. J. d. natu y No pmitti. vr. f. e. arbit. kalēdis. in fi. Idē (se. l. fi. est in vsur: quaz cursus nodū cepit: ipedit em ne capi at sola oblatioe. vr. C. de vsur. l. si non stat p te. nā r hic

Mea posterior no: cer.

non dū cepat pena deberi. si p̄o curfus vsuray cepisset opus eēt oblatiōe p̄signatiōe ⁊ depositiōe. vt. j. de vsur. l. i. §. si ⁊ j. de admi. tu. tutor. p̄pupil. §. si. r. c. d. vsur. l. si creditici. ⁊ ita p̄tgeres liberatio. vt. c. de solu. l. obli gnatiōe. nisi nōdum p̄dita pecunia obli gnata d̄bitor cō uentus vt soluat differat soluere. vt. j. de vsur. l. d̄bit tot. vel ibi i suos vsus p̄uerit post ea. Sz ar. duo sūt q̄t in vsura cur sira vel vitanda necessaria sit p̄st gnatio. vt. c. de pac. inter empto rē. l. si a te. ⁊ c. d. iure ep̄hi l. ij. §. i. fi.

Sed si postea ille para tus sit accipere: nō im pune me non daturum. non enim ante feceram.

Licet nō valeat snia valet rogatio diei. Itē die p̄rozo gare intelligit cū oib⁹ qualita tib⁹ p̄cedentib⁹ de quibus ni chū p̄t mutare. h. d. B. Ap.

Labeo aut si arbiter cū in cōpromisso cautum esset: vt in eadē die de oibus sniaz diceret: et vt posset diez p̄ferre: de q̄busdā reb⁹ dicta snia de q̄busdā nō dicta diem p̄tulit/valere plationē diei: fē tentieq̄ et⁹ posse impune nō pareri. Et p̄opo. p̄bat labeo nis sniaz: qd̄ et michi videtur qz officio in snia functus nō est.

Lhec aut clausula diez cōpromissi p̄ferre: nullā alt am dat arbitro facultatem q̄ diez p̄rogandū: ⁊ iō cōditiōne p̄rimi cōpromissi neqz mi nuere neqz immutare potest: et ideo cetera quoqz discute re ⁊ pro omnibus vnā sen tentiam ferre debet.

In rogatione termini de bet fideiussores iteqz p̄mitte re vt alij siles adhiberi. B.

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

C. de agen. in rebus. l. agentes. **N**ē in p̄tate. l. si dicerem⁹ alios nō debere recipi p̄ mis nolētib⁹ se obligare. sic. j. qd̄ vi aut clam. l. ij. ⁊ j. de si q̄s rē. et. l. nō distinguem⁹. §. illud. in p̄n. ⁊ j. de iuris. om. au. l. si idē. §. i. Accursius florentin⁹.

Nē i potestate. **N**au. sit fidelissoz postea se nō obligantiū: vt pena p̄mit taf. Jdēqz ⁊ si decesserint.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Dabns vel per nunciuz vel per epistolā potest.

Cōpromissum nō transit ad heredē nisi sit actū: effect⁹ aut snie arbitri ad heredem porrigit. h. d. Bar.

Sententia arbitri etiam in q̄ p̄cedit metu pene. B.

Stari aut d̄ snie arbitri quā de re dixerit: siue equa si ue iniqua sit: ⁊ sibi imputet q̄ cōpromissit. Nā ⁊ diui pij re scripto adijcit: vel min⁹ p̄ba bilem sniam equo animo fer re debet.

Si arbitri pares numero discordant non valet sententia. als statur dicto maioris partis. Item omnes videntur in minorem summam con sentire. h. d. Bar.

Si plures arbitri fuerint: prestito. §. i. coll. v.

Iniqua. d̄ modo nō sit p̄ leges ⁊ sacras p̄stitutio Arbitri nes. l. exp̄sse. vt. j. de appel. l. l. exp̄ssum. ⁊ sit solēnter snie vt lata. vt. c. de sen. l. p̄olatā. et dolo arbiter careat. als n̄ st̄ct̄ria est ei necesse stari. vt. j. e. ti. l. ita demū. ⁊ c. e. l. arbitre ⁊ req̄rūf.

Imputer. vt. j. de mino. cū mandato. ⁊ j. de insti. sed et si quis. in fi. Sed aliud in iudice ordinario vel de legato. a quo etiam appellatur si videatur iniqua. vt. j. qui satis. co. l. arbitro. In casibus tamen sniam iudicis

Si plures arbitri fuerint: prestito. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: prestito. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: prestito. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: prestito. §. i. coll. v.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Interlocutoria q̄ cause co gnitionē nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

etiā equo afo ferre d3. l3 nō sit equa. vt habetur. C. qñ puo. nō est neces. l. fi. 7. C. de asser. tol. l. i. §. 4.

A diuerfas. qz vn⁹ pdenauit alter absoluit. vt disse rat a seqnti cāu. Et vt plene habeas dic. aut sū ipares iudices vel arbitri. et tūc plurimū snia tenet. vt. §. e. l. i. i. si. §. fi. 7. l. i. seqn. si

ant pares. tūc in arbitris nō valet vt h. in delegari. ē in pendēti donec maior approbet vnā. vt. §. de re iudi. l. duo. in ordia rñs si cā est libe ralis tunc illi⁹ sē tentia valet: q p libertate dedit: als p reo. vt. §. de re iudi. l. inter pa res nisi euideēt in qua sit q p reo da tur. vt. §. de iof. test. si ps. in fi. i. rñ.

Arbiter nō pōt ferre sniaz parte abñte etiā p pumaclā nisi sit actū. itē q impedit ar bitrū sniare incidit in penam ac si snie non pareret. h. d.

Prio ponit dictū. scđo illud p bat p rōnē. scđa lbi p. d. B.

Si quis litigatorū dñuerit: qz p eum⁹ factū est quomtnus arbitref. pena cōmittet. Pro inde snia qdē dicta nō corā li tigatorib⁹ non valet: nisi i cōpromisso hoc specialit ex pressum sit: vt vel vno vel vtroqz abñte snia pmaf. pe nā aut is q dñuit pmittit: qz p eū factū ē qminus⁹ arbitref.

Lorā aliquo dñ fieri si est pñs 7 intelligit: als secus. B.

Lorā aut sniam dicere vl det: q eā corā sapientib⁹ dñ

nam 7c. non refertur ad proximum. h. C. Committit. qñ hoc non est actum.

I Quomtnus. et sic tenebit ad penā ac si pñs cāu tñ esset 7 nō paruisset sententia. sic. §. de statuli. l. statuli beros. in fi.

xit. ceteruz coram furioso vel demēte nō videt dici. Itē co rā pupillo⁹ nō videri sniaz di ctā: nisi tutor pñs fuerit et ita de his oib⁹ iul. li. iiii. dig. scri bit. Et si quis pñs arbitrum sniam dicere pñbit: pena

Si pñomissum (cōmittit. sum est stipulatione vallatur absqz adiectioe pene arbiter cogetur sniam dicere. B.

Sed si pena nō fuisset ad lecta qz promisso: s3 simplr snie stari qz pmiserit: icert⁹ ad uer⁹ eū fore actionē. P aul⁹

Quā aut iest certa an icerta sūma pmissa sit: vtputa quātū ea res erit.

Si ab eo petat ad quē ex cepto rei iudicate porrigitur pena compromissi cōmittitur als secus. h. d. Bar. I ul.

Aduersus sniaz arbitri fit si petat ab eo a quo arbit peti vetuit. Quid ergo si a fidiussore et⁹ petat an pēa pmittat. 7 puto pmitti: et ita sabin⁹ scribit. nā 7 ei⁹ q a fide iussore petit⁹: a reo petit. S3 si cum fidiussore ppromisit:

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictioe certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qd in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicit qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. S3 an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobiqz tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

S In. i. qñ a fideiussore petitur.

Petit. id est peti videtur. et sic videtur fieri quod factū p per obliquum sit. vt. §. de condi. insti. que sub conditio: obliqua ne. §. pe.

C Compromisit. f. actor.

et diuerfas⁹ snias dixerint: li cebit snie coz non stari: sed si maior⁹ ps pñsentiar: ei stabif. altoqn pēa pmittit. Inde qñ apō Zul. si ex tribus arbitris vnus. xv. altus. x. tertio⁹. v. cō demnet cut⁹ snie stetur. 7 iul. scribit. v. debere prestari: qñ in hāc summā oēs pñsentit.

Si quis litigatorū dñuerit: qz p eum⁹ factū est quomtnus arbitref. pena cōmittet. Pro inde snia qdē dicta nō corā li tigatorib⁹ non valet: nisi i cōpromisso hoc specialit ex pressum sit: vt vel vno vel vtroqz abñte snia pmaf. pe nā aut is q dñuit pmittit: qz p eū factū ē qminus⁹ arbitref.

Lorā aliquo dñ fieri si est pñs 7 intelligit: als secus. B.

Lorā aut sniam dicere vl det: q eā corā sapientib⁹ dñ

nam 7c. non refertur ad proximum. h. C. Committit. qñ hoc non est actum.

I Quomtnus. et sic tenebit ad penā ac si pñs cāu tñ esset 7 nō paruisset sententia. sic. §. de statuli. l. statuli beros. in fi.

xit. ceteruz coram furioso vel demēte nō videt dici. Itē co rā pupillo⁹ nō videri sniaz di ctā: nisi tutor pñs fuerit et ita de his oib⁹ iul. li. iiii. dig. scri bit. Et si quis pñs arbitrum sniam dicere pñbit: pena

Si pñomissum (cōmittit. sum est stipulatione vallatur absqz adiectioe pene arbiter cogetur sniam dicere. B.

Sed si pena nō fuisset ad lecta qz promisso: s3 simplr snie stari qz pmiserit: icert⁹ ad uer⁹ eū fore actionē. P aul⁹

Quā aut iest certa an icerta sūma pmissa sit: vtputa quātū ea res erit.

Si ab eo petat ad quē ex cepto rei iudicate porrigitur pena compromissi cōmittitur als secus. h. d. Bar. I ul.

Aduersus sniaz arbitri fit si petat ab eo a quo arbit peti vetuit. Quid ergo si a fidiussore et⁹ petat an pēa pmittat. 7 puto pmitti: et ita sabin⁹ scribit. nā 7 ei⁹ q a fide iussore petit⁹: a reo petit. S3 si cum fidiussore ppromisit:

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictioe certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qd in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicit qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. S3 an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobiqz tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

Sapientib⁹ .i. habentib⁹ ple nō at iudiciū. nec eni exigo qz iuris cōsulta sint ibi. vt C. de postu. l. ve lamēro. sic. §. h. sig. l. coram.

Pupillo. qd de adolecēte. dic idē qd in pupillo si h3 curatore. als nō. vt. C. de i. l. ite. resti. m. si curato rē. Et sic nō h3 arbitriū in iudi ciū pupilli. sed in alioz puta fidei iussorū. p iudiciuz fieri pōt. vt. §. e. si pupillus. Al die q hic ppromissū fuit cū tutore. cuz eodē g finiri debz ibi sine eo. Et de nūciatio in cā eui ctionis etiā pupil lo fieri potest vt. §. de eui. si dictuz §. fi.

Prohibuit. et sic. phibuit cū effectu vt non fer rā snia. als si no cer. ar. §. q quisqz iur. l. i. in fi. S3 si ei nō parer: tenef ad penaz iō quia

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictioe certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qd in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicit qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. S3 an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobiqz tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

S In. i. qñ a fideiussore petitur.

Petit. id est peti videtur. et sic videtur fieri quod factū p per obliquum sit. vt. §. de condi. insti. que sub conditio: obliqua ne. §. pe.

C Compromisit. f. actor.

Stime maior inest.

D. V.

factū p fieri vt.

Interfit. veluti si in rem sua. vt. s. de pac. l. sed et si fideiussor. vel si erant socij. vt. s. de lib. le. l. si quis reli. s. q. si fideiussor. Sed nonne id est in reo. vt si a fideiussore petat non alio mittit actor pena. nisi reinstitit. Rñ. sic vt. s. de pactis. l. qd dictu. r. l. fideiussoris. sed io in hoc casu tm dicit hoc

et a reo petatur: nisi interfit fideiussoris no committetur. **C**is cuius facto soluit compromissus icidit in pena. **I**te pena q apponit loco cotēpti pot peti vna cu pncipali. **B.**

S qd rē de qua **P**romissus sit in iudicium deducatur: quidā dicit pro rē no interuenire ad cogēduz arbitru sniaz dicere. qz iam aduersus eū q promissu iudiciū deducit pēa nō p̄t eē: atz si solutu ē promissu. **S**z si hoc obtinuerit futuz ē vt in p̄tate eī quē penitet cōpromissu sit promissu eludere. **E**rgo aduersus eū pena p̄mittenda est: lite apud iudicem suo ordine peragenda.

Sic qdē pena cōpromissu hz in se tacitā p̄ditionē vt cōtra eī exactionē doli obijciat exceptio. **B.** **U**lpia.

Ita demū aut p̄mittit stipulatio cū aduersus eā qd fit: si sine dolo malo stipulatis factū est. sub hac em̄ p̄ditionē: p̄mittit stipulatio: ne qd doli sui p̄miū ferat. **S**z si

bitro. vñ agit ad residuum tm̄. hanc reproba. vt. J. eo. nō distinguem. i. rñ. Tu dic referre an pena succedat loco rei. vt tunc altero sit contentus actor: vt legib⁹ p̄dictis an non vt hic. nā loco contemptus arbitri promittit hec pena. et tunc vtrunqz potest peti. vt hic. et in aut. de iudi. s. et quia cogno. coll. vi. sine sit actor: siue re⁹ q arbitro nō pareat. **I**te qd erit eī si p̄ ad iudicem qd iuit postea ad arbitrum: r tūc ad iudicē redit. an p̄t denezare iurisdictionē suā iudex: Rñ. nō vt in auten. de ap. pel. col. viij. s. deinceps.

Ita demū. eā. l. sententiā arbitri. **C**onditione. cū effectu. nō tm̄ est p̄ditionalis. nā tacita p̄ditio nō facit rē cōditionalē. vt. J. de p̄di. r de iur. i. p̄ditione extrinsecus. si em̄ esset p̄ditionalis vere cū non p̄mitteret dolo cōmissio. nō ē exceptio doli vt actio ex stipulatu p dolo loci haberet. qd est falsū. vt. J. subijct. et de hoc dixi. s. de pac. itē qz cōtēptōes. vel dic nō committitur cum effectu.

Feratur. vt h. r. s. si qd cau. si duo. r. J. de iure sit. l. ij. s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

Commiserat. aduersarius. **E**x stipulatu actio. postea loco actōis de dolo. **A**ctionē. f. actor. r hoc absoluto reo per dolum. **A**duersarius. i. q stipulatu est doli nō p̄mitti. **E**xceptio. f. reo. r hoc si p doli erit p̄denat. vt die

in vtroqz casu idē vt reo def exceptio doli p̄ penitio nē pene. et actio d dolo ad ceta dā: nā qñ actor doli p̄mittit. **E**tē. si reus dolo est abfolutus dat actori tā exceptio doli p̄ petitorē pene: q̄ actio de dolo ad cetera dāna. **A**lie sūt expostiones que hic p̄cedunt vident stare non posse. f. p̄ncipium isti⁹ glo. et alia p̄cedens. f. actori r. nā q dicit i p̄ncipio isti⁹ glo. q def exceptio reo cñ fuit p̄denat⁹ p doli actori. vide tur velle q actor agebat actione in facti ex re iudicata. Sed certe illa actio in facti ex re iudicata nō datur ex snia arbitri

Uel potes dicere q bene stent ille glo. et q dicit exceptionē. f. si que nias ad penā. **E**t cū corruptus est aduocat⁹ nonne

datur restitutio: vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. i. cur ergo de dolo actio dat. vt. s. de dolo. l. ij. s. idē p̄po. Rñ. dat de dolo in alijs casib⁹ supra positio: nō etiā hic. vel dat de dolo non ad rē sed ad cetera dāna. vt diximus. s. de dolo. l. et eleganter. s. si pcurator. **I**dez qñ per pecuniā est lata snia nōne ipso iure est nulla. C. qñ prouo. nō ē neces. l. venales. Rñ. alit in cōpromisso q̄ i iudicio. vt dic q ipso iure est nulla talis arbitri snia. q sūt dicitur reum habere exceptionē: verū est. qz non agit ex snia. sed ex stipulatione penali.

Mentionē. qñqz d̄ pleni. i. validi. vt. s. co. p̄po. s. si vero. qñqz qz fit de oibus cōtrouersis. vt. s. eo. l. si cum dies. s. pleni. qñqz qd cōtinet doli mentionē. vt hic

Non distinguem⁹ i cōpromissu mior: an maior sit pena q̄ res de q agit

Pena etiam parua dicitur pena et reddit compromissum penale. h. v. Bal. **P**au.

Non distinguem⁹ i cōpromissu mior: an maior sit pena q̄ res de q agit

Copromissum triplr d̄ plenum.

Non distinguem⁹. an maior. imo vñ distingui. vt. J. pro socio. l. si qd a socio. que ē p̄tra. sed ibi de pena q loco rei succedit. hic loco contemptus. vt dixi. s. eo. l. si quis. **I**tem etiam in hac pena videtur q intersit. vt J. de excep. doli. l. apud. s. item queritur q ē cōtra. **E**t dic ibi casum. q vere sexcenta debebant. sed centum tantum credebatur actori sibi dari. et pro eis fuit stipulatus penam. r sic non obstat. Uel non petitur pena.

Copromissum triplr d̄ plenum.

Non distinguem⁹. an maior. imo vñ distingui. vt. J. pro socio. l. si qd a socio. que ē p̄tra. sed ibi de pena q loco rei succedit. hic loco contemptus. vt dixi. s. eo. l. si quis. **I**tem etiam in hac pena videtur q intersit. vt J. de excep. doli. l. apud. s. item queritur q ē cōtra. **E**t dic ibi casum. q vere sexcenta debebant. sed centum tantum credebatur actori sibi dari. et pro eis fuit stipulatus penam. r sic non obstat. Uel non petitur pena.

Copromissum triplr d̄ plenum.

Non distinguem⁹. an maior. imo vñ distingui. vt. J. pro socio. l. si qd a socio. que ē p̄tra. sed ibi de pena q loco rei succedit. hic loco contemptus. vt dixi. s. eo. l. si quis. **I**tem etiam in hac pena videtur q intersit. vt J. de excep. doli. l. apud. s. item queritur q ē cōtra. **E**t dic ibi casum. q vere sexcenta debebant. sed centum tantum credebatur actori sibi dari. et pro eis fuit stipulatus penam. r sic non obstat. Uel non petitur pena.

Copromissum triplr d̄ plenum.

Conditio

ta nō fa

cit rē cō

ditiona

lem.

h. r. s. si qd cau.

si duo. r. J. de iure sit. l. ij.

s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

non qz non valebat arbitriū eo qd sit pena minor, sed qz non iudicavit de toto de quo erat cōpromissum.
a **C** Pena. vel aliqd loco pene. vt. s. e. l. litigatores. s. qd ait. vel etiā simpliciter sententie stari. vel interesse si nō stetur. vt. s. eo. diem. s. fina. r. l. seq. Accur.

b **C** Non erit. i. non videtur esse.
c **C** Cōpromiss-

Fieri si videtur qd vitiose sit. vt qd vitiose sit. vt qd vitiose sit. vt qd vitiose sit.

sa. qz nō videt fieri qd vitiose sit. vt qd vitiose sit. vt qd vitiose sit. vt qd vitiose sit.

d **C** Sūma. i. maxima: siue regula. Accur.

e **C** Nullum. vt qz sine pena.

f **C** pēdeat. propter insertā cōditionē. vt. s. eo. litigatores. s. fi.

g **C** Deficiat. vt qz ad tēpus fuit pmissa. vel acceptilatiōe sublata vt. s. eo. pōponi.

h **C** Cōpromissio. in libro 30. h nō est. s. r. p. n. u. a. cōpromissio soluto rē. et erit ibi sacerdotio rē. vel le gas cū. s. et sic se quez qstio cū plu ribus modis est solutū cōpromissus rē. sacerdotio rē.

i **C** Die. vt. s. e. si cū. s. intra.

k **C** Dote. vt. s. eo. diē. pferre. s. i.

l **C** Acceptilatiōe. vt. s. eo. pōponius.

m **C** Iudicio. vt. s. eo. si quis rem.

n **C** Pacto. de non perēdo. item cōmissione pene. vt. s. eo. si duo. in fine.

o **C** Vacare. ab alijs factis. Accursus florentinus.

p **C** Oporet. vt. C. de epif. r. cleri. omnes. in prin. et in aut. vt. cle. apud pro. epif. s. i. col. vi.

q **C** Ferre dz. No. aliqd vitari licet pueniat in est casum a quo incipere pōt. et sic legatū alimentoz desinit debere si legatariū amisit civitatē. et tñ post pōt ei relin qui. vt. s. de ali. r. ci. lega. l. solēt. r. l. is cui. r. s. de his qd p nō scrip. l. iij. s. 3. opponit. s. de ca. di. l. legatū. Sol. vt. d. l. solēt. Itē r. libertū pōt qd assignare filio emācipato. r. tñ si assignat pūs filio existēte in prāte si emācipet an nuchilaf assignatio. vt. insti. de assig. li. s. da. f. aure. r. s. de assig. li. vtrū. Itē no. qd quedā viciat iam facta qd nō ipe diunt faciēda. ar. s. de excu. tu. tutor. petit. r. l. spado nē. s. scire. r. s. de peti. hē. s. r. si lege. s. de eo. r. s. q. s. et s. de his qd sunt sui vel alie. iu. parre. et ibi plene dicit.

r **C** Litigantiū. veliū ppter fruct. r. partus. vt. s. de rei

Nō coget arbitrer sniam dicere: nisi pena cōpromissa sit.

Si mulier alieno noie cōpromittat: nō erit^o pena p̄promissa^o p̄pter itercessionē. Sūma^o rei est: vt p̄tor se nō iterponat: siue in iūto nullum^o sit p̄promissū: siue sit s̄ p̄deat^o: an ex eo pena exigi pōt/ siue postea deficiat^o pena. Cōpromissio^o soluto die/ morte/ acceptilatiōe/ iudicio/ pacto^o. Sacerdotio obueniēte/ videbim^o an cogat arbit^o sniam dicere. Itē em nō tñ honori p̄sonarū: sed r maieitati dei indulget: cui^o sacris vacare^o sacerdotis opz^o. Leterū si post ea suscepit: iste qz oimodo sniam ferre dz^o. Itē nō est cogēdus/ si de negocio transactū est: vel homo mortu^o est de quo erat cōpromissum: nisi posteriore casu aliqd litigantiū^o intersit.

De causa meri r mixti ipe rj vel de causa status nō pōt p̄promitti. h. d. cū. s. se. Bar.

Inter distincte scribit: si p̄ errore^o de famoso delicto^o ad arbitriū itū est: vel de ea re de

ven. l. vtiq. non autē ppter stipulationē de evictiōe cū snia arbitri in hoc nō p̄ficat. vt. s. de evic. si dictum. s. i. sed ad iudicē ppter hoc itur. vt. s. iudi. sol. si servus. Ac. s. **C** per errorem. multomagis si ex certa sciētia. sed hic poterat dubitari propter bonam fidem.

qua publicū iudiciū p̄stitutū est: veluti de adulterijs siccarijs: et s̄ibus. vetare dz p̄tor sniam dicere/ nec dare dicte snie executionē. De liberali^o cā cōpromissio facta/ recte nō cōpellit arbitrer sniam dicere: qz fauor libertatis est: vt maiores iudices h̄re debeat. Eadem dicēda sunt siue de ingenuitate^o siue de libertate^o q̄stio sit: et si^o ex fidet cōmissi cā libertas debet dicaf. Itē dicēdū^o est i populari actiōe.

Nō valet cōpromissum factum a seruo nec arbitrer cogitur sententiare. h. d. Bar.

Si seruo cōpromiserit^o nō cogendum dicere sniam arbitri: nec si dixerit/ pene executionē dandam de peculio putat octauen^o. Sed an si liber cū eo^o cōpromiserit: executio aduersus liberū^o detur videamus: sed mag^o est vt nō det^o.

Regat^o tempore legationis cogit corā arbitro litigare illis casibus quibus corā iudice ordinario cogeretur: r non aliter. h. d. Barto.

Itē si quis romē^o cōpro-

Delicto. criminaliter. siue sit publicū/ siue p̄tū delictū: de quo etiā criminalit^o agitur. vt. s. p̄. de li. l. fi. Si autē civiliter pōt p̄promitti/ sit famosum iudiciū: nō tñ sentētia arbitri infamat. vt. s. de his qd no. infra. l. qd er go. s. ex cōpromissio. Et rō q̄re i criminali nō possit cōpromitti. qz illi mitti in bet solueret penā cā crispē pecuniariā vt cor li nō p̄t. potale euitaret: r ppter eandē rōnē prohibet transactio in eis dē/ p̄ter ter q̄ in casib^o. vt C. de transacti. l. transigere.

Executiōez. id est effectū p̄ pena. pro re cū et si snia valeret: non tñ mandaret executioni.

De liberali cā. vt maiores. s. p̄fides. vt. C. de p̄da. iu. l. ij.

Eadē. inter se. nō qd. s. qz. s. in genere. sed hic in specie dicit.

De ingenuitate. i. libertate r seruitute.

Libertate. i. r ingenuitate.

Et si id est q̄uis.

Idē dicēdū. i. vt non cōpellat sniam dicere. Et est hic rō: ne occasione pene omittet^o faciendū/ qd fieri cuilibet expediret. Sed an idē in ascripticijs r similibus: Rñ. sic. vt habet. C. de agri. r cē. l. ne diuitius. Itē de mfimonio. idē de cōuersione r monachatione: vt de his nō possit cōpromitti. idē forte de qualibet cā in qua vertit merū vel mixtū imperiū null forte incidat. vt no.

Cōpromiserit. cū alio seruo. (s. eo. si de maie. Ac.

Cum eo. i. seruo. Accur.

Liberum. qui cōpromissit cum seruo.

Ut nō def. ne clau dicat arbitriū. vt. s. e. s. cū dies.

Itē si qd romē. tres sunt casus. p̄ti: (-s. pe. Ac. mus qñ an legationē p̄promissit legat^o siue tñc erat i vlla: siue in alia legationē ab ista: vt tñc arbitrer nō p̄cedat. Scds qñ in eadē: vt tunc p̄cedat sicut si p̄traxisset. vt s. de iudi. l. ij. s. oēs. Tertū redit ad p̄mū: vt qñ nō debet

Executiōez. id est effectū p̄ pena. pro re cū et si snia valeret: non tñ mandaret executioni.

De liberali cā. vt maiores. s. p̄fides. vt. C. de p̄da. iu. l. ij.

Eadē. inter se. nō qd. s. qz. s. in genere. sed hic in specie dicit.

De ingenuitate. i. libertate r seruitute.

Libertate. i. r ingenuitate.

Et si id est q̄uis.

Idē dicēdū. i. vt non cōpellat sniam dicere. Et est hic rō: ne occasione pene omittet^o faciendū/ qd fieri cuilibet expediret. Sed an idē in ascripticijs r similibus: Rñ. sic. vt habet. C. de agri. r cē. l. ne diuitius. Itē de mfimonio. idē de cōuersione r monachatione: vt de his nō possit cōpromitti. idē forte de qualibet cā in qua vertit merū vel mixtū imperiū null forte incidat. vt no.

Cōpromiserit. cū alio seruo. (s. eo. si de maie. Ac.

Cum eo. i. seruo. Accur.

Liberum. qui cōpromissit cum seruo.

Ut nō def. ne clau dicat arbitriū. vt. s. e. s. cū dies.

Itē si qd romē. tres sunt casus. p̄ti: (-s. pe. Ac. mus qñ an legationē p̄promissit legat^o siue tñc erat i vlla: siue in alia legationē ab ista: vt tñc arbitrer nō p̄cedat. Scds qñ in eadē: vt tunc p̄cedat sicut si p̄traxisset. vt s. de iudi. l. ij. s. oēs. Tertū redit ad p̄mū: vt qñ nō debet

procedi. si legatus non velit pcedere. audit enim si se defendat a duersus oēs. vt hic. r. i. de iudi. l. ij. §. 3. et si agat.

a **C** Uenerit. dictus litigator qui compromisit.

b **C** In legatioe. qñ cōpromisit dñmō non sit i legatioe alia q postea obuēnit. atq qd sequit cōtrariū esset.

c **C** In legatioe.

scz eadem.

d **C** Cogitur. sz certe r. s. idē. naz dñ non recte r. c. et i. de iudi. l. ij. §. ex ceptis.

e **C** Illud in pñ ma. qñ ante legationē rome cōpromisit. Accur.

f **C** Licet. scer-go posulat pro cedi.

g **C** Defendat. s. oēs. f. vt modo dixi. Alij dicūt q tā tū ptra euz s. que agit. et de ichoat cōtrouerfīs tātū. nec ob. d. l. i. de iudi. l. ij. §. sed si agat. r. c. de sentētijs. aut. r. sequēter. qz ille iudice ordiario vel delegato hñt locuz. hñt feco i arbitro qui nullaz hz iurisdictionē q possit pto rogari. vt i. de iudi. aut ptoz.

h **C** hereditat. scz ei cū quo compromisit.

i **C** Cōpromiserat. de lite fundi alicuius.

k **C** pñ iudici. um. videlicet qñ qñ. si em s. eū possidētē hereditatē r. pñ dētē se herede arbit. pñuncia ret. qñ nō vt heres eē. si emz heres ē. dānari nō dz. si p eo pñunciaret. hñt ret pñudici ei a q absolueret. vñ arbit. pñunciare nō dz. sic r. c. d. peti. here. l. fi. i. pñ. r. i. d. peti. here. diu. i. fi. r. l. si qñ liber. in pñ. r. i. de iudi. pñinozē. Itē hoc intellige qñ actū est vt nō finiat morte. vt. s. e. diē. §. i. Itē qñ r. arbit hz pñatē. progādi diē. vt. i. e. §. fi. r. l. non ex. §. h.

l **C** Dies cōpromissi. dic casum q ptes de die. pferēda pñte sunt ab initio. necesse est q diē pferre. necesse dico qñ ad pacificētes. nā si ali vult diē progari. ali necesse hz pñtē. nec pñdicere pōt qñ cadat in penā. Sz arbit necesse nō hz pñtē. nā si. progatōes iuste peti pñderet. vt pto cū negociū infra illō tps finiri nō possit p

miserit mor romā in legatioe nē venerit nō est cogēd arbit ter sniam dicere nō magis q cogere si litē āte pñstat eēt: nūc eā exercere. Nec interest tūc qz i legatioe fuerit. an nō. Sed si nūc i legatioe cōpromittat: puto cogēduz arbitru sniaz dicere: qz si i iudiciū spōte accepisset cogere pagere. Sunt tñ qd de isto nō recte dubitat. qz vtriqz nullo mō dubitabit: si de ea re in legatioe cōpromisit: quā in legatioe pñtraxit: qz i iudiciū eo nomie accipere cogit.

C Illud in pñia spē pōt dispici an si antea cōpromisit legat: cogēd sit arbit sniam dicere si ipse legat postulet. Qd pñia rōne poterit videri iniqū: vt in ipsi pōtestate sit. sz hoc tale erit qñle si actionē velit dictare: qd facere ei licet. Sz cōpromissuz illud cōparauimus ordinarie actioni: vt nō a lē audiat: desiderās vt arbit sententiā dicat: qñ si se defendat.

C Inter petitorē r. possessore hereditatis debet silere lites speciales etiam coram arbitro. Bar.

C Si is faciat pñtrouersia hereditatis: qz cū defuncto cōpromiserat: futurū est pñudiciū hereditati si arbit sententiā dicat. ergo interea in hñ bendus est arbit.

pter infra r. testes absentes vel aduocatos: pñtēre dz. als si calūniōse peti sciat. f. vt innocētes fatigētur. oino negat. Dic q sic. dies cōpromissi. pñtēre dz nō tñ semp. i. toties qñtes necesse est eā. pñtēre ex pñtēre. necesse dico qñ ad pñtes: non qñtū ad arbitru: vt ex hoc iponat ei necessitas progandi. sed tūc dz progari cū necessitas est. progandi iussu arbitri. hoc aut necesse qñtum ad pñtes referet: vt consentire necesse habeat. r. si nō cōsentiāt pena committat. f. vñ pñtra aliū litigatorum. Sed nōne fit. progatio iustitroqz vñ altero cū sic pñcti sunt vt fieret. r. arbit cōsentiāt nūc vt fiat. vt. i. e. l. arbit ex cōpromisso. cur emytriusqz pñsensus bis erigitur: Rñ. non fit iō qz pmo pacti sūt nō vt fieret: sed vt fieri posset. f. volū tate arbitri r. oiz. Scdō sō pñtēnt vt fiat. progatio. pñm qz pñsensus tātū pñtat arbitro qñtū haberet si iudex eēt delegat. sz delegat. pñferre nō posset sine pñe sui eoz. vt. i. de iudi. l. ij. §. sed et iudex. qz necesse. sed tñ qz facta nō est progatio cōmittit pena s. eū q nō cōsentiāt. cū si hoc nō fuisset apposituz vt. pñferri possit ipone nō pñtēret. vt. i. e. l. §. fi. et l. antepe. pñtro si neuter pñtēret: pena nulla cōmittēret. qz em pñtēret. vt. i. e. l. arbit kalēdis. Al si vel dicere diē. progari iustitroqz. expone hec hba ne pñmittat pēa s. pñe qñ pñtēnt i. progatōe. r. postea pñhoc hñvent ad cāz.

C Si dictū est in cōpromisso de prorogatione ista pñuentio prorogationē non facit nisi sequatur iussu iudicis. h. d. vel sic. pñmissio de progādo p rogationē non facit nisi sequatur progatio. Bar.

C Dies compromissi pñferri pōt: nō cū ex cōuētiōe sz cū ex iussu arbitri eā pñferri necesse est: ne pena cōmittatur.

C Arbitr se occidit p iudice pōt citari r. mulctari. Bar.

C Si arbit sese celare tētauerit pñtor eum inuestigare debet. r. si diu nō paruerit: mulcta aduersus eū dicēda est.

C Dictio qlibet est distributua. dictio omis est collectua. h. d. vel sic. Dictio qlibz distribuit actū in quēlibet separatim. dictio ois pñctim. Bar.

C Cū i plures cōpromissuz e ea pñtēre vt si qlibz vñ vn di xisset sniaz ei staret absenti b ceteris nichilomin qui pñsensus est cogēd. at si ea pñtēre vt oēs dicant vel qd de maioris pñtis snia placuerit: nō dz singulos sepatim cogere: qz singuloz snia penā nō facit.

C Si arbit efficitur in inimici partis pñtra petitorē pñne obstat exceptio doli. Bar.

C Cū qdā arbit ex alijs causis inimicus manifeste apparuisset: testationibz etiā pñuentus ne sniam diceret: nichilomin

ref. qz em pñtēret. vt. i. e. l. arbit kalēdis. Al si vel dicere diē. progari iustitroqz. expone hec hba ne pñmittat pēa s. pñe qñ pñtēnt i. progatōe. r. postea pñhoc hñvent ad cāz.

C Debet. sic. i. de suspē. tu. l. ij. §. tutor. n. **C** Cogere. r. rursus ali postea veniētes cogunt. r. si cōsentiāt bñ est. alioqn maior pars obtinebit vt dicūt. sed michi nō videt admittēdos alios vt sniam dicāt.

C Dicāt. simul. qd semp intelligit nisi pñtra actū sit. p. **C** Cogere. vt hic. r. s. eo. parut. in fi. r. l. item si vnus. §. item si plures.

C Causis. i. supueniētibz post. alioqn sec. eēt. vt. s. e.

Text on the right edge of the page, partially obscured by the binding.

nō distinguem⁹. s. sacerdotio. et dixi. s. e. l. l. 3. f. i. s. qd si ex ipso arbitrio iurico postea existeret. alio vñ q ligatē sibi factā ex arbitrio equo alo ferre dz. vt. s. eo. l. diē. s. stari. Itē facit. s. de l. cā. si pariter. r. c. de iudi. apertissimi.

a Cuiusdam hominis privati.

b Idē. s. i. p. era tot. r. sic est ar. q. q. consulti vni parti pōt. s. ulere iudicē vel hic alii iudicēz sup alia pena. r. alium non.

c Non possit. imo. vt. s. q. sanf. cog. si arbitro. cōtra. s. o. ibi d. dele gator iudice dicit.

d Species. i. viz qdāmō hz ap pellatiōis/nō tñ ē appellatio. vt. c. e. l. i. q. est s. Itē se cus in iudicib⁹ q nō pnt post litē cō tēta. recusari. vt. c. diu. apertissimi.

e Cautus est. nota arbitriū non debere fines exce dere. nec iudex. vt. c. si a nō cōpe. tu di. l. i. nec pcura tor ad iudicia. vt. c. de. pecu. l. mari tus. r. l. si pcura tor. nec qd est ad ne gocia. vt. i. m. a. di ligēter. faciunt tñ ea sine qb⁹ hec cō mode non pnt ex plicari. vt. diē so lutiōi statuere. r. i fructib⁹ r. silibus. vt. s. e. qd tñ. s. so lutiōi. r. s. de. pecu. ad rē. r. l. ad lega tum. r. de iurisdi. om. iu. l. ij. et. i. iu. sol. i. a. tñ. s. in hac. l. 3. qdā in fructib⁹ dicat. s. i. s. nisi sit sibi spāl. commis sum. s. forte si pe tunt officio deseruēti actioni de qua fuit cōpromissum potest. si autem per se non.

f Cōpromissum. vt. s. eo. l. f. i.

g Questum est. r. dictum est. f. a sapientibus.

h Non quālibet. s. sententiam valere.

i De quibusdam. s. sententijs.

k Non committi. stipulationem pnaalem.

l Cōpromittendum. de nouo.

m Non sit. vitāda est infinitas. vt. hic. et. c. de sacro sanc. ecclē. l. f. i. r. i. de le. iij. f. de cōmissa. s. si quis decem.

n Satisfatio. cōpromissum est an pēditor quādā sa

min⁹ nullo cogēte dicere p se uerasset libello cuiusdā id q rētis Impator antonin⁹ sub scripsit posse eū vti doli mali exceptiōe. Et idē cum a iudice s. ulere apud quē pena pe tebat. rescripsit. etiā si appel lari nō posset. doli mali exce ptiōez i pene petitiōe obstatu rā. per hanc igit exceptiōem qdā appellādi spēs⁹ est. cū li ceat retractare d. snia arbitri.

Arbitr nichil pōvtra illud qd est sibi cōpromisso pcessū.

De offō arbitri tractātib⁹ sciēdū est oēz tractatū ex ipso cōpromisso sumēdū esse. Nec em aliō illi licebit qd ibivt efficere possit cautus est. Nō q dlibz statuere arbiter pote rit nec in re qualibet nisi de q cōpromissum est.

Arbitr dz dicē sniaz p quā lis sniaz. nec pē p aliū delega re nisi hoc sibi cōmissū fuerit.

Questiū est de snia dicen da: et dictū est nō quālibet li cet de quibusdā variatuz sit. Et putovere nō cōmitti si dicat ad iudicē de hoc eūdū: vñ in se vel i aliū cōpromittēdū.

Nā r. Julia. ait ipune non pa reri ei si iubeat ad alium arbitriū iri: ne finis non sit. Si hoc mō dixerit vt arbitrio pu blij meuj fund⁹ tradere: aut satisfatio def parēdū eē snie pedi⁹ negat. Idē pedius pro

ti s. dare debet. quia dicit faciēte securum vel simile: vel dubitatur qualiter. r. de hoc est cōpromissum.

o Probat. si habes in sra pbat referas ad. primū. r. ita demum si hoc actum est. vt. s. r. qd sub s. r. ne pro pagent r. c. ad primū dicit. r. quādo pcepit ad aliū eun dū. Si aut habes

negat. sicut p. y. di cit. dic ad. primū referri. r. bōa erit rō sequēs. ne pro pagent r. c. sicutri tes. ppagatur. nā r. eodē modo r. ille pcepit ad aliū eundum.

p Opz. vt hic r. s. e. qlem. s. dice re. et. l. si de meis s. recepisse.

q Partē. Rñ. tacite obiecti.

r Delegari nō posse. sic. et. c. de sen. ex peri. rec. l. ij. in fi.

s Cōpromis sa. vt. i. n. ea. l. i. fi. t. Non est. s. di ctum.

v Ipsos. dic dños ex iusta cau sa. vt. c. de pecu. l. fi. vel dic. pecu. et si nō paref. in vtro q casu committi tur pena. Accur.

x Etiam here des. alit moue si nitur. vt. s. eo. diē s. i.

y Vacua pos sessio. i. de hoc cō promitti pōt qut def vacua quā vē ditor tenet ēptoi dare. vt. i. de act. emp. ratio. s. i. ac. 3.

z Satisfare. dic q. pcurator cō promissit sub pe na q cōmittitur s. e. si dñe ratū nō hz. vñ nō ē necesse

de rato caueri. nā nec dñs si sic cōpromissit tenet hre ratū. si penā soluere vellet. Si aut dñs cōpromissit sub pena. r. pcurator postea iterum ret caueret d. rato si cēt dabiū: an eēt pcurator. si aut certū: sufficit dñz sub pēa pmississe. vt. i. p. s. Itē qd si fiat de vno ad aliū pcurato rē trāsit cōpromissū. ad hoc fact. s. de. pecu. l. cāe. l. fi. Ac. a. C. habituz. s. arbit debet iubere pcuratorē. Accur. b. Adici. in cōpromittēdo. et hoc quātū ad hoc: vt si qua partiū nō pntiat cadat in penā. vt. s. e. l. s. dice. Arbitr. litigatorib⁹. ambob⁹. nā tūc nō pōt cōmit ti pena. ar. i. de reg. iur. c. i. par. s. illi. s. vno p. dicit

Arbitri nes ex cedere nō dz.

Liber Quartus

sententiā vt dixi. alioqn lterest an lterfit. vt. s. e. aduersus
Qon ex omnibus committitur. vt. s. eo. non distin-
guemus. §. questum.
b Pecunie. faciēdā vel nō faciēdā. ⁊ large accipe no-
mē pecunie. vt. j. de verbo. sign. l. pecunie.

c Prebēdā. i.
ad studiū adhi-
bēdū. vt arbitriū
finit eūdo ad iu-
diciū. vt. s. eo. diē
§. si quis. ⁊. §. co-
rā. in fi. nā que in
eūdo cōstitūt ope-
noie significatur.
vt. j. de op. lib. he
demū. in fi. ⁊. l. q
nisi in fi. als fm
R. dic q fuit com-
promissus inter li-
bertū ⁊ patronū
de operis quas li-
bertus damnat⁹
non prestat.

d Punire po-
terit. quō hoc cū
tū mēgratū⁹ hoc
punitū. vt. j. de iu-
di. l. ij. §. his dat.
que est j. So. itel-
lige hoc vt i arbi-
traria actōe vel si
mili possit defer-
re iusturandū in
litē. cū certū sit rē
restitui non posse
vel si possit actor
mauile quātū i li-
tē iuret reū dāna-
ri q̄ ad rē sic nul-
lus iustus fuit de
re restituēda. non
aut multā cōz-
dina. iudicet. vel
dic actū eē in arbi-
trio vt sepius cō-
mittat pena als
semel cōmissa. q̄
rē nō restituit nō
cōmittet postea:
qz iurati i litē nō
satisfecit. vt. s. eo.
si duo. §. si. Al. die
fm. d. q actum
fuit vt possit cōtu-
maciam litigato-
ris punire. Por-
ro si vni partium
deferat factū: qz
altera nō exhibet
noia testū nō pōt
iō iurari in litē. qz
non p hoc etiā est

Qon ex oib⁹ causis ex
q̄b⁹ arbitri paritū snie
nō est pena ex cōpromisso cō-
mittit⁹: s; ex his dūtaxat q̄ ad
solutionē pecunie aut operaz
prebēdā p̄tinēt. S; etiā cō-
tumaciam litigatoris arbitri
punire poterit pecuniā eū ad-
uersario dare iubēdo. q̄i nūe-
ro hī nō opz: si testū noia ex
snia arbitri exhibita non sint.
Legit duob⁹ modis. ⁊ hoc
intendit. Si vtraq; pars est in
obediēs pena nō cōmittit. h.
d. cū. l. seq. fm aliā lec. q̄ colli-
git ibi vel lege plane. h. d. Il-
le qui est in mora progādi diē
incidit in penam. Bar.

Cum arbitri diez compro-
missi proferrī iussit: cū hoc ei
permissum est: alterius⁹ mora
alteri ad penam committē-
dam prodest.
Qui non venit eo tpe q̄ ve-
nire nō expediebat contumax
nō censet. h. d. Bar. Pōpo.
Arbitri kalēdis Ianua-
rijs adesse iussit ante
eundē diē decessit⁹: alter ex li-
tigatoib⁹ non affuit. pculdu-
bio pena minime cōmissa est.
nā et cassum audisse se dicen-
tē Aristo ait⁹: in eo arbitro q̄
tpe nonvenisset: nō esse cōmis-
sam penam. quēadmodū ser-
uius ait. si p stipulatorem stet
quominus accipiat/ non com-
mitti penam.
Minor. xx. an. non pōt esse
arbitri. Bart. Galist.
Que minor. xx. an. iudica-
re cogat⁹: ne nini licere miorē
xx. an. cōpromissariū iudicē eli-
gere. Ideoq; pena ex senten-
tia ei⁹ nullo mō cōmittitur.
Minor restituit si incōsulte
passus est in se cōpromitti. B.
Maior tñ. xx. an. si minor
xxv. an. sit ex hac cā succur-
rendū: si temere auditoriū re-
cepit multi dixerunt.
Snia arbitri sup pena non
valet ēt si fisco sit iserēda: sed
sup alio snia remanet firma ⁊
cōpromissi pena cōmittit. B.
Arbitri intra Papi.
certū diem seruos re-
stitui iussit qbus nō restitutis
pene cā fisco fm formā cōpro-
missi cōdēnauit: ob eaz sniam
fisco nichil acq̄rit⁹. sed nichil
lominus stipulatiois pena cō-
mittitur q̄ arbitro statuto nō

nūciare. ⁊ ita p̄tinet ad operā p̄bēdā vt dictū est. alij dē-
cunt qz nō cōmittit qz nō tenet in hoc obedire vt aduersa-
sarium instruat. Accursius.

Alterius. i. si ego fui in mora ⁊ iō incidi in penā. p̄-
dest michi tua mora ad penā cōmittēdā. i. vt petere nō

possis a me licet
actū sit p̄riū. vt. j.
de re. iu. l. cū par. §.
illi. vt lege plane.

Arbitri. ia =
Anuaris. sed
nomme ille dies fe-
riat⁹ est. vt. C. d. fe-
rijs. l. oēs. rñ deo
hic partes p̄fense
rūt. vt dixi. s. e. si
feriatis. Accur.

Quecessit. s;
nōne refert deces-
serit arbitri eo tē
pore quo reus v̄
actor venire non
poterat vel pote-
rat. qd̄ vt. j. de h.
bo. oblig. cum sti.
h. Aristo ait. i
hoc exēplo ⁊ facit
j. de h. obli. si q̄s
arbitratū. itē fas-
cit. s. si q̄s in ius
voc. l. ij. §. pe. ⁊. j.
qñ appell. sit. l. i. §.
dies. ⁊. j. de p̄di. et
demū. multa. §. i.
⁊. C. q̄o ⁊ qñ ius-
der. si vt. p̄ponis.
⁊. j. de v̄fur. cū qdā
§. si pupillo. ⁊. s.
eo. l. celsus.

Accipiat. cō-
dēnationē. Ac.
Que lege. co-
gaf. tñ si tu-
lerit. sniam eq̄liti-
mū est eū tueri ni
si sit minor. xvij.
an. vt. j. de re iudi.
qdā. ⁊. plene dis-
ces. j. de iudi. cuz
p̄ctor. §. fina.

Que sita. s. fa-
cto lata coact⁹ vel
etiā nō coact⁹ mis-
nor. xvij. an.

Auditorū. i.
cognitionē cause.
sic ⁊. s. de mino. l.
minor. xv. an.

Arbitri. acq̄-
ritur. qz nō
erat i cōpromisso
actū vt de pena p

fisco iudicaret. vñ iudicare nō potuit. vt. s. e. qd̄ tñ. §. si.

fm quosdā. s; male. Dic gimo erat actū. nā stipulatus

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

actū vt de pena p

Debet gñalt obfus. r postea in libello etiã omisit
quãsdã. vel veni si pmo nõ fuit psecutus.
b **C** Ob. nõ expõssim noiat: s3 sub gñalitate pphẽsis.
c **C** In petitione. i. in psecutione petitiõis fm scõdam.
d **C** Non sunt. forte putabat in illis nullũ ius sibi cõ-

petere. r sic nõ vñ
compromississe. vt
f. si cũ dies. f. i.

e **C** Promincia-
uit. f. expresse vel
spãr. s3 tacite vel
in gñe. puta sic di
xit: hãc rẽ iubeo ti
bi resitui. in cete
ris omib3 aduer-
sariũ tuum absol
uo. als si nichil p
nũciasset de his:
nõ possent pena p
pter illa cõmitti.
hic itaq; vñuz so-
lũ fuit cõpromis-
sum nõ qñ plura.
vbi nõ debz simul
de oib3 iudicari.
vt ar. f. e. qd th. ni
si oẽs cõtrouersie
de qb3 fuit cõpro-
missum fuerit ex
presse l. cõpromit-
tẽdo. sicq; qñ plu
ra cõpromissa fue
rũt etiã vbi actuz
erat vt de oib3 sil
vna snia daretur.
sic r i stipulatiõne.
vt. f. de h. ob. scire.
Nec mirũ si ibi in
l. qd th. aliud sit.
vbi qñ plura com
promissa fuerit. f.
vt nõ teneat snia
de vna cõtrouersia
lata p se. l3 de oib3
nõ non sil dixerit.
cuz hoc fuit actũ
vt teneat als nõ.
vt qv nich fuit cõ
promissũ fm qd.
nõ simpliciter. sicut
als: puta de vna
summa fuit com-
promissum. r con
dẽnanit vel absol
uit i pte. nõ tenet.
vt. f. de do. excep.
apud. S. itẽ qñ. r
sic nota q nõ spe
cificauit aut specificauit. et tũc subdistinguit. aut egi ex
presse vt de oibus iudicet. r nõ valet de vna lata snia. vt
ibi. aut tacite: vt hic. qz plus expõssa valet q̃ tacita.

f **C** peti. coram iudice.
s **C** Si si maligne. cum putaret se condẽnanduz ab
arbitro de his speciebus.

fit obtemperatum.

C lãec. l. legit duob3 modis.
r fm primam lect. breuif hoc
intendit. Si cõpromissum est
gñale libellẽ est specialis: snia
arbitri nõ porrigit nisi ad res
in libello compzẽhẽsas vel ad
eas que maligne omisse fue-
runt. h. d. fm primam lectũ.
fm alterã hoc intendit. Si cõ-
promissum est generale peti-
tio generalis psecutio specia-
lis sentẽtia gñalis: si non pfe-
cuta petatur pena nõ cõmitti
tur nisi maliciose psecutio fue-
rit omissa. Bar. Sceuola.

Debet cõtrouersijsq;
oibus cõpromissuz in
arbitruz a lucio ticio r meuo
symphonio factũ est: s3 erro
re qdã spẽs in petitione a lu-
cio ticio deducte nõ sunt nec
arbitere de his quicq; pñucia
uit: qñ sitũ est an species omis-
se peti possint. respondi peti
posse: nec penã ex cõpromis-
so cõmitti. q si maligne hoc
fecerit petere quidez põt: sed
pena subluigabitur.

C In his que habet causam
succesiuam nõ sufficit ab in-
itio factum nisi perseuerantia
subsequatur. Bar. Idem.

Iter castellanũ r seuũ
cõtrouersia de finib3 or-
ta est r arbitere elect3 est vt ar-
bitratu ei3 res terminetur: ipe
sniam dixit pñentib3 partib3 r
terminos posuit. quesituz est
an si ex parte castelliani arbi-
tro paritũ nõ esset pena ex cõ-
promisso cõmissa est. Xñ. si ar

Iter castellanum. de finibus. r sic agitur iudicio
finium regundorum.

i **C** pena. cõmissam. l3 de talib3 cõtrouersijs nõ sit soli
tũ tri ad arbitru: s3 ad iudicẽ fm. ad. vel fm Ro. qz non
pñibuit castellan3 tolli vel poni terminos putabat cui

bitro paritũ nõ esset in eo qd
vtrõq; pñente arbitrat3 eẽt pe-
nã cõmissam eẽ. q. l. p.

Iter cõpromissis arbitriũ
pñe isertũ pñonã si egredit3.

Cõpromissum factum sim-
pliciter nõ porrigitur ad lites
futures. h. d. Bar. Paulus.

Debet his rebus r cõtrouer-
sijz r rationib3 iudica-
re arbitere pñe q ab initio fuis-
sent iter eos q cõpromiserũt:
nõ q postea supuenerunt.

C Si cõpromissũ trãseat i pu-
pillũ vel furiosũ pñtia tutoris
vel curatoris rãtur. Bar.

Si cõpromissuz Iulia.
ita factuz sit: vt pñente
vtrõq; aut heredib3 eor3 arbitere
sniaz dicat: r alter ex litigato-
rib3 deceaserit pupillo herede
relictõ: nõ alr vñ snia dicã eẽ:
nisi tutoris auctas iterposita
fuerit. Itẽ si alter ex cõpro-
mittẽtib3 furere cepit. Mod.

Arbiter ad ferẽdã sniam
nõ cõpellit. Iulian3.

Sed interpellat3 quomi-
nus sniam dicat: qz ni-
chil corã furioso fieri intelli-
gitur. Itẽ si furiosus curatorẽ
habeat3 vñ habuerit3 adhuc li-
tigio pendẽte põt quidẽ pñen-
te curatore sententia dici.

C Interlocutoria de citando
põt pferri pte absente. Bar.

Arbiter adesse litigatores
vel per nunciũ: vel per episto-
lam iubere potest.

C Si compromissum ab vna
pte nõ est transitoriũ ad here-
des nõ trãsibit ab alia. Bar.

l3 hẽat qñq; dũcãda in snialla. vt. C. de cur. fur. l. cũ alijs.

r **C** per epistolam. nõ interlocutoriã absente vna par
te posse ferri. qd tamen in oibus nõ pcedim3. vt. C. de di-
cutoria la. a. pcedẽte. Itẽ nõ. ar. qz iudex delegat3 põt citare mltõ vna pte
magis p nunciũ vel p epistolam. l3 qdã dicãt q p se tm. ar. p absente
eis. s. ne qñ eũ q i ius vo. l. iij. s. si qñ. r. C. diud. scãim3. ferri pñ.

tare penã l3 postea
renoueat. Uel
veri iõ dubitaba-
tur. qz aliqd dari
vel fieri non iusse-
rat ab vno aliũ qd
facere bz. vt. s. e.
l. nõ ex oibus. sed
ipemet arbitere ter-
minos posuerat.
sed certe hoc sibi
pñitit. vt. f. finũ
regundorũ. l. iij. s.
iudici. r. l. si irru-
ptione. f. i.

Iter cõpromis-
sis. non egre-
dit. vt. s. eo. diem
s. snari. sec3 si vt i
bonũ virũ fuit cõ-
promissuz. vt. f. de
bo. l. si iurauero.
r. j. pro socio. si so-
cietatẽ. r facit. f. d
ver. ob. si qñ arbi-
tratu. et. f. de phẽ.
emp. hec veditio.

Debet his reb3
arbitere pñ. ge-
nerali cõpromis-
so facto. arg. con-
tra. C. qz res pig.
ob. pos. l. si.

C Superuene-
rit. sic r in iudice.
vt plene dices. f. ti-
tu. ij. non põt. Itẽ
facit. f. de au. r ar.
leg. l. si ita.

Si cõpromis-
sum fuerit.
vt. s. eo. diẽ. s. pe.

Sed interpel-
lat3. i. denun-
ciatur ei q minus
dicat sententiã. f.
nunc: s3 postq; ha-
buerit curatorẽ.

p **C** habeat. sicut
cũ cepit furere. vñ
etiã postea. Ac.

q **C** Uel habue-
rit. qz sufficit hoc

Interlo-
cutoria absente vna par-
te posse ferri. qd tamen in oibus nõ pcedim3. vt. C. de di-
cutoria la. a. pcedẽte. Itẽ nõ. ar. qz iudex delegat3 põt citare mltõ vna pte
magis p nunciũ vel p epistolam. l3 qdã dicãt q p se tm. ar. p absente
eis. s. ne qñ eũ q i ius vo. l. iij. s. si qñ. r. C. diud. scãim3. ferri pñ.

a Si ab altera. vel bic q egerit tñ de parte vna. vel dic q vna pars tñ expñit. altera nil sciat: vel nil dicit. b Ligatouib⁹. vel arbitri. vt. s. e. itē si vñ. s. item si plures. r. l. in cōpromissis. r. l. arbitri haledis. sed in iudicijs contra. vt. s. de iudi. l. mortuo. r. l. pponebat. r. C. de peda. i. l. pe.

Arbiter. non possit. quia nondū liqbat sibi de cā. vt. s. e. si de meis. in. s. fi. Ac. d Audiens. i. obediens. e Pecunia. i. pena. Accur. f Non est arbitro. alioqn fec⁹. vt. s. eo. nō distinguen⁹. s. dies. et. s. fi.

Si de re. iudicet. si vult officio arbitri vti. h Imperare sibi. iō qñ bñ i imperatuo mō non hz pmā psonam. r sic no. nemine si bic arbitruz nec iudicē. vt. s. de iudi. l. iul. r. s. de iurisd. om. i. q iurisdictioni. s. ar. s. s. si quis cau. l. ij. ibi ipse se artauit r. s. ibi re ipsa r facto se artabat. nō pbo. Itē ar. s. C. de fideicō. l. fi. r de sum. tri. et fir de ca. l. fi. s. huic. s. i proptie ibi dicit iudex. Item s. C. mā. l. si i re. sol. hic dī cōpromissa ri. ibi dispēator siue moderator. alibi. p bono viro. vt. s. p socio. l. si fo cietatē. Itē quādoqz iudex delegat⁹. vt. s. q satisf. cog. l. arbitro. Item p quasi delegato. vt. C. d iud. aptissimi. qñqz p ordiario. vt habet. C. d postu. qñqz. Itē si qd cōpromisso r alioquē quē offendit: vt iudicet in me fin qd vult: Rñ. valet: s. reducā ad arbitriū boni viri si excedat modū. vt. s. d ope. li. si libert⁹.

Arbiter ex compromisso simp⁹ cū ante eū diē q cōpromisso constitutus erat sniam dicere nō possit: diez cōpromissi pferri iusserat. alter ex litigatoibus dicto audite⁹ nō fuerat: p sule bat / posset ne ab eo pecunia ex compromisso peti. rñi nō posse: ideo q non est arbitro permillum vt id iuberet.

In re sua nemo potest esse arbiter. Bar. Mar. Si de re sua quis arbitri factus est / sniam dicere non potest: quia se facere iubet⁹ aut petere phibet: neqz autem imperare sibi neqz se prohibere quisqz potest.

Qui non soluit in termino incidit in penaz hz admittatur morte purgatio. Bar. Idem. Si qd iussus ab arbitro ex cōpromisso soluere pecuniā morā fecerit: penam ex cōpromisso debz: s. postea soluēdo pena liberabitur.

Si quis ab arbitro sine die liberabitur. ante iudiciū acceptū de pena. vel anteqz creditous intersit. vt. s. eo. si cū dies. s. fi.

Naute caupones stabularij vt recepta restituat. l. ix. Primo ponit pba edicti. secundo ibi maxima: cōmendat edictum. Bal. Ulpianus. It pretor naute caupones stabularij qd cuiusqz saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seqz resqz custodie eoz cōmittere. Nec quisqz putet grauius aduers⁹ eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib⁹ aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

Hic incipit exponere verba edicti. Bar. Qui sunt igit q teneant videdū ē. r aut ptoz/naute. Naute accipe debemus eū qui nauim⁹ exercet. qñuis naute appellēt oēs q nauis nauigāde cā in naui sunt: s. de exercitore solūm d ptoz sētir. nec em debz inqt pōpo. p remigē aut mesonautā obligari: sed p se

Qui nauim. r sic stricte. r Exercet. r sic exercitore. qd autē hic sit: habes de exerci. l. i. s. exercitorem. f Exercitore. recipiente saluum fore. t Sentit. cum dicat naute. v Per remigē. i. qui melius scit nauigare. r Mesonautā. i. mediocrē. a mesō qd ē mediū. Alij dicūt. i. meliozē nauā q oib⁹ alijs in naui pest. s. s. hoc dicitū pōpo. ē. s. s. h. So. qdā dicit q hoc corrigat. alij q h loqz cū eē nauis dānū datū ē. ar. s. e. dz. tu dic q h loqz vbi naua cui nō erat cōmissus hñt r recipit. r nō exercitor vbi ei mgt. vñ nullo mō tenet de facto nauitaz exercitor. at vbi exercitor hñt tenet d factō nauitaz: vt ibi. r. d. l. dz.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

Arbiter vel iudex an sibi esse qd possit.

si non sunt recepte. Item differat ab illo. s. fur. aduersus nau. cau. qz in illo sit. tractat pncipali de actioe ex ptoz vel qñ. s. ibi pncipali de ea q est ex qñ maleficio. at h scdario de illa. Itē hic si loquit qñ qd arguit factū cer te pstone. vt. s. e. s. fi. ibi non certe pstone. Itē hic recipit saluū fore. ibi nō. Itē hic pena dupli totū est pena. ibi alterū simpli rei psecutio.

Naute caupones stabularij vt recepta restituat. l. ix. Primo ponit pba edicti. secundo ibi maxima: cōmendat edictum. Bal. Ulpianus. It pretor naute caupones stabularij qd cuiusqz saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seqz resqz custodie eoz cōmittere. Nec quisqz putet grauius aduers⁹ eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib⁹ aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

It pretor naute caupones stabularij qd cuiusqz saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seqz resqz custodie eoz cōmittere. Nec quisqz putet grauius aduers⁹ eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib⁹ aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

Stabularij pe pue q dicit.

Delin: quendi occasio tolli debet.

A Magistros, quos ipsemet preposuit.
B Si ipse. f. exercitor.
C Iustus. expresse. Accur.
D Ut. greci. viatarij: als dietarij. quia recipiunt dietas vel cibos.
E Ex his receperit. f. aliqd saluū fore de sibi permissis.
F Permittit. f. hoc exprimendo fm. h. vel dic ple riq. quia sic sepe solet fieri vt expresse cedat. Idē tamē est si non expinat. vt subicit. h. si nō exercet 2c. h. 30. Uel dic permittit hoc ipso q̄ ponit. vt. f. de in s. l. h. si pu. si. in si. Ac.
G Nauiculari. f. aliqd nauata exercitoris iussu.
H Id faciat. i. recipiat. de q̄ receptio. s. locur. est. Uel dic faciat. i. f. ponat aliū custodes q̄ possit est ad custodiendū. Itē q̄ postea sed. h. r. si hoc nō exercet. i. hoc nō recipiat iussu exercitoris/ vt m. gr. i. ita nō ē ad hāc receptioē p̄posit. tamen nichilomin⁹ q̄ recipit tenetur ex sua p̄sona q̄ nauicularius dī. r. q̄ custodie nauis prepositus est.
I Sed r. si hoc non exercet. alibi exercet: r. tunc expone vt mō dixi. et alibi est exercet. i. nemo est huic officio prepositus vel magister eos non preposuit. 30.
K Tenebit. ex sua p̄sona. vel. i. exercitor fm. 30.
L De exercitorib⁹. lintrarijs. i. qui paruas naues habent r. exercent. vt butos et bufos vel scaphas que lucrane dicuntur.
M Caupones. institutores eoz. vt si receperint isti te neantur qui preposuerunt.
N Mediasimi. q̄ faciūt vilia officia. vt subicit.
O Atriarij. qui custodiunt atria. vel q̄ purgāt vel qui vocāt r. trahunt homines vt hospitentur. Accur.
P Accedunt. quia r. hec differunt. vt. f. e. sed et ipsi. f. h. r. cōmo. si vt certo. f. v. q̄ adeo. Accur.
Q Usur. vt panem r. vinum. Accur.
R Item pōpo. als est lex. itez pōpo. r. intitulat papī. als incipit parui.

Nobis magis. Imo magis dno. vt. f. de positi. l. bona fides. que est contra. r. l. qd feruus. So. ibi non habet ius in re. hic sic. Uel ibi erat p̄do. hic nō. vel hic speciale. vel hoc in hac actione. illud in rei ven.
E Et ideo. de toto ad partem.

Item pōpo. lib. xxliij. scribit. Parui referre res nostras: an alienas intulerimus: si tñ nra iterit saluas esse. Et em nobis magis q̄ quorum sunt: debent solui. Et idē si pignori merces accepero ob pecuniam nauticā: michi magis q̄ debitori nauta tenebitur: si ante eas susceperit. **R**ecepit aut saluū fore vtrū si in nauis res misse ei assignate sūt: an r. si nō sint assignate: hoc tñ ipso q̄ in nauim misse sunt recepte vident: **E**t puto oīm eū recipe custodiā q̄ in nauim illate sunt. r. factū nō solū nauitarum: prestare debere: sed et vectorum. **G**aius. **S**icut et caupo viatorum. **A**lpianus. **E**t ita de facto vectorū etiā pōmpo. lib. xxliij. scribit. Idē ait: etiam si nōdū sint res in nauim recepte. Sz si in litore pierūt quas semel receptū piculū ad eū ptinere. Ait em p̄tor: nisi restituerit in eos iudiciū dabo. **E**x hoc edito: in factū actio p̄ficiscitur. Sed an sit necessaria videndū: q̄ agi ciuili actione ex hac cā poterit. Si qdē merces interuenerit: ex locato r. p̄ducto.

Ante. als est ante. r. tūc dic ante susceperit. f. debitor q̄ intulit. r. fm hāc l. fam. lege si. p̄quis. naz idē est r. si nō ante susceperit h. postea. als est si a me. ac. r. **A**ssignare s̄ custodiende.
Illate sunt. sz an ita demuz si sciuerit an si ignoraauerit: Rñ. forte etiā si ignorauit. vt. f. furti aduer. nau. cau. sta. l. i. g. in duplum. r. f. de pos. l. i. g. si cista. in si. g. Sed meli⁹ est p̄trariū. vt. C. de ser. fu. l. q̄d. q̄. g. q̄ si pu. r. C. d. h. q̄ latro. v. al. cri. re. l. i. et. l. ij. et. f. de v. f. l. sequit. f. tūc. r. f. de ac. r. ob. l. iij. g. i.
Nautarij. i. magistrorum.
Sed r. vectorū. i. q̄ in nauim vehitur a vect. ta. tuz. vel dic a vectore. vt ponat. p. ceteris nauis. et fm hoc dic nauarj. i. mgfor. sed. f. s. e. l. i. g. nauam. ibi nec em d3 2c. So. vt ibi.
Sicut. viatorum. Imo. f. vt. f. fur. aduer. nau. cau. sta. f. pe. Sol. ibi nota tim dixit se nō recipe in se piculuz eoz. vel ait ibi de illa actione dicit q̄ descendit ex quasi maleficio. hic aut de ea que de suscepto cōpetit. r. eodē modo soluit qd est. f. e. l3.
Et ita. idē ait. f. e. r. d. d. d. et d3 h. e. p̄ncipiū legis.
Recepit. sufficit em sic recepisse. vt hic. r. f. d. peri. r. cōmo. rei. v. l. qd si neq. f. h. f. l. d3. a. rñ. sol. vt ibi.
Judiciū. i. actōez. **E**t nō. q̄ due actōez danf ex hoc edicto. r. abe dñr i factū. vna em simpli ex actu de recepto: h3 locū dēq̄ dederit dānū. alia est in duplū. r. datur ex delicto nō. ppe. f3 q̄ si qñ familia exercitoris quaz h3 i nau dat dānū. sec. si extrane. f. singl em delictū familie exercitoris esse. qz familia mala vitur. Accur.
Ex hoc edicto. r. ex quolibet alio nisi nomen actionis sit expressum. vt hic. r. in s. l. de inter dic. f. h.

a Sed si tota qd dixerat p̄dictim: n̄c diuidit. r qd di
at tota idē est si pars. vt. J. ad. l. r̄ho. de iac. l. ij. §. plane.
b Etia. nā de his q̄ apparēt agit vt sibi restituantur
c Agi posse. vel cōmodati. Accur.
d Nisi forte. si dicat p̄torē iō fecisse. r est hec p̄ria rō.

¶ Si si tota n̄guis locata sit
qui cōduxit / ex p̄ducto etia³
de reb⁹ q̄ desunt agere p̄t. Si
vero res p̄ferēdas nauta con
duxerit ex locato puenies. sed
si gratis res suscepte sint: ait
p̄po. depositi agi posse. Mi
ratur igit cur honoraria actio
sit iducta cuz sint ciuiles. Nisi
forte inq̄t ideovt inotesceret^e
p̄tor curā agere^e rep̄mēde
improbittatis hoc gen⁹ hoiz.
Et q̄ in locato³ r p̄ducto cul
pa: i deposito dūtatur: dolus
p̄staf. ¶ At hoc edicto oi
modo q̄ receperit tene³: etiā si
sine culpa^e res perit: v̄l dā
nū datū est. nisi si qd dāno fa
tali p̄tigerit. ide labeo scribit:
si qd naufragio aut p̄ vim pi
ratarū perit nō esse iniquum
exceptionem¹ ei dari. Idem
erit dicēdū r si in stabulo: aut
in caupona vis maior p̄tigerit
Eodē mō^m tenent caupoes r
stabularij q̄ exercētēs nego
ciū suū recipiūt. Leterū si ex

f ¶ Itē si seruus. casus p̄t poni in seruo exercente et
dānū dante. in quo distiguit an dñi volūate exerceat: r
tunc domin⁹ vt. p̄ seipso tene³ de recepto. a. s̄vero de pe
culio tñ. r fm hoc est J. l. fi. §. seruo. So. h̄ loquit de
actōe ex p̄ctu. ibi de ea q̄ est ex q̄si maleficio in duplum.

tra negociū suū receperit nō
tenebūt⁹. ¶ Si filius. aut
seru⁹ receperit: r volūtas pa
tris⁹ vel dñi iteruenerit: in soli
dū⁹ erit pueniēdus. ¶ Itē si
seruus exercitōis¹ surripue
rit vel dānu³ dederit: nō talis
actio cessabit. q̄ ob receptuz
dñs suo noie puenies. Si ve
ro sine volūate exerceant: de
peculio dabit. ¶ Hec autem
actio rei p̄secutionē p̄tinet: vt
p̄p. ait. r iō³ heredi r in hēre
dem r perpetuo dabitur.

¶ Quando competit alicui
plures actiones quaz vna est
de iure cōmuni: r alia de iure
speciali vna tollitur per alias
quaten⁹ in ea plus est. Barto.

¶ Nouissime videndum est
an eiusdem rei nomine de re
cepto honoraria actione²: et
furti² agendum sit: r pompo.
dubitat: s̄ magis est vt v̄l offi
cio³ iudicis: vel doli exceptio
ne alterutra esse contentus⁹
debeat. **Paulus.**

ma culpa q̄s: puta q̄ fuit furto subtracta vbi nō est for
furtuz tuit⁹ casus (nā furtū nō cōputat inter fortuitos casus. s̄
non est latrocinij. vt in si. d. mo. re cōtra. obli. §. is quoq̄) q̄ tūc
cas⁹ for tene³. vt. J. e. §. itē si seruus exercitōis. S̄ rñ. verū est qñ
tuit⁹ sed leuissima saltem culpa interuenit. nam inter leuissimaz
latroci
culpam r casum fortuitū nichil est medium.

l ¶ Exceptionē: p̄ integ. resti. Vel dic q̄ de edate. naz
mero iure tene³ q̄ saluū fore. p̄misit. s̄ volēs restitui v̄l ex
cipere tene³ rē pbare fatali dāno gisse vel deterioratā.
cū als in deposito q̄ dolū dicit dēat. pbare illū. vt. J. de p
ba. l. quotiens. §. q̄ dolo. ad qd est qd notat. s̄. de edē. l. si
quis ex argen. §. fina.

m ¶ Eodē mō. quo tenentur exercitōes. s̄. de dolo lata
culpa r leui: leuissima: nō de casu.

n ¶ Pro qua.

o ¶ Nō tenebunt. hoc edicto. s̄ ordinariis actionib⁹.
p ¶ P̄tis. s̄. exp̄savel tacita in corde retēta ex eo q̄ fili⁹
vel seruus nauē exerceat vel cauponā vel stabulū. vt. J.
de exera. l. i. §. si is q̄. vel cū p̄ vel dñs exerce³: recipit
filius vel seruus volūate patris vel domini.

q ¶ In solidum. hic potes iungere qd est. J. si vero sine
volūate rē. r poltea. itē si seru⁹ exercitōis. s̄. liberi hois
r ¶ Cōueniēdus. cū ab alio dānū datur. si vero ab ip̄o:
hoc sequitur in primo. §. fm secundum casum.

r hoc est J̄ m̄ ad
p̄imum rñ. hui⁹
§. itē si seru⁹. i eo
casu qñ cū volūta
te exerceat. Itē p̄
tōni in seruo or
dinario exerceat:
erivario dānum
dante. vt tunc si
volūate dñi: info
lidū teneatur. nec
est cōtra. J. l. fi. §. i
seruo. q̄ ibi i ea
actione q̄ ex quasi
delicto est loqtur:
vt dixi. S̄ iō sine
volūate exerce
at nōralis de pes
culio dat. q̄ vica
rius est i peculio.
vt. J. de noxa. si in
rem. §. si. r hoc s̄
illā s̄ram q̄ est ibi
sed ad scām aliā
que est ibi. aut ex
ponev̄t ibi. ¶ Ad dic
in seruo exercito
ris liberi hois. et
qd̄ subijcit. si ho.
referē nō ad pri
mū s̄ ad superi⁹
t ¶ Exercitōis.
i. exerce³ s̄ p̄mū
casum gl. magne.
¶ Et ideo. hec

rō sufficiens est. i. probabilis. sed non necessaria. sic. s̄. de
alte. iudi. non solum. §. si. Accursius

1 ¶ Honoraria actione. hec specialis. Ac.

2 ¶ Et furti. hec cōis siue ip̄e siue ali⁹ surripuit. ac.

3 ¶ Officio iudicis. cum talis est p̄sona cui non potest
opponi doli exceptio. Accursius.

4 ¶ Cōtentus. vt. J. r. J. e. licet. §. possumus. r facit. s̄.
de calū. l. in herede. §. si. S̄ tra. J. p̄ socio. l. rei cōis. So.
aliud est in actōe ista s̄m. p̄ socio. hec ei nō. de iure cōi
sed de p̄tous b̄nficio cōpetit. vñ si altera q̄ de iure cōi cō
petit intēat vt furti: b̄nficio p̄tous neglectū est imat. vt
J. de separa. l. i. §. illud sciendū. r. J. e. l. licet. §. viti. Item
si b̄nficiū p̄ponatur: cōis v̄t esse via p̄clusa. v̄t potē cuz
ad aliud eius auxiliū trāferre necesse h̄z. vt. J. e. l. licet. §.
et si cū. Sciendū est ergo q̄ vbi plures cōpetūt actiones
penales ex diuersis factis: neutra alterā impedit. vt. J. e.
l. licet. r de p̄uis. delict. l. nūq̄. nisi tales sint q̄ sese nō pa
tiant. vt. C. de furnis. l. i. si ex diuersis nō denē s̄zer vno
quatenus cōcurrunt. nō est in plus inuicē se impediunt
vt. J. vi do. rap. l. i. r. J. de act. r ob. qui seruū. S̄ vero sunt
ambe rei p̄secutōis. facta p̄ alterā exactionē altera remit
tenda est. vt. J. loca. si merces. §. culpe. fallit in odij eius
qui nōluit certificar̄ caduerarium qualiter possidēret.
cōtra quē dant duo iterdicta. vt no. J. de tributo. l. quod

in heredē eligere. Si autē sit vna res p̄secutoria: altera penalis sui natura 7 ab initio: neutra p̄ alteram tollit. vt. l. de fur. l. si pignote. §. cum furti. nisi in hoc casu. s. in casu huius legis rōne p̄dicta. s. in psin. glo. 7 in alio forte. vt. l. de furtis. si is cui. Si vero ab initio non est penalis. et vna per alterā tollit. vt. §. quod me. cā. l. me tū. §. l. 7 dicta. l. q̄ seruū. in fi. Ac.

Sed et ipsi naute^a furti actio competit: cui⁹ sit periculo⁹ nisi ipse surripuerit: et postea ab eo surripiaf^r aut⁹ alio surripiente ipse nauta soluendo non sit. Si nauta nau- te^a stabularius stabulariū cau- po cauponis res receperit: eā tenebit. **Julia.** dixit etiam ad eas res hoc edictū p̄tinere q̄ post impositas merces i nauum locatasq̄ inferens: 7 si ea rū vectura nō debet⁹: vt vesti mentoz v̄l penoz⁹ quotidiana: quia hec ipsa ceterarū rerū locationi accedunt. **Gaius.**

Alta 7 caupoz stabu- larius mercedē accipiunt: nō p̄ custodia⁹ s̄ naua vt traiciat vectores: caupo vt viatores. manere in caupona patiaf: stabularius vt p̄mittat iumenta apud eū stabulari⁹: et tamen custodie nomine tenentur. nam 7 fullo 7 sarcinator nō p̄ custodia⁹: s̄ p̄ opa merce dē accipiunt: 7 tñ custodie noie er locato tenent. **Quercius^m** de furto dixit⁹: eadēz de dā no debent intelligi. Nō ei du- bitari opz qn̄ is qui saluū fore recepit non solum a furto⁹: s̄ etiā a dāno recipere videatur.

Item gratis Alpla nauigaueris vel in cau-

pona gratis diuerteris: nō tñ actiones tibi in factū denega buntur si dānū iniuria passus es. **Si tuo meo i nauī vel i caupona vtari⁹z dānū michi det vel furtū faciat:** quāq̄ et furti actioz dāni iniurie mecū sit⁹ noxalis fui mei noie. hec tñ actio q̄ i fetm⁹ est et fui mei noie aduersus te p̄petit. Idē dīz si cōis sit: tu tñ qd̄ michi p̄stiteris ei⁹ noie vel cōi diui dūdo/vel p̄ socio actione: aut si partē ei⁹ vel si totū p̄duxisti etiā ex p̄ducto hēbis me obli- gatū. S̄ si dānū in eo⁹ datū sit ab alio q̄ in eadē nauī v̄l in caupona est: cui⁹ factū pretor estimare⁹ solet: non putat p̄o po. eius nomine hāc actiones vtilem futuram.

Jurisconsult⁹ huic⁹ lo- cur⁹ est p̄cipal^r in actione in factū q̄ daf ex q̄si factu de rece- pto: hic loquit^r de actione i fa- ctū q̄ daf ex q̄si delicto. Bar.

In factū⁹ actione caupo te- netur p̄ his q̄ habitandi cau- fa i caupona sūt⁹. hoc autē nō pertinet⁹ ad eum qui hospitio repentino recipitur veluti via- tor. Possumus autem vel furti vel damni iniurie actio- nev̄tī cū nauis⁹: vt certi hois factū arguam⁹. sed vna con-

tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui c̄neo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio.

3 Pertinet. vt p̄ eū det in exercitorē. 7 sic est §. s. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic non fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄ ex exercitor sic vt ibi. prima verior est.

4 An cū nauis. furtib⁹ q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs.

5 Arguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qdē liber est

Diximus. passue non actiue. p̄ furto. qd̄ fiat ab aliquo de nauī. sec⁹ est si ab ex- traneo. idē dico de dāno. vt. l. e. l. fi. in pun. 7. l. lo. s̄ de dā no. etiā ab c̄neo si p̄t precaueri. vt. §. eo. l. idē. §. i. in fi. Item collige hic q̄ furtū non cōputatur inter casus for- tuitos. nā tūc nō teneret. vt. §. e. idē. §. ait pretor. sic. l. p̄ socio. l. cū duo- bus. §. dāna. ac.

Item gratis meum sit. i. me. als nō. s. in casu isto. vt. l. de noxa. l. cū seruus nō aut h̄. qz michi p̄tra me daret. ac. r. Que in factū est. ex quasi male- ficio. Accursius.

Si partē. cui⁹ cōmunis erat. 7 Obligatus. insoliduz si scui. als nō. sed in vase locato indistincte teneor insoliduz. vt. l. loca. si q̄s do- mū. §. i. 7. l. s̄ ad- des. §. i. 7. l. cuz in plures. §. seruum meū. 7. l. si q̄s do- mū. §. 7. qn̄ i q̄s sui teneor saltim p̄ noxa relinq̄re. vt. l. commo. l. pe. Itē facit. l. de exer- ci. l. si eum.

In eo. s. ser- uo. vt qz vulnera- tus est. 7 Estimare. q̄ dā libri hnt nō so- let. 7 tunc sic. qz si naute inter se dā- nū dederit hoc ad exercitorē nō p̄ti- net. 7 iō hāc actio- ne non p̄t exerci-

tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui c̄neo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio.

3 Pertinet. vt p̄ eū det in exercitorē. 7 sic est §. s. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic non fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄ ex exercitor sic vt ibi. prima verior est.

4 An cū nauis. furtib⁹ q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs.

5 Arguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qdē liber est

tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui c̄neo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio.

3 Pertinet. vt p̄ eū det in exercitorē. 7 sic est §. s. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic non fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄ ex exercitor sic vt ibi. prima verior est.

4 An cū nauis. furtib⁹ q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs.

5 Arguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qdē liber est

tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui c̄neo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio.

3 Pertinet. vt p̄ eū det in exercitorē. 7 sic est §. s. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic non fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄ ex exercitor sic vt ibi. prima verior est.

4 An cū nauis. furtib⁹ q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs.

5 Arguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qdē liber est

penus h̄ est. vt. l. de pe. le. l. i. i. respon.

Accedit. facit. §. l. i. in fi. ibi. ait pretor 7 c̄.

Nauta. nō. p̄ custodia. p̄cipal^r. sic. v̄ditor recipit p̄cipū. p̄ re non. p̄ custodia. 7 tamen tenetur de cu- stodia. vt. insi. de contrahen. emp. §. cū autem.

Stabulari. i. hospitari 7 in stabulo manere.

Tene^r. 7 sic de leu c̄pa si agi locati. at h̄ de leuissī ma. s̄. l. de positi. l. i. §. si vestimēta. So. vt ibi.

Quercius. s̄ nō oīa. qz furti act. exercitor h̄. qz sui natura ei daf cui⁹ interest. vt. §. e. sed 7 ipsi. 7 insi. de ob. q̄er delict. naf. §. furti. s̄. l. aquil. actio ei nō daf: qz hero tñ datur. vt. l. ad. l. aquil. item mela. §. legis

q fecit furtu designado q fecit. als nō cogot. vt. i. vi. bo. rap. l. ij. §. hec actio etiā familie. vel illud in illa actione.

a **U**ebemus. vt. §. e. idē. §. fi.

b **E**gerimus. ex quasi maleficio.

c **N**ras. nō furti. qz illā hz. vt. §. e. sed 7 ipi. §. actōez

l. aqul. vel silts. vel furti directam qz vnlē hz suo nomine. imo directā qz 7 ei interest. vt ar. C. de ac. 7 ob. l. i. et. l. ij.

d **E**xercitōi. si cōduxit operas eoz. vt. h. 7. ad l. r. de iac. l. ij. in prin. Accursius.

e **E**xercitō. hac actōe. f. in factū ex hoc edicto.

f **E**xceptio dabit. §. cur dat exceptio ratiū. cū ex alia causa agat. 7 alia actione inter alias personas. Rñ. nō ppter rē iudicatā §. ppter electionē dat excep. sic. J. de illi. hēbat l. pti. 7 est rō ne se

pius 7 ē. vt subicit. 7. J. de sepul. vio. l. sepulcri. 7. J. de noxa. l. delictis. §. fi. 7 de lib. ho. ex h. l. q. 7 lex. §. pe. 7 de ac. cusa. si cu. §. hīdē. l. pn. 7. J. de euc. qz dē. in fi. Et hec rō hz locū. J. pn. rñ. sunt ibi 7 alie due. vt ibi dicā. Sz predictē rōni obicit. nōne ex eodē delicto bis agit crimina liter 7 ciuili ter. vt. C. quā. a. ac. pti. cri. l. i. Rñ. h. ciuili ter de vtroqz agit. Itē nōne de adulterio bis qrit 7 eodē mō. vt. J. de adul. denūciaste. §. fi. Rñ. ibi de adulterio du eozū maris 7 femine. h. vni. Itē nōne furti. 7 vi bo. rap. de eadem rapina agit. vt. J. vi bo. rap. l. i. Rñ. ibi vtrāqz via est cōis. h. vna ordinaria. altera e. ordinaria. Uel cōter ad oia rīdeas. qz hīc ex delicto alterius alter cōueni tur. at vbi ex. p. p. non impedit pluries agi hac ratione. ne sepius 7 ē. nisi et alia occurrat.

g **D**abit. et est triplex cā. p. a. ne sepi 7 ē. vt. §. pn. rñ. Scōa. qz si exercitō. puenit. etiā nautafur ab solut. p mediuz cōueniret. §. quē exercitō. rediret. qd nō dz fieri. vt. C. de v. rei iudi. l. fi. Tertis. qz cū sit fur ab solutus soluisse v. nā solutio est silis ab solutiōi p. sniam. vt. J. de excep. rei iudi. si qz cū totū. §. plane. 7 hec rō ex supiori respōso locū hz. Et est qzta. qz nō possū cedere actionem qd facere debeo. vt. §. e. ibi 7 si cū. Sz an ita est vera hec rō si pmo iudicio spāl. fuit dictū qz de hoc delicto age. dat. Quidā sic cū sint psonales he actiones. vt arg. J. de excep. rei iud. l. 7 an eadē. §. actōes. Alij J. ad instar real. cū oē ius sūit. vt. J. de excep. rei iud. si m. §. eandē. nam iste ad rē dantur 7 rē psequunt. p. m. rōnabiliē videt.

Debet. factum. i. receptū cū ad hoc sint ppositū.

i **P**restare. sed qua actōe. Respō. Azō. ex qua si contractu vt insitu. de obliga. ex quasi delicto. §. nec distinguitur. sed rñ. ex quasi delicto. vt. ij. rñ. hui. l. i.

k **N**on prestabit. immo videtur cōtra. vt. §. eo. l. idē in pūn. So. ibi tradit 7 assignate erant licet extra nauē

hic non. vel hic non receperat custodia: ibi sic. licet non tradite. argu. J. de alea. l. i. §. item.

l **I**tem si predictent. facias vim in verbo predictent. et verbo predictioni quod est. J. statim. vt hic. 7 J. de edi. edic. itaq. 7 de iure fit. non intelligit. §. si quis palam. 7

arg. J. loca. et cō. l. videam. §. i. rvl. Secus aut si post dicat. vt. J. de si deiciul. l. fideiussor credituri. 7 de illi. ac. sed 7 si pupillus. §. de quo. 7 §. sed si continua. et C. §. ac. 7 ob. sicut Sed quid fit de re rit clauēs 7 videt renūciare ac si p diceret. vt hic. et ar. J. de cōtra. h. emp. l. clauibus. Ecōtra qz non. ne detur materia fal sum fabricadi. vt J. quead. te. ap. l. i. 7 ne detur materia cū furibus eorumdi. vt. §. e. l. i. §. i. Sol. distingue an dedit a pūncio clauēs. aut

tis/non prestabit. **P**rotestatio cui adnerfari? **P**ensit liberat prestare. Bar.

Item si predictent. vt vnus quisqz vectorum res suas seruet neqz dānum se prestaturū 7 cōsenserūt. vectores predictiōi: nō puenit. Hec actio in factū in duplū est: sz siqde nauete inter se dānū dederint: hoc ad exercitōez non ptinet Sed si quis sit nauta 7 mercator: debet illi dari. Et quidem si quis sit ex his quos vulgo greci nautebates. dicitur: 7 huic tenebit: sz huius factum prestat. cū sit 7 nauta.

Si seruus nautē dānū dederit: hz seruus nauta non sit. eqsimum erit i exercitōe actio

postea. pmo casu si quidem dando eas fecerit similiter huius predictionē: tunc non tenetur. si vero non fecit: tunc tenetur. 7 magis presumo datas vt possint suas res quādo volunt accipere et sub silentio habere. qz vt se periculo exoneret. mitius tamen cum dno ageret hoc casu. vt de leuissima culpa eum teneri non dicerem licet als teneat. vt. §. eo. idē. §. aut p. eto. Et vero postea etiam cū predictione: non releuatur dno: vt dixi per. l. C. de act. et ob. sicut.

m **C**onsenserunt. maxime. nam idem si non consenserunt. et sibi imputent cur remanserunt. ar. §. qui san. co. si fideiussor. in fi. l. respon.

n **C**onuenit. illa ex cōtractu. secus in illa ex delicto in qua p. m. nō distinguitur. Accur.

o **H**ec actio. que est ex quasi maleficio.

p **M**ercator. 7 in nauī sit. p vtroqz officio.

q **D**ari. actio contra exercitōē si dānum est passus. non quasi nautē: sed quasi mercatorē. 7 sic nota aliquem fungi officio duorum. sic. J. de stipula. ser. l. i. §. ij. 7 §. de adopt. l. ij. 7. iij.

r **N**autebates. i. maiores nautē qui operas suas in nauī prestabant. vt exercitō. res suas in nauī portare patere. non etiā pecuniā dabant. superius vero respon sum loquitur in eo etiam qui pecuniā dabat cum ope re sue in hoc non sufficerent.

s **H**uius. primi et alterius supradicti fonte.

t **F**actum. i. si isti aliqd surripit alijs.

v **P**restat. exercitō.

x **D**ederit. alicui cui res in nauī sunt recepte.

y **N**auta non sit. sed als in nauī ei seruit. et fm hoc videtur dari directā non vtilis. sicut dicitur de his qui inhabitandi causa sunt in caupona. vt. §. eo. licet. §. in factum. vnde dic vtilēm. i. efficacem. Uel si dicas de eo

Officio duorum qz sum: si pōt. gular. de re. m. l. h. c. n. am. tract. de re. k. pecul.

seruo cuius opera nequaquam vitur in nau: datur vilis. nec enim potest dici vt sit ab eo damnum datum cuius opera exercitor non vitur.

a **Actioe. ex quasi delicto.**

b **Suo nomine. cur ergo repetit in casu illo. s. e. licet**

s. tu tamen qd pre
si. r. de in re h. si
p patre s. fi. Rñ.
licet suo noie de-
negetur: ppter
factum alterius
tamen.

c **Decefferint**

scz seru.

d **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

e **Decefferint**

scz seru.

f **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

g **Decefferint**

scz seru.

h **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

i **Decefferint**

scz seru.

k **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

l **Decefferint**

scz seru.

m **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

n **Decefferint**

scz seru.

o **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

p **Decefferint**

scz seru.

q **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de pecculo dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.

Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

ex delicto. vt. s. e. idē s. item si seruus exercitorius. Rē.
C. de iudiciis. Explicatis preparatoris iudicior. nūc
incipit de iudiciis. r merito dicit de iudiciis nō de iudi
cio. Est enim iudicium aliud civile aliud criminale. de
quo. s. criminali fit sermo. s. e. l. delicti.

Judici
um dus
plex.

voluntate vlpatri vel dñi ser
uus vel filius exercet nauim
vel cauponā vel stabulū: puto
etiā hāc actioez insolidū eos
pati debere: quasi omia q̄ ibi
cōtingūt insolidū receperint.

**Explicit liber quartus
Incipit Quintus.**

**C. De iudiciis r vbi qs agere
vel conueniri debeat. Titu. j.**

**C. Eius q̄ h̄ iurisdictionē r tri
bunal/ vel iurisdictionē tñ pōt
iurisditio progari. B. r. l. pia.**

S se subij
ciāt aliqui
iurisditioi
r consenti
ant: int cō
sentientes
cuius ius
dicis q̄ tribunal^m p̄st vel aliā

sponte litigent. non autē pacto se astringāt. vt. iij. q. vi.
nō liceat. r. r. q. i. inoluta. r i dicta aut. dicit inuito actore
et p̄terea in casu spāli reddende rōnis. sed hodie per
decre. nouā greg. etiā sponte non pōt litigare sine exp̄s
so consensu sui epi. vt extra de fo. cōpe. significasti. renū
ciare tamen potest foro iure nostro. vt. C. de pac. l. pen.
sed iure cano. non. vt extra de foro cōpe. c. si diligēt. idē
r hodie iure nostro. vt in constituta. federici que est. C. de
episco. r cle. aut. statumus. Item intellige hanc. l. si cō
sentiant in cum tanq̄ in iudicē ordinariū. secus vero si
tanq̄ in arbitru. qd̄ facere possunt: vt. C. de epif. au. si
quis ex consensu. tunc em̄ inter eos iurisdictionem non
habet. vt. i. de re iudi. aut p̄tor. r hoc quando non erat
eozū ordinarius licet alijs esset. abs enim non posset in
eum cōpromitti. vt. s. de arbi. s. si in seruū. s. si qs iudex
Sed quero. qualiter scia vtrū vt arbitru. vel vt iudicem
eligant: Rñ. perpendi pōt ex his que p̄cesserunt inter
eos. arg. j. de le. i. si seruus plurium. s. fi. r de testa. here
des palā. s. s. si notā. Sed quid si p̄cedēta nulla appa
reant: Rñ. si pena reperiat promissa p̄sumā eū arbi
trū. qz in cōpromissis pene pfuenerūt p̄nt. vt. s. titu. s.
lingarozes. s. i. r. s. s. r ar. j. de duoz. l. si. s. fi. r ar. C. de
testa. l. non codicillum. Si hoc non appareat: p̄sumā
vt ordinariū si abs erat iudex. vt potius melius valeat
vt. j. de rebus du. quotiens.

m **Judicis qui tribunali. scilicet ordinarie. r qd̄ subij
ciāt de delegata. hanc reprobant quidam. quasi delega
tus nullā habebat. vt. s. de offi. et cui man. est. iuf. l. i. i. fi.
vñ ei per cōsentium dari nō p̄t. vt. C. de iurif. om. iu. l. pri
uator. nisi ad vniuersitatē cāp̄ esset delegat. s. certe di
cta lex. s. intelligit nil h̄z p̄p̄ū. s. ordinariū. vel qd̄ nō cō**

S se
sōij =
ciāt.
cons
sen =
tientes. iipm us
dicē p̄ntem r litē
cōstēntes fm̄ fo.
vt. j. fo. ma. si cum
dotē. s. eo aut tpe.
nā si eo tpe est abs
sens pōt quilibet
eozū penitere. vt
s. de iurif. om. iu.
si cōuenit. Itēz
hec lex i laycis lo
quit. secus in cle
ricis fm̄ h̄o. qui
suum episcopum
declinare nō p̄t.
vt in aut. de sanc.
epif. s. iconomos
in fi. s. coll. i. r sic
p̄nt intelligi arg.
C. de epif. r cle. l.
placet. Tu vero
dicas indistincte
hanc. l. loqui vbi

Clerici
iudicēz
suis de
clinare
nō p̄nt.